

KOMISJA EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 20.7.2011
KOM(2011) 452 wersja ostateczna

2011/0202 (COD)

Wniosek

**ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych**

Część II

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

{SEK(2011) 949 wersja ostateczna}
{SEK(2011) 950 wersja ostateczna}

SEKCJA 3

KWOTY OCZEKIWANYCH STRAT

Artykuł 154

Sposób ujmowania według rodzaju ekspozycji

1. Kwoty oczekiwanych strat oblicza się na podstawie tych samych parametrów wejściowych PD, LGD oraz wartości każdej ekspozycji, co parametry stosowane do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z art. 146. W przypadku ekspozycji cechujących się niewykonaniem zobowiązania, dla których instytucje stosują własne oszacowania LGD, oczekiwana strata („EL”) odpowiada najdokładniejszemu oszacowaniu EL („EL_{BE}”) dokonanemu przez instytucję dla ekspozycji cechującej się niewykonaniem zobowiązania, zgodnie z art. 177 ust. 1 lit. h).
2. Kwoty oczekiwanych strat dla ekspozycji sekurytyzowanych oblicza się zgodnie z rozdziałem 5.
3. Kwota oczekiwanej straty dla ekspozycji należących do kategorii ekspozycji „inne aktywa niegenerujące zobowiązania kredytowego”, o której mowa w art. 142 ust. 2 lit. g), jest równa zero.
4. Kwoty oczekiwanych strat dla ekspozycji w formie przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania, o których mowa w art. 147, oblicza się zgodnie z metodami określonymi w niniejszym artykule.
5. Kwoty oczekiwanych strat dla ekspozycji wobec przedsiębiorstw, instytucji, rządów i banków centralnych oraz w przypadku ekspozycji detalicznych oblicza się według następujących wzorów:

$$\text{Oczekiwana strata (EL)} = PD \cdot LGD$$

$$\text{Kwota oczekiwanej straty} = EL \cdot \text{wartość ekspozycji}$$

W przypadku ekspozycji cechujących się niewykonaniem zobowiązania (PD=1), dla których instytucje stosują własne oszacowania LGD, EL odpowiada EL_{BE}, tj. najdokładniejszemu oszacowaniu oczekiwanej straty dokonanemu przez instytucję dla ekspozycji cechującej się niewykonaniem zobowiązania, zgodnie z art. 177 ust. 1 lit. h).

W przypadku ekspozycji ujmowanych w sposób określony w art. 148 ust. 3 EL równa się 0.

6. W przypadku ekspozycji z tytułu kredytowania specjalistycznego, którym instytucje przypisują wagi ryzyka według metod określonych w art. 148 ust. 6, stosuje się wartości EL podane w tabeli 2.

Tabela 2					
Rezydualny termin zapadalności	Kategoria 1	Kategoria 2	Kategoria 3	Kategoria 4	Kategoria 5
Poniżej 2,5 roku	0 %	0,4 %	2,8 %	8 %	50 %
2,5 roku lub więcej	0,4 %	0,8 %	2,8 %	8 %	50 %

7. Jeżeli kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oblicza się zgodnie z uproszczoną metodą ważenia ryzykiem, wówczas kwoty oczekiwanych strat dla ekspozycji kapitałowych oblicza się według następującego wzoru:

$$\text{Kwota oczekiwanej straty} = EL \cdot \text{wartość ekspozycji}$$

Wartości EL wynoszą odpowiednio:

współczynnik oczekiwanej straty (EL) = 0,8 % dla ekspozycji w niepublicznych instrumentach kapitałowych w należycie zdywersyfikowanych portfelach;

współczynnik oczekiwanej straty (EL) = 0,8 % dla giełdowych ekspozycji kapitałowych;

współczynnik oczekiwanej straty (EL) = 2,4 % dla wszystkich pozostałych ekspozycji kapitałowych.

8. Jeżeli kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oblicza się zgodnie z metodą opartą na PD/LGD, wówczas kwoty oczekiwanych strat dla ekspozycji kapitałowych oblicza się według następujących wzorów:

$$\text{Oczekiwana strata} (EL) = PD \cdot LGD$$

$$\text{Kwota oczekiwanej straty} = EL \cdot \text{wartość ekspozycji}$$

9. Jeżeli kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oblicza się zgodnie z metodami modeli wewnętrznych, wówczas kwoty oczekiwanych strat dla ekspozycji kapitałowych wynoszą 0 %.

10. Kwoty oczekiwanych strat dla ryzyka rozmycia nabytych wierzytelności oblicza się według następującego wzoru:

$$\text{Oczekiwana strata} (EL) = PD \cdot LGD$$

Kwota oczekiwanej straty = EL · wartość ekspozycji

11. W przypadku ekspozycji związanych z instrumentami pochodnymi będącymi przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym instytucja obliczająca kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z niniejszym rozdziałem może zmniejszyć kwoty oczekiwanych strat dla danego pakietu kompensowania o kwotę korekty wyceny kredytowej dla tego pakietu kompensowania, którą instytucja ujęła już jako dokonany odpis obniżający wartość. Uzyskana kwota oczekiwanej straty nie może być niższa niż zero.

Artykuł 155

Sposób ujmowania kwot oczekiwanych strat

Instytucje odejmują kwoty oczekiwanych strat, obliczone zgodnie z art. 154 ust. 2, 3 i 7, od korekt z tytułu ogólnego i szczególnego ryzyka kredytowego związanego z przedmiotowymi ekspozycjami. Dyskonto z tytułu ekspozycji bilansowych nabytych w przypadku niewykonania zobowiązania, zgodnie z art. 162 ust. 1 ujmuje się w ten sam sposób, co korekty z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego. Korekty z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego dla ekspozycji, w przypadku których nie wykonano zobowiązania, nie mogą być dokonywane w celu pokrycia oczekiwanej straty z tytułu innych ekspozycji. W powyższych obliczeniach nie uwzględnia się kwoty oczekiwanych strat dla ekspozycji sekurytyzowanych ani korekt z tytułu ogólnego i szczególnego ryzyka kredytowego związanego z tymi ekspozycjami.

SEKCJA 4

PD, LGD I TERMIN ZAPADALNOŚCI

PODSEKCJA 1

EKSPOZYCJE WOBEC PRZEDSIĘBIORSTW, INSTYTUCJI, RZĄDÓW I BANKÓW CENTRALNYCH

Artykuł 156

Prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania (PD)

1. Wartość PD ekspozycji wobec przedsiębiorstwa lub instytucji wynosi co najmniej 0,03 %.
2. W przypadku nabytych wierzytelności korporacyjnych, w odniesieniu do których instytucja nie jest w stanie oszacować wartości PD lub jej szacunki PD nie spełniają wymogów określonych w sekcji 6, wartości PD dla tych ekspozycji określa się według następujących metod:
 - (a) w przypadku należności uprzywilejowanych z tytułu nabytych wierzytelności korporacyjnych wartość PD stanowi iloraz oszacowanej przez instytucję wartości EL i wartości LGD dla tych wierzytelności;
 - (b) w przypadku należności podporządkowanych z tytułu

nabytych wierzytelności korporacyjnych wartość PD stanowi oszacowana przez instytucję wartość EL;

- (c) instytucja, która uzyskała od właściwego organu zezwolenie na stosowanie własnych oszacowań LGD dla ekspozycji wobec przedsiębiorstw na podstawie art. 138 i jest w stanie wyodrębnić – w sposób uznany przez właściwy organ za wiarygodny – wartości PD i LGD ze swoich oszacowań EL dla nabytych wierzytelności korporacyjnych, może stosować uzyskaną w ten sposób szacunkową wartość PD.
- 3. Wartość PD dla dłużników, którzy nie wykonali swoich zobowiązań, wynosi 100 %.
 - 4. Przy ustalaniu PD instytucje mogą uwzględnić ochronę kredytową nierzeczywistą zgodnie z przepisami określonymi w rozdziale 4. W odniesieniu do ryzyka rozmycia, oprócz dostawców ochrony, o których mowa w art. 197 ust. 1 lit. g), uznaje się sprzedawcę nabywanych wierzytelności, jeżeli spełnione zostaną następujące warunki:
 - a) przedsiębiorstwo posiada ocenę kredytową uznanej ECAI, której EUNB przypisuje stopień jakości kredytowej wynoszący co najmniej 3, zgodnie z zasadami ważenia ryzykiem ekspozycji wobec przedsiębiorstw na podstawie rozdziału 2;
 - b) w przypadku instytucji obliczających kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oraz kwoty oczekiwanych strat według metody IRB przedsiębiorstwo nie posiada oceny kredytowej uznanej ECAI, a jego rating wewnętrzny wskazuje na prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania równoważne prawdopodobieństwu wynikającemu z ocen kredytowych ECAI, którym EUNB przypisuje stopień jakości kredytowej wynoszący co najmniej 3, zgodnie z zasadami ważenia ryzykiem ekspozycji wobec przedsiębiorstw na podstawie rozdziału 2.
 - 5. Instytucje stosujące własne oszacowania LGD mogą uwzględnić ochronę kredytową nierzeczywistą, korygując wartości PD zgodnie z art. 157 ust. 3.
 - 6. W odniesieniu do ryzyka rozmycia nabytych wierzytelności korporacyjnych wartość PD ustala się w wysokości równej oszacowaniu EL określonego przez instytucję dla ryzyka rozmycia. Instytucja, która uzyskała od właściwego organu zezwolenie na stosowanie własnych oszacowań LGD dla ekspozycji wobec przedsiębiorstw na podstawie art. 138 i jest w stanie wyodrębnić – w sposób uznany przez właściwy organ za wiarygodny – wartości PD i LGD ze swoich oszacowań EL dla ryzyka rozmycia nabytych wierzytelności korporacyjnych, może zastosować uzyskaną w ten sposób wartość PD. Przy ustalaniu PD instytucje mogą uwzględnić ochronę kredytową nierzeczywistą zgodnie z przepisami określonymi w rozdziale 4. W odniesieniu do ryzyka rozmycia, oprócz dostawców ochrony, o których mowa w art. 197 ust. 1 lit. g), uznaje się sprzedawcę nabywanych wierzytelności, jeżeli spełnione zostaną warunki określone w ust. 4.
 - 7. Na zasadzie odstępstwa od art. 197 ust. 1 lit. g) uznaje się przedsiębiorstwa, które spełniają warunki określone w ust. 4.

Instytucja, która uzyskała od właściwego organu zezwolenie na stosowanie własnych oszacowań LGD dla ryzyka rozmycia nabytych wierzytelności korporacyjnych na podstawie art. 138, może uwzględnić ochronę kredytową nierzeczywistą, korygując wartości PD zgodnie z art. 157 ust. 3.

Artykuł 157
Strata z tytułu niewykonania zobowiązania(LGD)

1. Instytucje stosują następujące wartości LGD zgodnie z art. 146 ust. 8:
 - a) ekspozycje uprzywilejowane bez uznanego zabezpieczenia: 45 %;
 - b) ekspozycje podporządkowane bez uznanego zabezpieczenia: 75 %;
 - c) przy ustalaniu LGD instytucje mogą uwzględnić ochronę kredytową rzeczywistą i nierzeczywistą zgodnie z rozdziałem 4;
 - d) obligacjom zabezpieczonym, określonym w art. 124, można przypisać wartość LGD równą 11,25 %;
 - e) ekspozycje z tytułu uprzywilejowanych, nabytych wierzytelności korporacyjnych, jeżeli oszacowane przez instytucję wartości PD nie spełniają wymogów określonych w sekcji 6: 45 %;
 - f) ekspozycje z tytułu podporządkowanych, nabytych wierzytelności korporacyjnych, jeżeli instytucja nie jest w stanie oszacować wartości PD lub jej oszacowania PD nie spełniają wymogów określonych w sekcji 6: 100 %;
 - g) ryzyko rozmycia nabytych wierzytelności korporacyjnych: 75 %.
2. W odniesieniu do ryzyka rozmycia i ryzyka niewykonania zobowiązania można zastosować oszacowaną wartość LGD dla nabytych wierzytelności korporacyjnych, jeżeli instytucja uzyskała od właściwego organu zezwolenie na stosowanie własnych oszacowań LGD dla ekspozycji wobec przedsiębiorstw na podstawie art. 138 i jest w stanie wyodrębnić – w sposób uznany przez właściwy organ za wiarygodny – wartości PD i LGD ze swoich oszacowań EL dla nabytych wierzytelności korporacyjnych.
3. Jeżeli instytucja uzyskała od właściwego organu zezwolenie na stosowanie własnych oszacowań LGD dla ekspozycji wobec przedsiębiorstw, instytucji, rządów i banków centralnych na podstawie art. 138, można uwzględnić ochronę kredytową nierzeczywistą, korygując PD lub LGD po spełnieniu wymogów określonych w sekcji 6 i uzyskaniu zezwolenia właściwego organu. Instytucja nie przypisuje ekspozycjom zabezpieczonym gwarancjami skorygowanej wartości PD lub LGD, która powodowałyby, że skorygowana w ten sposób waga ryzyka byłaby niższa niż waga ryzyka porównywalnej ekspozycji bezpośredniej wobec gwaranta.
4. Na potrzeby przedsiębiorstw, o których mowa w art. 148 ust. 3, wartość LGD porównywalnej ekspozycji bezpośredniej wobec dostawcy ochrony jest równa wartości LGD przypisanej niezabezpieczonemu instrumentowi względem gwaranta lub niezabezpieczonemu instrumentowi dłużnika w zależności od tego, czy w przypadku niewykonania zobowiązań w czasie trwania zabezpieczonej transakcji zarówno przez gwaranta, jak i dłużnika z dostępnych dowodów i struktury gwarancji wynika, że kwota do odzyskania zależy będzie od sytuacji finansowej odpowiednio gwaranta lub dłużnika.

Artykuł 158
Termin zapadalności

1. Instytucje, które nie uzyskały zezwolenia na stosowanie własnych LGD i współczynnika konwersji dla ekspozycji wobec przedsiębiorstw, instytucji lub rządów i banków centralnych przypisują ekspozycjom wynikającym z transakcji odkupu bądź transakcji pożyczek papierów wartościowych lub towarów termin zapadalności (M) wynoszący 0,5 roku, a pozostałym ekspozycjom – M równe 2,5 roku.

Alternatywnie, w ramach zezwolenia, o którym mowa w art. 138, właściwe organy decydują o tym, czy instytucja ma stosować termin zapadalności (M) dla każdej ekspozycji zgodnie z ust. 2.

2. Instytucje, które uzyskały od właściwego organu zezwolenie na stosowanie własnych LGD i własnych współczynników konwersji dla ekspozycji wobec przedsiębiorstw, instytucji lub rządów i banków centralnych na podstawie art. 138, obliczają wartość M dla każdej z tych ekspozycji zgodnie z lit. a)-e), z zastrzeżeniem przepisów w ust. 3-5. W żadnym przypadku wartość M nie może przekroczyć 5 lat:

- a) dla instrumentu podlegającego harmonogramowi przepływu środków pieniężnych M oblicza się według następującego wzoru:

$$M = \max \left\{ 1, \min \left\{ \frac{\sum_t t \cdot CF_t}{\sum_t CF_t}, 5 \right\} \right\}$$

gdzie CF_t oznacza przepływy środków pieniężnych (kwota główna, odsetki i opłaty), które zgodnie z umową dłużnik jest zobowiązany zapłacić w okresie t;

- b) dla instrumentów pochodnych objętych umową ramową o kompensowaniu zobowiązań M jest równe średniemu ważonemu rezydualnemu terminowi zapadalności ekspozycji, przy czym M wynosi co najmniej 1 rok, a do ważenia terminu rozliczenia stosuje się kwotę referencyjną każdej ekspozycji;
- c) dla ekspozycji z tytułu całkowicie lub niemal całkowicie zabezpieczonych transakcji na instrumentach pochodnych (wymienionych w załączniku II) oraz całkowicie lub niemal całkowicie zabezpieczonych transakcji z obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego objętych umową ramową o kompensowaniu zobowiązań M jest równe średniemu ważonemu rezydualnemu terminowi zapadalności transakcji, przy czym M wynosi co najmniej 10 dni;
- d) dla transakcji odkupu lub transakcji pożyczek papierów wartościowych lub towarów objętych umową ramową o kompensowaniu zobowiązań M jest równe średniemu ważonemu rezydualnemu terminowi zapadalności transakcji, przy czym M wynosi co najmniej 5 dni. Do ważenia terminu zapadalności stosuje się kwotę referencyjną każdej ekspozycji;
- e) w przypadku instytucji, która uzyskała od właściwego organu zezwolenie na stosowanie własnych oszacowań PD dla nabytych wierzytelności korporacyjnych na podstawie art.

138, dla kwot wykorzystanych M jest równe średniemu ważonemu terminowi zapadalności ekspozycji z tytułu wierzytelności nabytych, przy czym M wynosi co najmniej 90 dni. Tę samą wartość M stosuje się również do niewykorzystanych kwot w ramach zatwierdzonej linii zakupu, pod warunkiem że instrument ten przewiduje skuteczne zobowiązania umowne, mechanizmy uruchamiające przedterminową spłatę lub inne mechanizmy chroniące instytucję nabywającą przed znacznym pogorszeniem jakości przyszłych wierzytelności, do nabycia których jest zobowiązana w okresie ważności instrumentu. W przypadku braku takich skutecznych mechanizmów ochrony M dla niewykorzystanych kwot oblicza się jako sumę najdłuższego terminu rozliczenia potencjalnej wierzytelności w ramach umowy zakupu i rezydualnego terminu zapadalności linii zakupu, przy czym M wynosi co najmniej 90 dni;

- f) dla każdego instrumentu innego niż te wymienione w niniejszym ustępie lub w przypadku, gdy instytucja nie jest w stanie obliczyć wartości M zgodnie z lit. a), M jest równe maksymalnemu okresowi (w latach), jaki pozostaje dłużnikowi do pełnego wywiązania się ze swoich zobowiązań umownych, przy czym M wynosi co najmniej 1 rok;
- g) w przypadku instytucji, które przy obliczaniu wartości ekspozycji stosują metodę modeli wewnętrznych (IMM), określoną w rozdziale 6 sekcja 6, wartość M dla ekspozycji, do których stosują tę metodę, i w przypadku których termin rozliczenia umowy z pakietu kompensowania o najdłuższym terminie rozliczenia jest dłuższy niż jeden rok, oblicza się zgodnie z następującym wzorem:

$$M = \min \left\{ \frac{\sum_k EffectiveEE_{t_k} \cdot \Delta t_k \cdot df_{t_k} \cdot s_{t_k} + \sum_k EE_{t_k} \cdot \Delta t_k \cdot df_{t_k} \cdot (1 - s_{t_k})}{\sum_k EffectiveEE_{t_k} \cdot \Delta t_k \cdot df_{t_k} \cdot s_{t_k}}, 5 \right\}$$

gdzie:

s_{t_k} = zmienna zero-jedynkowa, której wartość w przyszłym okresie t_k jest równa 0, jeżeli $t_k > 1$ rok oraz 1, jeżeli $t_k \leq 1$;

EE_{t_k} = ekspozycja oczekiwana w przyszłym okresie t_k ;

$EffectiveEE_{t_k}$ = efektywna ekspozycja oczekiwana w przyszłym okresie t_k ;

df_{t_k} = wolny od ryzyka czynnik dyskontujący dla przyszłego okresu t_k ;

$\Delta t_k = t_k - t_{k-1}$

- h) instytucja, która oblicza jednostronną korektę wyceny kredytowej przy pomocy modelu wewnętrznego, może przyjąć jako M – pod warunkiem uzyskania zezwolenia właściwych organów – parametr efektywnego czasu trwania kredytu oszacowany przy użyciu modelu wewnętrznego.

Do pakietów kompensowania, w których wszystkie umowy mają pierwotny termin

rozliczenia krótszy niż jeden rok, stosuje się wzór podany w lit. a), z zastrzeżeniem ust. 2;

- i) w przypadku instytucji, które przy obliczaniu wartości ekspozycji stosują metodę modeli wewnętrznych określoną w rozdziale 6 sekcja 6 oraz które uzyskały zezwolenie na stosowanie modelu wewnętrznego do określania ryzyka szczególnego związanego z pozycjami w instrumentach dłużnych, zgodnie z częścią trzecią tytuł IV rozdział 5, dla M przyjmuje się wartość 1 we wzorze podanym w art. 148 ust. 1, pod warunkiem że instytucja może wykazać właściwym organom, że jej model wewnętrzny dla ryzyka szczególnego związanego z pozycjami w instrumentach dłużnych stosowany w art. 373 uwzględnia skutki migracji ratingowej;
- j) do celów art. 148 ust. 3 za M przyjmuje się efektywny termin rozliczenia ochrony kredytowej, przy czym jednak nie krótszy niż jeden rok.

3. Jeżeli dokumentacja zawiera wymóg codziennej korekty wartości depozytu zabezpieczającego i codziennej aktualizacji wyceny, a także obejmuje przepisy dopuszczające szybkie upłynnienie lub kompensowanie zabezpieczenia w razie niewykonania zobowiązania lub nieuzupełnienia zabezpieczenia, M wynosi co najmniej jeden dzień w przypadku:

- a) całkowicie lub niemal całkowicie zabezpieczonych transakcji na instrumentach pochodnych wymienionych w załączniku II;
- b) całkowicie lub niemal całkowicie zabezpieczonych transakcji z obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego;
- c) transakcji odkupu oraz transakcji pożyczek papierów wartościowych lub towarów.

Ponadto dla kwalifikowanych ekspozycji krótkoterminowych, które nie są elementem bieżącego finansowania dłużnika przez instytucję kredytową, M wynosi co najmniej jeden dzień. Kwalifikowane ekspozycje krótkoterminowe obejmują:

- a) ekspozycje wobec instytucji wynikające z rozliczania obligacji walutowych;
- b) krótkoterminowe transakcje finansowania handlu, które wygasają z chwilą realizacji transakcji, akredytywy importowe i eksportowe oraz podobne transakcje o rezydualnym terminie zapadalności wynoszącym maksymalnie 1 rok;
- c) ekspozycje wynikające z rozliczania kupna i sprzedaży papierów wartościowych w zwykłym terminie dostawy lub w ciągu dwóch dni roboczych;
- d) ekspozycje wynikające z rozliczeń gotówkowych w drodze przelewu bankowego oraz rozliczeń transakcji płatności elektronicznych i rozliczeń międzyokresowych czynnych, w tym salda debetowe wynikające z niezrealizowanych transakcji, które nie przekraczają uzgodnionej, niewielkiej liczby dni roboczych.

4. W przypadku ekspozycji wobec przedsiębiorstw mających siedzibę na terytorium Unii, których skonsolidowana wartość sprzedaży i skonsolidowana suma bilansowa wynosi mniej niż 500 mln euro, instytucje mogą zdecydować o konsekwentnym ustalaniu wartości M zgodnie z ust. 1, zamiast stosowania ust. 2. Instytucje mogą zastąpić całkowitą sumę bilansową w wysokości 500 mln EUR całkowitą sumą bilansową w wysokości

1000 mln EUR w przypadku przedsiębiorstw, których działalność polega głównie na posiadaniu i najmie nieruchomości mieszkalnych niespekulacyjnych.

5. Przypadki niedopasowania terminów zapadalności traktuje się zgodnie z przepisami określonymi w rozdziale 4.

PODSEKCJA 2

EKSPOZYCJE DETALICZNE

Artykuł 159

Prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania

1. Wartość PD dla ekspozycji wynosi co najmniej 0,03 %.
2. Wartość PD dla dłużników, którzy nie wykonali swoich zobowiązań, lub – jeżeli stosowany jest punkt widzenia zobowiązania – wartość PD dla ekspozycji, w przypadku których nie wykonano zobowiązania – wynosi 100 %.
3. Dla ryzyka rozmycia nabytych wierzytelności przyjmuje się PD równe oszacowaniom EL dotyczącym takiego ryzyka. Oszacowanie PD można zastosować, jeżeli instytucja jest w stanie wyodrębnić – w sposób uznany przez właściwe organy za wiarygodny – wartości PD i LGD ze swoich oszacowań EL dla ryzyka rozmycia nabytych wierzytelności.
4. Ochronę kredytową nierzeczywistą można uwzględnić, korygując wartości PD, z zastrzeżeniem art. 160 ust. 2. W odniesieniu do ryzyka rozmycia, oprócz dostawców ochrony, o których mowa w art. 197 ust. 1 lit. g), uznaje się też sprzedawcę nabywanych wierzytelności, jeżeli spełnione są warunki określone w art. 156 ust. 4.

Artykuł 160

Strata z tytułu niewykonania zobowiązania (LGD)

1. Instytucje dokonują własnych oszacowań LGD pod warunkiem spełnienia wymogów określonych w sekcji 6 i uzyskania zezwolenia właściwych organów zgodnie z art. 138. Dla ryzyka rozmycia nabytych wierzytelności przyjmuje się wartość LGD równą 75 %. Instytucja może zastosować własne oszacowania LGD, jeżeli jest w stanie wyodrębnić wartości PD i LGD ze swoich oszacowań EL dla ryzyka rozmycia nabytych wierzytelności.
2. Ochronę kredytową nierzeczywistą można uznać za uznaną w ramach wsparcia indywidualnej ekspozycji lub puli ekspozycji, korygując oszacowania PD lub LGD pod warunkiem spełnienia wymogów określonych w art. 179 ust. 1, 2 i 3 oraz uzyskania zezwolenia właściwych organów. Instytucja nie przypisuje ekspozycjom zabezpieczonym gwarancjami skorygowanej wartości PD lub LGD, która powodowałyby, że skorygowana w ten sposób waga ryzyka byłaby niższa niż waga ryzyka porównywalnej ekspozycji bezpośredniej wobec gwaranta.
3. Do celów art. 149 ust. 2 wartość LGD porównywalnej ekspozycji bezpośredniej wobec dostawcy ochrony jest równa wartości LGD przypisanej niezabezpieczonemu instrumentowi względem gwaranta lub niezabezpieczonemu instrumentowi

dłużnika, w zależności od tego, czy w przypadku niewykonania zobowiązań w czasie trwania zabezpieczonej transakcji zarówno przez gwaranta, jak i dłużnika z dostępnych dowodów i struktury gwarancji wynika, że kwota do odzyskania zależeć będzie od sytuacji finansowej odpowiednio gwaranta lub dłużnika.

4. Średnia wartość LGD ważona ekspozycją dla wszystkich ekspozycji detalicznych zabezpieczonych nieruchomościami mieszkalnymi i nieobjętych gwarancjami rządów centralnych nie może wynosić mniej niż 10 %.

Średnia wartość LGD ważona ekspozycją LGD dla wszystkich ekspozycji detalicznych zabezpieczonych nieruchomościami komercyjnymi i nieobjętych gwarancjami rządów centralnych nie może wynosić mniej niż 15 %.

PODSEKCJA 3

EKSPOZYCJE KAPITAŁOWE WEDŁUG METODY OPARTEJ NA PD/LGD

Artykuł 161

Ekspozycje kapitałowe według metody opartej na PD/LGD

1. Wartości PD określa się zgodnie z metodami stosowanymi dla ekspozycji wobec przedsiębiorstw.

Stosuje się następujące minimalne wartości PD:

- a) 0,09 % dla giełdowych ekspozycji kapitałowych, jeżeli inwestycja jest częścią długoterminowych powiązań z klientem;
 - b) 0,09 % dla niegiełdowych ekspozycji kapitałowych, jeżeli dochody z inwestycji kapitałowych są oparte na regularnych i okresowych przepływach pieniężnych, nie pochodzących z zysków kapitałowych;
 - c) 0,40 % giełdowych ekspozycji kapitałowych obejmujących inne pozycje krótkie określone w art. 150 ust. 2;
 - d) 1,25 % dla wszystkich pozostałych ekspozycji kapitałowych, w tym innych pozycji krótkich, określonych w art. 150 ust. 2.
2. Ekspozycjom w niepublicznych instrumentach kapitałowych w odpowiednio zdywersyfikowanych portfelach można przypisać LGD równe 65 %. Wszystkim innym ekspozycjom tego rodzaju przypisuje się LGD równe 90 %.
 3. Wartość M przypisana wszystkim ekspozycjom wynosi 5 lat.

SEKCJA 5

WARTOŚĆ EKSPOZYCJI

Artykuł 162

Ekspozycje wobec przedsiębiorstw, instytucji,

rządów i banków centralnych oraz ekspozycje detaliczne

1. O ile nie wskazano inaczej, wartość ekspozycji bilansowych stanowi wartość księgowa mierzona bez uwzględnienia jakichkolwiek wprowadzonych korekt z tytułu ryzyka kredytowego.

Powyższa zasada ma zastosowanie również do aktywów, których cena zakupu różni się od należnej kwoty.

W przypadku nabytych aktywów, różnicę pomiędzy kwotą należną i wartością księgową pozostałą po dokonaniu korekt z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego, wykazaną w bilansie instytucji przy zakupie danego składnika aktywów, oznacza się jako dyskonto, jeżeli kwota należna jest większa, lub jako premię, jeżeli jest ona mniejsza.

2. Jeżeli instytucje stosują umowy ramowe o kompensowaniu zobowiązań w odniesieniu do transakcji odkupu lub transakcji pożyczek papierów wartościowych lub towarów, wartość ekspozycji oblicza się zgodnie z rozdziałem 4.
3. W przypadku umów o kompensowaniu pozycji bilansowych obejmujących kredyty i depozyty do obliczania wartości ekspozycji instytucje stosują metody określone w rozdziale 4.
4. Wartość ekspozycji w przypadku leasingu jest równa zdyskontowanym minimalnym opłatom leasingowym. Minimalne opłaty leasingowe obejmują płatności za okres leasingu, które leasingobiorca jest zobowiązany uregulować lub do których uregulowania może być zobowiązany, oraz wszelkie okazyjne opcje zakupu (tzn. opcje, co do których istnieje uzasadniona pewność, że zostaną zrealizowane). Jeżeli strona inna niż leasingobiorca może zostać zobowiązana do dokonania płatności związanej z wartością końcową leasingowanego składnika aktywów i takie zobowiązanie płatnicze spełnia warunki określone w art. 197 w odniesieniu do uznawania dostawców ochrony, a także wymogi w zakresie uznawania innych rodzajów gwarancji przewidziane w art. 208, dane zobowiązanie płatnicze można uwzględnić jako ochronę kredytową nierzeczywistą zgodnie z rozdziałem 4.
5. W przypadku pozycji wymienionych w załączniku II wartość ekspozycji określa się według metod przedstawionych w rozdziale 6, bez uwzględniania jakiegokolwiek dokonanej korekty z tytułu ryzyka kredytowego.
6. Wartość ekspozycji do celów obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla nabytych wierzytelności jest równa wartości wynikającej z ust. 1, pomniejszonej o wymogi w zakresie funduszy własnych dla ryzyka rozmycia przed ograniczeniem ryzyka kredytowego.
7. Jeżeli ekspozycja przyjmuje formę papierów wartościowych lub towarów zbywanych, przekazywanych lub pożyczanych w ramach transakcji odkupu lub transakcji pożyczek papierów wartościowych lub towarów, transakcji z długim terminem rozliczenia oraz transakcji z obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego, wartość ekspozycji stanowi wartość papierów wartościowych lub towarów określona zgodnie z art. 94. W przypadku stosowania kompleksowej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych określonej w art. 218 wartość ekspozycji powiększa się o kwotę korekty z tytułu zmienności odpowiadającą danym papierom wartościowym lub towarom, określoną w tym artykule. Wartość ekspozycji transakcji odkupu, transakcji pożyczek papierów wartościowych lub towarów, transakcji z długim terminem rozliczenia oraz transakcji z obowiązkiem

uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego można określić zgodnie rozdziałem 6 lub zgodnie z art. 215 ust. 2.

8. Wartość ekspozycji dla wymienionych poniżej pozycji oblicza się jako iloczyn zaangażowanej lecz niewykorzystanej kwoty i współczynnika konwersji. Instytucje stosują następujące współczynniki konwersji zgodnie z art. 146 ust. 8:
 - a) w odniesieniu do linii kredytowych, które są bezwarunkowo odwoływalne przez instytucję w dowolnym momencie bez uprzedzenia lub które faktycznie przewidują możliwość automatycznego odwołania w przypadku pogorszenia się wiarygodności kredytowej kredytobiorcy, stosuje się współczynnik konwersji równy 0 %. Warunkiem stosowania współczynnika konwersji równego 0 % przez instytucje jest aktywne monitorowanie sytuacji finansowej dłużnika oraz stosowanie systemów kontroli wewnętrznej, które umożliwiają natychmiastowe wykrycie pogorszenia się jakości kredytowej danego dłużnika. Niewykorzystane linie kredytowe można uznać za bezwarunkowo odwoływalne, jeżeli warunki umowy pozwalają instytucji odwołać je w pełnym zakresie dopuszczalnym przepisami dotyczącymi ochrony konsumentów i podobnymi przepisami;
 - b) do krótkoterminowych akredytyw związanych z przemieszczaniem towarów stosuje się współczynnik konwersji równy 20 % zarówno dla emitentów, jak i instytucji potwierdzających;
 - c) w odniesieniu do niewykorzystanych zobowiązań zakupu odnawialnych nabytych wierzytelności, które mogą zostać bezwarunkowo odwołane lub które rzeczywiście dają instytucji możliwość automatycznego odwołania w dowolnym momencie bez uprzedzenia, stosuje się współczynniki konwersji równy 0 %. Warunkiem stosowania współczynnika konwersji równego 0 % przez instytucje jest aktywne monitorowanie sytuacji finansowej dłużnika oraz stosowanie systemów kontroli wewnętrznej, które umożliwiają natychmiastowe wykrycie pogorszenia się jakości kredytowej danego dłużnika;
 - d) w odniesieniu do innych linii kredytowych, programów gwarancji emisji krótkoterminowych (NIF) oraz odnawialnych gwarancji emisji (RUF), stosuje się współczynnik konwersji równy 75 %;
 - e) instytucje, które spełniają wymogi dotyczące stosowania własnych oszacowań współczynników konwersji określone w sekcji 6, mogą stosować własne oszacowania współczynników konwersji do różnych typów produktów wymienionych w lit. a)-d) pod warunkiem uzyskania zezwolenia właściwych organów.
9. Jeżeli dane zobowiązanie odnosi się do przedłużenia innego zobowiązania, stosuje się niższy z dwóch odpowiadających im współczynników konwersji.
10. Dla wszystkich pozycji pozabilansowych, innych niż te wymienione w ust. 1-8, wartość ekspozycji wynosi:
 - a) 100 % w przypadku pozycji pełnego ryzyka;
 - b) 50 % w przypadku pozycji średniego ryzyka;

- c) 20 % w przypadku pozycji średniego/niskiego ryzyka;
- d) 0 % w przypadku pozycji niskiego ryzyka.

Do celów niniejszego ustępu pozycjom pozabilansowym przypisuje się kategorii ryzyka zgodnie z załącznikiem I.

Artykuł 163 *Ekspozycje kapitałowe*

1. Wartość ekspozycji kapitałowych jest równa wartości księgowej pozostałej po dokonaniu korekty z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego.
2. Wartość pozabilansowych ekspozycji kapitałowych odpowiada ich wartości nominalnej pomniejszonej o kwotę korekt z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego dla tej ekspozycji.

Artykuł 164 *Inne aktywa niegenerujące zobowiązania kredytowego*

Wartość ekspozycji innych aktywów niegenerujących zobowiązania kredytowego odpowiada wartości księgowej pozostałej po dokonaniu korekty z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego.

SEKCJA 6 **WYMOGI DOTYCZĄCE METODY IRB**

PODSEKCJA 1 **SYSTEMY RATINGOWE**

Artykuł 165 *Zasady ogólne*

1. Jeżeli instytucja stosuje różne systemy ratingowe, zasady przypisywania dłużnika lub transakcji do danego systemu ratingowego podlegają udokumentowaniu i są stosowane w sposób właściwie odzwierciedlający poziom ryzyka.
2. Kryteria i procesy kwalifikacji dłużników do wspomnianych systemów podlegają okresowym przeglądom w celu ustalenia, czy są one wciąż adekwatne do bieżącego portfela i warunków zewnętrznych.
3. Jeżeli instytucja stosuje bezpośrednie oszacowania parametrów ryzyka, wyniki takich oszacowań można traktować jako stopnie na ciągłej skali ratingowej.

Artykuł 166 *Struktura systemów ratingowych*

1. Struktura systemów ratingowych dla ekspozycji wobec przedsiębiorstw, instytucji, rządów i banków centralnych musi spełniać następujące wymogi:
 - a) system ratingowy uwzględnia charakterystykę ryzyka dłużnika i transakcji;
 - b) system ratingowy zawiera skalę ratingową dłużników, która odzwierciedla wyłącznie kwantyfikację ryzyka niewykonania zobowiązania przez dłużników. Skala ratingowa dłużników składa się z co najmniej 7 kategorii dłużników wykonujących zobowiązania i jednej kategorii dłużników, którzy nie wykonują zobowiązań;
 - c) instytucja dokumentuje powiązania pomiędzy kategoriami dłużników pod względem poziomu ryzyka niewykonania zobowiązania, jaki odzwierciedla każda kategoria, oraz kryteriów stosowanych do wyodrębnienia danego poziomu ryzyka niewykonania zobowiązania;
 - d) instytucje, których portfele koncentrują się na określonym segmencie rynku i określonym zakresie ryzyka niewykonania zobowiązania, posiadają w tym zakresie wystarczającą liczbę kategorii dłużników, aby uniknąć nadmiernej koncentracji dłużników w danej kategorii. Znaczna koncentracja w ramach jednej kategorii musi być poparta przekonującymi empirycznymi dowodami na to, że kategoria dłużników obejmuje stosunkowo wąski przedział wartości PD oraz że ryzyko niewykonania zobowiązania, jakie generują wszyscy dłużnicy w danej kategorii, mieści się w tym przedziale;
 - e) warunkiem uzyskania zezwolenia na stosowanie własnych oszacowań LGD do celów obliczania wymogów dotyczących funduszy własnych jest włączenie do systemu ratingowego odrębnej skali ratingowej instrumentów, która odzwierciedla wyłącznie charakterystykę transakcji pod względem LGD. Definicja „kategorii instrumentów” obejmuje zarówno zasady klasyfikowania ekspozycji do danej kategorii, jak i kryteria różnicowania poziomów ryzyka poszczególnych kategorii;
 - f) znaczna koncentracja w ramach jednej kategorii instrumentów musi być poparta przekonującymi empirycznymi dowodami na to, że kategoria instrumentów obejmuje odpowiednio stosunkowo wąski przedział wartości LGD oraz że ryzyko, jakie generują wszystkie ekspozycje w danej kategorii, mieści się w tym przedziale.
2. Instytucje stosujące metody określone w art. 6 ust. 5 IRB do przypisywania wag ryzyka ekspozycjom związanym z kredytowaniem specjalistycznym są zwolnione z wymogu posiadania skali ratingowej dłużników, odzwierciedlającej wyłącznie kwantyfikację ryzyka niewykonania zobowiązania przez dłużnika dla tych ekspozycji. Powyższe instytucje posiadają w odniesieniu do tych ekspozycji co najmniej 4 kategorie dłużników wykonujących zobowiązania i co najmniej jedną kategorię dłużników, którzy nie wykonują zobowiązań.
3. Struktura systemów ratingowych dla ekspozycji detalicznych musi spełniać następujące wymogi:
 - a) systemy ratingowe odzwierciedlają zarówno ryzyko dłużnika, jak i ryzyko transakcji oraz uwzględniają wszystkie istotne właściwości ryzyka dłużnika i ryzyka transakcji;
 - b) poziom dywersyfikacji ryzyka jest na tyle wysoki, że liczba ekspozycji w danej kategorii lub puli umożliwia dokonanie miarodajnej kwantyfikacji i zatwierdzenie

charakterystyki strat na poziomie kategorii lub puli. Rozkład ekspozycji i dłużników w poszczególnych kategoriach lub pulach nie może powodować nadmiernej koncentracji;

- c) proces klasyfikacji ekspozycji do kategorii lub pul zapewnia znaczące zróżnicowanie ryzyka, umożliwia grupowanie odpowiednio jednolitych ekspozycji oraz pozwala przeprowadzić dokładną i spójną ocenę charakterystyki strat na poziomie kategorii lub puli. Jeżeli chodzi o nabyte wierzytelności, przy grupowaniu ekspozycji uwzględnia się zasady oceny ryzyka stosowane przez sprzedawcę oraz zróżnicowanie jego klientów.
4. Instytucje biorą pod uwagę następujące czynniki ryzyka podczas klasyfikacji ekspozycji do odpowiednich kategorii lub pul:
- a) charakterystykę ryzyka dłużnika;
 - b) charakterystykę ryzyka transakcji, w tym rodzaje produktów lub rodzaje zabezpieczeń bądź oba te czynniki. Instytucje wyraźnie uwzględniają przypadki, w których dla kilku ekspozycji ustanowiono to samo zabezpieczenie;
 - c) zaległości kredytowe, chyba że instytucja wykaże w sposób zadowalający właściwe organy, że zaległości te nie są istotnym czynnikiem ryzyka dla danej ekspozycji.

Artykuł 167

Klasyfikacja ekspozycji do kategorii i pul

1. Instytucja stosuje konkretne definicje, procedury i kryteria do celów klasyfikacji ekspozycji do kategorii i pul w ramach systemu ratingowego, które spełniają następujące wymogi:
- a) definicje i kryteria kategorii lub puli są wystarczająco szczegółowe, aby umożliwić osobom odpowiedzialnym za przyznawanie ratingów spójną klasyfikację dłużników lub instrumentów generujących podobne ryzyko do tej samej kategorii lub puli. Spójność należy zapewnić w odniesieniu do różnych linii biznesowych, oddziałów i położenia geograficznego;
 - b) dokumentacja procesu ratingu umożliwia osobom trzecim zrozumienie zasad klasyfikacji ekspozycji do danych kategorii lub pul, odtworzenie procesu klasyfikacji do kategorii i pul oraz dokonanie oceny jego zasadności;
 - c) kryteria są również zgodne z wewnętrznymi standardami kredytowymi stosowanymi przez daną instytucję oraz z jej metodami postępowania wobec dłużników wykazujących poważne trudności finansowe i instrumentów o obniżonej jakości.
2. Klasyfikując dłużników i instrumenty do kategorii lub pul, instytucja uwzględnia wszystkie istotne informacje. Informacje te muszą być aktualne i umożliwiać instytucji prognozowanie zachowania ekspozycji w późniejszym okresie. Im mniej informacji ma do dyspozycji instytucja, tym ostrożniej klasyfikuje ekspozycje do poszczególnych kategorii lub pul dłużników i instrumentów. Jeżeli instytucja stosuje rating zewnętrzny jako główny czynnik decydujący o przyznaniu wewnętrznego ratingu, instytucja ta zapewnia uwzględnienie innych istotnych informacji.

Artykuł 168
Klasyfikacja ekspozycji

1. W przypadku ekspozycji wobec przedsiębiorstw, instytucji, rządów i banków centralnych proces klasyfikacji ekspozycji przeprowadza się zgodnie z następującymi kryteriami:
 - a) każdego dłużnika klasyfikuje się do danej kategorii dłużników w ramach procesu przyznawania kredytu;
 - b) w przypadku instytucji, które uzyskały od właściwego organu zezwolenie na stosowanie własnych oszacowań LGD i współczynników konwersji na podstawie art. 138, w ramach procesu przyznawania kredytu każdą ekspozycję klasyfikuje się również do stosownej kategorii instrumentów;
 - c) instytucje, które przy przypisywaniu wag ryzyka ekspozycjom związanym z kredytowaniem specjalistycznym stosują metody określone w art. 148 ust. 5, klasyfikują każdą z tych ekspozycji do stosownej kategorii zgodnie z art. 166 ust. 2;
 - d) każdej odrębnej osobie prawnej, wobec której instytucja posiada ekspozycję, przyznaje się oddzielny rating. Instytucja dysponuje odpowiednimi zasadami ujmowania dłużników będących indywidualnymi klientami oraz grupami powiązanych klientów;
 - e) oddzielne ekspozycje wobec jednego dłużnika klasyfikuje się do tej samej kategorii dłużników, bez względu na ewentualne różnice w charakterystyce poszczególnych transakcji. Oddzielne ekspozycje wobec jednego dłużnika można jednak klasyfikować do różnych kategorii w przypadku:
 - (i) ryzyka transferu dla kraju, w zależności od tego, czy ekspozycje są wyrażane w walucie krajowej czy obcej;
 - (ii) gdy poprzez korektę metody klasyfikacji do kategorii dłużnika można uwzględnić sposób ujmowania powiązanych gwarancji dla ekspozycji;
 - (iii) gdy ze względu na ochronę konsumentów, tajemnicę bankową lub inne przepisy zabroniona jest wymiana danych klientów.
2. W przypadku ekspozycji detalicznych każda ekspozycja jest klasyfikowana do danej kategorii lub puli w ramach procesu przyznawania kredytu.
3. Do celów klasyfikacji ekspozycji do poszczególnych kategorii i puli instytucje dokumentują okoliczności, w których przyjęte parametry wejściowe i wyniki procesu klasyfikacji mogą być zmienione w oparciu o własny osąd pracownika, a także wyznaczają osoby odpowiedzialne za zatwierdzenie takich zmian. Instytucje dokumentują powyższe zmiany ze wskazaniem osób odpowiedzialnych. Instytucje analizują zachowanie ekspozycji, w przypadku których zmieniono klasyfikację. Powyższa analiza obejmuje ocenę zachowania ekspozycji, których rating został zmieniony przez konkretną osobę, z uwzględnieniem wszystkich odpowiedzialnych osób.

Artykuł 169

Integralność procesu klasyfikacji

1. W odniesieniu do ekspozycji wobec przedsiębiorstw, instytucji, rządów i banków centralnych proces klasyfikacji musi spełniać następujące wymogi integralności:
 - a) procesy klasyfikacji oraz ich okresowe przeglądy przeprowadza lub zatwierdza niezależna strona, która nie czerpie bezpośrednich korzyści z decyzji o udzieleniu kredytu;
 - b) instytucje aktualizują klasyfikacje co najmniej raz w roku. W przypadku dłużników wysokiego ryzyka i ekspozycji problemowych przeglądy przeprowadza się z większą częstotliwością. Instytucje przeprowadzają ponowną klasyfikację w przypadku pojawienia się istotnych informacji na temat dłużnika lub ekspozycji,;
 - c) instytucja stosuje skuteczny system pozyskiwania i aktualizacji istotnych informacji dotyczących charakterystyki dłużnika, które wpływają na wartości PD, oraz charakterystyki transakcji, które wpływają na wartości LGD lub współczynniki konwersji.
2. W przypadku ekspozycji detalicznych instytucja co najmniej raz w roku, stosownie do przypadku, aktualizuje klasyfikacje dłużników i instrumentów lub dokonuje przeglądu charakterystyki strat i stanu zaległości kredytowych dla każdej wyodrębnionej puli ryzyka. Instytucja co najmniej raz w roku na podstawie reprezentatywnej próby dokonuje również przeglądu statusu poszczególnych ekspozycji w ramach każdej puli, aby potwierdzić, że są one nadal klasyfikowane do odpowiedniej puli.
3. EUNB opracowuje regulacyjne standardy techniczne w celu określenia warunków, zgodnie z którymi instytucje zapewniają integralność procesu klasyfikacji oraz regularną i niezależną ocenę ryzyka.

EUNB przedstawia Komisji projekty regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, do dnia 31 grudnia 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 170 Stosowanie modeli

Jeżeli instytucja klasyfikuje ekspozycje do kategorii lub pul dłużników lub instrumentów na podstawie modeli statystycznych i innych metod automatycznych, spełnione muszą być następujące wymogi:

- a) model charakteryzuje się wysoką zdolnością predykcyjną, a wymogi kapitałowe nie ulegają zniekształceniu w wyniku jego zastosowania. Zmienne wejściowe stanowią odpowiednią i skuteczną podstawę wynikowych prognoz. Model nie jest obciążony istotnym błędem;
- b) instytucja ustanawia procedury służące weryfikacji parametrów wejściowych modelu obejmujące ocenę dokładności, kompletności i trafności danych;

- c) dane wykorzystane do budowy modelu są reprezentatywne dla ogółu faktycznych dłużników lub ekspozycji instytucji;
- d) instytucja posiada proces cyklicznej weryfikacji modelu, obejmujący monitorowanie wydajności i stabilności modelu, przegląd jego specyfikacji oraz badanie jego skuteczności na podstawie osiągniętych wyników;
- e) instytucja uzupełnia model statystyczny o element osądu i nadzoru ludzkiego w celu prowadzenia przeglądu klasyfikacji generowanych przez model oraz zapewnienia prawidłowego stosowania modeli. Procedury przeglądu mają na celu wykrycie i ograniczenie błędów wynikających z niedoskonałości modeli. Dokonując własnego osądu odpowiedzialne osoby biorą pod uwagę wszystkie istotne informacje nieuwzględnione przez model. Instytucja prowadzi dokumentację dotyczącą sposobu łączenia osądu własnego z wynikami modeli automatycznych.

Artykuł 171 *Dokumentacja systemów ratingowych*

1. Instytucje dokumentują konstrukcję i szczegóły operacyjne stosowanych systemów ratingowych. Dokumentacja zawiera dowody potwierdzające spełnienie wymogów określonych w niniejszej sekcji oraz odnosi się do takich elementów, jak: dywersyfikacja portfela, kryteria ratingowe, zakres obowiązków stron dokonujących oceny ratingowej dłużników i ekspozycji, częstotliwość przeprowadzania przeglądu procesu klasyfikacji oraz sprawowanie nadzoru kierowniczego nad procesem ratingu.
2. Instytucja dokumentuje uzasadnienie wyboru danych kryteriów ratingowych oraz analizę stanowiącą podstawę takiego wyboru. Instytucja dokumentuje wszystkie istotne zmiany w procesie oceny ryzyka, przy czym dokumentacja ta musi umożliwiać ustalenie zmian, jakie zaszły w procesie oceny ryzyka od ostatniego przeglądu przeprowadzonego przez właściwe organy. W dokumentacji uwzględnia się również organizację klasyfikacji ratingowej, w tym sam proces przyznawania ratingów oraz strukturę kontroli wewnętrznej.
3. Instytucje dokumentują stosowane wewnętrznie szczegółowe definicje niewykonania zobowiązania i straty oraz zapewniają spójność z definicjami określonymi w niniejszym rozporządzeniu.
4. Jeżeli instytucja korzysta z modeli statystycznych w ramach procesu ratingu, dokumentuje ona stosowane w tym względzie metody. Dokumentacja ta:
 - a) zawiera szczegółowy opis teorii, założeń oraz podstaw matematycznych i empirycznych, na których opiera się przypisywanie oszacowań do kategorii, dłużników indywidualnych, ekspozycji lub pul, oraz źródło (źródła) danych wykorzystanych do oszacowania modelu;
 - b) ustanawia rygorystyczny proces statystyczny, obejmujący testy skuteczności modelu dla danych spoza określonego przedziału czasowego i spoza próby, do celów weryfikacji modelu;
 - c) wskazuje wszelkie okoliczności, w których model nie funkcjonuje skutecznie.

5. Jeżeli instytucja uzyskała system ratingowy lub model stosowany w ramach systemu ratingowego od dostawcy będącego stroną trzecią, a dostawca ten odmawia udzielenia instytucji dostępu do informacji dotyczących metod działania tego systemu ratingowego lub modelu lub danych bazowych wykorzystanych do opracowania tej metody lub modelu bądź ogranicza taki dostęp ze względu na fakt, że tego rodzaju informacje są zastrzeżone, instytucja wykazuje w sposób zadowalający właściwe organy, że wymogi niniejszego artykułu zostały spełnione.

Artykuł 172
Zarządzanie danymi

1. Instytucje gromadzą i przechowują dane dotyczące aspektów przyznawanych wewnętrznych ratingów zgodnie z wymogami określonymi w części ósmej.
2. W odniesieniu do ekspozycji wobec przedsiębiorstw, instytucji, rządów i banków centralnych instytucje gromadzą i przechowują:
 - a) kompletne historie ratingów dłużników i uznanych gwarantów;
 - b) daty przyznania ratingów;
 - c) kluczowe dane i metody wykorzystywane przy ustalaniu ratingu;
 - d) dane osób odpowiedzialnych za klasyfikację ratingową;
 - e) dane wskazujące dłużników i ekspozycje cechujące się niewykonaniem zobowiązania;
 - f) daty i okoliczności takiego niewykonania zobowiązania;
 - g) dane dotyczące wartości PD i zrealizowanych współczynników niewykonania zobowiązania związanych z kategoriami ratingowymi i migracją ratingową.
3. Instytucje niestosujące własnych oszacowań wartości LGD oraz współczynników konwersji gromadzą i przechowują dane dotyczące porównania zrealizowanych wartości LGD z wartościami określonymi w art. 157 ust. 1 oraz porównania uzyskanych współczynników konwersji z wartościami określonymi w art. 162 ust. 8.
4. Instytucje stosujące własne oszacowania wartości LGD i współczynników konwersji gromadzą i przechowują:
 - a) kompletne historie danych dotyczących ratingów instrumentów oraz oszacowań wartości LGD i współczynników konwersji związanych z poszczególnymi skalami ratingowymi;
 - b) informacje na temat daty przyznania ratingów i sporządzenia oszacowań;
 - c) kluczowe dane i metody wykorzystywane przy formułowaniu ratingów instrumentów oraz oszacowań LGD i współczynników konwersji;
 - d) dane dotyczące osób odpowiedzialnych za przyznanie ratingów instrumentom oraz osób

odpowiedzialnych za oszacowania LGD i współczynników konwersji;

- e) dane dotyczące szacunkowych i zrealizowanych wartości LGD i współczynników konwersji związanych z poszczególnymi ekspozycjami cechującymi się niewykonaniem zobowiązania;
- f) dane dotyczące wartości LGD ekspozycji przed i po ocenie skutków gwarancji lub kredytowego instrumentu pochodnego w przypadku tych instytucji, które w swoich szacunkach wartości LGD uwzględniają wpływ gwarancji lub kredytowych instrumentów pochodnych na ograniczanie ryzyka kredytowego ;
- g) dane dotyczące składników strat dla każdej ekspozycji cechującej się niewykonaniem zobowiązania.

5. W odniesieniu do ekspozycji detalicznych instytucje gromadzą i przechowują:

- a) dane wykorzystywane w procesie klasyfikacji ekspozycji do poszczególnych kategorii i pul;
- b) dane dotyczące szacunkowych wartości PD, LGD i współczynników konwersji związanych z poszczególnymi kategoriami lub pulami ekspozycji;
- c) dane wskazujące dłużników i ekspozycje cechujące się niewykonaniem zobowiązania;
- d) w przypadku ekspozycji cechujących się niewykonaniem zobowiązania dane dotyczące kategorii lub pul, do których dana ekspozycja została zaklasyfikowana w roku poprzedzającym niewykonanie zobowiązania, oraz dane dotyczące zrealizowanych wartości LGD oraz współczynnika konwersji;
- e) dane dotyczące wskaźnika strat dla kwalifikowanych odnawialnych ekspozycji detalicznych.

Artykuł 173

Testy warunków skrajnych stosowane w ramach oceny adekwatności kapitałowej

- 1. Na potrzeby oceny swojej adekwatności kapitałowej instytucja ustanawia solidne procedury testów warunków skrajnych. Testy te polegają na rozpoznaniu możliwych zdarzeń lub zmian warunków gospodarczych, które mogą nastąpić w przyszłości, wywierając niekorzystny wpływ na ekspozycje kredytowe instytucji oraz ocenie odporności instytucji na takie zmiany.
- 2. Instytucja regularnie przeprowadza test warunków skrajnych w zakresie ryzyka kredytowego w celu dokonania oceny wpływu określonych warunków na jej całkowite wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego. Wyboru testu dokonuje instytucja, a wybór ten podlega przeglądowi nadzorcemu. Stosowany test musi być miarodajny i uwzględniać wpływ skrajnych, ale realistycznych scenariuszy recesji. Instytucja ocenia migrację w swoich ratingach w ramach symulacji warunków skrajnych. Portfele objęte testami warunków skrajnych muszą zawierać przeważającą większość ekspozycji instytucji.
- 3. Instytucje stosujące zasady określone w art. 148 ust. 3 w ramach testów warunków skrajnych uwzględniają wpływ pogorszenia się jakości kredytowej dostawców ochrony,

a w szczególności skutki, jakie wiążą się z niespełnieniem przez nich kryteriów uznawania.

4. EUNB opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych w celu doprecyzowania znaczenia skrajnych, ale realistycznych scenariuszy recesji, o których mowa w ust. 2.

EUNB przedstawia Komisji powyższe projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia 1 stycznia 2013 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

PODSEKCJA 2

KWANTYFIKACJA RYZYKA

Artykuł 174

Niewykonanie zobowiązania przez dłużnika

1. Przy kwantyfikacji parametrów ryzyka związanego z poszczególnymi kategoriami i pulami ratingowymi instytucje stosują przedstawione poniżej podejście w celu stwierdzenia niewykonania zobowiązania przez dłużnika. Do celów niniejszego rozdziału uznaje się, że niewykonanie zobowiązania przez określonego dłużnika ma miejsce w przypadku wystąpienia jednego z poniższych zdarzeń:
 - a) instytucja stwierdzi, że istnieje małe prawdopodobieństwo wywiązania się w pełni przez dłużnika ze swoich zobowiązań kredytowych wobec instytucji, jednostki dominującej lub którejkolwiek z jej jednostek zależnych bez konieczności podejmowania przez instytucję działań takich jak realizacja zabezpieczenia;
 - b) zwłoka w wykonaniu przez dłużnika istotnych zobowiązań kredytowych wobec instytucji, jednostki dominującej lub którejkolwiek z jej jednostek zależnych przekracza 90 dni.

W przypadku salda debetowego liczbę dni przeterminowania zobowiązania nalicza się od momentu przekroczenia przez dłużnika wyznaczonego limitu, wyznaczenia mu limitu niższego od wysokości niespłaconej kwoty lub wykorzystania salda debetowego bez zezwolenia, gdy wykorzystana kwota jest znaczna.

W przypadku ekspozycji detalicznych do celów ust. 2 uwzględnia się także niewykonanie zobowiązania na poziomie instrumentu.

Wyznaczony limit obejmuje każdy ustalony przez instytucję limit kredytowy, o którym instytucja poinformowała dłużnika.

W przypadku kart kredytowych liczbę dni przeterminowania zobowiązania liczy się od dnia, w którym upłynął termin płatności kwoty minimalnej.

We wszystkich przypadkach przeterminowane ekspozycje muszą być powyżej progu ustanowionego przez właściwe organy. Próg ten odpowiada poziomowi ryzyka, który właściwe organy uznają za racjonalny.

Instytucja posiada udokumentowane zasady obliczania liczby dni przeterminowania, w szczególności w przypadkach ponownego przeterminowania instrumentów i przedłużenia terminu spłaty, zmian lub odroczenia spłaty, odnowienia oraz kompensowania istniejących rachunków. Zasady te stosowane są w sposób spójny na przestrzeni czasu i są zgodne z wewnętrznym procesem zarządzania ryzykiem oraz procesem decyzyjnym stosowanym przez daną instytucję.

2. Do celów ust. 1 lit. a) za elementy wskazujące na prawdopodobieństwo niedokonania płatności uznaje się następujące sytuacje:
 - a) zaksięgowanie zobowiązania kredytowego według statusu bezodsetkowego przez instytucję;
 - b) uznanie przez instytucję określonej korekty kredytowej wynikającej z wyraźnego postrzegania pogorszenia się jakości kredytowej po przyjęciu ekspozycji przez instytucję;
 - c) zbycie zobowiązania kredytowego przez instytucję ze znaczną stratą ekonomiczną;
 - d) wyrażenie przez instytucję zgody na przeprowadzenie awaryjnej restrukturyzacji zobowiązań kredytowych, jeżeli może to skutkować zmniejszeniem zobowiązań finansowych poprzez umorzenie istotnej części kwoty głównej, odsetek lub, w stosownych przypadkach, opłat lub też odroczenie ich spłaty lub zapłaty. W przypadku ekspozycji kapitałowych ocenionych według metody opartej na PD/LGD obejmuje to także awaryjną restrukturyzację samego udziału kapitałowego.
 - e) złożenie przez instytucję wniosku o postawienie dłużnika w stan upadłości lub podobnego wniosku w odniesieniu do zobowiązań kredytowych dłużnika wobec instytucji, jednostki dominującej lub którejkolwiek z jej jednostek zależnych;
 - f) wystąpienie przez dłużnika o ogłoszenie upadłości lub przyznanie podobnej ochrony lub postawienie dłużnika w stan upadłości bądź przyznanie mu podobnej ochrony, jeżeli umożliwiłoby mu to uniknięcie lub opóźnienie spłaty zobowiązań kredytowych wobec instytucji, jednostki dominującej lub którejkolwiek z jej jednostek zależnych.
3. Instytucje stosujące dane zewnętrzne nieodpowiadające kryteriom umożliwiającym stwierdzenie niewykonania zobowiązania określonym w ust. 1 dokonują odpowiednich korekt w celu osiągnięcia jak największej zbieżności z definicją niewykonania zobowiązania.
4. Jeżeli instytucja uzna, że do ekspozycji cechującej się wcześniej niewykonaniem zobowiązania przestała mieć zastosowanie przesłanka niewykonania zobowiązania, instytucja klasyfikuje dłużnika lub instrument w taki sposób, jak w przypadku ekspozycji cechującej się wykonaniem zobowiązania. Późniejsze wystąpienie okoliczności określonych w definicji niewykonania zobowiązania stanowiłoby kolejny przypadek niewykonania zobowiązania.
5. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia warunków, zgodnie z którymi właściwy organ ustanawia wysokość progu, o

którym mowa w ust. 1 służący kwalifikacji ekspozycji jako ekspozycji przeterminowanej.

EUNB przedstawia Komisji powyższe projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 31 grudnia 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

6. EUNB wydaje wytyczne w sprawie stosowania przepisów niniejszego artykułu. Wytyczne te przyjmuje się zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 175

Wymogi ogólne dotyczące oszacowań

1. Przy przeprowadzaniu kwantyfikacji parametrów ryzyka związanego z poszczególnymi kategoriami lub pulami ratingowymi instytucje stosują następujące wymogi:
 - a) oszacowania własne instytucji dotyczące parametrów ryzyka PD, LGD, współczynnika konwersji i EL uwzględniają wszelkie istotne dane, informacje i metody. Oszacowań dokonuje się na podstawie zarówno doświadczeń z przeszłości, jak i dowodów empirycznych, nie zaś wyłącznie w oparciu o osąd własny. Oszacowania te są wiarygodne i intuicyjne oraz opierają się na istotnych czynnikach odpowiednich parametrów ryzyka. Im mniej danych ma do dyspozycji instytucja, tym ostrożniejsze są jej oszacowania;
 - b) instytucja jest w stanie przedstawić zestawienie poniesionych strat według częstotliwości niewykonania zobowiązań, LGD, współczynnika konwersji lub straty w przypadku stosowania oszacowań EL w rozbiciu na elementy postrzegane przez nią jako czynniki poszczególnych parametrów ryzyka. Oszacowania instytucji muszą odzwierciedlać wieloletnie doświadczenie;
 - c) uwzględnia się wszelkie zmiany w zakresie udzielania kredytów lub ściągania należności w okresach obserwacji, o których mowa w art. 176 ust. 1 lit. h), art. 34 ust. 2 lit. e) IRB, art. 35 ust. 2 IRB oraz art. 35 ust. 3 IRB. W swoich oszacowaniach instytucja na bieżąco uwzględnia nowości techniczne oraz nowe dane i inne informacje. Instytucje dokonują przeglądu swoich oszacowań wraz z pojawieniem się nowych informacji, przy czym nie rzadziej niż raz do roku;
 - d) ogół ekspozycji objętych danymi stanowiącymi podstawę oszacowań, normy kredytowania stosowane przy generowaniu danych i inne istotne czynniki są porównywalne z ekspozycjami i normami danej instytucji. Warunki ekonomiczne lub rynkowe, na których opierają się dane, odpowiadają warunkom panującym obecnie lub warunkom przewidywanym. Liczba ekspozycji w próbie oraz okres, którego dane dotyczą, wykorzystany na potrzeby kwantyfikacji są dobrane tak, by dać instytucji pewność co do dokładności i prawidłowości jej oszacowań;
 - e) w przypadku nabytych wierzytelności w oszacowaniach uwzględnia się wszystkie dostępne nabywającej instytucji istotne informacje dotyczące jakości wierzytelności bazowych, łącznie z danymi dotyczącymi podobnych pakietów wierzytelności

pochodzącymi od sprzedającego, nabywającej instytucji lub ze źródeł zewnętrznych. Nabywająca instytucja weryfikuje wszystkie wykorzystane dane przekazane przez sprzedającego;

- f) w swoich oszacowaniach instytucja uwzględnia margines ostrożnościowy związany z przewidywanym zakresem błędów oszacowań. Jeżeli stosowane metody i dane zostaną uznane przez instytucję lub właściwy organ za mniej zadowalające, a przewidywany zakres błędów jest większy, margines ostrożnościowy również ulega powiększeniu.

Jeżeli instytucja wykorzystuje do celów obliczania wag ryzyka i do celów wewnętrznych różne szacunki, fakt ten należy udokumentować i odpowiednio uzasadnić. Jeżeli instytucje potrafią wykazać wobec właściwych dla nich organów, że dane zgromadzone do dnia 1 stycznia 2007 r. zostały odpowiednio skorygowane w celu osiągnięcia jak największej zbieżności z definicją niewykonania zobowiązania przewidzianą w art. 174 lub z definicją straty, właściwe organy mogą zezwolić instytucjom na pewną elastyczność w stosowaniu norm obowiązujących w odniesieniu do danych.

- 2. Jeżeli instytucja wykorzystuje dane zbiorcze obejmujące szereg instytucji, spełnia ona następujące wymagania:
 - a) systemy i kryteria ratingowe innych instytucji wchodzących w skład puli, dla której gromadzone są dane, są podobne do jej własnych;
 - b) rozpatrywana pula jest reprezentatywna dla portfela, do którego stosowane są dane zbiorcze;
 - c) dane zbiorcze są konsekwentnie stosowane przez instytucję w jej oszacowaniach w dłuższym okresie;
 - d) instytucja ponosi odpowiedzialność za integralność swoich systemów ratingowych;
 - e) instytucja utrzymuje odpowiedni poziom znajomości stosowanych wewnętrznie systemów ratingowych, w tym zdolność do skutecznego monitorowania i kontrolowania procesu ratingu.

Artykuł 176

Wymogi dotyczące szacowania wartości PD

- 1. Przy przeprowadzaniu kwantyfikacji parametrów ryzyka związanego z poszczególnymi kategoriami lub pulami ratingowymi instytucje stosują przedstawione poniżej wymogi dotyczące szacowania wartości PD w odniesieniu do ekspozycji wobec przedsiębiorstw, instytucji, rządów i banków centralnych:
 - a) instytucje dokonują oszacowań wartości PD według kategorii dłużników na podstawie średnich długoterminowych wartości jednorocznych współczynników niewykonania zobowiązań. Oszacowania PD odnoszące się do dłużników stosujących dużą dźwignię finansową lub dłużników, których aktywa składają się w przeważającej mierze z aktywów będących przedmiotem transakcji, odzwierciedlają zachowanie aktywów bazowych w oparciu o okresy zmienności w warunkach skrajnych;

- b) w odniesieniu do nabytych wierzytelności korporacyjnych, instytucje mogą dokonywać oszacowań wartości oczekiwanej straty (zwanej dalej EL) według kategorii dłużników na podstawie średnich długoterminowych wartości jednorocznych zrealizowanych współczynników niewykonania zobowiązań;
- c) jeżeli instytucja oblicza oszacowania średniej długoterminowej wartości PD i LGD dla nabytych wierzytelności korporacyjnych, wykorzystując oszacowania wartości EL oraz odpowiednie oszacowania PD i LGD, proces szacowania całkowitych strat spełnia ogólne normy szacowania wartości PD i LGD określone w niniejszej części, a wynik jest zgodny z pojęciem LGD określonym w art. 177 ust. 1 lit. a);
- d) instytucje stosują techniki szacowania PD wyłącznie w połączeniu z dokładną analizą. Instytucje uznają znaczenie osądów własnych przy łączeniu wyników stosowania różnych technik i dokonywaniu korekt ze względu na ograniczenia technik i informacji;
- e) w zakresie, w jakim instytucja korzysta z danych dotyczących wewnętrznych doświadczeń w zakresie niewykonania zobowiązania do celów oszacowania PD, szacunki odzwierciedlają standardy zawierania umów kredytowych oraz wszelkie różnice między systemem ratingowym, który wygenerował te dane, a obecnie stosowanym systemem ratingowym. Jeżeli w standardach zawierania umów kredytowych lub w systemach ratingowych wprowadzono zmiany, instytucja zwiększa margines ostrożnościowy w swoich szacunkach wartości PD;
- f) jeżeli instytucja przyporządkowuje swoje wewnętrzne kategorie do skali stosowanej przez ECAI lub podobne organizacje bądź wiąże je z taką skalą, a następnie przypisuje stosowanej przez siebie kategorii współczynnik niewykonania zobowiązania zaobserwowany dla kategorii dłużników organizacji zewnętrznej, przyporządkowanie takie opiera się na porównaniu wewnętrznych kryteriów ratingowych z kryteriami stosowanymi przez organizację zewnętrzną oraz na porównaniu zewnętrznych i wewnętrznych ratingów wszelkich wspólnych dłużników. Należy unikać błędów i niespójności w procesie przyporządkowywania lub w danych bazowych. Kryteria organizacji zewnętrznej, na których opierają się dane wykorzystywane do kwantyfikacji, są ukierunkowane wyłącznie na ryzyko niewykonania zobowiązań i nie uwzględniają charakterystyki transakcji. Przeprowadzana przez instytucję analiza obejmuje porównanie stosowanych definicji niewykonania zobowiązania z zastrzeżeniem wymogów określonych w art. 174. Instytucja dokumentuje informacje stanowiące podstawę przyporządkowania;
- g) w zakresie, w jakim instytucja kredytowa stosuje statystyczne modele prognozowania prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania, może ona dokonywać oszacowań PD jako prostej średniej arytmetycznej oszacowań prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania dla dłużników indywidualnych w danej kategorii. Zastosowanie modeli prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania do tego celu spełnia normy określone w art. 28;
- h) bez względu na to, czy do oszacowań wartości PD instytucja stosuje zewnętrzne, wewnętrzne czy zbiorcze źródła danych bądź też połączenie tych trzech źródeł, długość bazowego okresu obserwacji historycznej wynosi co najmniej pięć lat dla co najmniej jednego źródła. Jeżeli w odniesieniu do któregośkolwiek ze źródeł dostępny jest dłuższy okres obserwacji, a dane te są istotne, wówczas stosuje się ten dłuższy okres.

Przepisy niniejszej litery mają również zastosowanie do metody opartej na PD/LGD dla udziałów kapitałowych. Instytucje, które nie uzyskały zezwolenia właściwego organu na stosowanie własnych metod szacowania wartości LGD lub współczynników konwersji na podstawie art. 138, mogą korzystać z istotnych danych obejmujących okres dwóch lat podczas wdrażania metody IRB, pod warunkiem uzyskania zezwolenia właściwych organów. Okres ten ulega co roku wydłużeniu o jeden rok do momentu, gdy istotne dane będą obejmować okres pięciu lat.

2. W odniesieniu do ekspozycji detalicznych zastosowanie mają następujące wymogi:

- a) instytucje dokonują oszacowań wartości PD według kategorii dłużników lub według puli na podstawie średnich długoterminowych wartości jednorocznych współczynników niewykonania zobowiązań;
- b) oszacowania wartości PD można również dokonać na podstawie poniesionych strat i stosownych oszacowań wartości LGD;
- c) dane wewnętrzne dotyczące klasyfikowania ekspozycji do poszczególnych kategorii lub pul są dla instytucji głównym źródłem informacji przy przeprowadzaniu oceny charakterystyki strat. Instytucje mogą stosować dane zewnętrzne (w tym dane zbiorcze) lub modele statystyczne na potrzeby kwantyfikacji pod warunkiem istnienia istotnego związku między następującymi elementami:
 - (i) procesem klasyfikowania ekspozycji do kategorii lub pul stosowanym w instytucji i procesem stosowanym przez zewnętrzne źródło danych;
 - (ii) wewnętrznym profilem ryzyka instytucji i strukturą danych zewnętrznych;
- d) jeżeli instytucja oblicza oszacowania średniej długoterminowej wartości PD i LGD dla wierzytelności detalicznych na podstawie oszacowania całkowitych strat oraz odpowiednich oszacowań PD lub LGD, wówczas proces szacowania całkowitych strat musi spełniać ogólne normy szacowania wartości PD i LGD określone w niniejszej części, a wynik musi być zgodny z pojęciem LGD określonym w art. 177 ust. 1 lit. a);
- e) bez względu na to, czy do oceny charakterystyki strat instytucja stosuje zewnętrzne, wewnętrzne czy zbiorcze źródła danych bądź też połączenie tych trzech źródeł, długość bazowego okresu obserwacji historycznej wynosi co najmniej pięć lat dla co najmniej jednego źródła. Jeżeli w odniesieniu do któregośkolwiek ze źródeł dostępny jest dłuższy okres obserwacji, a dane te są istotne, wówczas stosuje się ten dłuższy okres. Instytucja nie musi przypisywać równej wagi do danych historycznych, jeżeli późniejsze dane stanowią lepszy predyktor prawdopodobieństwa straty. Instytucje mogą korzystać z odpowiednich danych obejmujących okres dwóch lat podczas wdrażania metody IRB, pod warunkiem uzyskania zezwolenia właściwych organów. Okres ten ulega co roku wydłużeniu o jeden rok do momentu, gdy istotne dane będą obejmować okres pięciu lat;
- f) instytucje rozpoznają i analizują spodziewane zmiany parametrów ryzyka w całym czasie trwania ekspozycji kredytowych (efekty „starzenia się”).

W odniesieniu do nabytych wierzytelności detalicznych instytucje mogą stosować zewnętrzne i wewnętrzne dane źródłowe. Instytucje wykorzystują wszystkie istotne źródła danych jako

podstawę porównania.

3. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia:
- a) warunków, zgodnie z którymi właściwe organy mogą udzielać zezwoleń, o których mowa w ust. 1 lit. h) oraz ust. 2 lit. e);
 - b) warunków, zgodnie z którymi właściwe organy przeprowadzają ocenę stosowanych przez daną instytucję metod szacowania wartości PD na podstawie art. 138.

EUNB przedstawia Komisji projekty regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, do dnia 31 grudnia 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 177

Wymogi dotyczące oszacowań własnych wartości LGD

1. Przy przeprowadzaniu kwantyfikacji parametrów ryzyka związanego z poszczególnymi kategoriami lub pulami ratingowymi instytucje stosują następujące wymogi dotyczące szacowania własnych wartości LGD:
- a) instytucje dokonują oszacowań wartości LGD według kategorii lub puli instrumentów na podstawie średniej wartości zrealizowanych LGD według kategorii lub puli instrumentów, uwzględniając wszystkie przypadki niewykonania zobowiązań odnotowane w źródłach danych (średnia ważona niewykonaniem zobowiązań);
 - b) instytucje stosują oszacowania LGD właściwe dla okresu pogorszenia koniunktury gospodarczej, o ile są one ostrożniejsze niż średnia długoterminowa. Jeżeli oczekuje się, że system ratingowy będzie generował w raz z upływem czasu zrealizowane wartości LGD na stałym poziomie według kategorii i puli, instytucje dopasowują swoje oszacowania parametrów ryzyka dla poszczególnych kategorii i pul tak, by ograniczyć wpływ pogorszenia koniunktury gospodarczej na kapitał;
 - c) instytucja uwzględnia stopień wszelkich zależności między ryzykiem dłużnika a ryzykiem zabezpieczenia lub dostawcy zabezpieczenia. W przypadkach, gdy taki stopień zależności jest wysoki, należy stosować ostrożniejsze podejście;
 - d) w trakcie przeprowadzania przez instytucję oceny LGD przypadki niedopasowania walutowego między zobowiązaniem bazowym a zabezpieczeniem traktuje się ostrożnościowo;
 - e) w zakresie, w jakim w oszacowaniach LGD uwzględnia się istnienie zabezpieczenia, oszacowania takie nie mogą się wyłącznie opierać na szacunkowej wartości rynkowej zabezpieczenia. Oszacowania LGD uwzględniają skutki ewentualnej niezdolności instytucji do szybkiego uzyskania kontroli nad zabezpieczeniem i upłynnienia go;
 - f) jeżeli oszacowania LGD uwzględniają istnienie zabezpieczenia, instytucje

ustanawiają wewnętrzne wymogi w zakresie zarządzania zabezpieczeniami, pewności prawa i zarządzania ryzykiem, które są zasadniczo zgodne z wymogami określonymi w rozdziale 4 sekcja 3;

- g) w zakresie, w jakim instytucja uznaje zabezpieczenie przy obliczaniu wartości ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta zgodnie z rozdziałem 6 sekcja 5 lub 6, w oszacowaniach LGD nie bierze ona pod uwagę żadnych kwot, które spodziewa się odzyskać z zabezpieczenia;
- h) w szczególnym przypadku ekspozycji, której dotyczy już niewykonanie zobowiązania, instytucja wykorzystuje jako podstawę sumę swoich najlepszych szacunków oczekiwanych strat dla każdej takiej ekspozycji, biorąc pod uwagę bieżące warunki ekonomiczne oraz status ekspozycji, a także możliwość powstania dodatkowych nieoczekiwanych strat w okresie odzyskiwania należności;
- i) o ile zaległe opłaty za zwłokę skapitalizowano w rachunku zysków i strat instytucji, dodaje się je do miary ekspozycji i strat tej instytucji;
- j) w przypadku ekspozycji wobec przedsiębiorstw, instytucji, rządów i banków centralnych oszacowania LGD opierają się na danych z okresu co najmniej pięciu lat, wydłużanego o rok każdego roku po wdrożeniu aż do osiągnięcia okresu minimum siedmiu lat, dla co najmniej jednego źródła danych. Jeżeli w odniesieniu do któregośkolwiek ze źródeł możliwe jest zastosowanie dłuższego okresu obserwacji, a dane są istotne, stosuje się ten dłuższy okres.

2. W odniesieniu do ekspozycji detalicznych instytucje mogą podjąć następujące działania:

- a) przeprowadzić oszacowania wartości LGD na podstawie poniesionych strat i odpowiednich oszacowań PD;
- b) uwzględniać kwoty do wykorzystania w przyszłości w ramach swoich współczynników konwersji lub oszacowań LGD;
- c) w przypadku nabytych wierzytelności detalicznych stosować zarówno zewnętrzne, jak i wewnętrzne dane źródłowe do oszacowań LGD.

W przypadku ekspozycji detalicznych oszacowania LGD opierają się na danych z okresu co najmniej pięciu lat. Instytucja nie musi przypisywać równej wagi do danych historycznych, jeżeli późniejsze dane stanowią lepszy predyktor prawdopodobieństwa straty. Instytucje mogą korzystać z odpowiednich danych obejmujących okres dwóch lat podczas wdrażania metody IRB, pod warunkiem uzyskania zezwolenia właściwych organów. Okres ten ulega co roku wydłużeniu o jeden rok do momentu, gdy istotne dane będą obejmować okres pięciu lat.

3. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia:

- a) charakteru, skali i długości okresu pogorszenia koniunktury gospodarczej, o którym mowa w ust. 1;
- b) warunków, na podstawie których właściwy organ może – zgodnie z ust. 3 – zezwolić instytucji na stosowanie istotnych danych obejmujących okres dwóch lat podczas

wdrażania metody IRB przez tę instytucję.

EUNB przedstawia Komisji projekty regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, do dnia 31 grudnia 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 178

Wymogi dotyczące oszacowań własnych współczynnika konwersji

1. Przy przeprowadzaniu kwantyfikacji parametrów ryzyka związanego z poszczególnymi kategoriami lub pulami ratingowymi instytucje stosują następujące wymogi dotyczące oszacowań własnych współczynnika konwersji:
 - a) instytucje dokonują oszacowań współczynników konwersji według kategorii lub puli instrumentów na podstawie średniej wartości zrealizowanych współczynników konwersji według kategorii lub puli instrumentów przy zastosowaniu średniej ważonej niewykonaniem zobowiązań dla wszystkich odnotowanych przypadków niewykonania zobowiązań wskazanych w źródłach danych;
 - b) instytucje stosują oszacowania współczynnika konwersji właściwe dla okresu pogorszenia koniunktury gospodarczej, o ile są one ostrożniejsze niż średnia długoterminowa. Jeżeli oczekuje się, że system ratingowy będzie generował wraz z upływem czasu zrealizowane współczynniki konwersji na stałym poziomie według kategorii i puli, instytucje korygują swoje oszacowania parametrów ryzyka dla poszczególnych kategorii i pul tak, by ograniczyć wpływ pogorszenia koniunktury gospodarczej na kapitał;
 - c) oszacowania współczynników konwersji sporządzane przez instytucje uwzględniają możliwość wykorzystania przez dłużnika dodatkowych kwot do momentu wystąpienia zdarzenia niewykonania zobowiązania oraz po takim zdarzeniu. Przy szacowaniu współczynnika konwersji zakłada się większy margines ostrożnościowy, jeżeli istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia silniejszej korelacji dodatniej pomiędzy częstotliwością niewykonania zobowiązań a wielkością współczynnika konwersji;
 - d) dokonując oszacowań współczynników konwersji, instytucje uwzględniają przyjęte przez siebie szczegółowe zasady i strategie w zakresie monitorowania kont i przetwarzania płatności. Instytucje uwzględniają również swoje możliwości i gotowość zapobiegania wykorzystywaniu kolejnych kwot kredytu w okolicznościach bliskich zajściu zdarzenia niewykonania zobowiązania, takich jak naruszenie warunków umowy lub niewykonanie innego zobowiązania niż podstawowe;
 - e) instytucje dysponują odpowiednimi systemami i procedurami w celu monitorowania kwot instrumentów, bieżących pozostających kwot należności z tytułu zatwierdzonych linii kredytowych oraz zmian pozostających kwot należności według dłużnika i według kategorii. Instytucja jest w stanie codziennie monitorować salda należności;
 - f) jeżeli szacunkowe współczynniki konwersji stosowane przez instytucje do

obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem są różne od tych, które są wykorzystywane do celów wewnętrznych, fakt ten jest dokumentowany i musi być uzasadniony.

2. W przypadku ekspozycji wobec przedsiębiorstw, instytucji, rządów i banków centralnych oszacowania współczynnika konwersji opierają się na danych z okresu co najmniej pięciu lat, wydłużanego o rok każdego roku po wdrożeniu do osiągnięcia okresu minimum siedmiu lat, dla co najmniej jednego źródła danych. Jeżeli w odniesieniu do któregośkolwiek ze źródeł możliwe jest zastosowanie dłuższego okresu obserwacji, a dane są istotne, stosuje się ten dłuższy okres.
3. W przypadku ekspozycji detalicznych instytucje mogą uwzględniać kwoty do wykorzystania w przyszłości w ramach swoich współczynników konwersji albo oszacowań LGD.

W przypadku ekspozycji detalicznych oszacowania współczynnika konwersji opierają się na danych z okresu co najmniej pięciu lat. Instytucja nie musi przypisywać równej wagi do wszystkich wymogów w zakresie danych historycznych, o których mowa w ust. 1 lit. a), jeżeli późniejsze dane stanowią lepszy predyktor prawdopodobieństwa wykorzystania środków. Instytucje mogą korzystać z odpowiednich danych obejmujących okres dwóch lat podczas wdrażania metody IRB pod warunkiem uzyskania zezwolenia właściwych organów. Okres ten ulega co roku wydłużeniu o jeden rok do momentu, gdy istotne dane będą obejmować okres pięciu lat.

4. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia:
 - a) charakteru, skali i długości okresu pogorszenia koniunktury gospodarczej, o którym mowa w ust. 1;
 - b) warunków, na podstawie których właściwy organ może zezwolić instytucji na stosowanie istotnych danych obejmujących okres dwóch lat podczas wdrażania metody IRB przez tę instytucję po raz pierwszy.

EUNB przedstawia Komisji projekty regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, do dnia 31 grudnia 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 179

Wymogi dotyczące oceny wpływu gwarancji i kredytowych instrumentów pochodnych na ekspozycje wobec przedsiębiorstw, instytucji, rządów i banków centralnych, w przypadku stosowania oszacowania wartości LGD oraz na ekspozycje detaliczne

1. W odniesieniu do uznanych gwarantów oraz gwarancji stosuje się następujące wymogi:
 - a) instytucje posiadają jasno sformułowane kryteria określające rodzaje gwarantów, których uznają do celów obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem;

- b) do uznanych gwarantów stosuje się te same przepisy co do dłużników, określone w art. 167, 168 i 169;
 - c) gwarancja musi być potwierdzona na piśmie, być nieodwołalna ze strony gwaranta, obowiązywać do chwili całkowitego uregulowania zobowiązania (w zakresie kwoty gwarancji i terminu jej obowiązywania) i być możliwa do wyegzekwowania na mocy obowiązującego prawa wobec gwaranta w jurysdykcji, w której posiada on aktywa, które mogą być przedmiotem zajęcia i wobec których możliwe jest wykonanie orzeczenia sądowego. Gwarancje warunkowe, w których określono warunki, na jakich gwarant może zostać zwolniony z wykonania zobowiązania, mogą zostać uznane pod warunkiem uzyskania zezwolenia właściwych organów. Kryteria klasyfikacji odpowiednio uwzględniają wszelkie potencjalne zmniejszenie skutków ograniczania ryzyka kredytowego.
2. Instytucje posiadają jasno określone kryteria korygowania kategorii, pul lub oszacowań wartości LGD, a w przypadku detalicznych i uznanych nabytych wierzytelności - proces klasyfikacji ekspozycji do poszczególnych kategorii i pul w celu uwzględnienia wpływu gwarancji na obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem. Kryteria te są zgodne z wymogami określonymi w art. 167–169.
- Kryteria te są wiarygodne i intuicyjne. Uwzględniają one zdolność i gotowość gwaranta do wywiązania się z gwarancji, prawdopodobny termin uiszczenia płatności przez gwaranta, stopień skorelowania zdolności gwaranta do wywiązania się z gwarancji ze zdolnością dłużnika do spłaty oraz to, do jakiego stopnia nadal istnieje ryzyko rezydualne dłużnika.
3. Określone w niniejszym artykule wymogi dotyczące gwarancji mają również zastosowanie w odniesieniu do jednopodmiotowych kredytowych instrumentów pochodnych. W przypadku niedopasowania między zobowiązaniem bazowym a zobowiązaniem referencyjnym kredytowego instrumentu pochodnego lub zobowiązaniem wykorzystanym do stwierdzenia, czy wystąpiło wydarzenie kredytowe, stosuje się wymogi określone w art. 211 ust. 2. W przypadku ekspozycji detalicznych i uznanych wierzytelności nabytych przepisy niniejszego ustępu stosuje się do procesu klasyfikacji ekspozycji do poszczególnych kategorii i pul.
- Kryteria uwzględniają strukturę wypłat kredytowego instrumentu pochodnego i zapewniają ostrożną ocenę jego wpływu na poziom i termin odzyskania należności. Instytucja uwzględnia stopień, do jakiego nadal istnieją inne formy ryzyka rezydualnego.
4. Wymogi określone w ust. 1–3 nie mają zastosowania do gwarancji udzielanych przez instytucje, rządy, banki centralne i przedsiębiorstwa, które spełniają wymogi określone w art. 197 ust. 1 lit. g), jeżeli instytucja otrzymała zezwolenie na stosowanie metody standardowej w odniesieniu do ekspozycji wobec takich podmiotów na podstawie art. 145. W tym przypadku stosuje się wymogi określone w rozdziale 4.
5. W przypadku gwarancji detalicznych wymogi określone w ust. 1–3 stosuje się również do klasyfikowania ekspozycji do kategorii i pul oraz szacowania wartości PD.
6. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia warunków, na jakich właściwe organy mogą zezwolić na uznawanie gwarancji warunkowych.

EUNB przedstawia Komisji projekty regulacyjnych standardów technicznych, o których

mowa w akapicie pierwszym, do dnia 31 grudnia 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 180

Wymogi dotyczące nabytych wierzytelności

1. Przy przeprowadzaniu kwantyfikacji parametrów ryzyka związanego z poszczególnymi kategoriami lub pulami ratingowymi w odniesieniu do nabytych wierzytelności instytucje zapewniają spełnienie warunków określonych w ust. 2–6.
2. Struktura instrumentu gwarantuje, że we wszelkich przewidywalnych okolicznościach instytucja zachowa faktyczne prawo własności do wszystkich przepływów gotówkowych z tytułu wierzytelności oraz kontrolę nad tymi przepływami. Jeżeli dłużnik przekazuje środki bezpośrednio sprzedawcy lub jednostce obsługującej, instytucja regularnie kontroluje, czy płatności są przekazywane w całości i w terminie zastrzeżonym w umowie. Instytucje posiadają procedury gwarantujące ochronę prawa własności do wierzytelności i wpływów gotówkowych przed skutkami zawieszenia praw wierzyciela w momencie wszczęcia postępowania upadłościowego lub zarzutów prawnych mogących znacznie opóźnić zdolność kredytodawcy do upłynnienia lub przeniesienia wierzytelności lub utrzymania kontroli nad wpływami gotówkowymi.
3. Instytucja monitoruje zarówno jakość nabytych wierzytelności, jak i kondycję finansową sprzedawcy i jednostki obsługującej. Zastosowanie mają następujące warunki:
 - a) instytucja ocenia korelację pomiędzy jakością nabytych wierzytelności a kondycją finansową sprzedawcy i jednostki obsługującej oraz ustanawia wewnętrzne zasady i procedury zapewniające odpowiednie zabezpieczenie przed wszelkimi zdarzeniami warunkowymi, w tym wewnętrzną klasyfikację sprzedawców i jednostek obsługujących pod względem ryzyka;
 - b) instytucja posiada jasne i skuteczne zasady i procedury ustalania uznawalności sprzedawców i jednostek obsługujących. Zarówno sprzedawcy, jak i jednostki obsługujące podlegają okresowym przeglądom przeprowadzanym przez instytucję lub jej przedstawiciela w celu sprawdzenia dokładności sprawozdań sporządzanych przez sprzedawcę lub jednostkę obsługującą, wykrycia oszustw lub niedoskonałości w ich działalności oraz zweryfikowania jakości polityki kredytowej sprzedawcy oraz zasad i procedur ściągania należności przez jednostkę obsługującą. Wyniki tych przeglądów są dokumentowane;
 - c) instytucja ocenia charakterystykę nabytych pakietów wierzytelności, w tym kwoty kredytów zaliczkowych, historię zaległości finansowych sprzedawcy, wierzytelności nieściągalnych i odpisów na poczet tych wierzytelności; warunki płatności i ewentualne konta przeciwstawne;
 - d) instytucje posiadają skuteczne zasady i procedury zbiorczego monitorowania koncentracji długu z tego samego źródła zarówno w ramach jednego, jak i wielu

pakietów nabytych wierzytelności;

- e) instytucja dba o to, by terminowo otrzymywać od jednostki obsługującej odpowiednio szczegółowe sprawozdania na temat struktury wiekowej i rozmycia wierzytelności w celu zapewnienia spełnienia kryteriów uznawania instytucji i zasad w zakresie zaliczek obowiązujących w stosunku do nabytych wierzytelności oraz zapewnienia skutecznego środka monitorowania i potwierdzania warunków sprzedaży i stopnia rozmycia.
- 4. Instytucja posiada systemy i procedury umożliwiające wczesne wykrywanie pogorszenia się kondycji finansowej sprzedawcy i jakości nabytych wierzytelności oraz stosowanie aktywnego podejścia do pojawiających się problemów. W szczególności instytucja posiada jasne i skuteczne zasady, procedury i systemy informacyjne służące monitorowaniu przypadków naruszenia warunków umowy, a także jasne i skuteczne zasady i procedury wszczynania działań prawnych i postępowania z problemowymi wierzytelnościami nabytymi.
- 5. Instytucja posiada przejrzyste i skuteczne zasady i procedury regulujące kontrolę nabytych wierzytelności, kredytów i środków pieniężnych. W sporządzonych na piśmie zasadach wewnętrznych określa się w szczególności wszystkie istotne elementy programu zakupu wierzytelności, w tym stawki zaliczek, uznane zabezpieczenia, niezbędną dokumentację, limity koncentracji oraz sposoby traktowania wpływów gotówkowych. Przy określaniu tych elementów uwzględnia się wszystkie istotne i znaczące czynniki, takie jak: kondycja finansowa sprzedawcy i jednostki obsługującej, koncentracje ryzyka i tendencje w zakresie jakości nabytych wierzytelności i bazy klientów sprzedawcy; natomiast systemy wewnętrzne muszą zapewniać wypłatę środków wyłącznie pod warunkiem przedstawienia określonych zabezpieczeń i dokumentów.
- 6. Instytucja posiada skuteczne wewnętrzne procedury umożliwiające ocenę przestrzegania wszystkich wewnętrznych zasad i procedur. Procedury te obejmują regularne kontrole wszystkich istotnych faz realizowanego przez instytucję programu zakupu wierzytelności, sprawdzenie, czy istnieje rozdział obowiązków, po pierwsze, między oceną sprzedawcy i jednostki obsługującej a oceną dłużnika, a po drugie, między oceną sprzedawcy i jednostki obsługującej oraz badaniem terenowym przeprowadzanym w odniesieniu do tych podmiotów, a także ocenę operacji jednostki ewidencyjnej, ze szczególnym uwzględnieniem kwalifikacji, doświadczenia, liczby zaangażowanego personelu i automatycznych systemów wspomagających.

PODSEKCJA 3

PROCES WERYFIKACJI OSZACOWAŃ WEWNĘTRZNYCH

Artykuł 181

Procedura weryfikacji oszacowań wewnętrznych

Instytucje weryfikują swoje oszacowania wewnętrzne zgodnie z następującymi wymogami:

- a) instytucje posiadają odpowiednie systemy służące do weryfikacji dokładności i spójności systemów i procesów ratingowych oraz oszacowań wszystkich istotnych parametrów ryzyka. Procedura walidacji wewnętrznej umożliwia instytucji przeprowadzenie spójnej i wnikliwej

oceny funkcjonowania systemów wewnętrznej klasyfikacji ratingowej i szacowania ryzyka;

- b) instytucje regularnie porównują zrealizowane współczynniki niewykonania zobowiązania z oszacowaniami wartości PD dla każdej kategorii, a w przypadkach gdy wartości zrealizowanych współczynników niewykonania zobowiązania wykraczają poza przewidywany dla danej kategorii zakres, instytucje dokonują szczegółowej analizy przyczyn takiego odchylenia. Instytucje stosujące własne oszacowania wartości LGD i współczynników konwersji przeprowadzają podobną analizę w odniesieniu do tych oszacowań. Na potrzeby tych porównań wykorzystuje się dane historyczne obejmujące możliwie jak najdłuższy okres. Instytucja dokumentuje metody i dane wykorzystane w takich porównaniach. Aktualizacja analiz i dokumentacji ma miejsce co najmniej raz do roku;
- c) instytucje stosują również inne narzędzia walidacji ilościowej i porównania z odpowiednimi źródłami danych zewnętrznych. Analiza opiera się na danych, które są właściwe dla danego portfela, są regularnie aktualizowane oraz obejmują odpowiedni okres obserwacji. Wewnętrzne oceny instytucji kredytowych dotyczące funkcjonowania ich systemów ratingowych są przeprowadzane w oparciu o możliwie jak najdłuższy okres;
- d) metody i dane wykorzystywane przy walidacji ilościowej muszą pozostawać spójne w długim okresie czasu. Zmiany dotyczące metod i danych wykorzystywanych przy dokonywaniu oszacowań i walidacji (zarówno w odniesieniu do źródeł danych, jak i odpowiednich okresów) są dokumentowane;
- e) instytucje posiadają solidne wewnętrzne normy postępowania w sytuacji, gdy odchylenia zrealizowanych wartości PD, LGD, współczynników konwersji i strat całkowitych, w przypadku stosowania wskaźnika EL, od oczekiwanych wartości stają się na tyle znaczące, że podważają trafność oszacowań. Wspomniane normy uwzględniają cykle koniunkturalne i podobne czynniki systematycznej zmienności danych dotyczących niewykonania zobowiązań. Jeżeli zrealizowane wartości nadal są wyższe niż wartości oczekiwane, instytucje korygują w górę wartość oszacowań, aby odzwierciedlić dane dotyczące niewykonania zobowiązania oraz strat.

PODSEKCJA 4

WYMOGI DOTYCZĄCE EKSPOZYCJI KAPITAŁOWYCH WEDŁUG METODY MODELI WEWNĘTRZNYCH

Artykuł 182

Wymóg w zakresie funduszy własnych i kwantyfikacja ryzyka

Do celów obliczania wymogów w zakresie funduszy własnych instytucje spełniają następujące normy:

- (a) oszacowania potencjalnej straty nie są podatne na wpływ niekorzystnych zmian rynkowych, istotnych ze względu na profil ryzyka długoterminowego danych pakietów akcji należących do instytucji. Dane przedstawiające rozkład zwrotów uwzględniają najdłuższy badany okres, dla którego są dostępne dane istotne pod względem odzwierciedlenia profilu ryzyka określonych ekspozycji kapitałowych instytucji. Dane pozwalają na ostrożne, statystycznie wiarygodne i prawidłowe przeprowadzanie oszacowań strat, które nie opierają się wyłącznie na subiektywnych przesłankach lub osądzie własnym. Zastosowana

symulacja szoku zapewnia ostrożne oszacowanie oczekiwanych strat w odpowiednim długoterminowym cyklu rynkowym lub koniunkturalnym. Instytucja łączy analizę empiryczną dostępnych danych z korektą opartą na wielu różnych czynnikach w celu uzyskania odpowiednio realistycznych i ostrożnych wyników modelu. Przy konstruowaniu modeli wartości zagrożonej określających potencjalne kwartalne straty instytucje mogą wykorzystać dane kwartalne lub przeliczyć dane dotyczące krótszych horyzontów czasowych na odpowiedniki kwartalne za pomocą właściwej metody analitycznej popartej dowodami empirycznymi oraz zaawansowanymi i dobrze udokumentowanymi przemyśleniami i analizami. Wspomniane metody stosuje się przez długi czas w sposób ostrożny i konsekwentny. W przypadku dostępności istotnych danych wyłącznie w ograniczonym zakresie instytucja uwzględnia stosowny margines ostrożnościowy;

- (b) w stosowanych modelach w należyty sposób uwzględnia się wszystkie istotne ryzyka związane z dochodami kapitałowymi, w tym zarówno ogólne ryzyko rynkowe, jak i szczególną ekspozycję na ryzyko portfela instrumentów kapitałowych instytucji. Modele wewnętrzne odpowiednio wyjaśniają przeszłe wahania cen i uwzględniają zarówno wielkość potencjalnych koncentracji, jak i zmiany w ich strukturze, wykazując przy tym odporność na niekorzystne środowisko rynkowe. Ekspozycje na ryzyko odzwierciedlone w danych wykorzystywanych do sporządzania oszacowań ściśle odpowiadają ekspozycjom kapitałowym instytucji lub przynajmniej są z nimi porównywalne;
- (c) model wewnętrzny odpowiada profilowi ryzyka i złożoności portfela instrumentów kapitałowych instytucji. Jeżeli instytucja posiada istotne pakiety akcji, których wykres wartości ma charakter zdecydowanie nieliniowy, modele wewnętrzne projektuje się tak, aby odpowiednio uwzględnić ryzyko związane z takimi instrumentami;
- (d) przyporządkowywanie indywidualnych pozycji do wskaźników zastępczych, indeksów rynkowych i czynników ryzyka jest wiarygodne, intuicyjne i oparte na solidnych założeniach;
- (e) za pomocą analiz empirycznych instytucje wykazują adekwatność czynników ryzyka, w tym możliwość objęcia ich zakresem zarówno ryzyka ogólnego, jak i szczególnego;
- (f) oszacowania zmienności rentowności ekspozycji kapitałowych obejmują istotne i dostępne dane, informacje i metody. Stosuje się niezależnie zweryfikowane wewnętrzne dane lub dane pochodzące ze źródeł zewnętrznych, w tym dane zbiorcze;
- (g) w instytucji funkcjonuje rygorystyczny i kompleksowy program testów warunków skrajnych.

Artykuł 183

Proces zarządzania ryzykiem i mechanizmy kontroli

Mając na względzie opracowanie i wykorzystanie modeli wewnętrznych do celów określania wymogu w zakresie funduszy własnych, instytucje ustalają zasady, procedury i mechanizmy kontroli w celu zapewnienia integralności modelu i procesu jego tworzenia. Wspomniane zasady, procedury i mechanizmy kontroli obejmują:

- (a) pełną integrację modelu wewnętrznego z ogólnymi systemami informacji zarządczej wykorzystywanymi przez instytucję oraz zarządzaniem portfelem instrumentów kapitałowych w portfelu niehandlowym. Modele wewnętrzne są w pełni zintegrowane z infrastrukturą zarządzania ryzykiem instytucji, szczególnie jeżeli są one stosowane do:

pomiaru i oceny wyników portfela instrumentów kapitałowych, w tym wyników skorygowanych o ryzyko, alokacji kapitału ekonomicznego do ekspozycji kapitałowych oraz przeprowadzania ogólnej oceny adekwatności kapitałowej i procesu zarządzania inwestycjami;

- (b) ustanowione systemy zarządzania, procedury i funkcje kontrolne mające na celu zapewnienie okresowych i niezależnych przeglądów wszystkich elementów procesu tworzenia modeli wewnętrznych, łącznie z zatwierdzaniem zmian w modelach, weryfikacją ich parametrów wejściowych oraz przeglądem wyników modeli, np. w formie bezpośredniej weryfikacji oszacowań ryzyka. Przeglądy te służą ocenie dokładności, kompletności i adekwatności danych wejściowych i wyników modelu oraz pozwalają zarówno wykryć i ograniczyć potencjalne błędy wynikające ze znanych niedoskonałości modeli, jak i zidentyfikować nieznane do tej pory niedoskonałości. Przeglądy te może przeprowadzać niezależna jednostka wewnętrzna lub niezależna osoba trzecia;
- (c) odpowiednie systemy i procedury monitorowania limitów inwestycyjnych i ekspozycji na ryzyko ekspozycji kapitałowych;
- (d) jednostki odpowiedzialne za projektowanie i stosowanie modelu oraz jednostki odpowiedzialne za zarządzanie poszczególnymi inwestycjami muszą być funkcjonalnie niezależne od siebie;
- (e) strony odpowiedzialne za dowolny element procesu tworzenia modeli posiadają odpowiednie kwalifikacje. Do tworzenia modeli zarząd wyznacza odpowiednio przygotowanych i wykwalifikowanych pracowników.

Artykuł 184 *Weryfikacja i dokumentacja*

Instytucje posiadają odpowiednie systemy weryfikacji dokładności i spójności swoich modeli wewnętrznych i procesów ich tworzenia. Wszystkie istotne elementy modeli wewnętrznych i procesów ich tworzenia oraz weryfikacji są dokumentowane.

Weryfikacja i dokumentowanie stosowanych przez instytucje modeli wewnętrznych i procesów ich tworzenia podlega następującym wymogom:

- (a) instytucje stosują procedurę walidacji wewnętrznej w celu przeprowadzania oceny funkcjonowania modeli wewnętrznych i procesów w sposób konsekwentny i wnikliwy;
- (b) metody i dane wykorzystywane przy walidacji ilościowej muszą pozostawać spójne w długim okresie czasu. Zmiany dotyczące metod i danych wykorzystywanych przy sporządzaniu oszacowań i walidacji (zarówno źródła danych, jak i badane okresy) są dokumentowane;
- (c) instytucje regularnie porównują faktyczne dochody kapitałowe obliczone z wykorzystaniem zrealizowanych i niezrealizowanych zysków i strat z oszacowaniami modeli. Na potrzeby tych porównań wykorzystuje się dane historyczne obejmujące możliwie jak najdłuższy okres. Instytucja dokumentuje metody i dane wykorzystane w takich porównaniach. Aktualizacja analiz i dokumentacji ma miejsce co najmniej raz do roku;
- (d) instytucje stosują inne narzędzia walidacji ilościowej i porównania ze

źródłami danych zewnętrznych. Analiza opiera się na danych, które są właściwe dla danego portfela, są regularnie aktualizowane oraz obejmują odpowiedni okres obserwacji. Wewnętrzne oceny instytucji dotyczące funkcjonowania ich modeli są sporządzane w oparciu o możliwie jak najdłuższy okres;

- (e) w instytucjach obowiązują solidne wewnętrzne normy postępowania w sytuacjach, w których wyniki porównania rzeczywistych dochodów kapitałowych z oszacowaniami modeli podważają prawidłowość oszacowań lub samych modeli. Normy te uwzględniają cykle koniunkturalne i podobne czynniki systematycznej zmienności dochodów kapitałowych. Wszystkie korekty wprowadzane do modeli wewnętrznych w następstwie przeprowadzonych przeglądów modeli są dokumentowane i zgodne z odpowiednimi normami w zakresie przeprowadzania przeglądu modeli obowiązującymi w instytucji;
- (f) modele wewnętrzne i procesy ich tworzenia są dokumentowane, przy czym dokumentacja obejmuje również obowiązki stron zaangażowanych w proces tworzenia, zatwierdzania i przeprowadzania przeglądu modeli.

PODSEKCJA 5

ZARZĄDZANIE WEWNĘTRZNE I NADZÓR

Artykuł 185 *Ład korporacyjny*

1. Wszystkie istotne aspekty procesu ratingu i procesu dokonywania oszacowań podlegają zatwierdzeniu przez organ zarządzający instytucji lub komitet powołany przez ten organ oraz kadre kierowniczą wyższego szczebla. Wspomniane strony dysponują ogólną znajomością systemów ratingowych instytucji oraz szczegółową wiedzą na temat związanych z nimi sprawozdań zarządczych.
2. Kadra kierownicza wyższego szczebla podlega następującym wymogom:
 - a) zawiadamia organ zarządzający lub komitet powołany przez ten organ o istotnych zmianach lub wyjątkach od ustalonych zasad, które będą miały istotny wpływ na funkcjonowanie systemów ratingowych instytucji;
 - b) dysponuje dobrą znajomością struktury i sposobu funkcjonowania systemów ratingowych;
 - c) zapewnia w sposób ciągły poprawne działanie systemów ratingowych;

Kadra kierownicza wyższego szczebla regularnie otrzymuje od jednostek do spraw kontroli ryzyka kredytowego informacje dotyczące funkcjonowania procesu ratingu, obszarów wymagających wprowadzenia usprawnień oraz postępów w eliminowaniu wykrytych wcześniej niedociągnięć.

3. Wewnętrzna, oparta na ratingach, analiza profilu ryzyka kredytowego instytucji stanowi istotny element sprawozdań zarządczych przekazywanych wspomnianym stronom. Sprawozdania obejmują co najmniej profil ryzyka według kategorii, migrację między kategoriami, oszacowanie odpowiednich parametrów w poszczególnych

kategoriach i porównanie zrealizowanych współczynników niewykonania zobowiązania oraz, o ile stosowane są własne oszacowania, porównanie wartości zrealizowanych LGD i zrealizowanych współczynników konwersji z wartościami oczekiwanymi i wynikami testów warunków skrajnych. Częstotliwość składania sprawozdań zależy od istotności i rodzaju informacji oraz pozycji odbiorcy w hierarchii.

4. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu doprecyzowania ustanowionych w niniejszym artykule wymogów nakładanych na organ zarządzający, komitet powołany przez ten organ oraz kadrę kierowniczą wyższego szczebla.

EUNB przedstawia Komisji projekty regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, do dnia 31 grudnia 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 186 *Kontrola ryzyka kredytowego*

1. Jednostka do spraw kontroli ryzyka kredytowego jest niezależna od funkcji kadrowych i kierowniczych odpowiedzialnych za inicjowanie i odnawianie ekspozycji i podlega bezpośrednio kadrze kierowniczej wyższego szczebla. Jednostka ta odpowiada za opracowanie lub wybór systemów ratingowych oraz za ich wdrożenie, nadzór nad nimi oraz zapewnienie ich właściwego funkcjonowania. Do jej zadań należy również regularne opracowywanie i analizowanie sprawozdań dotyczących wyników funkcjonowania systemów ratingowych.
2. Zakres odpowiedzialności jednostki (jednostek) do spraw kontroli ryzyka kredytowego obejmuje:
 - a) testowanie i monitorowanie kategorii i pul;
 - b) tworzenie i analizowanie sprawozdań podsumowujących dotyczących systemów ratingowych instytucji;
 - c) wdrażanie procedur mających na celu sprawdzenie, czy definicje kategorii i puli są konsekwentnie stosowane w poszczególnych działach i w poszczególnych obszarach geograficznych;
 - d) dokonywanie przeglądów i dokumentowanie wszelkich zmian w procesie ratingu, w tym powodów wprowadzenia tych zmian;
 - e) dokonywanie przeglądów kryteriów ratingowych celem oceny ich ciągłej przydatności w przewidywaniu ryzyka. Informacje na temat zmian w procesie ratingu, kryteriów lub indywidualnych parametrów ratingowych są dokumentowane i przechowywane;
 - f) aktywny udział w procesie opracowywania lub wyboru, wdrażania i weryfikacji modeli stosowanych w ramach procesu ratingu;

- g) dozór i nadzór nad modelami stosowanymi w ramach procesu ratingu;
 - h) bieżące przeglądy i zmiany modeli wykorzystywanych w ramach procesu ratingu.
3. Instytucje wykorzystujące dane zbiorcze zgodnie z art. 175 ust. 2 i 3 mogą zlecić na zewnątrz wykonanie następujących zadań:
- a) przygotowanie informacji dotyczących testowania i monitorowania kategorii i pul;
 - b) przygotowanie sprawozdań podsumowujących dotyczących systemów ratingowych instytucji;
 - c) przygotowanie informacji dotyczących przeglądów kryteriów ratingowych celem oceny ich ciągłej przydatności w przewidywaniu ryzyka;
 - d) dokumentowanie zmian w procesie ratingu, zmian kryteriów lub indywidualnych parametrów ratingowych;
 - e) przygotowanie informacji dotyczących regularnych przeglądów i zmian modeli stosowanych w ramach procesu ratingu.
4. Instytucje stosujące przepisy ust. 3 zapewniają właściwym organom dostęp do wszystkich istotnych informacji pochodzących od strony trzeciej, koniecznych do zbadania spełnienia wymogów, a także zapewniają właściwym organom możliwość przeprowadzenia kontroli w siedzibie osoby trzeciej w takim samym zakresie, jak kontrola przeprowadzana w siedzibie instytucji.

Artykuł 187
Audyt wewnętrzny

System ratingowy instytucji i jego działanie podlega corocznej kontroli przeprowadzanej przez dział audytu wewnętrznego lub inną porównywalną niezależną jednostkę ds. audytu, przy czym kontrola ta obejmuje również funkcjonowanie funkcji kredytowej oraz oszacowywania wartości PD, LGD, EL i współczynników konwersji. W ramach kontroli sprawdzane jest spełnienie wszystkich mających zastosowanie wymogów.

Rozdział 4

Ograniczanie ryzyka kredytowego

SEKCJA 1

DEFINICJE I WYMOGI OGÓLNE

Artykuł 188
Definicje

Do celów niniejszego rozdziału stosuje się następujące definicje:

- (1) „instytucja kredytująca” oznacza instytucję utrzymującą daną ekspozycję;
- (2) „zabezpieczona transakcja kredytowa” oznacza dowolną transakcję skutkującą powstaniem ekspozycji zabezpieczonej zabezpieczeniem, której warunki nie obejmują przyznania instytucji prawa pobierania depozytu zabezpieczającego przynajmniej raz dziennie;
- (3) „transakcja oparta na rynku kapitałowym” oznacza dowolną transakcję skutkującą powstaniem ekspozycji zabezpieczonej depozytem zabezpieczającym, której warunki obejmują przyznanie instytucji prawa pobierania depozytu zabezpieczającego przynajmniej raz dziennie;
- (4) „bazowe przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania” oznacza przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania, w którego udziały lub jednostki uczestnictwa zainwestowało inne przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania.

Artykuł 189

Zasady uznawania wpływu technik ograniczania ryzyka kredytowego

1. Żadna ekspozycja, w stosunku do której instytucja stosuje środki ograniczania ryzyka kredytowego, nie może charakteryzować się kwotą ekspozycji ważonej ryzykiem lub kwotą oczekiwanej straty, które są wyższe niż analogiczne kwoty dla identycznej pod innymi względami ekspozycji, w stosunku do której instytucja nie stosuje środków ograniczania ryzyka kredytowego.
2. Jeżeli kwota ekspozycji ważonej ryzykiem uwzględnia już ochronę kredytową zgodnie z odpowiednio rozdziałem 2 lub rozdziałem 3, instytucje nie uwzględniają tej ochrony kredytowej w obliczeniach dokonywanych zgodnie z przepisami niniejszego rozdziału.
3. Jeżeli wymogi przepisów sekcji 2 i 3 są spełnione, instytucje mogą wprowadzić zmiany w sposobie obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem według metody standardowej oraz w sposobie obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem i kwot oczekiwanej straty według metody IRB zgodnie z przepisami sekcji 4, 5 oraz 6.
4. Instytucje traktują środki pieniężne, papiery wartościowe lub towary nabyte, pożyczone lub otrzymane w ramach transakcji odkupu lub w ramach transakcji pożyczek papierów wartościowych lub towarów jako zabezpieczenie.
5. Jeżeli instytucja przeprowadzająca obliczenia kwot ekspozycji ważonych ryzykiem według metody standardowej dysponuje więcej niż jednym środkiem ograniczania ryzyka kredytowego w odniesieniu do pojedynczej ekspozycji, postępuje zgodnie z poniższym:
 - a) dokonuje podziału ekspozycji na części objęte poszczególnymi rodzajami środków ograniczania ryzyka kredytowego; oraz
 - b) oblicza kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem osobno dla każdej z części otrzymanych w wyniku zastosowania przepisów lit. a) zgodnie z przepisami rozdziału 2 oraz niniejszego rozdziału.
6. Jeżeli instytucja obliczająca kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem według metody standardowej obejmuje pojedynczą ekspozycję ochroną kredytową

zapewnianą przez pojedynczego dostawcę ochrony, a ochrona ta posiada różne terminy rozliczenia, postępuje zgodnie z poniższym:

- a) dokonuje podziału ekspozycji na części objęte poszczególnymi środkami ograniczania ryzyka kredytowego; oraz
- b) oblicza kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem osobno dla każdej z części otrzymanych w wyniku zastosowania przepisów lit. a) zgodnie z przepisami rozdziału 2 oraz niniejszego rozdziału.

Artykuł 190

Zasady regulujące kwestię uznawania technik ograniczania ryzyka kredytowego

1. Technika stosowana przez instytucję kredytującą w celu zapewnienia ochrony kredytowej, a także podejmowane przez nią działania i kroki oraz wdrożone przez nią procedury i zasady są tego rodzaju, że skutkują ustanowieniem mechanizmów ochrony kredytowej, które są prawnie skuteczne i podlegają egzekucji we wszystkich stosownych jurysdykcjach.
2. Instytucja kredytująca podejmuje wszystkie stosowne kroki w celu zapewnienia skuteczności mechanizmów ochrony kredytowej oraz eliminowania ryzyka związanego z tymi mechanizmami.
3. W przypadku ochrony kredytowej rzeczywistej aktywa zapewniające ochronę kwalifikują się jako uznane aktywa do celów ograniczenia ryzyka kredytowego wyłącznie w przypadku, gdy spełniają oba poniższe warunki:
 - a) zostały uwzględnione w wykazie uznanych aktywów zawartym, stosownie do przypadku, w art. 193–196;
 - b) są odpowiednio płynne, a ich wartość długookresowa na tyle stabilna, by zapewnić odpowiednią pewność co do osiągniętego poziomu ochrony kredytowej, przy uwzględnieniu metody stosowanej do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem oraz dopuszczalnego stopnia uznania aktywów.
4. W przypadku ochrony kredytowej rzeczywistej instytucja kredytująca ma prawo do szybkiego upłynnienia lub zatrzymania aktywów wykorzystanych do zapewnienia ochrony w przypadku niewykonania zobowiązania przez dłużnika, jego niewypłacalności lub upadłości – lub innego wydarzenia kredytowego określonego w dokumentacji transakcji – oraz, w stosownych przypadkach, w przypadku niewykonania zobowiązania przez depozytariusza zabezpieczenia, jego niewypłacalności lub upadłości. Stopień korelacji między wartością aktywów wykorzystywanych do zapewnienia ochrony a jakością kredytową dłużnika nie może być zbyt wysoki.
5. W przypadku ochrony kredytowej nierzeczywistej dostawca ochrony kwalifikuje się jako uznany dostawca ochrony wyłącznie w przypadku spełnienia wszystkich poniższych warunków:
 - a) dostawca ochrony jest uwzględniony w wykazie uznanych dostawców ochrony zawartym w sekcji 2;

- b) dostawca ochrony jest wystarczająco wiarygodny;
 - c) umowa o ochronie kredytowej spełnia wszystkie kryteria ustanowione w ust. 6.
6. W przypadku ochrony kredytowej nierzeczywistej umowa o ochronie kredytowej kwalifikuje się jako uznana umowa o ochronie kredytowej wyłącznie po spełnieniu obu wskazanych poniżej warunków:
- a) została ona uwzględniona w wykazie uznanych umów o ochronie kredytowej określonym odpowiednio w art. 197–199;
 - b) jest skuteczna prawnie i egzekwowalna we właściwych jurysdykcjach w stopniu zapewniającym odpowiednią pewność co do osiągniętego poziomu ochrony kredytowej, przy uwzględnieniu metody stosowanej do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem oraz dopuszczalnego stopnia uznania aktywów.
7. Ochrona kredytowa spełnia wymogi określone w sekcji 3.
8. Instytucja musi być w stanie wykazać właściwym organom, że posiada odpowiednie procesy zarządzania ryzykiem w celu kontrolowania tych rodzajów ryzyka, na które może zostać narażona w wyniku prowadzenia działań w zakresie ograniczania ryzyka kredytowego.
9. Bez względu na to, czy przy obliczaniu kwot ekspozycji ważonych ryzykiem oraz w stosownych przypadkach kwot oczekiwanych strat stosowane są środki ograniczenia ryzyka kredytowego, czy też nie, instytucje nadal prowadzą pełną ocenę ryzyka kredytowego ekspozycji bazowej i są w stanie wykazać właściwym organom spełnienie tego wymogu. W przypadku transakcji odkupu lub transakcji pożyczek papierów wartościowych lub towarów ekspozycja bazowa jest ujmowana, wyłącznie do celów niniejszego ustępu, jako kwota netto ekspozycji.
10. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia:
- a) zakresu pojęciowego terminu „odpowiednio płynne aktywa” oraz tego, kiedy wartości aktywów można uznać za wystarczająco stabilne do celów ust. 3;
 - b) jaki stopień korelacji między wartością aktywów wykorzystywanych do zapewnienia ochrony a jakością kredytową dłużnika uznaje się za zbyt wysoki do celów ust. 4;
 - c) kiedy dostawcę ochrony można uznać za wystarczająco wiarygodnego do celów ust. 5 lit. b).

EUNB opracowuje powyższe projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu ich przedstawienia Komisji do dnia 31 grudnia 2013 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

SEKCJA 2

UZNANE FORMY OGRANICZANIA RYZYKA KREDYTOWEGO

PODSEKCJA 1 OCHRONA KREDYTOWA RZECZYWISTA

Artykuł 191

Umowa o kompensowaniu pozycji bilansowych

Instytucja może stosować kompensowanie pozycji bilansowych w zakresie wzajemnych roszczeń istniejących między instytucją a jej kontrahentem jako uznawaną formę ograniczania ryzyka kredytowego.

Nie naruszając przepisów art. 192, zakres uznawanego kompensowania ogranicza się do wzajemnych sald pieniężnych instytucji i kontrahenta. Instytucje mogą zmienić kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oraz w odpowiednich przypadkach kwoty oczekiwanej straty wyłącznie w odniesieniu do kredytów i depozytów, które same otrzymały i które podlegają postanowieniom umowy o kompensowaniu pozycji bilansowych.

Artykuł 192

Umowy ramowe o kompensowaniu zobowiązań obejmujące transakcje odkupu lub transakcje pożyczek papierów wartościowych lub towarów bądź inne transakcje oparte na rynku kapitałowym

Instytucje stosujące kompleksową metodę ujmowania zabezpieczeń finansowych ustanowioną w art. 218 mogą uwzględniać skutki dwustronnych umów o kompensowaniu zobowiązań obejmujących transakcje odkupu, transakcje pożyczek papierów wartościowych lub towarów bądź inne transakcje oparte na rynku kapitałowym zawarte z kontrahentem. Nie naruszając przepisów art. 293, przyjęte zabezpieczenia oraz papiery wartościowe lub towary będące przedmiotem pożyczki w ramach tego rodzaju umów lub transakcji spełniają wymogi uznawalności zabezpieczeń określone w art. 193 i 194.

Artykuł 193

Uznawalność zabezpieczenia w ramach wszystkich podejść i metod

1. Instytucje mogą stosować następujące instrumenty jako uznane zabezpieczenie w ramach wszystkich stosowanych podejść lub metod:
 - a) zdeponowane środki pieniężne lub bankowe instrumenty pieniężne utrzymywane przez kredytującą instytucję;
 - b) dłużne papiery wartościowe emitowane przez rządy lub banki centralne, które to papiery wartościowe posiadają ocenę kredytową wydaną przez ECAI lub agencję kredytów eksportowych, uznaną za kwalifikującą się do celów rozdziału 2, której EUNB przypisuje stopień jakości kredytowej równy lub wyższy niż 4 zgodnie z zasadami przypisywania wagi ryzyka ekspozycjom wobec rządów i banków centralnych określonymi w rozdziale 2;
 - c) dłużne papiery wartościowe emitowane przez instytucje, które to papiery

wartościowe posiadają ocenę kredytową wydaną przez uznaną ECAI, której EUNB przypisuje stopień jakości kredytowej równy lub wyższy niż 3 zgodnie z zasadami przypisywania wagi ryzyka ekspozycjom wobec instytucji określonymi w rozdziale 2;

- d) dłużne papiery wartościowe emitowane przez inne jednostki, które to papiery wartościowe posiadają ocenę kredytową wydaną przez uznaną ECAI, której EUNB przypisuje stopień jakości kredytowej równy lub wyższy niż 3 zgodnie z zasadami przypisywania wagi ryzyka ekspozycjom wobec przedsiębiorstw określonymi w rozdziale 2;
 - e) dłużne papiery wartościowe posiadające krótkoterminową ocenę kredytową wydaną przez uznaną ECAI, której EUNB przypisuje stopień jakości kredytowej równy lub wyższy niż 3 zgodnie z zasadami przypisywania wagi ryzyka krótkoterminowym ekspozycjom określonymi w rozdziale 2;
 - f) akcje lub obligacje zamienne, które wchodzą w skład indeksu głównego;
 - g) złoto;
 - h) pozycje sekurytyzacyjne niebędące pozycjami resekurytyzacyjnymi, posiadające zewnętrzną ocenę kredytową wydaną przez uznaną ECAI, której EUNB przypisuje stopień jakości kredytowej równy lub wyższy niż 3 zgodnie z zasadami przypisywania wagi ryzyka ekspozycjom sekurytyzacyjnym według podejścia określonego w rozdziale 5 sekcja 3 podsekcja 3.
2. Do celów ust. 1 lit. b) i „dłużne papiery wartościowe emitowane przez rządy lub banki centralne” obejmują:
- a) dłużne papiery wartościowe emitowane przez samorząd regionalny lub władze lokalne, ekspozycje wobec których traktuje się jako ekspozycje wobec rządu centralnego, w którego jurysdykcji są one ustanowione, zgodnie z art. 110 ust. 2;
 - b) dłużne papiery wartościowe emitowane przez podmioty sektora publicznego, które są traktowane jak ekspozycje wobec rządów centralnych zgodnie z art. 111 ust. 4;
 - c) dłużne papiery wartościowe emitowane przez wielostronne banki rozwoju, którym na mocy art. 112 ust. 2 przypisuje się wagę ryzyka równą 0 %;
 - d) dłużne papiery wartościowe emitowane przez organizacje międzynarodowe, którym na mocy art. 113 przypisuje się wagę ryzyka równą 0 %.
3. Do celów ust. 1 lit. c) „dłużne papiery wartościowe emitowane przez instytucje” obejmują:
- a) dłużne papiery wartościowe emitowane przez samorząd regionalny lub władze lokalne inne niż te, ekspozycje wobec których są traktowane jako ekspozycje wobec rządu centralnego, w którego jurysdykcji są one ustanowione, zgodnie z art. 110;
 - b) dłużne papiery wartościowe emitowane przez podmioty sektora publicznego, ekspozycje wobec których są traktowane zgodnie z art. 111 ust. 1 i ust. 2;
 - c) dłużne papiery wartościowe emitowane przez wielostronne banki rozwoju inne

niż te, którym na mocy art. 112 ust. 2 przypisuje się wagę ryzyka równą 0 %;

4. Instytucja może wykorzystywać dłużne papiery wartościowe, które są emitowane przez inne instytucje i nie posiadają oceny kredytowej wydanej przez uznaną ECAI, jako uznane zabezpieczenie, jeżeli te dłużne papiery wartościowe spełniają wszystkie następujące kryteria:
 - a) są notowane na uznanej giełdzie;
 - b) kwalifikują się jako dług uprzywilejowany;
 - c) wszystkie inne równorzędne pod względem uprzywilejowania wyemitowane przez emitenta papiery wartościowe posiadające ocenę kredytową uznaną ECAI, której EUNB przypisuje stopień jakości kredytowej 3 lub wyższy zgodnie z zasadami ważenia ryzykiem ekspozycji wobec instytucji lub ekspozycji krótkoterminowych określonymi w rozdziale 2;
 - d) instytucja kredytująca nie posiada żadnych informacji, które sugerowałyby, że emitowane papiery wartościowe mogłyby otrzymać niższą ocenę kredytową niż ta wskazana w lit. c);
 - e) płynność rynkowa danego instrumentu jest wystarczająca do rozpatrywanych celów.
5. Instytucje mogą wykorzystywać jednostki uczestnictwa lub udziały w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania jako uznane zabezpieczenie, jeżeli spełnione są oba następujące warunki:
 - a) wartość jednostek uczestnictwa lub udziałów jest publikowana codziennie;
 - b) przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania mogą inwestować tylko w instrumenty kwalifikujące się do uznania zgodnie z ust. 1 i 2.

Jeżeli przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania inwestuje w udziały lub jednostki uczestnictwa innego przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania, warunki przewidziane w akapicie pierwszym lit. a) i b) mają zastosowanie także w odniesieniu do każdego takiego bazowego przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania.

Wykorzystywanie przez przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania instrumentów pochodnych w celu zabezpieczenia dopuszczalnych inwestycji nie stanowi przeszkody w ewentualnym uznawaniu jednostek uczestnictwa lub udziałów danego przedsiębiorstwa za zabezpieczenie.

6. Do celów ust. 5, w przypadku gdy przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania lub którekolwiek z jego bazowych przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania nie ogranicza się do inwestowania w instrumenty, które kwalifikują się do uznania na mocy ust. 1 i 4, instytucje mogą wykorzystywać jednostki uczestnictwa lub udziały w tym przedsiębiorstwie jako zabezpieczenie na kwotę równą wartości uznanych aktywów utrzymywanych przez te przedsiębiorstwo, przy założeniu, że przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania lub którekolwiek z jego bazowych przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania zainwestowało w nieuznane aktywa w maksymalnym zakresie dopuszczalnym na mocy ich odpowiednich uprawnień.

W przypadku gdy nieuznane aktywa mogą mieć wartość ujemną z powodu ciążących na nich zobowiązań lub zobowiązań warunkowych wynikających z własności, instytucje postępują zgodnie z poniższym:

- a) obliczają całkowitą wartość nieuznanych aktywów; oraz
 - b) jeżeli kwota obliczona zgodnie z lit. a) jest ujemna, odejmują tę kwotę od całkowitej wartości uznanych aktywów.
7. Jeżeli dany papier wartościowy posiada dwie oceny kredytowej wydane przez uznane ECAI, w odniesieniu do ust. 1 lit. b)–e) instytucje stosują mniej korzystną ocenę. Jeżeli dany papier wartościowy posiada więcej niż dwie oceny kredytowe wydane przez uznane ECAI, instytucje stosują dwie najbardziej korzystne oceny. W przypadku gdy dwie najbardziej korzystne oceny kredytowe są od siebie różne, instytucje stosują mniej korzystną z nich.
8. Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu opracowania warunków określania głównego indeksu, o którym mowa w ust. 1 lit. f), w art. 194 ust. 1 lit. a), w art. 219 ust. 1 i 4 i w art. 293 ust. 2 lit. e).

Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych przedstawia Komisji powyższe projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 31 grudnia 2013 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

9. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia metody obliczania kwoty jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwie zbiorowego inwestowania, które mogą być wykorzystywane przez instytucje jako zabezpieczenie, o którym mowa w ust. 6 oraz w art. 194 ust. 2.

EUNB przedstawia Komisji powyższe projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 31 grudnia 2013 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

10. Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych w celu określenia następujących elementów:
- a) głównych indeksów ustalonych zgodnie z warunkami, o których mowa w ust. 8;
 - b) uznanych giełd, o których mowa w ust. 4 lit. a) oraz w art. 194 ust. 1 lit. a), art. 219 ust. 1 i 4, art. 293 ust. 2 lit. e), art. 389 ust. 2 lit. k), art. 404 ust. 3 lit. d), art. 415 ust. 1 lit. c) oraz w załączniku IV część 3 pkt 17.

Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych przedstawia Komisji powyższe projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia 31 grudnia 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Artykuł 194

Dodatkowe warunki uznawalności zabezpieczenia według kompleksowej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych

1. Jeżeli instytucja stosuje kompleksową metodę ujmowania zabezpieczeń finansowych ustanowioną w art. 218, instytucja może – poza zabezpieczeniem ustanowionym w art. 193 – wykorzystywać jako uznane zabezpieczenie następujące pozycje:
 - a) akcje lub obligacje zamienne nie wchodzące w skład indeksu głównego, ale znajdujące się w obrocie na uznanej giełdzie;
 - b) jednostki uczestnictwa lub udziały w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania, jeżeli spełnione zostały oba następujące warunki:
 - (i) wartość jednostek uczestnictwa lub udziałów jest publikowana codziennie;
 - (ii) przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania mogą inwestować wyłącznie w instrumenty kwalifikujące się do uznania zgodnie z art. 193 ust. 1 i 2 oraz w pozycje wskazane w lit. a) niniejszego akapitu.

W przypadku gdy przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania inwestuje w jednostki uczestnictwa lub udziały innego przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania, warunki określone w lit. a) i b) niniejszego ustępu mają zastosowanie jednakowo do każdego tego rodzaju bazowego przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania.

Wykorzystywanie przez przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania instrumentów pochodnych w celu zabezpieczenia dopuszczalnych inwestycji nie stanowi przeszkody w ewentualnym uznawaniu udziałów danego przedsiębiorstwa za zabezpieczenie.

2. W przypadku gdy przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania lub którekolwiek z jego bazowych przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania nie ograniczają się do inwestowania w instrumenty, które kwalifikują się do uznania na mocy art. 193 ust. 1 i 2, oraz pozycje, o których mowa w ust. 1 lit. a), instytucje mogą wykorzystywać jednostki uczestnictwa lub udziały w tym przedsiębiorstwie jako zabezpieczenie na kwotę równą wartości uznanych aktywów utrzymywanych przez powyższe przedsiębiorstwo, przy założeniu, że przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania lub którekolwiek z jego bazowych przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania zainwestowało w nieuznane aktywa w maksymalnym zakresie dopuszczalnym na mocy ich odpowiednich uprawnień.

W przypadku gdy nieuznane aktywa mogą mieć wartość ujemną z powodu ciążących na nich zobowiązań lub zobowiązań warunkowych wynikających z własności, instytucje postępują zgodnie z poniższym:

- a) obliczają całkowitą wartość nieuznanych aktywów; oraz
- b) jeżeli kwota obliczona zgodnie z lit. a) jest ujemna, odejmują tę kwotę od

całkowitej wartości uznanych aktywów.

Artykuł 195

Dodatkowe warunki uznawalności zabezpieczenia według metody IRB

1. Instytucje obliczające wysokość kwot ekspozycji ważonych ryzykiem oraz kwot oczekiwanej straty według metody IRB mogą – poza zabezpieczeniem ustanowionym w art. 193 i 194 – korzystać również z następujących rodzajów zabezpieczenia:
 - a) zabezpieczenia w formie nieruchomości zgodnie z ust. 2–6;
 - b) wierzytelności zgodnie z ust. 7;
 - c) innego rodzaju zabezpieczenia rzeczowego zgodnie z ust. 8 i 10;
 - d) leasingu zgodnie z ust. 9.
2. O ile przepisy art. 119 ust. 2 nie stanowią inaczej, instytucje mogą jako uznane zabezpieczenie wykorzystywać nieruchomości mieszkalne, które są lub będą zamieszkane lub zostały lub zostaną oddane w najem przez właściciela lub właściciela rzeczywistego w przypadku przedsiębiorstw inwestowania indywidualnego, oraz nieruchomości komercyjne, w tym biura i inne pomieszczenia komercyjne, jeżeli spełnione są następujące warunki:
 - a) wartość nieruchomości nie zależy w istotny sposób od jakości kredytowej dłużnika. Instytucje mogą wykluczyć sytuacje, w których czynniki czysto makroekonomiczne wpływają zarówno na wartość nieruchomości, jak i na spłatę należności przez kredytobiorcę, z procesu określania istotności takiej zależności;
 - b) ryzyko kredytobiorcy nie zależy w istotny sposób od przychodów generowanych przez nieruchomość lub inwestycję budowlaną stanowiące przedmiot zabezpieczenia, ale od zdolności kredytobiorcy do spłaty zadłużenia z innych źródeł, a w konsekwencji spłata kredytu nie zależy zasadniczo od przepływu środków pieniężnych generowanych przez nieruchomość stanowiącą przedmiot zabezpieczenia.
3. Instytucje mogą wykorzystywać jako uznane zabezpieczenie w formie nieruchomości mieszkalnej udziały w fińskich przedsiębiorstwach mieszkaniowych, działających zgodnie z fińską ustawą o przedsiębiorstwach mieszkaniowych z 1991 r. lub późniejszymi odpowiadającymi jej aktami prawnymi dotyczącymi nieruchomości mieszkalnych, które są lub będą zamieszkane lub zostały lub zostaną oddane w najem przez właściciela, o ile spełnione zostaną warunki określone w ust. 2.
4. Instytucje mogą wykorzystywać jako uznane zabezpieczenie w formie nieruchomości komercyjnej udziały w fińskich przedsiębiorstwach mieszkaniowych, działających zgodnie z fińską ustawą o przedsiębiorstwach mieszkaniowych z 1991 r., lub późniejszymi odpowiadającymi jej aktami prawnymi, o ile spełnione zostaną warunki określone w ust. 2.
5. Instytucje mogą odstąpić od stosowania ust. 2 lit. b) w przypadku ekspozycji zabezpieczonych nieruchomościami mieszkalnymi znajdującymi się na terytorium państwa członkowskiego, w którym właściwy organ tego państwa członkowskiego opublikował dowody wskazujące, że na terytorium tego państwa istnieje dobrze rozwinięty i ugruntowany rynek

nieruchomości mieszkalnych, a stopy strat nie przekraczają żadnego z następujących limitów:

- a) straty wynikające z transakcji kredytowych zabezpieczonych nieruchomościami mieszkalnymi do 80 % wartości rynkowej lub do 80 % bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości, o ile przepisy art. 119 ust. 2 nie stanowią inaczej, nie przekraczają w żadnym roku 0,3 % wartości niespłaconych kredytów zabezpieczonych tym rodzajem nieruchomości;
 - b) całkowite straty z transakcji kredytowych zabezpieczonych nieruchomościami mieszkalnymi nie przekraczają w żadnym roku 0,5 % wartości niespłaconych kredytów zabezpieczonych tym rodzajem nieruchomości.
6. Instytucje mogą odstąpić od stosowania przepisów ust. 2 lit. b) w przypadku nieruchomości komercyjnych znajdujących się na terytorium państwa członkowskiego, w którym właściwy organ tego państwa członkowskiego opublikował dowody wskazujące, że na terytorium tego państwa istnieje dobrze rozwinięty i ugruntowany rynek nieruchomości komercyjnych, a stopa strat spełniają oba wskazane poniżej warunki:
- (a) straty wynikające z transakcji kredytowych zabezpieczonych nieruchomościami komercyjnymi do 50 % wartości rynkowej lub 60 % bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości nie przekraczają w żadnym roku 0,3 % wartości niespłaconych kredytów zabezpieczonych tym rodzajem nieruchomości;
 - (b) całkowite straty z transakcji kredytowych zabezpieczonych nieruchomościami komercyjnymi nie przekraczają w żadnym roku 0,5 % wartości niespłaconych kredytów zabezpieczonych tym rodzajem nieruchomości.
- Jeżeli którykolwiek z warunków określonych w akapicie pierwszym lit. a) lub b) nie zostanie spełniony w danym roku, instytucje nie mogą stosować metody określonej w tym akapicie do momentu spełnienia obydwu tych warunków w kolejnym roku.
7. Instytucje mogą jako uznane zabezpieczenie wykorzystywać kwoty wierzytelności związane z transakcją handlową (transakcjami handlowymi), których pierwotny termin zapadalności wynosi jeden rok lub mniej. Uznane wierzytelności nie obejmują wierzytelności związanych z sekurytyzacją, subpartycypacją, kredytowymi instrumentami pochodnymi lub kwotami należnymi od podmiotów powiązanych.
8. Właściwe organy zezwalają instytucji na wykorzystywanie jako uznanego zabezpieczenia rzeczowego innego rodzaju niż to wymienione w ust. 2–6, jeżeli spełnione zostaną wszystkie poniższe warunki:
- a) istnieją płynne rynki, o czym świadczy duża częstotliwość transakcji, pozwalające na zbycie zabezpieczenia w szybki i opłacalny sposób. Instytucje przeprowadzają ocenę spełnienia tego warunku okresowo oraz w przypadku gdy uzyskane informacje wskazują, że na rynku zaszły istotne zmiany;
 - b) istnieją ustalone, publicznie dostępne ceny rynkowe przedmiotu zabezpieczenia. Instytucje mogą uznać ceny rynkowe za ustalone, jeżeli pochodzą one z wiarygodnych źródeł informacji, takich jak indeksy publiczne, i odzwierciedlają ceny transakcji w normalnych warunkach. Instytucje mogą uznać ceny rynkowe za publicznie dostępne, jeżeli ceny te zostały ujawnione, są łatwo dostępne oraz możliwe jest ich regularne

uzyskanie bez ponoszenia nadmiernego obciążenia administracyjnego lub finansowego;

- c) instytucja analizuje ceny rynkowe, wymagany czas i koszty realizacji zabezpieczenia oraz zrealizowane zyski z zabezpieczenia;
- d) instytucja wykazuje, że wysokość zrealizowanych zysków z zabezpieczenia nie jest niższa niż 70 % wartości zabezpieczenia w ponad 10 % wszystkich likwidacji w odniesieniu do danego rodzaju zabezpieczenia. Jeżeli w odniesieniu do cen rynkowych występuje istotna zmienność, instytucje wykazują w sposób zadowalający właściwe organy, że przeprowadzona przez nie wycena zabezpieczenia jest wystarczająco ostrożna.

Instytucje dokumentują fakt spełnienia warunków określonych w akapicie pierwszym lit. a)–d) oraz warunków określonych w art. 205.

Po wejściu w życie wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w ust. 10, właściwe organy zezwalają instytucjom na wykorzystywanie wyłącznie tych rodzajów innych zabezpieczeń rzeczowych, które zostały uwzględnione w tych standardach.

- 9. Z zastrzeżeniem przepisów art. 225 ust. 2, jeżeli wymogi określone w art. 206 zostaną spełnione, ekspozycje z tytułu transakcji, w ramach których instytucja oddaje osobie trzeciej nieruchomość w leasing, mogą być traktowane tak samo, jak kredyty zabezpieczone tym samym typem nieruchomości, co przedmiot leasingu.
- 10. EUNB opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych w celu określenia rodzajów zabezpieczeń rzeczowych, w odniesieniu do których spełnione są warunki, o których mowa w ust. 8 lit. a) i b), w oparciu o kryteria określone w tych literach.

EUNB przedstawia Komisji powyższe projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia 31 grudnia 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 196

Inne rodzaje ochrony kredytowej rzeczywistej

Instytucje mogą wykorzystywać następujące inne rodzaje ochrony kredytowej rzeczywistej jako uznane zabezpieczenie:

- a) zdeponowane środki pieniężne lub bankowe instrumenty pieniężne utrzymywane przez instytucję będącą osobą trzecią nietrzymane na powierniczym rachunku zastrzeżonym i zastawione na rzecz instytucji kredytującej;
- b) polisy ubezpieczeniowe na życie zastawione na rzecz instytucji kredytowej;
- c) instrumenty emitowane przez instytucje będące osobą trzecią, które podlegają wykupowi przez tę instytucję na żądanie.

PODSEKCJA 2

OCHRONA KREDYTOWA NIERZECZYWISTA

Artykuł 197

Uznawalność dostawców ochrony w ramach wszystkich metod

1. Instytucje mogą uznać następujące strony za uznanych dostawców ochrony kredytowej nierzeczywistej:
 - a) rządy i banki centralne;
 - b) samorządy regionalne lub władze lokalne;
 - c) wielostronne banki rozwoju;
 - d) organizacje międzynarodowe, ekspozycjom wobec których zgodnie z art. 112 przypisuje się wagę ryzyka równą 0 %;
 - e) podmioty sektora publicznego, należności od których traktuje się zgodnie z art. 111;
 - f) instytucje;
 - g) inne przedsiębiorstwa, w tym jednostki dominujące, zależne i powiązane instytucji, jeżeli spełniony jest którykolwiek ze wskazanych poniżej warunków:
 - (i) wspomniane inne przedsiębiorstwa posiadają ocenę kredytową wydaną przez uznaną ECAI, której EUNB przypisał stopień jakości kredytowej 2 lub wyższy zgodnie z zasadami ważenia ryzykiem ekspozycji wobec przedsiębiorstw określonymi w rozdziale 2;
 - (ii) w przypadku instytucji obliczających kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oraz kwoty oczekiwanych strat według metody IRB, te inne przedsiębiorstwa, które nie posiadają oceny kredytowej wydanej przez uznaną ECAI, a ich rating wewnętrzny wskazuje na prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania równoważne prawdopodobieństwu wynikającemu z ocen kredytowych wydanych przez ECAI, którym EUNB przypisuje stopień jakości kredytowej 2 lub wyższy zgodnie z zasadami ważenia ryzykiem ekspozycji wobec przedsiębiorstw określonymi w rozdziale 2.
2. Jeżeli instytucje obliczają kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oraz kwoty oczekiwanej straty według metody IRB, aby kwalifikować się jako dostawca ochrony kredytowej nierzeczywistej, gwarant musi otrzymać rating wewnętrzny od instytucji zgodnie z przepisami rozdziału 3 sekcja 6.

Instytucje mogą również traktować jako uznanych dostawców ochrony kredytowej nierzeczywistej inne instytucje finansowe posiadające zezwolenie na prowadzenie działalności i nadzorowane przez właściwe organy odpowiedzialne za wydawanie zezwoleń i prowadzenie nadzoru nad instytucjami oraz podlegające wymogom ostrożnościowym, równoważnym z

wymogami stosowanymi wobec instytucji.

Właściwe organy publikują i prowadzą wykaz wspomnianych innych uznanych dostawców ochrony kredytowej nierzeczywistej lub ustanawiają przewodnie kryteria w zakresie identyfikowania innych uznanych dostawców ochrony kredytowej nierzeczywistej wraz z opisem mających zastosowanie wymogów ostrożnościowych, a także udostępniają sporządzony przez siebie wykaz pozostałym właściwym organom zgodnie z art. 112 dyrektywy [do wstawienia przez OP].

Artykuł 198

Uznawalność dostawców ochrony według metody IRB, w przypadku dostawców, którzy spełniają warunki traktowania określone w art. 6 ust. 4 IRB

Instytucja może wykorzystywać instytucje, zakłady ubezpieczeń i reasekuracji oraz agencje kredytów eksportowych jako uznanych dostawców ochrony kredytowej nierzeczywistej, którzy kwalifikują się do objęcia traktowaniem przewidzianym w art. 148 ust. 4, jeżeli spełniają wszystkie poniższe warunki:

- a) dysponują wystarczającą wiedzą ekspercką w zakresie dostarczania ochrony kredytowej nierzeczywistej;
- b) podlegają przepisom równoważnym przepisom ustanowionym w niniejszym rozporządzeniu lub w chwili dostarczania ochrony kredytowej posiadali ocenę kredytową wydaną przez uznaną ECAI, której EUNB przypisał stopień jakości kredytowej 3 lub wyższy zgodnie z zasadami wżenia ryzykiem ekspozycji wobec przedsiębiorstw określonymi w rozdziale 2;
- c) w momencie dostarczania ochrony kredytowej lub w dowolnym okresie po dostarczeniu tej ochrony posiadali oni rating wewnętrzny ze współczynnikiem PD równym lub niższym od tego, który odpowiada drugiemu lub wyższemu stopniowi jakości kredytowej zgodnie z zasadami wżenia ryzykiem ekspozycji wobec przedsiębiorstw określonymi w rozdziale 2;
- d) posiadają oni rating wewnętrzny ze współczynnikiem PD równym lub niższym od tego, który odpowiada trzeciemu lub wyższemu stopniowi jakości kredytowej zgodnie z zasadami wżenia ryzykiem ekspozycji wobec przedsiębiorstw określonymi w rozdziale 2;

Do celów niniejszego artykułu ochrona kredytowa zapewniana przez agencje kredytów eksportowych nie jest objęta żadną bezpośrednią kontrgwarancją rządu centralnego.

PODSEKCJA 3

RODZAJE KREDYTOWYCH INSTRUMENTÓW POCHODNYCH

Artykuł 199

Uznawalność kredytowych instrumentów pochodnych

- 1. Instytucje mogą stosować jako uznaną ochronę kredytową następujące rodzaje kredytowych instrumentów pochodnych oraz instrumentów, które mogą składać się z takich kredytowych instrumentów pochodnych lub które mają podobne do nich właściwości ekonomiczne:

- a) swapy ryzyka kredytowego;
- b) swapy przychodu całkowitego;
- c) obligacje powiązane z ryzykiem kredytowym w zakresie, w jakim są one opłacone środkami pieniężnymi.

Jeżeli instytucja nabywa ochronę kredytową poprzez swap przychodu całkowitego i księguje płatności netto otrzymane z tytułu swapu jako przychody netto, ale nie księguje zrównoważenia zmniejszenia wartości zabezpieczonych aktywów poprzez obniżenie wartości godziwej lub zwiększenie rezerw, taka ochrona kredytowa nie kwalifikuje się jako uznana ochrona kredytowa.

2. Jeżeli instytucja wykorzystuje wewnętrzny instrument zabezpieczający, stosując kredytowy instrument pochodny, warunkiem zakwalifikowania ochrony kredytowej jako uznanej ochrony kredytowej do celów niniejszego rozdziału jest dokonanie transferu ryzyka kredytowego, przeniesionego do portfela handlowego, na rzecz osoby trzeciej lub osób trzecich.

Jeżeli wewnętrzny instrument zabezpieczający został zastosowany zgodnie z akapitem pierwszym, a wymogi określone w podsekcji 2 zostały spełnione, do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem oraz kwot oczekiwanej straty w przypadku gdy zostają one objęte ochroną kredytową nieruchomości, instytucje stosują zasady ustanowione w sekcji 4–6.

SEKCJA 3

WYMOGI

PODSEKCJA 1

OCHRONA KREDYTOWA RZECZYWISTA

Artykuł 200

Wymogi dotyczące umów o kompensowaniu pozycji bilansowych (innych niż umowy ramowe o kompensowaniu zobowiązań obejmujące transakcje odkupu, transakcje pożyczek papierów wartościowych lub towarów bądź inne transakcje oparte na rynku kapitałowym)

Umowy o kompensowaniu pozycji bilansowych inne niż umowy ramowe o kompensowaniu zobowiązań obejmujące transakcje odkupu, transakcje pożyczek papierów wartościowych lub towarów bądź inne transakcje oparte na rynku kapitałowym kwalifikują się jako uznana forma ograniczania ryzyka kredytowego, jeżeli spełniają wszystkie wskazane poniżej warunki:

- a) umowy te są skuteczne prawnie i egzekwowalne we wszystkich właściwych jurysdykcjach, również w przypadku niewypłacalności lub upadłości kontrahenta;
- b) instytucje są w stanie w dowolnym momencie określić wysokość aktywów i zobowiązań, które są przedmiotem tych umów;
- c) instytucje w sposób ciągły monitorują i kontrolują ryzyko związane z zakończeniem ochrony kredytowej;

- d) instytucje w sposób ciągły monitorują i kontrolują istotne ekspozycje w kwocie netto.

Artykuł 201

Wymogi dotyczące umów ramowych o kompensowaniu zobowiązań obejmujących transakcje odkupu lub transakcje pożyczek papierów wartościowych lub towarów bądź inne transakcje oparte na rynku kapitałowym

Umowy ramowe o kompensowaniu zobowiązań obejmujące transakcje odkupu, transakcje pożyczek papierów wartościowych lub towarów bądź inne transakcje oparte na rynku kapitałowym kwalifikują się jako uznana forma ograniczania ryzyka kredytowego, jeżeli zabezpieczenie ustanowione na mocy tych umów spełnia wszystkie wymogi, o których mowa w art. 202 ust. 1, oraz jeżeli spełnione są wszystkie wskazane poniżej warunki:

- a) są one skuteczne prawnie i egzekwowalne we wszystkich właściwych jurysdykcjach, również w przypadku niewypłacalności lub upadłości kontrahenta;
- b) dają stronie wypełniającej zobowiązania prawo do szybkiego zakończenia i likwidacji wszystkich transakcji objętych umową w przypadku gdy kontrahent nie wywiązuje się ze swoich zobowiązań, w tym w przypadku jego upadłości lub niewypłacalności;
- c) zawierają postanowienia dotyczące kompensowania zysków i strat z transakcji rozliczonych w ramach umowy, tak aby jedna strona była drugiej dłużna pojedynczą kwotą netto.

Artykuł 202

Wymogi dotyczące zabezpieczenia finansowego

- 1. Bez względu na zastosowane podejście i metodę, zabezpieczenie finansowe i złoto kwalifikuje się jako uznane zabezpieczenie, jeżeli spełnione zostaną wszystkie wymogi określone w ust. 2–4.
- 2. Nie może zachodzić istotna dodatnia korelacja między jakością kredytową dłużnika a wartością zabezpieczenia.

Papiery wartościowe emitowane przez dłużnika lub jakiegokolwiek podmiot powiązany w ramach grupy nie kwalifikują się jako uznane zabezpieczenie. Niezależnie od powyższego, emitowane przez dłużnika obligacje zabezpieczone spełniające warunki określone w art. 124 kwalifikują się jako uznane zabezpieczenie, jeżeli są składane jako zabezpieczenie transakcji odkupu, pod warunkiem że są one zgodne z warunkiem określonym w akapicie pierwszym.

- 3. Instytucje wypełniają wszelkie wymogi umowne i ustawowe oraz podejmują wszelkie konieczne kroki, aby zapewnić egzekwowalność umów o zabezpieczenie na mocy prawa mającego zastosowanie do ich tytułu do zabezpieczenia.

Instytucje przeprowadziły odpowiednią weryfikację prawną potwierdzającą egzekwowalność umów o zabezpieczenie we wszystkich właściwych jurysdykcjach. W razie potrzeby przeprowadzają one ponowną weryfikację, aby sprawdzić, czy są one nadal egzekwowalne.

- 4. Instytucje spełniają wszystkie wskazane poniżej wymogi operacyjne:
 - a) w odpowiedni sposób dokumentują umowy o zabezpieczenie i ustanawiają przejrzyste

i sprawne procedury szybkiego upłynniania zabezpieczenia;

- b) instytucje stosują sprawne procedury i procesy kontroli ryzyka wynikającego ze stosowania zabezpieczenia, w tym ryzyka nieprawidłowej lub ograniczonej ochrony kredytowej, ryzyka wyceny, ryzyka związanego z zakończeniem ochrony kredytowej, ryzyka koncentracji wynikającego ze stosowania zabezpieczenia oraz oddziaływania na ogólny profil ryzyka instytucji;
 - c) ustanawiają udokumentowane zasady postępowania i praktyki w odniesieniu do rodzajów i kwot przyjmowanego zabezpieczenia;
 - d) obliczają wartość rynkową zabezpieczenia i odpowiednio ją aktualizują co najmniej raz na sześć miesięcy i za każdym razem, gdy mają powody by sądzić, że nastąpiło znaczne zmniejszenie wartości rynkowej zabezpieczenia;
 - e) jeżeli zabezpieczenie jest zdeponowane u osoby trzeciej, podejmują one odpowiednie kroki w celu zapewnienia rozdziału między zabezpieczeniem a aktywami własnymi osoby trzeciej;
 - f) zapewniają przeznaczenie odpowiednich zasobów, aby zapewnić prawidłowość wykonywania umów o dostarczenie zabezpieczenia z kontrahentami finansującymi instrumenty pochodne będące przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym i papiery wartościowe, mierzoną terminowością i prawidłowością wystosowywanych przez nie wezwań oraz odpowiedzi na takie wezwania;
 - g) ustanawiają zasady postępowania w zakresie zarządzania zabezpieczeniem w celu kontrolowania, monitorowania i sporządzania sprawozdań w odniesieniu do następujących kwestii:
 - (i) ryzyka, na jakie są one narażone w wyniku umów o dostarczenie zabezpieczenia;
 - (ii) ryzyka koncentracji w odniesieniu do poszczególnych rodzajów aktywów zabezpieczających;
 - (iii) ponownego wykorzystania zabezpieczenia, uwzględniając potencjalne braki płynności wynikające z ponownego wykorzystania zabezpieczenia otrzymanego od kontrahentów;
 - (iv) odstąpienie od praw w zakresie zabezpieczenia przekazanego kontrahentom.
5. Oprócz spełnienia wymogów określonych w ust. 1–4, aby zabezpieczenie finansowe można było uznać za kwalifikujące się jako uznane zabezpieczenie według uproszczonej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych, rezydualny termin rozliczenia ochrony jest co najmniej tak samo długi, jak rezydualny termin zapadalności ekspozycji.

Artykuł 203

Wymogi dotyczące zabezpieczenia w formie nieruchomości

1. Nieruchomość kwalifikuje się jako uznane zabezpieczenie wyłącznie w przypadku gdy spełnione zostaną wszystkie wymogi określone w ust. 2–5.

2. Należy spełnić następujące wymogi w zakresie pewności prawa:
 - a) hipoteka lub obciążenie podlegają egzekucji we wszystkich jurysdykcjach uznawanych za właściwe w momencie zawarcia umowy kredytowej oraz są prawidłowo i terminowo rejestrowane;
 - b) wszystkie wymogi prawne dotyczące ustanowienia zastawu zostały spełnione;
 - c) umowa o ochronie kredytowej oraz procedury prawne, na których jest oparta, pozwalają instytucji zrealizować wartość ochrony w odpowiednim terminie.
3. W odniesieniu do monitorowania wartości nieruchomości oraz wyceny nieruchomości należy spełnić następujące wymogi:
 - a) instytucje regularnie monitorują wartość nieruchomości: nie rzadziej niż raz w roku w przypadku nieruchomości komercyjnych i co trzy lata w przypadku nieruchomości mieszkalnych. Instytucje przeprowadzają częstsze monitorowanie w przypadku wystąpienia istotnych zmian warunków rynkowych;
 - b) jeżeli znajdujące się w posiadaniu instytucji informacje wskazują, że wartość nieruchomości mogła istotnie się obniżyć w stosunku do ogólnych cen rynkowych, wycena nieruchomości jest weryfikowana przez rzeczoznawcę, który posiada kwalifikacje, zdolności i doświadczenie niezbędne do przeprowadzenia wyceny i który pozostaje niezależny od procesu decyzyjnego w sprawie udzielania kredytu. W przypadku kredytów przekraczających 3 mln EUR lub 5 % funduszy własnych instytucji wycena nieruchomości jest weryfikowana przez takiego rzeczoznawcę przynajmniej raz na trzy lata.

Do monitorowania wartości nieruchomości i identyfikowania nieruchomości wymagających aktualizacji wyceny instytucje mogą wykorzystywać metody statystyczne.
4. Instytucje dokumentują w jasny sposób uznawane przez siebie rodzaje nieruchomości mieszkalnych i komercyjnych oraz związaną z nimi politykę kredytową.
5. Instytucje ustanawiają procedury mające na celu monitorowanie, czy nieruchomości wykorzystane w charakterze ochrony kredytowej są odpowiednio ubezpieczone od ryzyka zaistnienia szkody.

Artykuł 204
Wymogi dotyczące wierzytelności

1. Wierzytelności kwalifikują się jako uznane zabezpieczenie, jeżeli spełnione zostały wszystkie wymogi przewidziane w ust. 2 i 3.
2. Należy spełnić następujące wymogi w zakresie pewności prawa:
 - a) mechanizm prawny, na mocy którego ustanowiono zabezpieczenie na rzecz instytucji kredytującej jest sprawdzony i skuteczny oraz zapewnia tej instytucji jasno określone prawa do dochodów;

- b) instytucje podejmują wszelkie działania niezbędne do wypełnienia lokalnych wymogów w zakresie egzekwowania zabezpieczenia. Roszczenia instytucji kredytujących do zabezpieczenia mają pierwszeństwo wobec innych roszczeń, chociaż mogą podlegać roszczeniom wierzycieli uprzywilejowanych przewidzianym w przepisach ustawowych;
- c) instytucje przeprowadzają odpowiednią weryfikację prawną potwierdzającą egzekwowalność umów o zabezpieczenie we wszystkich odpowiednich jurysdykcjach;
- d) instytucje w należyty sposób dokumentują zawierane przez siebie umowy o zabezpieczenie oraz ustanawiają przejrzyste i niezawodne procedury szybkiego przejmowania zabezpieczenia;
- e) instytucje ustanawiają procedury służące zapewnieniu przestrzegania wszelkich warunków prawnych wymaganych, aby możliwe było ogłoszenie niewykonania zobowiązania przez kredytobiorcę i szybkie przejęcie zabezpieczenia;
- f) w przypadku trudności finansowych lub niewypłacalności kredytobiorcy instytucje posiadają uprawnienia do zbycia lub cesji wierzytelności na rzecz innych stron bez zgody dłużników.

3. Należy spełnić następujące wymogi w zakresie zarządzania ryzykiem:

- a) instytucja ustanawia sprawną procedurę określania ryzyka kredytowego związanego z wierzytelnościami. Procedura taka obejmuje analizy działalności i branży kredytobiorcy oraz rodzaje klientów, z którymi współpracuje kredytobiorca. Jeżeli instytucje opierają się na ustaleniach kredytobiorcy w zakresie oceny ryzyka kredytowego klientów, instytucja dokonuje przeglądu praktyk kredytowych kredytobiorcy, aby ocenić ich solidność i wiarygodność;
- b) marża pomiędzy kwotą ekspozycji a wartością wierzytelności odzwierciedla wszystkie stosowne czynniki, łącznie z kosztami przejęcia zabezpieczenia, koncentracji w ramach pakietu wierzytelności zastawionych przez indywidualnego kredytobiorcę oraz potencjalnego ryzyka koncentracji w ramach ogółu ekspozycji instytucji, wykraczającego poza zakres objęty ogólnymi metodami zarządzania ryzykiem danej instytucji. Instytucje na bieżąco monitorują procedury stosowane w odniesieniu do wierzytelności. Przeprowadzają one również regularne kontrole w zakresie przestrzegania warunków umów kredytowych, zgodności z ograniczeniami w zakresie ochrony środowiska i innymi wymogami prawnymi;
- c) wierzytelności zastawione przez kredytobiorcę są zdywersyfikowane i nie są nadmiernie skorelowane z tym kredytobiorcą. Jeżeli zachodzi istotna dodatnia korelacja, instytucje uwzględniają wynikające z tego faktu ryzyko przy ustalaniu marży na całą pulę zabezpieczeń;
- d) instytucje nie mogą wykorzystywać wierzytelności od jednostek powiązanych z kredytobiorcą, w tym jednostek zależnych i pracowników, jako uznanej ochrony kredytowej;
- e) instytucje ustanawiają udokumentowaną procedurę ściągania wierzytelności w przypadku niekorzystnych warunków. Instytucje ustanawiają instrumenty niezbędne do ściągania należności, nawet jeżeli w zakresie ściągania należności zazwyczaj

polegają one na kredytobiorcy.

Artykuł 205

Wymogi dotyczące innych zabezpieczeń rzeczowych

Zabezpieczenie rzeczowe inne niż zabezpieczenie w formie nieruchomości kwalifikuje się jako uznane zabezpieczenie według metody IRB, jeżeli spełnione zostały wszystkie wskazane poniżej warunki:

- a) umowa o zabezpieczenie, na mocy której ustanowiono zabezpieczenie rzeczowe wobec instytucji, jest skuteczna prawnie i możliwa do wyegzekwowania we wszystkich właściwych jurysdykcjach i pozwala tej instytucji zrealizować w odpowiednim terminie wartość zabezpieczenia;
- b) z wyjątkiem dopuszczalnych roszczeń uprzywilejowanych, o których mowa w art. 204 ust. 2 lit. b), jedynie pierwsze prawo zastawu na zabezpieczeniu lub obciążenie dotyczące majątku stanowiącego zabezpieczenie kwalifikuje się jako uznane zabezpieczenie, a instytucja ma pierwszeństwo przed wszystkimi innymi kredytodawcami do zrealizowanych zysków z zabezpieczenia;
- c) instytucje monitorują wartość zabezpieczenia regularnie i co najmniej raz do roku. Instytucje przeprowadzają częstsze monitorowanie w przypadku wystąpienia istotnych zmian warunków rynkowych;
- d) umowa kredytowa zawiera szczegółowy opis zabezpieczenia i szczegółowe dane dotyczące sposobu i częstotliwości przeprowadzania aktualizacji wyceny;
- e) instytucje w jasny sposób dokumentują w wewnętrznych regulaminach i procedurach kredytowych dostępnych do wglądu akceptowane przez siebie rodzaje zabezpieczenia rzeczowego oraz ustanowione zasady i procedury określania odpowiedniej wartości każdego rodzaju zabezpieczenia w stosunku do kwoty ekspozycji;
- f) polityka kredytowa instytucji w zakresie struktury transakcji określa wymogi dotyczące odpowiedniego zabezpieczenia dotyczące kwoty ekspozycji, możliwości łatwego upłynnienia zabezpieczenia, możliwości obiektywnego ustalenia ceny lub wartości rynkowej, częstotliwości, z jaką można tę wartość uzyskać w łatwy sposób, w tym w postaci oceny lub wyceny przez biegłych, oraz zmienności wartości zabezpieczenia lub wskaźnika zastępczego tej zmienności;
- g) zarówno pierwotna wycena, jak i aktualizacja wyceny w pełni uwzględnia pogorszenie jakości lub zużycie czasowe zabezpieczenia. Przy przeprowadzaniu wyceny i aktualizacji wyceny instytucje zwracają szczególną uwagę na wpływ upływu czasu na zabezpieczenie, którego wartość zależy od mody lub daty;
- h) instytucjom przysługuje prawo do fizycznej kontroli zabezpieczenia. Ustanawiają one również zasady i procedury dotyczące wykonywania prawa do fizycznej kontroli;
- i) zabezpieczenie przyjęte jako ochrona musi być odpowiednio ubezpieczone od ryzyka zaistnienia szkody, a instytucje ustanawiają procedury służące do monitorowania tego wymogu.

Artykuł 206

Wymogi dotyczące uznawania zabezpieczeń ekspozycji z tytułu leasingu

Instytucje uznają ekspozycje z tytułu transakcji leasingu za zabezpieczone tym samym typem nieruchomości co przedmiot leasingu, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- a) spełnione są warunki uznania nieruchomości będącej przedmiotem leasingu jako uznanego zabezpieczenia określone odpowiednio w art. 203 lub 205;
- b) leasingodawca stosuje solidny system zarządzania ryzykiem w odniesieniu do wykorzystania przedmiotu leasingu, jego lokalizacji, wieku oraz okresu przewidywanego użytkowania, w tym właściwe monitorowanie wartości zabezpieczenia;
- c) leasingodawca dysponuje prawem własności do przedmiotu leasingu i ma możliwość egzekwowania w odpowiednim terminie praw przysługujących mu jako jego właścicielowi;
- d) o ile nie określono tego przy obliczaniu wartości LGD, różnica pomiędzy wartością niespłaconej kwoty a rynkową wartością zabezpieczenia nie może zawyżać zakresu ograniczenia ryzyka kredytowego aktywów objętych umową leasingu.

Artykuł 207

Wymogi dotyczące innych rodzajów ochrony kredytowej rzeczywistej

1. Aby ochrona określona w art. 227 ust. 1 mogła zostać uznana za uznawalną, zdeponowane środki pieniężne lub bankowe instrumenty pieniężne w posiadaniu instytucji będącej osobą trzecią muszą spełniać wszystkie wskazane poniżej warunki:
 - a) wierzytelność stanowiąca należność kredytobiorcy wobec instytucji będącej osobą trzecią jest oficjalnie zastawiona lub scedowana na rzecz instytucji kredytującej, a taki zastaw lub cesja są skuteczne prawnie i egzekwowalne we wszystkich właściwych jurysdykcjach;
 - b) instytucja będąca osobą trzecią jest powiadomiona o zastawie lub cesji;
 - c) w następstwie takiego powiadomienia instytucja będąca osobą trzecią może dokonywać płatności jedynie na rzecz instytucji kredytującej lub na rzecz innych osób wyłącznie po uzyskaniu uprzedniej zgody tej instytucji;
 - d) zastaw lub cesja są bezwarunkowe i nieodwołalne.
2. Polisy ubezpieczeniowe na życie zastawione na rzecz instytucji kredytującej kwalifikują się jako uznane zabezpieczenie, jeżeli spełnione zostały wszystkie wskazane poniżej warunki:
 - a) polisa ubezpieczeniowa na życie jest oficjalnie zastawiona lub scedowana na rzecz instytucji kredytującej;
 - b) zakład ubezpieczeń na życie powiadamia się o zastawie lub cesji polisy, w następstwie czego nie może on wypłacać kwot należnych zgodnie z umową bez uprzedniej zgody instytucji kredytującej;

- c) instytucja kredytująca ma prawo wypowiedzenia polisy i zażądania wypłaty wartości wykupu w przypadku niewykonania zobowiązania przez kredytobiorcę;
- d) instytucja kredytująca jest informowana przez ubezpieczającego o wszelkich zaległych płatnościach z tytułu polisy;
- e) ochrona kredytowa obejmuje cały okres spłacania kredytu. Jeżeli nie jest to możliwe, ponieważ stosunek ubezpieczenia wygasa przed stosunkiem kredytowym, instytucja gwarantuje, że kwota wynikająca z umowy ubezpieczenia stanowi dla niej zabezpieczenie do końca okresu obowiązywania umowy kredytowej;
- f) zastaw lub cesja są skuteczne prawnie i egzekwowalne we wszystkich jurysdykcjach uznawanych za właściwe w momencie zawierania umowy kredytowej;
- g) wartość wykupu jest ogłaszana przez zakład ubezpieczeń na życie i nie może zostać zmniejszona;
- h) wartość wykupu jest wypłacana przez zakład ubezpieczeń na życie w odpowiednim terminie po otrzymaniu wniosku;
- i) nie można żądać wypłaty wartości wykupu bez uprzedniej zgody instytucji;
- j) zakład ubezpieczeń na życie podlega przepisom dyrektywy 2009/138/WE Parlamentu Europejskiego i Rady lub podlega nadzorowi właściwego organu państwa trzeciego, którego ustalenia nadzorcze i regulacyjne są co najmniej równoważne ustaleniom stosowanym w Unii.

PODSEKCJA 2

OCHRONA KREDYTOWA NIERZECZYWISTA I OBLIGACJE POWIĄZANE Z RYZYKIEM KREDYTOWYM

Artykuł 208

Wspólne wymogi dotyczące gwarancji i kredytowych instrumentów pochodnych

1. Z zastrzeżeniem art. 209 ust. 1, ochrona kredytowa na podstawie gwarancji lub kredytowego instrumentu pochodnego stanowi uznaną ochroną kredytową nierzeczywistą, jeżeli są spełnione wszystkie poniższe warunki:
 - a) ochrona kredytowa jest bezpośrednia;
 - b) zakres ochrony kredytowej jest jasno określony;
 - c) umowa o ochronę kredytową nie zawiera żadnych klauzul, których wypełnienie leży poza bezpośrednią kontrolą kredytodawcy i które:
 - (i) zezwalałyby dostawcy ochrony na jednostronne wypowiedzenie umowy o ochronę;
 - (ii) podniosłyby faktyczny koszt ochrony w przypadku obniżenia jakości

kredytowej zabezpieczonej ekspozycji;

- (iii) mogłyby zwolnić dostawcę ochrony z obowiązku terminowej wypłaty w przypadku niedokonania którejkolwiek z należnych płatności przez dłużnika pierwotnego lub wygaśnięcia umowy leasingowej do celów uznania gwarantowanej wartości końcowej zgodnie z art. 129 ust. 7 i art. 162 ust. 4;
 - (iv) mogłyby wpłynąć na skrócenie przez dostawcę ochrony terminu rozliczenia ochrony kredytowej;
- d) ochrona kredytowa obowiązuje prawnie i jest egzekwowalna we wszystkich jurysdykcjach właściwych w momencie zawarcia umowy kredytowej.
2. Instytucja wykazuje wobec właściwych organów, że posiada odpowiednie systemy zarządzania możliwą koncentracją ryzyka związanego ze stosowaniem przez nią gwarancji oraz kredytowych instrumentów pochodnych. Instytucja potrafi wykazać w sposób zadowalający właściwe organy, w jaki sposób jej strategia dotycząca stosowania kredytowych instrumentów pochodnych i gwarancji współdziała z prowadzonym przez nią procesem zarządzania ogólnym profilem ryzyka.
3. Instytucje wypełniają wszelkie wymogi umowne i ustawowe oraz podejmują wszelkie konieczne kroki, aby zapewnić egzekwowalność swojej ochrony kredytowej nieruchomości na mocy prawa mającego zastosowanie do ich tytułu do ochrony kredytowej.

Instytucje przeprowadziły odpowiednią weryfikację prawną potwierdzającą egzekwowalność ochrony kredytowej nieruchomości we wszystkich właściwych jurysdykcjach. W razie potrzeby przeprowadzają one ponowną weryfikację, aby sprawdzić, czy ochrona ta jest nadal egzekwowalna.

Artykuł 209

Kontrgwarancje państwowe i inne kontrgwarancje sektora publicznego

1. Instytucje mogą uznać ekspozycję, o której mowa w ust. 2, za chronioną gwarancją wydaną przez jednostki wymienione w tym ustępie, pod warunkiem że spełnione są wszystkie poniższe warunki:
- a) kontrgwarancja obejmuje wszystkie elementy ryzyka kredytowego związanego z daną wierzytelnością;
 - b) pierwotna gwarancja i kontrgwarancja spełniają wymogi dotyczące gwarancji określone w art. 208 i w art. 210 ust. 1, przy czym wymóg bezpośredniości kontrgwarancji nie musi być spełniony;
 - c) ochrona jest mocna i żadne dane historyczne nie wskazują, że ochrona na podstawie kontrgwarancji nie jest faktycznie równoważna ochronie zapewnianej przez bezpośrednią gwarancję danej jednostki.
2. Przepisy ust. 1 mają zastosowanie do ekspozycji chronionych gwarancją, która jest objęta kontrgwarancją przez jedną z poniższych jednostek:

- a) rząd lub bank centralny;
 - b) samorząd regionalny lub władze lokalne;
 - c) podmiot sektora publicznego, należności od którego traktuje się jako należności od rządu centralnego zgodnie z art. 111 ust. 4;
 - d) wielostronny bank rozwoju lub organizację międzynarodową, którym na mocy rozdziału 2 przypisuje się wagę ryzyka równą 0 %;
 - e) podmiot sektora publicznego, do należności od którego stosuje się przepisy art. 111 ust. 1 i 2.
3. Instytucje stosują podejście przewidziane w przepisach ust. 1 również do ekspozycji, która nie jest zabezpieczona kontrgwarancją jednej z jednostek wymienionych w ust. 2, jeżeli kontrgwarancja tej ekspozycji jest sama bezpośrednio zabezpieczona gwarancją jednej z tych jednostek oraz jeżeli są spełnione warunki określone w ust. 1.

Artykuł 210 *Dodatkowe wymogi dotyczące gwarancji*

1. Gwarancje stanowią uznaną ochronę kredytową nieruchomości, jeżeli są spełnione wszystkie warunki określone w art. 208 oraz wszystkie warunki wymienione poniżej:
- a) w przypadku stwierdzenia faktu niewykonania zobowiązania lub nieuregulowania płatności przez kontrahenta instytucja kredytująca ma prawo we właściwym czasie zażądać od gwaranta kwot z tytułu wierzytelności, w odniesieniu do których zapewniana jest ochrona; płatność ze strony gwaranta nie zależy od tego, czy instytucja kredytująca uprzednio zażądała płatności od dłużnika.
- W przypadku ochrony kredytowej nieruchomości obejmującej hipoteczne kredyty mieszkaniowe wymogi, o których mowa w art. 208 ust. 1 lit. c) ppkt (iii) oraz w akapicie pierwszym niniejszej litery, muszą być spełnione w okresie 24 miesięcy;
- b) gwarancja jest wyraźnie udokumentowanym zobowiązaniem podjętym przez gwaranta;
 - c) spełniony jest jeden z poniższych warunków:
 - (i) gwarancja obejmuje wszystkie rodzaje płatności, których dłużnik ma dokonać w związku z należnością;
 - (ii) jeżeli niektóre rodzaje płatności są wyłączone z zakresu gwarancji, instytucja kredytująca skorygowała wartość gwarancji, aby uwzględnić jej ograniczony zakres.
2. W przypadku gwarancji zapewnianych w ramach funduszy gwarancji wzajemnych albo udzielanych lub kontrgwarantowanych przez jednostki, o których mowa w art. 209 ust. 1, wymogi określone w ust. 1 lit. a) uznaje się za spełnione, jeżeli jest spełniony jeden z poniższych warunków:

- a) instytucja kredytująca ma prawo uzyskać we właściwym czasie od gwaranta płatność tymczasową, która spełnia oba poniższe warunki:
 - (i) stanowi wiarygodne oszacowanie kwoty straty, jaką może ponieść taka instytucja kredytująca, w tym strat z tytułu niezapłaconych odsetek i innych rodzajów płatności, które kredytobiorca jest zobowiązany dokonać;
 - (ii) jest proporcjonalna do zakresu gwarancji;
- b) instytucja kredytująca może wykazać w sposób zadowalający właściwe organy, że skutki gwarancji obejmującej również straty z tytułu niezapłaconych odsetek i innych rodzajów płatności, które kredytobiorca jest zobowiązany dokonać, uzasadniają takie podejście.

Artykuł 211

Dodatkowe wymogi dotyczące kredytowych instrumentów pochodnych

1. Kredytowy instrument pochodny kwalifikuje się jako uznana ochrona kredytowa nieruchomości, jeżeli są spełnione wszystkie warunki określone w art. 208 oraz wszystkie warunki wymienione poniżej:
 - a) do zdarzeń kredytowych określonych w umowie dotyczącej kredytowego instrumentu pochodnego należą:
 - (i) niezapłacenie kwot należnych zgodnie z warunkami zobowiązania bazowego obowiązującymi w momencie takiego braku płatności, przy uwzględnieniu okresu karencji, który jest taki sam, jak okres karencji zobowiązania bazowego lub krótszy;
 - (ii) upadłość, niewypłacalność, niezdolność dłużnika do spłaty długów, niezapłacenie długów przez dłużnika w terminie ich wymagalności lub złożenie przez niego pisemnego oświadczenia o ogólnej niezdolności do spłaty długów w terminie ich wymagalności oraz zdarzenia o podobnym charakterze;
 - (iii) restrukturyzacja zobowiązania bazowego obejmująca umorzenie lub odroczenie spłaty kwoty głównej, odsetek lub opłat, prowadząca do zdarzenia straty kredytowej;
 - b) jeżeli w przypadku kredytowych instrumentów pochodnych dopuszcza się rozliczenie gotówkowe:
 - (i) instytucje ustanawiają odpowiedni proces wyceny, umożliwiający wiarygodne oszacowanie straty;
 - (ii) uzyskanie wycen zobowiązania bazowego po zdarzeniu kredytowym następuje w ściśle określonym terminie;
 - c) jeżeli do rozliczenia są wymagane prawo i zdolność nabywcy ochrony do przeniesienia zobowiązania bazowego na dostawcę ochrony, zgodnie z warunkami zobowiązania

bazowego nie można bez podania powodu odmówić wydania zgody wymaganej do takiego przekazania;

- d) w sposób wyraźny wskazane są strony odpowiedzialne za ocenę, czy miało miejsce zdarzenie kredytowe;
- e) ocena wystąpienia zdarzenia kredytowego nie należy wyłącznie do dostawcy ochrony;
- f) nabywca ochrony ma prawo lub możliwość powiadomienia dostawcy ochrony o wystąpieniu zdarzenia kredytowego.

Jeżeli zdarzenia kredytowe nie obejmują restrukturyzacji zobowiązania bazowego, o której mowa w lit. a) ppkt (iii), ochrona kredytowa może pomimo to zostać uznana, z zastrzeżeniem obniżenia wartości zgodnie z art. 228 ust. 2;

- 2. Niedopasowanie w ramach kredytowego instrumentu pochodnego między zobowiązaniem bazowym a zobowiązaniem referencyjnym, tj. zobowiązaniem wykorzystywanym do określenia wartości rozliczenia gotówkowego, lub między zobowiązaniem bazowym a zobowiązaniem wykorzystywanym do stwierdzenia wystąpienia zdarzenia kredytowego jest dozwolone wyłącznie wtedy, gdy są spełnione oba poniższe warunki:
 - a) zobowiązanie referencyjne lub zobowiązanie wykorzystywane do stwierdzenia wystąpienia zdarzenia kredytowego, w zależności od przypadku, posiada równy lub niższy stopień uprzywilejowania niż zobowiązanie bazowe;
 - b) zobowiązanie bazowe i zobowiązanie referencyjne lub zobowiązanie wykorzystywane do stwierdzenia wystąpienia zdarzenia kredytowego, w zależności od przypadku, dotyczą tego samego dłużnika, a ponadto istnieją egzekwowalne na mocy prawa obustronne klauzule stwierdzania niewykonania zobowiązań lub przekrojowe klauzule przyspieszenia spłaty pożyczki.

Artykuł 212

Wymagania dotyczące kwalifikowania się do podejścia określonego w art. 148 ust. 4

- 1. Ochrona kredytowa poprzez gwarancję lub kredytowy instrument pochodny kwalifikuje się do podejścia określonego w art. 148 ust. 4, jeżeli spełnia poniższe warunki:
 - a) zobowiązanie bazowe dotyczy jednej z następujących ekspozycji:
 - (i) ekspozycji wobec przedsiębiorstw zdefiniowanej w art. 142, z wyjątkiem ekspozycji wobec zakładów ubezpieczeń i reasekuracji;
 - (ii) ekspozycji wobec samorządu regionalnego, władz lokalnych lub podmiotu sektora publicznego, której nie traktuje się jako ekspozycji wobec rządu lub banku centralnego zgodnie z art. 142;
 - (iii) ekspozycji wobec małego lub średniego przedsiębiorstwa, zaklasyfikowanej jako ekspozycja detaliczna zgodnie z art. 142 ust. 5;

- b) dłużnicy zobowiązania bazowego nie należą do tej samej grupy, co dostawca ochrony;
 - c) ekspozycja jest zabezpieczona przy pomocy jednego z poniższych instrumentów:
 - (i) jednopodmiotowych kredytowych instrumentów pochodnych stanowiących nierzeczywistą ochronę kredytową lub jednopodmiotowych gwarancji;
 - (ii) produktów koszykowych uruchamianych pierwszym niewykonaniem zobowiązania;
 - (iii) produktów koszykowych uruchamianych n-tym niewykonaniem zobowiązania;
 - d) ochrona kredytowa spełnia wymogi określone w art. 208, 210 i 211;
 - e) waga ryzyka przypisana ekspozycji przed zastosowaniem podejścia określonego w art. 148 ust. 4 nie jest uwzględniana w żadnym aspekcie ochrony kredytowej;
 - f) instytucja ma prawo do i oczekuje płatności ze strony dostawcy ochrony bez konieczności podejmowania środków prawnych zmierzających do ściągnięcia należności od kontrahenta. W miarę możliwości instytucja podejmuje odpowiednie kroki, aby upewnić się, że dostawca ochrony jest gotowy dokonać szybkiej płatności w razie wystąpienia zdarzenia kredytowego;
 - g) nabyta ochrona kredytowa zapewnia absorpcję wszystkich strat kredytowych poniesionych na zabezpieczonej części ekspozycji, które powstały w wyniku zdarzeń kredytowych określonych w umowie;
 - h) jeżeli zgodnie ze strukturą wypłat w ramach ochrony kredytowej przewidziane jest fizyczne rozliczenie, istnieje pewność prawa co do możliwości dostarczenia kredytu, gwarancji lub zobowiązania warunkowego;
 - i) jeżeli instytucja zamierza dostarczyć zobowiązanie inne niż ekspozycja bazowa, musi się upewnić, że zobowiązanie z obowiązkiem dostawy jest na tyle płynne, aby instytucja mogła je nabyć w celu dostawy zgodnie z umową;
 - j) warunki umów o ochronie kredytowej są w sposób wiążący prawnie potwierdzone na piśmie przez dostawcę ochrony i przez instytucję;
 - k) instytucje ustanawiają procedurę pozwalającą wykryć nadmierną korelację między wiarygodnością kredytową dostawcy ochrony a dłużnika ekspozycji bazowej spowodowaną tym, że ocena wypełniania zobowiązań przez te podmioty zależy od wspólnych czynników innych niż czynnik ryzyka systematycznego;
 - l) w przypadku ochrony przed ryzykiem rozmycia sprzedawca nabywanych wierzytelności nie jest członkiem tej samej grupy, co dostawca ochrony.
2. Do celów ust. 1 lit. c) ppkt (ii) instytucje stosują metodę przewidzianą w przepisach art. 148 ust. 4 do tych aktywów z koszyka, które mają najniższą kwotę ekspozycji ważoną ryzykiem.
 3. Do celów ust. 1 lit. c) ppkt (iii) uzyskana ochrona może być uznawana w ramach tej metody wyłącznie w przypadku, gdy uzyskano również uznaną ochronę obejmującą (n-1)

niewykonanie zobowiązania lub gdy zdarzenie niewykonania zobowiązania dotyczy już (n-1) aktywów z koszyka. W takim przypadku instytucje stosują podejście przewidziane w przepisach art. 148 ust. 4 do tych aktywów z koszyka, które mają najniższą kwotę ekspozycji ważoną ryzykiem.

SEKCJA 4

OBLICZANIE SKUTKÓW OGRANICZENIA RYZYKA KREDYTOWEGO

PODSEKCJA 1

OCHRONA KREDYTOWA RZECZYWISTA

Artykuł 213

Obligacje powiązane z ryzykiem kredytowym

Inwestycje w obligacje powiązane z ryzykiem kredytowym emitowane przez instytucję kredytującą można traktować jako zabezpieczenie gotówkowe do celów obliczania skutku ochrony kredytowej rzeczywistej zgodnie z niniejszą podsekcją, pod warunkiem że swap ryzyka kredytowego w ramach obligacji powiązanej z ryzykiem kredytowym stanowi uznaną ochronę kredytową nierzeczywistą.

Artykuł 214

Umowa o kompensowaniu pozycji bilansowych

Kredyty udzielane przez instytucję kredytującą oraz depozyty w niej złożone, objęte umową o kompensowaniu pozycji bilansowych, traktuje się jako zabezpieczenie gotówkowe do celów obliczania skutku ochrony kredytowej rzeczywistej dla tych kredytów i depozytów instytucji kredytującej objętych umową o kompensowaniu pozycji bilansowych, które są denominowane w tej samej walucie.

Artykuł 215

Stosowanie metody nadzorczej obliczania korekt z tytułu zmienności lub metody własnych oszacowań korekty z tytułu zmienności do umów ramowych o kompensowaniu zobowiązań

1. Obliczając „w pełni skorygowaną wartość ekspozycji” (E^*) w odniesieniu do ekspozycji podlegających uznanej umowie ramowej o kompensowaniu zobowiązań obejmującej transakcje odkupu, transakcje pożyczek papierów wartościowych lub towarów lub inne transakcje oparte na rynku kapitałowym, instytucje obliczają niezbędne korekty z tytułu zmienności przy użyciu metody nadzorczej obliczania korekt z tytułu zmienności lub metody własnych oszacowań korekty z tytułu zmienności, jak określono w art. 218–221 odnośnie do kompleksowej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych.

W przypadku zastosowania metody własnych oszacowań korekty z tytułu zmienności obowiązują te same warunki i wymogi, jak w przypadku zastosowania kompleksowej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych.

2. Do celów obliczenia E^* muszą być spełnione poniższe warunki:
 - a) instytucje obliczają pozycję netto w każdej grupie papierów wartościowych lub w

każdym rodzaju towarów poprzez odjęcie kwoty określonej w ppkt (i) od kwoty określonej w ppkt (ii):

- (i) całkowitej wartości grupy papierów wartościowych lub towarów tego samego rodzaju przekazanych w ramach pożyczki, sprzedanych lub dostarczonych na mocy umowy ramowej o kompensowaniu zobowiązań;
 - (ii) całkowitej wartości grupy papierów wartościowych lub towarów tego samego rodzaju pożyczonych, nabytych lub otrzymanych na mocy tej umowy;
- b) instytucje obliczają wartość pozycji netto w każdej walucie innej niż waluta rozliczeniowa umowy ramowej o kompensowaniu zobowiązań poprzez odjęcie kwoty określonej w ppkt (i) od kwoty określonej w ppkt (ii):
- (i) sumy całkowitej wartości papierów wartościowych denominowanych w tej walucie przekazanych w ramach pożyczki, sprzedanych lub dostarczonych na mocy umowy ramowej o kompensowaniu zobowiązań i kwoty środków pieniężnych w tej walucie, przekazanych w formie kredytu lub przelanych na mocy tej umowy;
 - (ii) sumy całkowitej wartości papierów wartościowych denominowanych w tej walucie, pożyczonych, nabytych lub otrzymanych na mocy tej umowy i kwoty środków pieniężnych w tej walucie pożyczonych lub otrzymanych na mocy tej umowy;
- c) instytucje stosują korektę z tytułu zmienności odpowiadającą danej grupie papierów wartościowych lub pozycji z rynku kasowego do wartości bezwzględnej dodatniej lub ujemnej pozycji netto w papierach wartościowych należących do tej grupy;
- d) instytucje stosują korektę z tytułu zmienności kursu walutowego (fx) do dodatniej lub ujemnej pozycji netto w każdej walucie innej niż waluta rozliczeniowa umowy ramowej o kompensowaniu zobowiązań.

3. Instytucje obliczają E^* według następującego wzoru:

$$E^* = \max \left\{ 0, \left(\sum_i E_i - \sum_i C_i \right) + \sum_j |E_j^{sec}| \cdot H_j^{sec} + \sum_k |E_k^{fx}| \cdot H_k^{fx} \right\}$$

gdzie:

E_i = wartość ekspozycji dla każdej z osobna ekspozycji i w ramach umowy, która to wartość obowiązywałaby przy braku ochrony kredytowej, jeżeli instytucje obliczają kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem przy użyciu metody standardowej lub jeżeli obliczają kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem i kwoty oczekiwanej straty według metody IRB;

C_i = wartość papierów wartościowych w każdej grupie lub towarów tego samego rodzaju pożyczonych, nabytych lub otrzymanych w odniesieniu do każdej ekspozycji i;

E_j^{sec} = pozycja netto (dodatnia lub ujemna) w danej grupie papierów wartościowych j;

E_k^{fx} = pozycja netto (dodatnia lub ujemna) w danej walucie k innej niż waluta rozliczeniowa umowy, której wartość jest obliczana zgodnie z ust. 2 lit. b);

H_j^{sec} = korekta z tytułu zmienności odpowiadająca danej grupie papierów wartościowych j;

H_k^{fx} = korekta z tytułu zmienności kursu walutowego dla waluty k.

4. Do celów obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem i kwot oczekiwanej straty w odniesieniu do transakcji odkupu, transakcji pożyczek papierów wartościowych lub towarów bądź innych transakcji opartych na rynku kapitałowym objętych umowami ramowymi o kompensowaniu zobowiązań instytucje stosują E^* obliczoną zgodnie z ust. 3 jako wartość ekspozycji wobec kontrahenta z tytułu transakcji objętych umową ramową o kompensowaniu zobowiązań do celów art. 108 według metody standardowej lub do celów rozdziału 3 według metody IRB.
5. Do celów ust. 2 i 3 „grupa papierów wartościowych” oznacza papiery wartościowe emitowane przez tę samą jednostkę, posiadające ten sam rok emisji i ten sam termin zapadalności oraz podlegające tym samym warunkom i takim samym okresom upływnienia, jak te wskazane odpowiednio w art. 219 i 220.

Artykuł 216

Stosowanie metody modeli wewnętrznych do umów ramowych o kompensowaniu zobowiązań

1. Po uzyskaniu zezwolenia właściwych organów, w ramach rozwiązania alternatywnego wobec stosowania metody nadzorczej obliczania korekt z tytułu zmienności lub metody własnych oszacowań korekty z tytułu zmienności przy obliczaniu w pełni skorygowanej wartości ekspozycji (E^*) wynikającej ze stosowania uznanej umowy ramowej o kompensowaniu zobowiązań obejmującej transakcje odkupu, transakcje pożyczek papierów wartościowych lub towarów bądź inne transakcje oparte na rynku kapitałowym instytucje mogą stosować metodę modeli wewnętrznych uwzględniając skutki korelacji pomiędzy pozycjami sekurytyzacyjnymi objętymi umową ramową o kompensowaniu zobowiązań oraz płynność danych instrumentów.
2. Po uzyskaniu zezwolenia właściwych organów instytucje mogą również stosować swoje modele wewnętrzne do transakcji z obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego, jeżeli te transakcje są objęte dwustronną umową ramową o kompensowaniu zobowiązań spełniającą wymogi określone w rozdziale 6 sekcja 7.
3. Instytucja może wybrać metodę modeli wewnętrznych niezależnie od tego, czy do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem wybrała metodę standardową, czy metodę IRB. Jeżeli jednak instytucja zamierza stosować metodę modeli wewnętrznych, stosuje ją do wszystkich kontrahentów i papierów wartościowych, z wyjątkiem portfeli nieistotnych, w przypadku których dopuszcza się zastosowanie metody nadzorczej obliczania korekt z tytułu zmienności lub metody własnych oszacowań korekty z tytułu zmienności, jak określono w art. 215.

Instytucje, które uzyskały zezwolenie na stosowanie wewnętrznego modelu zarządzania ryzykiem zgodnie z tytułem IV rozdział 5, mogą stosować metodę modeli wewnętrznych. Jeżeli instytucja nie uzyskała takiego zezwolenia, może ubiegać się u właściwych organów o zezwolenie na stosowanie metody modeli wewnętrznych do celów niniejszego artykułu.

4. Właściwe organy udzielają instytucji zezwolenia na stosowanie metody modeli wewnętrznych, wyłącznie jeżeli są przekonane, że stosowany przez nią system zarządzania ryzykiem związanym z transakcjami objętymi umową ramową o kompensowaniu zobowiązań jest opiera się na prawidłowych założeniach i został konsekwentnie wdrożony oraz jeżeli są spełnione poniższe normy jakościowe:
- a) wewnętrzny model pomiaru ryzyka stosowany do obliczania potencjalnej zmienności cenowej dla transakcji jest ściśle powiązany z procesem bieżącego zarządzania ryzykiem instytucji i jest podstawą sprawozdań dotyczących ekspozycji na ryzyko, przekazywanych kadrze kierowniczej wyższego szczebla instytucji;
 - b) instytucja posiada jednostkę do spraw kontroli ryzyka kredytowego, która spełnia wszystkie poniższe wymogi:
 - (i) jest niezależna od jednostek handlowych i podlega bezpośrednio kadrze kierowniczej wyższego szczebla;
 - (ii) odpowiada za opracowanie i wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem instytucji;
 - (iii) sporządza i analizuje codzienne sprawozdania dotyczące wyników modelu pomiaru ryzyka i stosownych środków w zakresie limitów pozycji;
 - c) codzienne sprawozdania sporządzane przez jednostkę do spraw kontroli ryzyka są poddawane przeglądowi na szczeblu kadry kierowniczej posiadającej wystarczające uprawnienia, aby wprowadzać ograniczenia zajętych pozycji oraz całkowitej ekspozycji na ryzyko;
 - d) instytucja zatrudnia w swojej jednostce do spraw kontroli ryzyka wystarczającą liczbę pracowników mających wysokie kwalifikacje w zakresie korzystania z zaawansowanych modeli;
 - e) instytucja posiada ugruntowane procedury monitorowania i zapewniania zgodności z udokumentowanym zbiorem wewnętrznych zasad i mechanizmów kontroli dotyczących całokształtu funkcjonowania systemu pomiaru ryzyka;
 - f) modele instytucji posiadają udokumentowaną historię potwierdzającą dostateczną dokładność pomiarów ryzyka, co potwierdza weryfikacja historyczna ich wyników obejmująca dane z co najmniej jednego roku;
 - g) instytucja często przeprowadza rygorystyczny program testów warunków skrajnych, których wyniki są poddawane przeglądowi przez kadrę kierowniczą wyższego szczebla i znajdują odzwierciedlenie w ustanawianych przez nią zasadach i limitach;
 - h) instytucja w ramach regularnego własnego procesu kontroli wewnętrznej dokonuje niezależnego przeglądu swojego systemu pomiaru ryzyka. Przegląd ten musi obejmować

działalność jednostek handlowych oraz niezależnej jednostki do spraw kontroli ryzyka;

- i) co najmniej raz w roku instytucja dokonuje przeglądu swojego systemu zarządzania ryzykiem;
- j) model wewnętrzny spełnia wymogi określone w art. 286 ust. 8 i 9 oraz w art. 288.

5. Wewnętrzny model pomiaru ryzyka obejmuje odpowiednio dużą liczbę czynników ryzyka, a tym samym wszystkie istotne ryzyka cenowe.

Instytucja może stosować korelacje empiryczne w ramach kategorii ryzyka i pomiędzy kategoriami ryzyka, jeżeli jej system pomiaru korelacji jest solidny i został konsekwentnie wdrożony.

6. Instytucje stosujące metodę modeli wewnętrznych obliczają E^* według następującego wzoru:

$$E^* = \max \left\{ 0, \left(\sum_i E_i - \sum_i C_i \right) + \text{potencjalna zmiana wartości} \right\}$$

gdzie:

E_i = wartość ekspozycji dla każdej z osobna ekspozycji i w ramach umowy, która to wartość obowiązywałaby przy braku ochrony kredytowej, jeżeli instytucje obliczają kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem przy użyciu metody standardowej lub jeżeli obliczają kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem i kwoty oczekiwanej straty według metody IRB;

C_i = wartość papierów wartościowych pożyczonych, nabytych lub otrzymanych lub środków pieniężnych pożyczonych lub otrzymanych w odniesieniu do każdej takiej ekspozycji i.

Obliczając kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem przy użyciu modeli wewnętrznych, instytucje korzystają z wyników modelu uzyskanych na podstawie poprzedniego dnia roboczego.

7. Przy obliczaniu potencjalnej zmiany wartości, o której mowa w ust. 6, muszą być spełnione następujące normy:
- a) obliczeń dokonuje się co najmniej raz dziennie;
 - b) obliczeń dokonuje się w oparciu o jednostronny przedział ufności 99 %;
 - c) obliczeń dokonuje się w oparciu o pięciodniowy równoważny okres upływnienia; nie dotyczy to transakcji innych niż transakcje odkupu papierów wartościowych lub transakcje pożyczek papierów wartościowych, w odniesieniu do których stosuje się dziesięciodniowy równoważny okres upływnienia;
 - d) obliczeń dokonuje się w oparciu o faktyczny okres obserwacji historycznej wynoszący co najmniej jeden rok, z wyjątkiem przypadków, w których znaczny wzrost zmienności cenowej uzasadnia krótszy okres obserwacji;

e) zbiór danych wykorzystywanych do obliczeń aktualizuje się co trzy miesiące.

Jeżeli transakcja odkupu, transakcja pożyczek papierów wartościowych lub towarów i transakcja z obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego bądź podobna transakcja lub pakiet kompensowania instytucji spełnia kryteria określone w art. 279 ust. 2 i 3, minimalny okres utrzymywania jest uzgodniony z okresem ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia, który miałby zastosowanie zgodnie z tymi ustępami w połączeniu z art. 279 ust. 4.

8. Do celów obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem i kwot oczekiwanej straty w odniesieniu do transakcji odkupu, transakcji pożyczek papierów wartościowych lub towarów bądź innych transakcji opartych na rynku kapitałowym objętych umowami ramowymi o kompensowaniu zobowiązań instytucje stosują E^* obliczoną zgodnie z ust. 6 jako wartość ekspozycji wobec kontrahenta z tytułu transakcji objętych umową ramową o kompensowaniu zobowiązań do celów art. 108 według metody standardowej lub do celów rozdziału 3 według metody IRB.
9. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia:
 - a) co stanowi portfel nieistotny do celów ust. 3;
 - b) kryteriów służących ustaleniu, czy model wewnętrzny jest solidny i został konsekwentnie wdrożony do celów ust. 4 i 5.

EUNB przedstawia Komisji powyższe projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 31 grudnia 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 217

Uproszczona metoda ujmowania zabezpieczeń finansowych

1. Instytucje mogą stosować uproszczoną metodę ujmowania zabezpieczeń finansowych, wyłącznie jeżeli obliczają kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem według metody standardowej. Instytucja nie może stosować jednocześnie uproszczonej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych i kompleksowej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych, z wyjątkiem do celów art. 143 ust. 1 i 145 ust. 1. Instytucje nie mogą stosować tego wyjątku selektywnie w celu spełnienia ograniczonych wymogów w zakresie funduszy własnych lub w celu przeprowadzenia arbitrażu regulacyjnego.
2. Zgodnie z uproszczoną metodą ujmowania zabezpieczeń finansowych instytucje przypisują uznanemu zabezpieczeniu finansowemu wartość równą jego wartości rynkowej określonej zgodnie z art. 202 ust. 4 lit. d).
3. Tym częściom wartości ekspozycji, które są zabezpieczone wartością rynkową uznanego zabezpieczenia, instytucje przypisują wagę ryzyka, którą przypisałyby zgodnie z rozdziałem 2, gdyby instytucja kredytująca posiadała bezpośrednią ekspozycję z tytułu instrumentu zabezpieczenia. Do tego celu wartość ekspozycji pozabilansowej

określonej w załączniku I jest równa 100 % wartości pozycji, a nie wartości ekspozycji określonej w art. 106 ust. 1.

Waga ryzyka zabezpieczonej części należności wynosi co najmniej 20 %, z wyjątkiem przypadków określonych w ust. 4–6. Instytucje stosują do pozostałej części wartości ekspozycji wagę ryzyka, którą przypisałyby niezabezpieczonej ekspozycji wobec kontrahenta zgodnie z rozdziałem 2.

4. Zabezpieczonej części ekspozycji z tytułu transakcji odkupu i transakcji pożyczek papierów wartościowych spełniających kryteria określone w art. 222 instytucje przypisują wagę ryzyka równą 0 %. Jeżeli kontrahent będący stroną transakcji nie jest podstawowym uczestnikiem rynku, instytucje przypisują tej części ekspozycji wagę ryzyka równą 10 %.
5. Wartościom ekspozycji określonym zgodnie z rozdziałem 6 dla instrumentów pochodnych wyszczególnionych w załączniku II, objętych codzienną wyceną rynkową i zabezpieczonych środkami pieniężnymi lub bankowymi instrumentami pieniężnymi instytucje przypisują wagę ryzyka równą 0 % w zakresie objętym zabezpieczeniem, jeżeli nie zachodzi niedopasowanie walutowe.

Wartościom ekspozycji z tytułu takich transakcji zabezpieczonych dłużnymi papierami wartościowymi wyemitowanymi przez rządy lub banki centralne, którym zgodnie z rozdziałem 2 przypisuje się wagę ryzyka równą 0 %, instytucje przypisują wagę ryzyka równą 10 % w zakresie objętym zabezpieczeniem.

6. Jeżeli chodzi o transakcje inne niż te, o których mowa w ust. 4 i 5, instytucje mogą przypisywać wagę ryzyka równą 0 %, jeżeli ekspozycja i zabezpieczenie są denominowane w tej samej walucie oraz jeżeli jest spełniony jeden z poniższych warunków:
 - a) zabezpieczeniem są zdeponowane środki pieniężne lub bankowy instrument pieniężny;
 - b) zabezpieczenie ma postać dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez rządy lub banki centralne, którym na mocy art. 109 można przypisać wagę ryzyka równą 0 %, a do wartości rynkowej zabezpieczenia został zastosowany współczynnik dyskonta 20 %.
7. Do celów ust. 5 i 6 dłużnymi papierami wartościowymi emitowanymi przez rządy lub banki centralne są:
 - a) dłużne papiery wartościowe emitowane przez samorządy regionalne lub władze lokalne, ekspozycje wobec których traktuje się jako ekspozycje wobec rządu centralnego, w którego jurysdykcji są one ustanowione, zgodnie z art. 110;
 - b) dłużne papiery wartościowe emitowane przez wielostronne banki rozwoju, którym zgodnie z art. 112 ust. 2 przypisuje się wagę ryzyka 0 %;
 - c) dłużne papiery wartościowe emitowane przez organizacje międzynarodowe, którym na mocy art. 113 przypisuje się wagę ryzyka równą 0 %.

Kompleksowa metoda ujmowania zabezpieczeń finansowych

1. Aby uwzględnić zmienność cenową, przy wycenie zabezpieczenia finansowego do celów kompleksowej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych instytucje dokonują korekt z tytułu zmienności w odniesieniu do wartości rynkowej zabezpieczenia, jak określono w art. 219–222.

Jeżeli zabezpieczenie jest denominowane w walucie innej niż waluta, w której denominowana jest ekspozycja bazowa, instytucje dodają do korekty z tytułu zmienności korektę uwzględniającą zmienność walutową adekwatną do rodzaju zabezpieczenia, jak określono w art. 219–222.

W przypadku transakcji pochodnych poza rynkiem regulowanym objętych umowami ramowymi o kompensowaniu zabezpieczeń, uznanymi przez właściwe organy zgodnie z rozdziałem 6, instytucje stosują korektę z tytułu zmienności uwzględniającą zmienność walutową, jeżeli zachodzi niedopasowanie między walutą zabezpieczenia a walutą rozliczeniową. Nawet jeżeli transakcje objęte umową ramową o kompensowaniu zobowiązań są prowadzone w wielu walutach, instytucje stosują tylko jedną korektę z tytułu zmienności.

2. Instytucje obliczają wartość zabezpieczenia skorygowaną o czynnik zmienności (C_{VA}) według następującego wzoru:

$$C_{VA} = C \cdot (1 - H_C - H_{fx})$$

gdzie:

C = wartość zabezpieczenia;

H_C = korekta z tytułu zmienności odpowiadająca zabezpieczeniu, obliczona zgodnie z art. 219 i 222;

H_{fx} = korekta z tytułu zmienności odpowiadająca niedopasowaniu walutowemu, obliczona zgodnie z art. 219 i 222.

Instytucje stosują wzór przedstawiony w niniejszym ustępie przy obliczaniu wartości zabezpieczenia skorygowanej o czynnik zmienności w odniesieniu do wszystkich transakcji z wyjątkiem tych, które są objęte uznanymi umowami ramowymi o kompensowaniu zobowiązań i do których stosuje się przepisy określone w art. 215 i 216.

3. Instytucje obliczają wartość ekspozycji skorygowaną o czynnik zmienności (E_{VA}) według następującego wzoru:

$$E_{VA} = E \cdot (1 + H_E)$$

gdzie:

E = wartość ekspozycji, która zostałaby określona odpowiednio zgodnie z rozdziałem 2 lub 3, jeżeli ekspozycja nie została zabezpieczona;

H_E = korekta z tytułu zmienności odpowiadająca ekspozycji, obliczona zgodnie z art. 219 i

W przypadku transakcji pochodnych poza rynkiem regulowanym instytucje obliczają E_{VA} według następującego wzoru:

$$E_{VA} = E.$$

4. Do celów obliczenia E , o której mowa w ust. 3, stosuje się następujące zasady:
 - a) w przypadku instytucji, które obliczają kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem według metody standardowej, wartość ekspozycji z tytułu pozycji pozabilansowej wymienionej w załączniku I jest równa 100 % wartości tej pozycji, a nie wartości ekspozycji określonej w art. 106 ust. 1;
 - b) instytucje, które obliczają kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem według metody IRB, obliczają wartość ekspozycji z tytułu pozycji wymienionych w art. 162 ust. 8–10 przy zastosowaniu współczynnika konwersji wynoszącego 100 %, a nie współczynników konwersji lub wartości procentowanych określonych w tych ustępach.
5. Instytucje obliczają w pełni skorygowaną wartość ekspozycji, biorąc pod uwagę zmienność i efekty ograniczenia ryzyka zabezpieczenia według następującego wzoru:

$$E^* = \max \{0, E_{VA} - C_{VAM}\}$$

gdzie:

C_{VAM} = wartość C_{VA} skorygowana dodatkowo o każde niedopasowanie terminów zapadalności zgodnie z przepisami sekcji 5;

E^* = w pełni skorygowana wartość ekspozycji.

6. Instytucje mogą obliczać korekty z tytułu zmienności według metody nadzorczej obliczania korekt z tytułu zmienności, o której mowa w art. 219, lub według metody własnych oszacowań korekty z tytułu zmienności, o której mowa w art. 220.

Instytucja może wybrać metodę nadzorczą obliczania korekt z tytułu zmienności lub metodę własnych oszacowań korekty z tytułu zmienności niezależnie od tego, czy do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem wybrała metodę standardową, czy metodę IRB.

Jeżeli jednak instytucja stosuje metodę własnych oszacowań korekty z tytułu zmienności, stosuje ją do wszystkich rodzajów instrumentów, z wyjątkiem portfeli nieistotnych, w przypadku których dopuszcza się zastosowanie metody nadzorczej obliczania korekt z tytułu zmienności.

7. Jeżeli zabezpieczenie składa się z szeregu uznanych pozycji, instytucje obliczają korekty z tytułu zmienności według następującego wzoru:

$$H = \sum_i a_i H_i$$

gdzie:

a_i = część wartości uznanej pozycji i w wartości całkowitej zabezpieczenia;

H_i = korekta z tytułu zmienności mająca zastosowanie do uznanej pozycji i.

Artykuł 219

Nadzorcza korekta z tytułu zmienności według kompleksowej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych

1. Korekty z tytułu zmienności stosowane przez instytucje według metody nadzorczej obliczania korekt z tytułu zmienności, przy założeniu codziennej aktualizacji wyceny, przedstawiono w tabelach 1–4 zawartych w niniejszym ustępie.

KOREKTY Z TYTUŁU ZMIENNOŚCI

Tabela 1										
Stopień jakości kredytowej, z którym wiąże się ocena kredytowa dłużnego papieru wartościowego	Rezydualny termin zapadalności	Korekty z tytułu zmienności w odniesieniu do dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez jednostki określone w części 1 pkt 7 lit. b)			Korekty z tytułu zmienności w odniesieniu do dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez jednostki określone w części 1 pkt 7 lit. c) i d)			Korekty z tytułu zmienności w odniesieniu do pozycji sekurytyzacyjnych spełniające kryteria określone w części 1 pkt 7 lit. h)		
		20-dniowy okres upłynnienia (%)	10-dniowy okres upłynnienia (%)	5-dniowy okres upłynnienia (%)	20-dniowy okres upłynnienia (%)	10-dniowy okres upłynnienia (%)	5-dniowy okres upłynnienia (%)	20-dniowy okres upłynnienia (%)	10-dniowy okres upłynnienia (%)	5-dniowy okres upłynnienia (%)
1	≤ 1 rok	0,707	0,5	0,354	1,414	1	0,707	2,829	2	1,414
	>1 ≤ 5 lat	2,828	2	1,414	5,657	4	2,828	11,314	8	5,657
	> 5 lat	5,657	4	2,828	11,314	8	5,657	22,628	16	11,313
2–3	≤ 1 rok	1,414	1	0,707	2,828	2	1,414	5,657	4	2,828
	>1 ≤ 5 lat	4,243	3	2,121	8,485	6	4,243	16,971	12	8,485
	> 5 lat	8,485	6	4,243	16,971	12	8,485	33,942	24	16,970
4	≤ 1 rok	21,213	15	10,607	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
	>1 ≤ 5 lat	21,213	15	10,607	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
	> 5 lat	21,213	15	10,607	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy

Tabela 2

Stopień jakości kredytowej, z którym wiąże się ocena kredytowa krótkoterminowego dłużnego papieru wartościowego	Korekty z tytułu zmienności w odniesieniu do dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez jednostki określone w części 1 pkt 7 lit. b), z ratingami krótkoterminowymi			Korekty z tytułu zmienności w odniesieniu do dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez jednostki określone w części 1 pkt 7 lit. c) i d), z ratingami krótkoterminowymi		
	20-dniowy okres upłynnienia (%)	10-dniowy okres upłynnienia (%)	5-dniowy okres upłynnienia (%)	20-dniowy okres upłynnienia (%)	10-dniowy okres upłynnienia (%)	5-dniowy okres upłynnienia (%)
1	0,707	0,5	0,354	1,414	1	0,707
2–3	1,414	1	0,707	2,828	2	1,414

Tabela 3				
Inne rodzaje zabezpieczenia lub ekspozycji				
	20-dniowy okres upłynnienia (%)	10-dniowy okres upłynnienia (%)	5-dniowy okres upłynnienia (%)	
Akcje objęte indeksem głównym, obligacje zamienne objęte indeksem głównym	21,213	15	10,607	
Inne akcje lub obligacje zamienne notowane na uznanej giełdzie	35,355	25	17,678	
Środki pieniężne	0	0	0	
Złoto	21,213	15	10,607	

Tabela 4		
Korekta z tytułu zmienności w przypadku niedopasowania walutowego		
20-dniowy okres upłynnienia (%)	10-dniowy okres upłynnienia (%)	5-dniowy okres upłynnienia (%)
11,314	8	5,657

2. Przy obliczaniu korekt z tytułu zmienności zgodnie z ust. 1 muszą być spełnione następujące warunki:
- a) w przypadku zabezpieczonych transakcji kredytowych okres upływnienia wynosi 20 dni roboczych;
 - b) w przypadku transakcji odkupu, z wyjątkiem przypadków, w których takie transakcje obejmują przekazanie towarów lub przeniesienie gwarantowanych praw związanych z tytułem do towarów, oraz transakcji pożyczek papierów wartościowych okres upływnienia wynosi 5 dni roboczych;
 - c) w przypadku innych transakcji opartych na rynku kapitałowym okres upływnienia wynosi 10 dni roboczych.

Jeżeli transakcja lub pakiet kompensowania instytucji spełnia kryteria określone w art. 279 ust. 2 i 3, minimalny okres utrzymywania jest uzgodniony z okresem ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia, który miałby zastosowanie zgodnie z tymi ustępami.

3. W tabelach 1–4 zawartych w ustępie 1 i w ustępach 4–6 stopień jakości kredytowej, z którym wiąże się ocena kredytowa dłużnego papieru wartościowego, jest stopniem przypisanym danej ocenie kredytowej przez EUNB, zgodnie z rozdziałem 2.

Do celów określenia stopnia jakości kredytowej, z którym wiąże się ocena kredytowa dłużnego papieru wartościowego i o którym mowa w akapicie pierwszym, ma również zastosowanie art. 193 ust. 7.

4. W przypadku nieuznanych papierów wartościowych lub towarów pożyczonych lub sprzedanych w ramach transakcji odkupu lub transakcji pożyczek papierów wartościowych lub towarów korekta z tytułu zmienności jest taka sama, jak w przypadku akcji nieobjętych indeksem głównym notowanych na uznanej giełdzie.
5. W przypadku uznanych jednostek przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania korekta z tytułu zmienności jest średnią ważoną korekt z tytułu zmienności, jaka miałaby zastosowanie do aktywów, w które fundusz zainwestował, z uwzględnieniem okresu upływnienia transakcji określonego w ust. 2.

Jeżeli instytucja nie zna wartości aktywów, w które fundusz zainwestował, korekta z tytułu zmienności jest najwyższą korektą z tytułu zmienności, jaka miałaby zastosowanie do którychkolwiek aktywów, w jakie fundusz ma prawo zainwestować.

6. W przypadku dłużnych papierów wartościowych bez ratingu emitowanych przez instytucje i spełniających kryteria uznawania zawarte w art. 193 ust. 4 korekty z tytułu zmienności są takie same, jak w przypadku papierów wartościowych emitowanych przez instytucje lub przedsiębiorstwa posiadające zewnętrzną ocenę kredytową wiążącą się ze stopniem jakości kredytowej równym 2 lub 3.

Artykuł 220

Własne oszacowania korekt z tytułu zmienności według kompleksowej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych

1. Właściwe organy zezwalają instytucjom na stosowanie własnych oszacowań zmienności w celu obliczania korekt z tytułu zmienności w odniesieniu do zabezpieczenia i ekspozycji, jeżeli te instytucje spełniają wymogi określone w ust. 2 i 3. Instytucje, który otrzymały zezwolenie na stosowanie własnych oszacowań, nie mogą powrócić do korzystania z innych metod, z wyjątkiem przypadków, w których mogą wykazać zasadność takiego działania oraz uzyskały zezwolenie właściwych organów.

W przypadku dłużnych papierów wartościowych posiadających ocenę kredytową uznanej ECAI odpowiadającą jakości inwestycyjnej lub lepszą instytucje mogą obliczać szacunkową wartość zmienności w odniesieniu do każdej kategorii papierów wartościowych.

W przypadku dłużnych papierów wartościowych posiadających ocenę kredytową uznanej ECAI odpowiadającą wartości poniżej jakości inwestycyjnej i w przypadku innych uznanych zabezpieczeń instytucje obliczają korekty z tytułu zmienności osobno w odniesieniu do każdej pozycji.

Instytucje, które stosują metodę własnych oszacowań korekty z tytułu zmienności, szacują zmienność zabezpieczenia lub niedopasowania walutowego, nie uwzględniając przy tym żadnych korelacji między niezabezpieczoną ekspozycją, zabezpieczeniem lub kursami walutowymi.

Przy określaniu odpowiednich kategorii instytucje biorą pod uwagę rodzaj emitenta papieru wartościowego, zewnętrzną ocenę kredytową papierów wartościowych, ich rezydualny termin zapadalności oraz zmodyfikowaną durację. Oszacowania zmienności są reprezentatywne dla papierów wartościowych objętych daną kategorią przez instytucję.

2. Obliczając korekty z tytułu zmienności, stosuje się wszystkie poniższe kryteria:
 - a) instytucje dokonują obliczeń w oparciu o jednostronny przedział ufności 99 %;
 - b) instytucje dokonują obliczeń w oparciu o następujące okresy upływnienia:
 - (i) 20 dni roboczych w przypadku zabezpieczonych transakcji kredytowych;
 - (ii) 5 dni roboczych w przypadku transakcji odkupu, z wyjątkiem przypadków, w których takie transakcje obejmują przekazanie towarów lub przeniesienie gwarantowanych praw związanych z tytułem do towarów, oraz transakcji pożyczek papierów wartościowych;
 - (iii) 10 dni roboczych w przypadku innych transakcji opartych na rynku kapitałowym;
 - c) instytucje mogą stosować wartości korekty z tytułu zmienności obliczone w oparciu o krótsze lub dłuższe okresy upływnienia i zmniejszone lub zwiększone w zależności od okresu upływnienia określonego w lit. b) dla danego rodzaju transakcji przy zastosowaniu wzoru pierwiastka kwadratowego czasu:

$$H_M = H_N \cdot \sqrt{\frac{T_M}{T_N}}$$

gdzie:

T_M = odpowiedni okres upływnienia;

H_M = wartość korekty z tytułu zmienności na podstawie okresu upływnienia T_M ;

H_N = wartość korekty z tytułu zmienności na podstawie okresu upływnienia T_N ;

- d) instytucje biorą pod uwagę niepłynność aktywów niższej jakości. W razie wątpliwości co do płynności zabezpieczenia korygują one okres upływnienia w górę. Identyfikują również przypadki, w których dane historyczne mogą zaniżać potencjalną zmienność. W takich przypadkach stosuje się scenariusz warunków skrajnych;
 - e) okres obserwacji historycznej, stosowany przez instytucje do obliczania korekt z tytułu zmienności, wynosi co najmniej jeden rok. W przypadku instytucji, które stosują w odniesieniu do okresu obserwacji historycznej system ważenia lub inne metody, faktyczny okres obserwacji wynosi co najmniej jeden rok. Właściwe organy mogą również wymagać od instytucji obliczenia jej korekt z tytułu zmienności przy zastosowaniu krótszego okresu obserwacji, jeżeli uznają, że jest to uzasadnione znacznym wzrostem zmienności cenowej;
 - f) instytucje aktualizują swoje zbiory danych i obliczają korekty z tytułu zmienności co najmniej raz na trzy miesiące. Ponadto instytucje aktualizują swoje zbiory danych za każdym razem, gdy zachodzą istotne zmiany w cenach rynkowych.
3. Przy szacowaniu korekt z tytułu zmienności muszą być spełnione wszystkie poniższe kryteria jakościowe:
- a) instytucja stosuje oszacowania zmienności w ramach procesu bieżącego zarządzania ryzykiem również w odniesieniu do jej wewnętrznych limitów ekspozycji;
 - b) jeżeli okres upływnienia stosowany przez instytucję w ramach jej procesu bieżącego zarządzania ryzykiem jest dłuższy niż określony w niniejszej części w odniesieniu do danego rodzaju transakcji, powyższa instytucja zwiększa swoje korekty z tytułu zmienności zgodnie ze wzorem pierwiastka kwadratowego czasu przedstawionym w ust. 2 lit. c);
 - c) instytucja posiada ugruntowane procedury monitorowania i zapewniania zgodności z udokumentowanym zbiorem zasad i mechanizmów kontroli dotyczących funkcjonowania jej systemu szacowania korekt z tytułu zmienności i włączania tych oszacowań do procesu zarządzania ryzykiem;
 - d) system szacowania korekt z tytułu zmienności instytucji poddaje się regularnie niezależnemu przeglądowi w ramach jej własnego procesu kontroli wewnętrznej. Przeglądu ogólnego systemu szacowania korekt z tytułu zmienności i włączania tych korekt do procesu zarządzania ryzykiem instytucji dokonuje się co najmniej raz w roku. Przy przeglądzie uwzględnia się przynajmniej następujące aspekty:
 - (i) włączenie oszacowanych korekt z tytułu zmienności do procesu bieżącego zarządzania ryzykiem;
 - (ii) zatwierdzenie wszelkich istotnych zmian w procesie szacowania korekt z tytułu

zmienności;

- (iii) sprawdzenie spójności, aktualności oraz rzetelności źródeł danych wykorzystywanych do prowadzenia systemu szacowania korekt z tytułu zmienności, w tym ocenę stopnia niezależności takich źródeł;
- (iv) dokładność i poprawność założeń dotyczących zmienności.

Artykuł 221

Zwiększanie korekty z tytułu zmienności według kompleksowej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych

Korekty z tytułu zmienności, o których mowa w art. 219, są korektami z tytułu zmienności stosowanymi przez instytucję w przypadku prowadzenia codziennej aktualizacji wyceny. Podobnie, jeżeli instytucja stosuje własne oszacowania korekt z tytułu zmienności zgodnie z art. 220, oblicza je przede wszystkim na podstawie codziennej aktualizacji wyceny. Jeżeli aktualizacja wyceny odbywa się rzadziej niż raz dziennie, instytucje stosują większe korekty z tytułu zmienności. Instytucje obliczają je poprzez zwiększenie korekt z tytułu zmienności dla codziennej aktualizacji wyceny według następującego wzoru pierwiastka kwadratowego czasu:

$$H = H_M \cdot \sqrt{\frac{N_R + (T_M - 1)}{T_M}}$$

gdzie:

H = korekta z tytułu zmienności, która ma być stosowana;

H_M = korekta z tytułu zmienności przy codziennej aktualizacji wyceny;

N_R = faktyczna liczba dni roboczych między aktualizacjami wyceny;

T_M = okres upłynięcia dla danego rodzaju transakcji.

Artykuł 222

Warunki stosowania korekty z tytułu zmienności równej 0 % według kompleksowej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych

1. Jeżeli instytucja stosuje metodę nadzorczą obliczania korekt z tytułu zmienności zgodnie z art. 219 lub metodę własnych oszacowań korekty z tytułu zmienności zgodnie z art. 220 oraz jeżeli są spełnione warunki określone w ust. 2 lit. a)–h), instytucje mogą w odniesieniu do transakcji odkupu i transakcji pożyczek papierów wartościowych stosować korektę z tytułu zmienności równą 0 % zamiast korekt z tytułu zmienności obliczanych zgodnie z art. 219–221. Sposobu traktowania przewidzianego w przepisach niniejszego artykułu nie mogą stosować instytucje, które wykorzystują metodę modeli wewnętrznych określoną w art. 216.
2. Instytucje mogą stosować korektę z tytułu zmienności równą 0 %, jeżeli spełnione są wszystkie poniższe warunki:
 - a) ekspozycja i zabezpieczenie są środkami pieniężnymi lub dłużnymi papierami

wartościowymi emitowanymi przez rządy lub banki centralne w rozumieniu art. 193 ust. 1 lit. b) i kwalifikują się do wagi ryzyka równej 0 % zgodnie z rozdziałem 2;

- b) ekspozycja i zabezpieczenie są denominowane w tej samej walucie;
 - c) termin zapadalności transakcji nie przekracza jednego dnia lub zarówno ekspozycja, jak i zabezpieczenie podlegają codziennej wycenie rynkowej lub codziennej korekcie wartości depozytu zabezpieczającego;
 - d) okres pomiędzy ostatnią wyceną rynkową następującą przed nieuzupełnieniem zabezpieczenia przez kontrahenta a upłynięciem zabezpieczenia nie przekracza czterech dni roboczych;
 - e) transakcję rozlicza się w ramach systemu rozrachunku sprawdzonego w odniesieniu do danego typu transakcji;
 - f) dokumentacja dotycząca umowy lub transakcji jest standardową dokumentacją stosowaną na rynku w odniesieniu do transakcji odkupu lub transakcji pożyczek danego rodzaju papierów wartościowych.
 - g) transakcja podlega dokumentacji, w której określono, że jeżeli kontrahent nie dopełni obowiązku dostarczenia środków pieniężnych lub papierów wartościowych lub uzupełnienia zabezpieczenia bądź w inny sposób nie wykona zobowiązania, transakcja podlega natychmiastowemu rozwiązaniu;
 - h) kontrahent jest uznawany przez właściwe organy za podstawowego uczestnika rynku.
3. Za podstawowych uczestników rynku, o których mowa w ust. 2 lit. h), uznaje się następujące jednostki:
- a) jednostki określone w art. 193 ust. 1 lit. b), ekspozycjom wobec których przypisuje się wagę ryzyka równą 0 % zgodnie z rozdziałem 2;
 - b) instytucje;
 - c) inne przedsiębiorstwa finansowe, w tym zakłady ubezpieczeń, ekspozycjom wobec których przypisuje się wagę ryzyka równą 20 % według metody standardowej lub które obliczają kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oraz kwoty oczekiwanych strat według metody IRB i nie posiadają oceny kredytowej uznanej ECAI, a ich rating wewnętrzny wskazuje na PD równoważne prawdopodobieństwu związanemu z ocenami kredytowymi zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej, którym EUNB przypisuje stopień jakości kredytowej równy co najmniej 2, zgodnie z zasadami nadawania wagi ryzyka ekspozycjom wobec przedsiębiorstw określonymi w rozdziale 2;
 - d) regulowane przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania podlegające wymogom kapitałowym lub wymogom w zakresie dźwigni finansowej;
 - e) regulowane fundusze emerytalne;
 - f) uznane instytucje rozliczeniowe.

Artykuł 223

Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem i kwot oczekiwanej straty według kompleksowej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych

1. W ramach metody standardowej instytucje stosują E^* obliczoną zgodnie z art. 218 ust. 5 jako wartość ekspozycji do celów art. 108. W odniesieniu do pozycji pozabilansowych określonych w załączniku I instytucje stosują E^* jako wartość, wobec której mają zastosowanie wartości procentowe wskazane w art. 106 ust. 1 w celu ustalenia wartości ekspozycji.
2. W ramach metody IRB instytucje stosują faktyczną LGD (LGD^*) jako LGD do celów rozdziału 3. Instytucje obliczają LGD^* według następującego wzoru:

$$LGD^* = LGD \cdot \frac{E^*}{E}$$

gdzie:

LGD = LGD, która byłaby stosowana do ekspozycji zgodnie z rozdziałem 3, gdyby ekspozycja nie była zabezpieczona;

E = wartość ekspozycji zgodnie z art. 29 ust. 2;

E^* = w pełni skorygowana wartość ekspozycji obliczona zgodnie z art. 29 ust. 2.

Artykuł 224

Zasady wyceny dotyczące pozostałych uznanych zabezpieczeń według metody IRB

1. Jeżeli chodzi o nieruchomości, zabezpieczenie jest wyceniane przez niezależnego rzeczoznawcę na poziomie wartości rynkowej lub poniżej tej wartości. Instytucja wymaga od niezależnego rzeczoznawcy jasnego i przejrzystego udokumentowania wartości rynkowej.

W państwach członkowskich posiadających rygorystyczne kryteria oceny bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości określone w przepisach ustawowych lub wykonawczych nieruchomość może być natomiast wyceniona przez niezależnego rzeczoznawcę na poziomie bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości lub poniżej tej wartości. Niezależny rzeczoznawca nie może brać pod uwagę czynników spekulacyjnych przy ocenie bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości, którą to ocenę musi udokumentować w jasny i przejrzysty sposób.

Wartość zabezpieczenia jest wartością rynkową lub bankowo-hipoteczną wartością nieruchomości pomniejszoną tak, aby uwzględnić wyniki monitorowania wymaganego zgodnie z art. 203 ust. 3 oraz wszelkie uprzywilejowane roszczenia do nieruchomości.

2. Jeżeli chodzi o wierzytelności, wartością wierzytelności jest kwota z tytułu wierzytelności.
3. Instytucje wyceniają zabezpieczenie rzeczowe inne niż zabezpieczenie nieruchomości według wartości rynkowej, które obliczają jako szacunkową kwotę, jaką w dniu wyceny można uzyskać za nieruchomość w transakcji sprzedaży zawieranej na warunkach rynkowych pomiędzy kupującym a sprzedającym, którzy mają stanowczy zamiar zawarcia umowy.

Artykuł 225

Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem i kwot oczekiwanej straty w odniesieniu do innych uznanych zabezpieczeń według metody IRB

1. Instytucje traktują LGD* obliczoną zgodnie z niniejszym ustępem i z ust. 2 jako LGD do celów rozdziału 3.

Jeżeli stosunek wartości zabezpieczenia do wartości ekspozycji jest niższy niż minimalny wymagany poziom zabezpieczenia ekspozycji (C^*), jak określono w tabeli 5, wartość LGD* jest równa wartości LGD ustalonej w rozdziale 3 w odniesieniu do niezabezpieczonych ekspozycji wobec kontrahenta. W tym celu instytucje obliczają wartość ekspozycji z tytułu pozycji określonych w art. 162 ust. 8–10 przy użyciu współczynnika konwersji lub wartości procentowej w wysokości 100 %, a nie współczynników konwersji lub wartości procentowych określonych w tych ustępach.

Jeżeli stosunek wartości zabezpieczenia do wartości ekspozycji przekracza drugi, wyższy poziom progowy C^{**} zgodnie z tabelą 5, LGD* jest równa wartościom określonym w tabeli 5.

Jeżeli wymagany poziom zabezpieczenia C^{**} nie został osiągnięty w odniesieniu do ekspozycji jako całości, instytucje traktują przedmiotową ekspozycję jako dwie ekspozycje – jedną odpowiadającą części, w stosunku do której osiągnięto wymagany poziom zabezpieczenia C^* , oraz drugą odpowiadającą pozostałej części.

2. Mającą zastosowanie LGD* oraz wymagane poziomy zabezpieczenia dla zabezpieczonych części ekspozycji przedstawiono w tabeli 5 zawartej w niniejszym ustępie.

Tabela 5				
Minimalna LGD dla zabezpieczonych części ekspozycji				
	LGD* w odniesieniu do należności uprzywilejowanych lub wierzytelności warunkowych	LGD* w odniesieniu do należności podporządkowanych lub wierzytelności warunkowych	Minimalny wymagany poziom zabezpieczenia ekspozycji (C^*)	Minimalny wymagany poziom zabezpieczenia ekspozycji (C^{**})
Wierzytelności	35 %	65 %	0 %	125 %
Nieruchomości mieszkalne/nieruchomości komercyjne	35 %	65 %	30 %	140 %
Inne zabezpieczenia	40 %	70 %	30 %	140 %

3. W ramach rozwiązania alternatywnego wobec sposobu traktowania przewidzianego w ust. 1 i 2 oraz z zastrzeżeniem przepisów art. 119 ust. 2 instytucje mogą przypisywać wagę ryzyka

równą 50 % tej części ekspozycji, która w granicach określonych odpowiednio w art. 120 ust. 2 lit. d) i w art. 121 ust. 2 lit. d) jest w pełni zabezpieczona nieruchomością mieszkalną lub komercyjną znajdującą się na terytorium danego państwa członkowskiego, jeżeli spełnione są wszystkie warunki zawarte w art. 195 ust. 6.

Artykuł 226

Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem i kwot oczekiwanej straty w przypadku mieszanych pul zabezpieczeń

1. Instytucja oblicza wartość LGD*, którą traktuje jako LGD do celów rozdziału 3, zgodnie z ust. 2 i 3, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki:
 - a) instytucja stosuje metodę IRB do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem i kwot oczekiwanej straty;
 - b) ekspozycja jest objęta zabezpieczeniem finansowym i innym uznanym zabezpieczeniem.
2. Instytucje są zobowiązane do podziału wartości ekspozycji skorygowanej o czynnik zmienności, uzyskanej poprzez zastosowanie korekty z tytułu zmienności, jak określono w art. 218 ust. 5, do wartości ekspozycji, aby otrzymać, odpowiednio, następujące części: część objętą uznanym zabezpieczeniem finansowym, część zabezpieczoną wierzytelnościami, część objętą zabezpieczeniem nieruchomością komercyjną lub mieszkalną, część objętą innym uznanym zabezpieczeniem oraz część niezabezpieczoną.
3. Instytucje obliczają LGD* osobno w odniesieniu do każdej z części ekspozycji, o których mowa w ust. 2, zgodnie ze stosownymi przepisami niniejszego rozdziału.

Artykuł 227

Inne rodzaje ochrony kredytowej rzeczywistej

1. Jeżeli spełnione są warunki określone w art. 207 ust. 1, depozyty u instytucji będących osobą trzecią można traktować jako gwarancję instytucji będącej osobą trzecią.
2. Jeżeli spełnione są warunki określone w art. 207 ust. 2, instytucje stosują następujące zasady wobec części ekspozycji zabezpieczonej bieżącą wartością wykupu polis ubezpieczeniowych na życie zastawioną na rzecz instytucji kredytującej:
 - a) jeżeli do ekspozycji stosuje się metodę standardową, nadaje się jej wagę ryzyka zgodnie z ust. 3;
 - b) jeżeli do ekspozycji stosuje się metodę IRB, ale ekspozycja ta nie podlega własnym oszacowaniom instytucji dotyczącym LGD, przypisuje się jej LGD równą 40 %.

W przypadku niedopasowania walutowego instytucje obniżają bieżącą wartość wykupu zgodnie z art. 228 ust. 3, przy czym wartość ochrony kredytowej stanowi bieżącą wartość wykupu polisy ubezpieczeniowej na życie.

3. Do celów ust. 2 lit. a) dokonuje się następującego przypisania wag ryzyka na podstawie wagi ryzyka przypisanej niezabezpieczonym ekspozycjom uprzywilejowanym wobec zakładu

ubezpieczeń na życie:

- a) wagę ryzyka równą 20 %, jeżeli niezabezpieczonej ekspozycji uprzywilejowanej wobec zakładu ubezpieczeń na życie przypisuje się wagę ryzyka równą 20 %;
 - b) wagę ryzyka równą 35 %, jeżeli niezabezpieczonej ekspozycji uprzywilejowanej wobec zakładu ubezpieczeń na życie przypisuje się wagę ryzyka równą 50 %;
 - c) wagę ryzyka równą 70 %, jeżeli niezabezpieczonej ekspozycji uprzywilejowanej wobec zakładu ubezpieczeń na życie przypisuje się wagę ryzyka równą 100 %;
 - d) wagę ryzyka równą 150 %, jeżeli niezabezpieczonej ekspozycji uprzywilejowanej wobec zakładu ubezpieczeń na życie przypisuje się wagę ryzyka równą 150 %.
4. Instytucja może traktować instrumenty z opcją wykupu na żądanie, uznane zgodnie z art. 196 lit. c), jako gwarancję emitenta. Wartość uznanej ochrony kredytowej jest następująca:
- a) jeżeli instrument podlega odkupowi po cenie nominalnej, wartością ochrony jest ta kwota;
 - b) jeżeli instrument podlega odkupowi po cenie rynkowej, wartością ochrony jest wartość instrumentu określona w taki sam sposób, jak wartość dłużnych papierów wartościowych, o których mowa w art. 193 ust. 4.

PODSEKCJA 2

OCHRONA KREDYTOWA NIERZECZYWISTA

Artykuł 228 *Wycena*

1. Do celów obliczania skutków ochrony kredytowej nierzeczywistej zgodnie z niniejszą podsekcją wartość ochrony kredytowej nierzeczywistej (G) jest kwotą, którą dostawca ochrony zobowiązał się zapłacić w przypadku niewykonania zobowiązania lub niedotrzymania terminu płatności przez kredytobiorcę lub w przypadku zaistnienia innych określonych zdarzeń kredytowych.
2. Jeżeli chodzi o kredytowe instrumenty pochodne, w przypadku których za zdarzenie kredytowe nie uznaje się restrukturyzacji zobowiązania bazowego obejmującej umorzenie lub odroczenie spłaty kwoty głównej, odsetek lub opłat prowadzących do zdarzenia straty kredytowej, stosuje się następujące zasady:
 - a) jeżeli kwota, którą dostawca ochrony zobowiązał się zapłacić, nie jest wyższa niż wartość ekspozycji, instytucje obniżają wartość ochrony kredytowej obliczoną zgodnie z ust. 1 o 40 %;
 - b) jeżeli kwota, którą dostawca ochrony zobowiązał się zapłacić, jest wyższa niż wartość ekspozycji, wartość ochrony kredytowej nie przekracza 60 % wartości ekspozycji.
3. Jeżeli ochrona kredytowa nierzeczywista jest denominowana w walucie innej niż

ta, w której denominowana jest ekspozycja, instytucje obniżają wartość ochrony kredytowej, stosując korektę z tytułu zmienności według następującego wzoru:

$$G^* = G \cdot (1 - H_{fx})$$

gdzie:

G^* = wartość ochrony kredytowej skorygowana o ryzyko walutowe;

G = kwota nominalna ochrony kredytowej;

H_{fx} = korekta z tytułu zmienności obejmująca każde niedopasowanie walutowe między ochroną kredytową a zobowiązaniem bazowym określona zgodnie z ust. 4.

Jeżeli nie zachodzi niedopasowanie walutowe H_{fx} jest równa zero.

4. Instytucje obliczają korekty z tytułu zmienności obejmujące każde niedopasowanie walutowe w oparciu o dziesięciodniowy okres upłynięcia, przy założeniu codziennej aktualizacji wyceny, i mogą je obliczać według metody nadzorczej obliczania korekt z tytułu zmienności lub metody własnych oszacowań korekty z tytułu zmienności, o których mowa odpowiednio w art. 219 i 220. Instytucje zwiększają korekty z tytułu zmienności zgodnie z art. 221.

Artykuł 229

Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem i kwot oczekiwanej straty w przypadku ochrony częściowej i podziału na transze

Jeżeli instytucja przenosi część ryzyka kredytowego w co najmniej jednej transzy, stosuje się zasady określone w rozdziale 5. Instytucje mogą uznawać progi istotności dotyczące płatności, poniżej których nie dokonuje się jakichkolwiek płatności w przypadku straty, za równoważne zachowanym pozycjom pierwszej straty i skutkujące transferem ryzyka podzielonym na transze.

Artykuł 230

Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem według metody standardowej

1. Do celów art. 108 ust. 3 instytucje obliczają kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem według następującego wzoru:

$$\max\{0, E - G_A\} \cdot r + G_A \cdot g$$

gdzie:

E = wartość ekspozycji zgodnie z art. 106; w tym celu wartość ekspozycji z tytułu pozycji pozabilansowej wymienionej w załączniku I wynosi 100 % jej wartości, a nie wartości ekspozycji określonej w art. 106 ust. 1;

G_A = wartość ochrony ryzyka kredytowego obliczona zgodnie z art. 228 ust. 3 (G^*) i skorygowana dodatkowo o wszelkie niedopasowania terminów zapadalności, jak określono w sekcji 5;

- $r =$ waga ryzyka ekspozycji wobec dłużnika, jak określono w rozdziale 2;
- $g =$ waga ryzyka ekspozycji wobec dostawcy ochrony, jak określono w rozdziale 2.
2. W przypadkach, w których zabezpieczona kwota (G_A) jest niższa niż wartość ekspozycji (E), instytucje mogą stosować wzór przedstawiony w ust. 1, wyłącznie jeżeli zabezpieczone i niezabezpieczone części ekspozycji są równe pod względem uprzywilejowania.
 3. Instytucje mogą rozszerzyć podejście przewidziane w art. 109 ust. 4 i 5 na ekspozycje lub części ekspozycji objęte gwarancją rządu lub banku centralnego, jeżeli gwarancja jest denominowana w walucie krajowej kredytobiorcy, a ekspozycja jest finansowana w tej walucie.

Artykuł 231

Obliczanie kwot ekspozycji ważonej ryzykiem i kwot oczekiwanej straty według metody IRB

1. Jeżeli pełną substytucję uznaje się za nieuzasadnioną, do celów załącznika rozdziału 3 sekcja 3 wartością PD dla zabezpieczonej części wartości ekspozycji (E) na podstawie skorygowanej wartości ochrony kredytowej G_A może być wartość PD dostawcy ochrony lub wartość PD pośrednia pomiędzy wartością kredytobiorcy a wartością gwaranta. W przypadku ekspozycji podporządkowanych i niepodporządkowanej ochrony nierzeczywistej do celów rozdziału 3 sekcja 3 instytucje mogą stosować wartość LGD przypisaną należnościom uprzywilejowanym.
2. W przypadku każdej niezabezpieczonej części wartości ekspozycji (E) PD jest równe PD kredytobiorcy; LGD jest wówczas równe LGD ekspozycji bazowej.
3. G_A oznacza wartość G^* obliczoną zgodnie z art. 228 ust. 3 i skorygowaną dodatkowo o każde niedopasowanie terminów zapadalności, jak określono w sekcji 5. E oznacza wartość ekspozycji zgodnie z rozdziałem 3 sekcja 4. W tym celu instytucje obliczają wartość ekspozycji z tytułu pozycji wymienionych w art. 162 ust. 8–10 przy zastosowaniu współczynnika konwersji lub wartości procentowej w wysokości 100 %, a nie współczynników konwersji lub wartości procentowych określonych w tych ustępach.

SEKCJA 5

NIEDOPASOWANIA TERMINÓW ZAPADALNOŚCI

Artykuł 232

Definicja niedopasowania terminów zapadalności

Niedopasowanie terminów zapadalności

1. Do celów obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem niedopasowanie terminów zapadalności ma miejsce, gdy rezydualny termin rozliczenia ochrony kredytowej jest krótszy niż rezydualny termin zapadalności tej zabezpieczonej ekspozycji. Jeżeli rezydualny termin rozliczenia ochrony jest krótszy niż trzy miesiące, a termin rozliczenia ochrony jest krótszy niż termin zapadalności ekspozycji bazowej, przedmiotowa ochrona nie kwalifikuje się jako

uznana ochrona kredytowa.

2. W przypadku, w którym dochodzi do niedopasowania terminów zapadalności, ochrona kredytowa nie kwalifikuje się jako uznana ochrona kredytowa, jeżeli spełniony jest jeden z poniższych warunków:
 - a) pierwotny termin rozliczenia ochrony wynosi mniej niż jeden rok;
 - b) ekspozycja jest ekspozycją krótkoterminową określoną przez właściwe organy jako podlegająca dolnej granicy jednego dnia, a nie jednego roku, jeżeli chodzi o długość terminu zapadalności (M) zgodnie z art. 158 ust. 3.

Artykuł 233

Termin rozliczenia ochrony kredytowej

1. Efektywny termin wymagalności zobowiązania bazowego jest możliwie najdłuższym pozostałym okresem, przed upływem którego dłużnik musi wykonać swoje zobowiązania, nie dłuższym jednak niż 5 lat. Z zastrzeżeniem ust. 2 termin rozliczenia ochrony kredytowej jest najwcześniejszym terminem, w którym ochrona może wygasnąć lub zostać zakończona.
2. Jeżeli sprzedawca zabezpieczenia może zgodnie z umową wypowiedzieć ochronę, za termin rozliczenia ochrony instytucje uznają najwcześniejszy termin, w którym można skorzystać z tej możliwości. Jeżeli nabywca ochrony może zgodnie z umową wypowiedzieć ochronę oraz jeżeli warunki ustalone przy zawieraniu umowy o ochronie zachęcają instytucję do wykupu instrumentu przed umownym terminem rozliczenia, za termin rozliczenia instytucja uznaje najwcześniejszy termin, w którym można skorzystać z tej możliwości; w pozostałych przypadkach instytucja może uznać, że taka możliwość nie wpływa na termin rozliczenia ochrony.
3. Jeżeli możliwe jest wycofanie kredytowego instrumentu pochodnego przed upływem okresu karencji wymaganego do stwierdzenia niewykonania zobowiązania z tytułu zobowiązania bazowego w wyniku nieuregulowania należnych płatności, instytucje skracają termin rozliczenia ochrony o długość okresu karencji.

Artykuł 234

Wycena ochrony

1. W przypadku transakcji objętych ochroną kredytową rzeczywistą według uproszczonej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych zabezpieczenie nie kwalifikuje się jako uznana ochrona kredytowa rzeczywista, jeżeli zachodzi niedopasowanie między terminem zapadalności ekspozycji a terminem rozliczenia ochrony.
2. W przypadku transakcji objętych ochroną kredytową rzeczywistą według kompleksowej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych przy obliczaniu skorygowanej wartości zabezpieczenia instytucje uwzględniają termin rozliczenia ochrony kredytowej i termin zapadalności ekspozycji, zgodnie z następującym wzorem:

$$C_{VAM} = C_{VA} \cdot \frac{t - t^*}{T - t^*}$$

gdzie:

C_{VA} = wartość zabezpieczenia skorygowana o czynnik zmienności, jak określono w art. 218 ust. 2., lub kwota ekspozycji, w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa;

t = liczba lat pozostałych do upływu terminu rozliczenia ochrony kredytowej, obliczona zgodnie z art. 233, lub wartość T , w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa;

T = liczba lat pozostałych do upływu terminu zapadalności ekspozycji, obliczona zgodnie z art. 233, lub liczba 5 lat, w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa;

t^* = 0,25.

Posługując się powyższym wzorem przy obliczaniu w pełni skorygowanej wartości ekspozycji (E^*), o której mowa w art. 218 ust. 5, instytucje stosują wartość C_{VAM} jako wartość C_{VA} skorygowaną dodatkowo o niedopasowanie terminów zapadalności.

3. W przypadku transakcji objętych ochroną kredytową nierzeczywistą przy obliczaniu skorygowanej wartości ochrony kredytowej instytucje uwzględniają termin rozliczenia ochrony kredytowej i termin zapadalności ekspozycji, zgodnie z następującym wzorem:

$$G_A = G^* \cdot \frac{t - t^*}{T - t^*}$$

gdzie:

G^* = wartość ochrony skorygowana o wszelkie niedopasowanie walutowe;

G_A = G^* skorygowana o wszelkie niedopasowanie terminów zapadalności;

t = liczba lat pozostałych do upływu terminu rozliczenia ochrony kredytowej, obliczona zgodnie z art. 233, lub wartość T , w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa;

T = liczba lat pozostałych do upływu terminu zapadalności ekspozycji, obliczona zgodnie z art. 233, lub liczba 5 lat, w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa;

t^* = 0,25.

Instytucje stosują G_A jako wartość ochrony do celów art. 228–231.

SEKCJA 6

KOSZYKOWE TECHNIKI OGRANICZANIA RYZYKA KREDYTOWEGO

Artykuł 235

Kredytowe instrumenty pochodne uruchamiane pierwszym niewykonaniem zobowiązania

Jeżeli instytucja uzyskuje ochronę kredytową wielu ekspozycji na warunkach, zgodnie z którymi pierwsze niewykonanie zobowiązania wśród ekspozycji uruchamia płatność, co stanowi zdarzenie kredytowe skutkujące rozwiązaniem umowy, instytucja może zmienić sposób obliczania kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem oraz w stosownych przypadkach kwoty oczekiwanej straty w odniesieniu do ekspozycji, która w przypadku braku ochrony kredytowej dałaby najniższą z dwóch następujących kwot zgodnie z niniejszym rozdziałem, jednak wyłącznie jeżeli wartość ekspozycji jest lub równa wartości ochrony kredytowej lub niższa od niej:

- a) kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem obliczoną według metody standardowej;
- b) kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem obliczoną według metody IRB i powiększoną o kwotę oczekiwanej straty pomnożoną przez liczbę 12,5.

Artykuł 236

Kredytowe instrumenty pochodne uruchamiane n-tym niewykonaniem zobowiązania

W przypadku, w którym n-te niewykonanie zobowiązania wśród ekspozycji uruchamia płatność w ramach ochrony kredytowej, instytucja nabywająca ochronę może uznać ochronę jedynie w celu obliczenia kwot ekspozycji ważonych ryzykiem oraz w stosownych przypadkach kwot oczekiwanej straty, jeżeli ochronę uzyskano również w odniesieniu do 1–n-1 przypadków niewykonania zobowiązania lub jeżeli miało już miejsce n-1 przypadków niewykonania zobowiązania. W takich przypadkach instytucja może zmienić sposób obliczania kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem oraz w stosownych przypadkach kwoty oczekiwanej straty w odniesieniu do ekspozycji, która w razie braku ochrony kredytowej dałaby n-tą najniższą z dwóch kwot określonych w art. 235 lit. a) i b).

Wszystkie ekspozycje w koszyku spełniają wymogi określone w art. 199 ust. 2 i w art. 211 ust. 1 lit. d) odnośnie do ograniczania ryzyka kredytowego.

Rozdział 5

Sekurytyzacja

SEKCJA 1

DEFINICJE

Artykuł 237

Definicje

Do celów niniejszego rozdziału stosuje się następujące definicje:

- (1) „marża nadwyżkowa” oznacza ściągnięte opłaty za kredyt oraz inne przychody z tytułu opłat związane z sekurytyzowanymi ekspozycjami po odliczeniu kosztów i wydatków;
- (2) „opcja odkupu końcowego” oznacza zawartą w umowie opcję odkupu lub zamknięcia pozycji sekurytyzacyjnych przez jednostkę inicjującą przed spłatą wszystkich ekspozycji bazowych, jeżeli kwota należności z tytułu ekspozycji spada poniżej określonego poziomu;
- (3) „instrument wsparcia płynności” oznacza pozycję sekurytyzacyjną z tytułu umowy o dostarczenie środków płynnych mającej na celu zapewnienie terminowości przepływów pieniężnych do inwestorów;
- (4) „ K_{IRB} ” oznacza wartość równą 8 % kwot ekspozycji ważonej ryzykiem, która byłaby obliczona zgodnie z rozdziałem 3 w odniesieniu do sekurytyzowanych ekspozycji, gdyby te ekspozycje nie były objęte sekurytyzacją, powiększoną o kwotę oczekiwanych strat związanych z tymi ekspozycjami, obliczoną zgodnie z tymi artykułami;
- (5) „metoda ratingów” oznacza metodę obliczania kwot ekspozycji ważonej ryzykiem dla pozycji sekurytyzacyjnych zgodnie z art. 256;
- (6) „metoda formuły nadzorczej” oznacza metodę obliczania kwot ekspozycji ważonej ryzykiem dla pozycji sekurytyzacyjnych zgodnie z art. 257;
- (7) „pozycja bez ratingu” oznacza pozycję sekurytyzacyjną, która nie posiada uznanej oceny kredytowej wydanej przez uznaną ECAI zgodnie z sekcją 4;
- (8) „pozycja z ratingiem” oznacza pozycję sekurytyzacyjną, która posiada uznaną ocenę kredytową wydaną przez uznaną ECAI zgodnie z sekcją 4;
- (9) „program emisji papierów dłużnych przedsiębiorstw zabezpieczonych aktywami (ABCP)” oznacza program sekurytyzacji, w ramach którego emitowane są papiery wartościowe przyjmujące głównie postać papierów dłużnych przedsiębiorstw z pierwotnym terminem zapadalności wynoszącym jeden rok lub krótszym;
- (10) „sekurytyzacja tradycyjna” oznacza sekurytyzację, w ramach której prowadzi się ekonomiczny transfer ekspozycji objętych sekurytyzacją. Odbywa się to w drodze przeniesienia własności sekurytyzowanych ekspozycji z jednostki inicjującej lub poprzez subpartycypację. Wyemitowane papiery wartościowe nie stanowią zobowiązań płatniczych instytucji inicjującej;
- (11) „syntetyczna sekurytyzacja” oznacza sekurytyzację, w ramach której przeniesienie ryzyka odbywa się przy użyciu kredytowych instrumentów pochodnych lub gwarancji i w ramach której ekspozycje objęte sekurytyzacją pozostają ekspozycjami instytucji inicjującej;
- (12) „ekspozycja odnawialna” oznacza ekspozycję, w przypadku której salda należności klientów mogą ulegać wahaniom w zależności od ich decyzji o zaciąganiu i spłacaniu kredytu, do wysokości uzgodnionego limitu;
- (13) „opcja przedterminowej spłaty należności” oznacza klauzulę umowną w ramach sekurytyzacji ekspozycji odnawialnych nakazującą w przypadku zaistnienia określonych zdarzeń wykup pozycji inwestorów przed pierwotnie określonym terminem zapadalności wyemitowanych

papierów wartościowych;

- (14) „transza pierwszej straty” oznacza najbardziej podporządkowaną transzę w ramach sekurytyzacji, która służy pokryciu pierwszej poniesionej straty dotyczącej sekurytyzowanej ekspozycji i tym samym zapewnia ochronę transzy drugiej straty oraz w stosownych przypadkach ochronę transz mających wyższy stopień uprzywilejowania.

SEKCJA 2

UZNANIE PRZENIESIENIA ISTOTNEJ CZĘŚCI RYZYKA

Artykuł 238

Sekurytyzacja tradycyjna

1. Instytucja inicjująca sekurytyzację tradycyjną może wyłączyć sekurytyzowane ekspozycje z obliczeń kwot ekspozycji ważonych ryzykiem i kwot oczekiwanej straty, jeżeli spełniony jest jeden z poniższych warunków:
 - a) uznaje się, że istotna część ryzyka kredytowego związana z sekurytyzowanymi ekspozycjami została przeniesiona na osoby trzecie;
 - b) instytucja inicjująca stosuje wagę ryzyka równą 1250 % wobec wszystkich pozycji sekurytyzacyjnych, które posiada w ramach tej sekurytyzacji, lub odejmuje te pozycje sekurytyzacyjne od pozycji kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 33 ust. 1 lit. k).
2. Istotną część ryzyka kredytowego uznaje się za przeniesioną w następujących przypadkach:
 - a) wartość kwot ekspozycji ważonej ryzykiem pozycji sekurytyzacyjnych typu mezzanine posiadanych przez instytucję inicjującą w ramach tej sekurytyzacji nie przekracza 50 % wartości kwot ekspozycji ważonych ryzykiem wszystkich pozycji sekurytyzacyjnych typu mezzanine w ramach tej sekurytyzacji;
 - b) jeżeli w ramach danej sekurytyzacji nie ma żadnych pozycji sekurytyzacyjnych typu mezzanine, a jednostka inicjująca może udowodnić, że wartość ekspozycji z tytułu pozycji sekurytyzacyjnych, które byłyby przedmiotem odliczenia z funduszy własnych lub którym przypisano by wagę ryzyka równą 1250 %, znacznie przekracza rozsądne szacunki dotyczące oczekiwanej straty na ekspozycjach objętych sekurytyzacją, instytucja inicjująca nie posiada więcej niż 20 % wartości ekspozycji z tytułu pozycji sekurytyzacyjnych, które byłyby przedmiotem odliczenia z funduszy własnych lub którym przypisano by wagę ryzyka równą 1250 %.

Jeżeli możliwe ograniczenie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem, które jednostka inicjująca mogłaby uzyskać w wyniku tej sekurytyzacji, nie jest uzasadnione proporcjonalnym transferem ryzyka kredytowego na osoby trzecie, właściwy organ może w indywidualnych przypadkach podejmować decyzje o nieuznaniu, że istotna część ryzyka kredytowego została przeniesiona na osoby trzecie.
3. Do celów ust. 2 pozycje sekurytyzacyjne typu mezzanine oznaczają pozycje sekurytyzacyjne, do których stosuje się wagę ryzyka niższą niż 1250 %, które są w mniejszym stopniu uprzywilejowane niż najbardziej uprzywilejowane pozycje w ramach tej

sekurytyzacji i które są mniej uprzywilejowane niż jakiekolwiek inne pozycje sekurytyzacyjne w ramach tej sekurytyzacji, którym zgodnie z sekcją 4 można przypisać jeden z poniższych stopni jakości kredytowej:

- a) w przypadku pozycji sekurytyzacyjnej podlegającej przepisom sekcji 3 podsekcja 3 – stopień jakości kredytowej równy 1;
 - b) w przypadku pozycji sekurytyzacyjnej podlegającej przepisom sekcji 3 podsekcja 4 – stopień jakości kredytowej równy 1 lub 2.
4. W ramach rozwiązania alternatywnego w stosunku do ust. 2 i 3 właściwe organy udzielają instytucjom inicjującym zezwolenia na uznanie istotnej części ryzyka kredytowego za przeniesioną, jeżeli instytucja inicjująca jest w stanie wykazać w przypadku każdej sekurytyzacji, że ograniczenie wymogów w zakresie funduszy własnych, którego instytucja inicjująca dokonuje w drodze sekurytyzacji, jest uzasadnione proporcjonalnym transferem ryzyka kredytowego na osoby trzecie.

Zezwolenia udziela się wyłącznie w przypadku gdy instytucja spełnia wszystkie poniższe warunki:

- a) instytucja stosuje strategie i metody w odpowiednim stopniu uwzględniające ryzyko i mające na celu ocenę przeniesienia ryzyka;
 - b) instytucja uznała również transfer ryzyka kredytowego na osoby trzecie w każdym przypadku do celów jej wewnętrznego procesu zarządzania ryzykiem i alokacji kapitału wewnętrznego.
5. Oprócz wymogów określonych odpowiednio w ust. 1–4 spełnione są też w stosownych przypadkach wszystkie poniższe warunki:
- a) dokumentacja dotycząca sekurytyzacji odzwierciedla istotę ekonomiczną transakcji;
 - b) sekurytyzowane ekspozycje znalazły się poza zasięgiem instytucji inicjującej oraz jej wierzycieli, również w przypadku upadłości i przejęcia zarządu nad bankiem. Jest to poparte opinią wykwalifikowanego radcy prawnego;
 - c) wyemitowane papiery wartościowe nie stanowią zobowiązań płatniczych instytucji inicjującej;
 - d) instytucja inicjująca nie zachowuje faktycznej ani pośredniej kontroli nad przeniesionymi ekspozycjami. Uznaje się, że jednostka inicjująca zachowała faktyczną kontrolę nad przeniesionymi ekspozycjami, jeżeli posiada prawo odkupu od jednostki przejmującej uprzednio przeniesionych ekspozycji w celu realizacji związanych z nimi zysków lub jeżeli jest zobowiązana ponownie przejąć przeniesione ryzyko. Zachowanie przez instytucję inicjującą praw administrowania lub zobowiązań w odniesieniu do ekspozycji nie stanowi samo w sobie pośredniej kontroli ekspozycji;
 - e) dokumentacja dotycząca sekurytyzacji spełnia wszystkie poniższe warunki:
 - (i) z wyjątkiem opcji przedterminowej spłaty należności, nie zawiera klauzul narzucających wymóg podwyższenia jakości pozycji danej sekurytyzacji przez instytucję inicjującą, w tym między innymi zmiany bazowych zaangażowań

kredytowych lub zwiększenia dochodu wypłacanego inwestorom w związku ze spadkiem jakości kredytowej sekurytyzowanych ekspozycji;

- (ii) nie zawiera klauzul zwiększających dochód wypłacany właścicielom pozycji danej sekurytyzacji w związku ze spadkiem jakości kredytowej puli bazowej;
 - (iii) w stosownych przypadkach zawiera informacje wyjaśniające, że wszelki zakup lub odkup pozycji sekurytyzacyjnych przez jednostkę inicjującą lub jednostkę sponsorującą, który nie wchodzi w zakres jej zobowiązań umownych, jest możliwy wyłącznie na warunkach rynkowych;
- f) jeżeli jest dostępna opcja odkupu końcowego, spełnia ona też następujące warunki:
- (i) opcję realizuje się według uznania instytucji inicjującej;
 - (ii) opcję można zrealizować wyłącznie wtedy, gdy niespłacone pozostaje 10 % lub mniej niż 10 % pierwotnej wartości sekurytyzowanych ekspozycji;
 - (iii) opcji nie skonstruowano w sposób mający na celu uniknięcie przypisania strat do pozycji wsparcia jakości kredytowej lub innych pozycji posiadanych przez inwestorów ani zapewnienie wsparcia jakości kredytowej w jakikolwiek inny sposób.
6. Właściwe organy informują EUNB o poszczególnych przypadkach określonych w ust. 2, w których możliwe obniżenie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem nie jest uzasadnione proporcjonalnym transferem ryzyka kredytowego na osoby trzecie, oraz o stosowaniu przez instytucje przepisów ust. 4. EUNB monitoruje zakres praktyk w tym obszarze i wydaje odpowiednie wytyczne zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 239

Sekurytyzacja syntetyczna

1. Instytucja inicjująca sekurytyzację syntetyczną może obliczać kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem i w stosownych przypadkach kwoty oczekiwanych strat, w odniesieniu do sekurytyzowanych ekspozycji, zgodnie z ust. 244, jeżeli spełniony jest jeden z poniższych warunków:
 - a) uznaje się, że istotna część ryzyka kredytowego została przeniesiona na osoby trzecie poprzez ochronę kredytową rzeczywistą lub nierzeczywistą;
 - b) instytucja inicjująca stosuje wagę ryzyka równą 1250 % wobec wszystkich pozycji sekurytyzacyjnych, które posiada w ramach tej sekurytyzacji, lub odejmuje te pozycje sekurytyzacyjne od pozycji kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 33 ust. 1 lit. k).
2. Uznaje się, że istotna część ryzyka kredytowego została przeniesiona, jeżeli spełniony jest jeden z poniższych warunków:
 - a) wartość kwot ekspozycji ważonej ryzykiem pozycji sekurytyzacyjnych typu mezzanine posiadanych przez instytucję inicjującą w ramach tej sekurytyzacji nie przekracza 50 % wartości kwot ekspozycji ważonych ryzykiem wszystkich pozycji sekurytyzacyjnych

typu mezzanine w ramach tej sekurytyzacji;

- b) jeżeli w ramach danej sekurytyzacji nie ma żadnych pozycji sekurytyzacyjnych typu mezzanine, a jednostka inicjująca może udowodnić, że wartość ekspozycji z tytułu pozycji sekurytyzacyjnych, które byłyby przedmiotem odliczenia z funduszy własnych lub którym przypisano by wagę ryzyka równą 1250 %, znacznie przekracza rozsądne szacunki dotyczące oczekiwanej straty na sekurytyzowanych ekspozycjach, instytucja inicjująca nie posiada więcej niż 20 % wartości ekspozycji z tytułu pozycji sekurytyzacyjnych, które byłyby przedmiotem odliczenia z funduszy własnych lub którym przypisano by wagę ryzyka równą 1250 %;
 - c) jeżeli możliwe ograniczenie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem, które jednostka inicjująca mogłaby uzyskać w wyniku tej sekurytyzacji, nie jest uzasadnione proporcjonalnym transferem ryzyka kredytowego na osoby trzecie, właściwy organ może w indywidualnych przypadkach podejmować decyzje o nieuznaniu, że istotna część ryzyka kredytowego została przeniesiona na osoby trzecie.
3. Do celów ust. 2 pozycje sekurytyzacyjne typu mezzanine oznaczają pozycje sekurytyzacyjne, do których stosuje się wagę ryzyka niższą niż 1250 %, które są w mniejszym stopniu uprzywilejowane niż najbardziej uprzywilejowane pozycje w ramach tej sekurytyzacji i które są mniej uprzywilejowane niż jakiekolwiek inne pozycje sekurytyzacyjne w ramach tej sekurytyzacji, którym zgodnie z sekcją 4 można przypisać jeden z poniższych stopni jakości kredytowej:
- a) w przypadku pozycji sekurytyzacyjnej podlegającej przepisom sekcji 3 podsekcja 3 – stopień jakości kredytowej równy 1;
 - b) w przypadku pozycji sekurytyzacyjnej podlegającej przepisom sekcji 3 podsekcja 4 – stopień jakości kredytowej równy 1 lub 2;
4. W ramach rozwiązania alternatywnego w stosunku do ust. 2 i 3 właściwe organy udzielają instytucjom inicjującym zezwolenia na uznanie istotnej części ryzyka kredytowego za przeniesioną, jeżeli instytucja inicjująca jest w stanie wykazać w przypadku każdej sekurytyzacji, że ograniczenie wymogów w zakresie funduszy własnych, którego instytucja inicjująca dokonuje w drodze sekurytyzacji, jest uzasadnione proporcjonalnym transferem ryzyka kredytowego na osoby trzecie.
- Zezwolenia udziela się wyłącznie w przypadku gdy instytucja spełnia wszystkie poniższe warunki:
- a) instytucja stosuje strategie i metody w odpowiednim stopniu uwzględniające ryzyko i mające na celu ocenę przeniesienia ryzyka;
 - b) instytucja uznała również transfer ryzyka kredytowego na osoby trzecie w każdym przypadku do celów jej wewnętrznego procesu zarządzania ryzykiem i alokacji kapitału wewnętrznego.
5. Oprócz wymogów określonych w ust. 1–4 w stosownych przypadkach w odniesieniu do transferu spełnione są poniższe warunki:

- a) dokumentacja dotycząca sekurytyzacji odzwierciedla istotę ekonomiczną transakcji;
 - b) ochrona kredytowa, poprzez którą przenoszone jest ryzyko kredytowe, jest zgodna z art. 242 ust. 2;
 - c) odnośnie do instrumentów stosowanych w celu dokonania transferu ryzyka kredytowego nie ustanowiono warunków, które:
 - (i) narzucają wysokie progi istotności, poniżej których ochrona kredytowa nie jest uruchamiana w razie zdarzenia kredytowego;
 - (ii) zezwalają na wypowiedzenie ochrony na skutek spadku jakości kredytowej ekspozycji bazowych;
 - (iii) jeżeli nie jest dostępna opcja przedterminowej spłaty należności, nakładają na instytucję inicjującą wymóg ulepszenia pozycji danej sekurytyzacji;
 - (iv) zwiększają koszt ochrony kredytowej ponoszony przez instytucję lub dochód wypłacany właścicielom pozycji danej sekurytyzacji w związku ze spadkiem jakości kredytowej puli bazowej;
 - d) uzyskano opinię wykwalifikowanego radcy prawnego, potwierdzającą egzekwowalność ochrony kredytowej we wszystkich właściwych jurysdykcjach;
 - e) dokumentacja dotycząca sekurytyzacji w stosownych przypadkach zawiera informacje wyjaśniające, że jakikolwiek zakup lub odkup pozycji sekurytyzacyjnych przez jednostkę inicjującą lub jednostkę sponsorującą, który nie wchodzi w zakres jej zobowiązań umownych, jest możliwy wyłącznie na warunkach rynkowych;
 - f) jeżeli jest dostępna opcja odkupu końcowego, spełnia ona też następujące warunki:
 - (i) opcję realizuje się według uznania instytucji inicjującej;
 - (ii) opcję można zrealizować wyłącznie wtedy, gdy niespłacone pozostaje 10 % lub mniej niż 10 % pierwotnej wartości sekurytyzowanych ekspozycji;
 - (iii) opcji nie skonstruowano w sposób mający na celu uniknięcie przypisania strat do pozycji wsparcia jakości kredytowej lub innych pozycji posiadanych przez inwestorów ani zapewnienie wsparcia jakości kredytowej w jakikolwiek inny sposób.
6. Właściwe organy informują EUNB o poszczególnych przypadkach określonych w ust. 2, w których możliwe obniżenie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem nie jest uzasadnione proporcjonalnym transferem ryzyka kredytowego na osoby trzecie, oraz o stosowaniu przez instytucje przepisów ust. 4. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego monitoruje zakres praktyk w tym obszarze i wydaje odpowiednie wytyczne zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

SEKCJA 3

OBLICZANIE KWOT EKSPOZYCJI WAŻONYCH RYZYKIEM

PODSEKCJA 1 ZASADY

Artykuł 240

Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem

1. Jeżeli instytucja inicjująca przeniosła istotną część ryzyka kredytowego związanego z sekurytyzowanymi ekspozycjami zgodnie z sekcją 2, przedmiotowa instytucja może:
 - a) w przypadku sekurytyzacji tradycyjnej wyłączyć z obliczeń kwot ekspozycji ważonych ryzykiem oraz w stosownych przypadkach kwot oczekiwanej straty ekspozycje, które poddała sekurytyzacji;
 - b) w przypadku sekurytyzacji syntetycznej obliczać kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oraz w stosownych przypadkach kwoty oczekiwanych strat w odniesieniu do sekurytyzowanych ekspozycji zgodnie z art. 244 i 245.
2. Jeżeli instytucja inicjująca podjęła decyzję o zastosowaniu ust. 1, oblicza kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem określone w niniejszym rozdziale w stosunku do pozycji, które może posiadać w ramach danej sekurytyzacji.

Jeżeli instytucja inicjująca nie przeniosła istotnej części ryzyka kredytowego lub jeżeli podjęła decyzję o niezastosowaniu ust. 1, nie musi obliczać kwot ekspozycji ważonych ryzykiem jakichkolwiek pozycji posiadanych w ramach takiej sekurytyzacji, ale nadal uwzględnia sekurytyzowane ekspozycje w obliczeniach kwot ekspozycji ważonych ryzykiem w taki sposób, jakby nie były one objęte sekurytyzacją.
3. Jeżeli ekspozycja dotyczy różnych transz sekurytyzacyjnych, ekspozycja wobec każdej z transz jest uznawana za odrębną pozycję sekurytyzacyjną. Uznaje się, że pozycje danej sekurytyzacji posiadają dostawcy ochrony kredytowej pozycji sekurytyzacyjnych. Pozycje sekurytyzacyjne obejmują ekspozycje sekurytyzacyjne wynikające z kontraktów na stopę procentową lub z pochodnych instrumentów walutowych.
4. Kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem włącza się do całkowitej sumy kwot ekspozycji ważonych ryzykiem do celów art. 87 ust. 3, chyba że pozycja sekurytyzacyjna jest odejmowana od pozycji kapitału podstawowego Tier I na podstawie art. 33 ust. 1 lit. k).
5. Kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem pozycji sekurytyzacyjnej oblicza się, przypisując wartości ekspozycji z tytułu pozycji, obliczonej zgodnie z art. 241, odpowiednią całkowitą wagę ryzyka.
6. Całkowitą wagę ryzyka określa się jako sumę wagi ryzyka, o której mowa w niniejszym rozdziale, oraz ewentualnej dodatkowej wagi ryzyka zgodnie z art. 396.

Artykuł 241

Wartość ekspozycji

1. Wartość ekspozycji oblicza się według następujących zasad:
 - a) jeżeli instytucja oblicza kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z podsekcją 3, wartością ekspozycji z tytułu pozabilansowej pozycji sekurytyzacyjnej jest jej wartość księgowa po zastosowaniu szczególnych korekt o ryzyko kredytowe;
 - b) jeżeli instytucja oblicza kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z podsekcją 4, wartością ekspozycji z tytułu pozabilansowej pozycji sekurytyzacyjnej jest jej wartość księgowa obliczona bez uwzględnienia jakichkolwiek dokonanych korekt o ryzyko kredytowe;
 - c) jeżeli instytucja oblicza kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z podsekcją 3, wartością ekspozycji z tytułu pozabilansowej pozycji sekurytyzacyjnej jest jej wartość nominalna pomniejszona o wartość wszystkich szczególnych korekt o ryzyko kredytowe dotyczących tej pozycji sekurytyzacyjnej i pomnożona przez współczynnik konwersji zgodnie z niniejszym rozdziałem. Współczynnik konwersji wynosi 100 %, chyba że określono inaczej;
 - d) jeżeli instytucja oblicza kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z podsekcją 4, wartością ekspozycji z tytułu pozabilansowej pozycji sekurytyzacyjnej jest jej wartość nominalna pomnożona przez współczynnik konwersji zgodnie z niniejszym rozdziałem. Współczynnik konwersji wynosi 100 %, chyba że określono inaczej;
 - e) Wartość ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta z tytułu instrumentu pochodnego wymienionego w załączniku II określa się zgodnie z rozdziałem 6.
2. Jeżeli instytucja posiada dwie lub więcej niż dwie pokrywające się pozycje sekurytyzacyjne, włącza do obliczeń kwot ekspozycji ważonych ryzykiem w zakresie, w jakim te pozycje się pokrywają, wyłącznie pozycję lub część pozycji, która daje wyższe kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem. Instytucja może również uznać takie pokrywanie się wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka szczególnego dotyczące pozycji w portfelu handlowym z wymogami w zakresie funduszy własnych dotyczącymi pozycji sekurytyzacyjnych w portfelu niehandlowym, pod warunkiem że instytucja jest w stanie obliczyć i porównać wymogi w zakresie funduszy własnych dotyczące odpowiednich pozycji. Do celów niniejszego ustępu pokrywanie się ma miejsce w przypadkach, w których pozycje są narażone w całości lub w części na to samo ryzyko, tak że pokrywającym się pozycjom lub częściom pozycji odpowiada jedna ekspozycja.
3. Jeżeli do pozycji w ABCP ma zastosowanie art. 263 lit. c), instytucja może stosować wagę ryzyka przypisaną instrumentowi wsparcia płynności w celu obliczenia kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem dla ABCP, pod warunkiem że 100 % ABCP wyemitowanych w ramach programu jest objętych tym instrumentem wsparcia płynności lub innymi oraz że wszystkie te instrumenty wsparcia płynności są instrumentami o równym stopniu uprzywilejowania w stosunku do ABCP i tym samym tworzą pokrywające się pozycje.

Instytucja powiadamia właściwe organy o stosowaniu tego podejścia.

Artykuł 242

Uznanie ograniczenia ryzyka kredytowego w

odniesieniu do pozycji sekurytyzacyjnych

1. Instytucja może uznawać ochronę kredytową rzeczywistą lub nierzeczywistą uzyskaną w odniesieniu do pozycji sekurytyzacyjnej zgodnie z rozdziałem 4, z zastrzeżeniem wymogów określonych w niniejszym rozdziale oraz w rozdziale 4.

Uznana ochrona kredytowa rzeczywista ogranicza się do zabezpieczenia finansowego, które kwalifikuje się do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z rozdziałem 2, jak określono w rozdziale 4; warunkiem takiego uznania jest spełnienie odpowiednich wymogów określonych w rozdziale 4.

2. Za uznaną ochronę kredytową nierzeczywistą oraz uznanych dostawców ochrony kredytowej nierzeczywistej uważa się ochronę i dostawców, którzy są uznawani zgodnie z rozdziałem 4, przy czym warunkiem takiego uznania jest spełnienie stosownych wymogów określonych w tym rozdziale.
3. W drodze odstępstwa od ust. 2 uznani dostawcy ochrony kredytowej nierzeczywistej określani w art. 197 posiadają ocenę kredytową uznanej ECAI, w przypadku której przypisano stopień jakości kredytowej równy 3 lub wyższy zgodnie z art. 131 i która posiadała stopień jakości kredytowej równy co najmniej 2 w chwili pierwszego uznania ochrony kredytowej. Instytucje posiadające zezwolenie na stosowanie metody IRB do ekspozycji bezpośredniej wobec dostawcy ochrony mogą oceniać uznawalność zgodnie ze zdaniem pierwszym na podstawie równoważności między PD dotyczącym dostawy ochrony a PD związanym ze stopniami jakości kredytowej, o których mowa w niniejszym ustępie.
4. W drodze odstępstwa od ust. 2 jednostki specjalnego przeznaczenia do celów sekurytyzacji są uznanymi dostawcami ochrony, jeżeli posiadają aktywa będące uznanym zabezpieczeniem finansowym i wobec których nie ma faktycznych ani warunkowych praw o wyższym lub równym stopniu uprzywilejowania w stosunku do praw warunkowych instytucji otrzymującej ochronę kredytową nierzeczywistą oraz jeżeli są spełnione wszystkie wymogi dotyczące uznania zabezpieczenia finansowego określone w rozdziale 4. W takich przypadkach GA (kwota ochrony skorygowana o wszelkiego rodzaju niedopasowania walutowe i niedopasowania terminów zapadalności zgodnie z przepisami rozdziału 4) ogranicza się do wartości rynkowej tych aktywów skorygowanej o czynnik zmienności, a g (waga ryzyka ekspozycji wobec dostawcy ochrony, jak określono według metody standardowej) określa się jako średnioważoną wagę ryzyka, która miałaby zastosowanie do tych aktywów jako zabezpieczenie finansowe w ramach metody standardowej.

Artykuł 243 *Ukryte wsparcie*

1. Instytucja sponsorująca lub instytucja inicjująca, która w odniesieniu do sekurytyzacji zastosowała przepisy art. 240 ust. 1 i 2 przy obliczaniu kwot ekspozycji ważonej ryzykiem lub która zbyła instrumenty zawarte w jej portfelu handlowym, w związku z czym nie obowiązuje już jej wymóg posiadania funduszy własnych z tytułu ryzyka dotyczącego tych instrumentów, nie udziela do celów ograniczenia możliwych lub faktycznych strat inwestorów wsparcia sekurytyzacji wykraczającego poza jej zobowiązania umowne. Transakcji nie uznaje się za zapewniającą wsparcie, jeżeli jest ona realizowana na warunkach rynkowych i uwzględniana w ocenie przeniesienia istotnej części ryzyka. Każda taka transakcja, niezależnie od tego, czy zapewnia wsparcie, jest zgłaszana właściwym organom i poddawana kontroli kredytowej instytucji oraz procesowi przyznawania kredytu. Oceniając, czy struktura

transakcji nie ma na celu udzielenia wsparcia, instytucja odpowiednio rozważa przynajmniej następujące aspekty:

- a) cenę odkupu;
 - b) kapitał instytucji i poziom płynności przed odkupem i po nim;
 - c) dochody z tytułu sekurytyzowanych ekspozycji;
 - d) dochody z tytułu pozycji sekurytyzacyjnych;
2. EUNB zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 wydaje wytyczne określające warunki rynkowe oraz wskazujące, w jakich przypadkach struktura transakcji nie ma na celu udzielenia wsparcia.
3. Jeżeli instytucja inicjująca lub instytucja sponsorująca nie spełnia warunków określonych w ust. 1 w odniesieniu do sekurytyzacji, musi przynajmniej posiadać fundusze własne w celu zabezpieczenia wszystkich sekurytyzowanych ekspozycji, tak jakby nie były one objęte sekurytyzacją.

PODSEKCJA 2

OBLICZANIE KWOT EKSPOZYCJI WAŻONYCH RYZYKIEM PRZEZ INSTYTUCJE INICJUJĄCE DLA EKSPOZYCJI PODDANYCH SEKURYTYZACJI SYNTETYCZNEJ

Artykuł 244 Traktowanie ogólne

Obliczając kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem dla sekurytyzowanych ekspozycji, jeżeli spełnione są warunki wymienione w art. 239, instytucja inicjująca sekurytyzację syntetyczną stosuje, z zastrzeżeniem przepisów art. 245, właściwe metody obliczania, określone w niniejszej sekcji, nie zaś te określone w rozdziale 2. Dla instytucji obliczających kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oraz kwoty oczekiwanych strat zgodnie z rozdziałem 3, kwota oczekiwanej straty w odniesieniu do takich ekspozycji jest równa zeru.

Wymogi określone w akapicie pierwszym mają zastosowanie do całej puli ekspozycji sekurytyzacyjnych. Z zastrzeżeniem przepisów art. 245, instytucja inicjująca oblicza kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem w odniesieniu do wszystkich transz sekurytyzacyjnych zgodnie z przepisami niniejszej sekcji, w tym tych, w odniesieniu do których dana instytucja uznaje ograniczenie ryzyka kredytowego zgodnie z art. 242. W takiej sytuacji wagę ryzyka nadawaną danej pozycji można zmienić zgodnie z rozdziałem 4, z zastrzeżeniem wymogów określonych w niniejszym rozdziale.

Artykuł 245 Sposoby traktowania przypadków niedopasowania terminów zapadalności w sekurytyzacjach syntetycznych

Do celów obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z art. 244 wszelkie przypadki niedopasowania terminów zapadalności między ochroną kredytową, poprzez którą osiąga się podział

na transze, a sekurytyzowanymi ekspozycjami uwzględnia się w następujący sposób:

- a) za termin zapadalności sekurytyzowanych ekspozycji uważa się najdłuższy termin zapadalności którejkolwiek z tych ekspozycji, jednak nie dłuższy niż pięć lat. Termin rozliczenia ochrony kredytowej określa się zgodnie z rozdziałem 4;
- b) przy obliczaniu kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla transz, którym zgodnie z niniejszą sekcją przypisuje się wagę ryzyka równą 1 250 %, instytucja inicjująca nie uwzględnia żadnych przypadków niedopasowania terminów zapadalności. W odniesieniu do wszelkich innych transz stosuje się sposoby traktowania przypadków niedopasowania terminów zapadalności określone w rozdziale 4, według następującego wzoru:

$$RW^* = RW_{SP} \cdot \frac{t - t^*}{T - t^*} + RW_{Ass} \cdot \frac{T - t}{T - t^*}$$

gdzie:

RW^* = kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem do celów art. 87 lit. a);

RW_{Ass} = kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem dla ekspozycji, gdyby te ekspozycje nie zostały poddane sekurytyzacji, obliczane proporcjonalnie;

RW_{SP} = kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem obliczane zgodnie z art. 244, jeżeli nie wystąpił przypadek niedopasowania terminów zapadalności;

T = termin zapadalności ekspozycji bazowych wyrażony w latach;

t = termin rozliczenia ochrony kredytowej wyrażony w latach;

t^* = 0,25.

PODSEKCJA 3

OBLICZANIE KWOT EKSPOZYCJI WAŻONYCH RYZYKIEM WEDŁUG METODY STANDARDOWEJ

Artykuł 246

Wagi ryzyka

Z zastrzeżeniem przepisów art. 247, instytucja oblicza kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem pozycji sekurytyzacyjnej lub resekurytyzacyjnej posiadającej rating, stosując do wartości ekspozycji odpowiednią wagę ryzyka.

Za odpowiednią wagę ryzyka uznaje się wagę ryzyka określoną w tabeli 1, z którą wiąże się ocena kredytowa danej pozycji, zgodnie z sekcją 4.

Tabela 1

Stopień jakości kredytowej	1	2	3	4 (dotyczy wyłącznie ocen kredytowych innych niż ratingi krótkoterminowe)	Wszystkie inne stopnie jakości kredytowej
Pozycje sekurytyzacyjne	20 %	50 %	100 %	350 %	1 250 %
Pozycje resekurytyzacyjne	40 %	100 %	225 %	650 %	1 250 %

Z zastrzeżeniem przepisów art. 247–250, kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem pozycji sekurytyzacyjnej bez ratingu oblicza się przez zastosowanie wagi ryzyka równej 1 250 %.

Artykuł 247 *Instytucje inicjujące i sponsorujące*

Dla instytucji inicjującej lub sponsorującej kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem obliczone w odniesieniu do ich pozycji sekurytyzacyjnych w ramach którejkolwiek sekurytyzacji mogą ograniczać się do kwot ekspozycji ważonych ryzykiem, które ustalono by w danym czasie dla sekurytyzowanych ekspozycji, gdyby nie zostały one poddane sekurytyzacji. Działa to z zastrzeżeniem zakładanego zastosowania wagi ryzyka równej 150 % do następujących pozycji:

- a) wszystkich pozycji, których dotyczy aktualnie niewykonanie zobowiązania;
- b) wszystkich pozycji, z którymi wiąże się szczególnie wysokie ryzyko zgodnie z art. 123 wśród sekurytyzowanych ekspozycji.

Artykuł 248 *Sposoby traktowania pozycji bez ratingu*

1. Do celów obliczania kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem pozycji sekurytyzacyjnej bez ratingu dana instytucja może zastosować średnioważoną wagę ryzyka, która zostałaby zastosowana przez instytucję posiadającą ekspozycje do sekurytyzowanych ekspozycji zgodnie z rozdziałem 2, pomnożoną przez współczynnik koncentracji, o którym mowa w ust. 2. Do tego celu dana instytucja w każdym momencie zna skład puli ekspozycji objętych sekurytyzacją.
2. Współczynnik koncentracji równa się sumie kwot nominalnych wszystkich transz podzielonej przez sumę wartości nominalnych transz o stopniu uprzywilejowania równym lub niższym niż transzy, w której znajduje się dana pozycja, włączając w to również samą transzę. Otrzymana waga ryzyka nie jest wyższa niż 1 250 % lub niższa niż jakakolwiek waga ryzyka zastosowana do bardziej uprzywilejowanej transzy posiadającej rating. Jeżeli dana instytucja nie jest w stanie określić wag ryzyka stosowanych do sekurytyzowanych ekspozycji zgodnie z rozdziałem 2, przypisuje ona przedmiotowej pozycji wagę ryzyka równą 1 250 %.

Artykuł 249 *Sposoby traktowania pozycji sekurytyzacyjnych w transzy drugiej straty lub o wyższym pierwszeństwie*

Z zastrzeżeniem dostępności korzystniejszych sposobów traktowania w zakresie instrumentów wsparcia płynności nieposiadających ratingu zgodnie z art. 250, dana instytucja może zastosować do pozycji sekurytyzacyjnych, spełniających następujące warunki, wagę ryzyka o wartości 100 % lub najwyższą wagę ryzyka, która byłaby zastosowana przez instytucję posiadającą ekspozycje do dowolnych sekurytyzowanych ekspozycji na podstawie rozdziału 2 – w zależności od tego, która z tych dwóch wartości jest większa:

- a) pozycja sekurytyzacyjna dotyczy transzy, która w sensie ekonomicznym stanowi w sekurytyzacji pozycję drugiej straty lub bardziej uprzywilejowaną, a transza pierwszej straty dostarcza istotnego wsparcia jakości kredytowej w stosunku do transzy drugiej straty;
- b) jakość pozycji sekurytyzacyjnej jest równa jakości inwestycyjnej lub wyższa;
- c) pozycja sekurytyzacyjna jest w posiadaniu instytucji, która nie posiada pozycji w transzy pierwszej straty.

Artykuł 250

Sposoby traktowania instrumentów wsparcia płynności nieposiadających ratingu

1. W celu określenia wartości ekspozycji instrumentu wsparcia płynności nieposiadającego ratingu instytucje mogą zastosować współczynnik konwersji równy 50 % do kwoty nominalnej przedmiotowego instrumentu, jeżeli spełnione są następujące warunki:
 - a) dokumentacja dotycząca instrumentu wsparcia płynności jasno określa i ogranicza okoliczności, w których ten instrument może być wykorzystany;
 - b) instrumentu nie można wykorzystać w celu dostarczenia wsparcia jakości kredytowej poprzez pokrycie strat już poniesionych do momentu wykorzystania instrumentu, a w szczególności w celu zapewnienia płynności w odniesieniu do ekspozycji, w przypadku których nie wykonano zobowiązania w momencie wykorzystania instrumentu, lub w celu nabycia aktywów powyżej wartości godziwej;
 - c) instrumentu nie stosuje się w celu zapewnienia stałego lub regularnego finansowania sekurytyzacji;
 - d) spłata z tytułu wykorzystania instrumentu nie jest podporządkowana w stosunku do należności inwestorów innych niż należności z tytułu kontraktów na stopę procentową lub pochodnych instrumentów walutowych, opłat lub innych tego typu płatności, ani też nie podlega zrzeczeniu lub odroczeniu;
 - e) instrumentu wsparcia płynności nie można wykorzystać po wyczerpaniu wszystkich stosownych instrumentów wsparcia jakości kredytowej korzystnych dla danego instrumentu wsparcia płynności;
 - f) instrument wsparcia płynności musi zawierać postanowienie, z którego wynika automatyczne obniżenie kwoty, jaka może być wykorzystana, o wysokość kwoty ekspozycji, w przypadku których nie wykonano zobowiązania, – gdzie „niewykonanie zobowiązania” jest użyte w znaczeniu nadanym w rozdziale 3 – lub, jeżeli

pula sekurytyzowanych ekspozycji składa się z instrumentów posiadających rating, postanowienie które stanowi o zakończeniu funkcjonowania instrumentu, gdy średnia jakość puli spadnie poniżej jakości inwestycyjnej.

Stosuje się najwyższą wagę ryzyka, która byłaby stosowana przez instytucję posiadającą ekspozycje do jakichkolwiek sekurytyzowanych ekspozycji zgodnie z rozdziałem 2.

2. W celu określenia wartości ekspozycji z tytułu linii zaliczek gotówkowych można zastosować współczynnik konwersji równy 0 % do kwoty nominalnej instrumentu wsparcia płynności, który jest bezwarunkowo odwoływalny, pod warunkiem że spełnione zostały warunki określone w ust. 1 oraz że spłata z tytułu wykorzystania instrumentu jest uprzywilejowana w stosunku do wszystkich innych roszczeń do przepływów pieniężnych z tytułu sekurytyzowanych ekspozycji.

Artykuł 251

Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych odnośnie do sekurytyzacji ekspozycji odnawialnych z opcjami przedterminowej spłaty należności

1. W przypadku sekurytyzacji ekspozycji odnawialnych z opcją przedterminowej spłaty należności instytucja inicjująca oblicza zgodnie z niniejszym artykułem dodatkową kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem w odniesieniu do możliwego podwyższenia poziomu ryzyka kredytowego, na które dana ekspozycja jest narażona, w wyniku uruchomienia opcji przedterminowej spłaty należności.
2. Instytucja oblicza kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem w odniesieniu do sumy wartości ekspozycji udziału jednostki inicjującej i udziału inwestorów.

W przypadku programów sekurytyzacyjnych, w ramach których sekurytyzowane ekspozycje zawierają ekspozycje odnawialne i nieodnawialne, instytucja inicjująca stosuje sposoby traktowania określone w ust. 3–6 w odniesieniu do tej części puli bazowej zawierającej ekspozycje odnawialne.

Wartością ekspozycji z tytułu udziału jednostki inicjującej jest wartość ekspozycji tej referencyjnej części puli wykorzystanych kwot sprzedanych do celów sekurytyzacji, której udział w całej puli wierzytelności sprzedanych w ramach sekurytyzacji definiuje proporcję przepływów pieniężnych z tytułu kwoty głównej, odsetek oraz innych powiązanych kwot, które nie są dostępne w celu dokonania płatności na rzecz posiadaczy pozycji sekurytyzacyjnych danej sekurytyzacji. Udział jednostki inicjującej nie jest może być podporządkowany w stosunku do udziału inwestorów. Wartością ekspozycji z tytułu udziału inwestorów jest wartość ekspozycji pozostałej części referencyjnej puli wykorzystanych kwot.

Kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem w odniesieniu do wartości ekspozycji z tytułu udziału jednostki inicjującej oblicza się jako ekspozycję proporcjonalną w stosunku do sekurytyzowanych ekspozycji, gdyby nie zostały one poddane sekurytyzacji.

3. Z obliczania dodatkowej kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem, o której mowa w ust. 1, zwolnione są jednostki inicjujące następujące rodzaje sekurytyzacji:
 - a) sekurytyzacje ekspozycji odnawialnych, w przypadku których inwestorzy ponoszą pełne ryzyko związane z każdym przyszłym wykorzystaniem kwot przez

kredytobiorców, co oznacza, że ryzyko instrumentów bazowych nie przechodzi z powrotem na instytucję inicjującą nawet po zdarzeniu uruchamiającym przedterminową spłatę należności;

- b) sekurytyzacja, w przypadku której opcja przedterminowej spłaty należności jest uruchamiana jedynie przez zdarzenia niezwiązane z obsługą aktywów sekurytyzowanych lub z instytucją inicjującą, takie jak istotne zmiany w prawie podatkowym lub w przepisach podatkowych.
4. W przypadku instytucji inicjującej, od której zgodnie z ust. 1 wymaga się obliczenia dodatkowej kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem, całkowita wartość kwot ekspozycji ważonych ryzykiem w odniesieniu do jej pozycji w udziale inwestorów oraz kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem, obliczone zgodnie z ust. 1, nie przekraczają wyższej z poniższych wartości:
- a) kwot ekspozycji ważonych ryzykiem obliczonych w odniesieniu do jej pozycji w udziale inwestorów;
 - b) kwot ekspozycji ważonych ryzykiem, które byłyby obliczone przez instytucję posiadającą ekspozycje w odniesieniu do sekurytyzowanych ekspozycji tak, jakby nie były one poddane sekurytyzacji na kwotę równą udziałowi inwestorów.

Odliczenie zysków netto (jeżeli takie występują) z tytułu kapitalizacji przyszłych dochodów, wymaganej zgodnie z art. 29 ust. 1, traktuje się niezależnie od maksymalnej kwoty wskazanej w poprzednim akapicie.

5. Aby obliczyć kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem zgodnie z ust. 1, wartość ekspozycji z tytułu udziału inwestorów mnoży się przez iloczyn odpowiedniego współczynnika konwersji, jak wskazano w ust. 6–9, i średnioważoną wagę ryzyka, która zostałaby zastosowana do sekurytyzowanych ekspozycji, gdyby nie zostały one objęte sekurytyzacją.

Opcję przedterminowej spłaty należności uważa się za kontrolowaną, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- a) instytucja inicjująca posiada odpowiednie plany uzupełnienia funduszy własnych i zachowania płynności, aby zapewnić wystarczające fundusze własne i wystarczającą płynność w razie przedterminowej spłaty należności;
 - b) przez cały okres transakcji obowiązuje proporcjonalny podział spłat odsetek, kwoty głównej, wydatków, strat i odzyskanych należności pomiędzy udziałem jednostki inicjującej a udziałem inwestorów na podstawie salda zaległych wierzytelności mierzonego w co najmniej jednym terminie odniesienia w każdym miesiącu;
 - c) za okres spłaty uważa się czas wystarczający do uregulowania lub uznania za zobowiązanie niewykonalne 90 % całkowitej wartości długu (udział jednostki inicjującej i inwestorów) zaległej na początku procesu przedterminowej spłaty należności;
 - d) tempo spłaty nie jest szybsze niż w przypadku spłaty liniowej w okresie podanym w lit. c).
6. W przypadku sekurytyzacji z opcją przedterminowej spłaty ekspozycji

detalicznych, które są niezatwierdzone i bezwarunkowo odwoływalne bez uprzedzenia i gdzie przedterminową spłatę uruchamia określony spadek poziomu marży nadwyżkowej, instytucje porównują średni poziom marży nadwyżkowej z trzech miesięcy z poziomami obowiązkowej blokady marży nadwyżkowej.

Jeżeli sekurytyzacja nie wymaga blokowania marży nadwyżkowej, przyjmuje się, że moment blokady marży nadwyżkowej jest o 4,5 punktu procentowego wyższy niż poziom marży nadwyżkowej, z którego uruchamia się proces przedterminowej spłaty należności.

Odpowiedni współczynnik konwersji określa się zgodnie z poziomem faktycznej marży nadwyżkowej z trzech miesięcy, zgodnie z tabelą 2.

Tabela 2		
	Sekurytyzacja z kontrolowaną opcją przedterminowej spłaty należności	Sekurytyzacja z opcją niekontrolowanej przedterminowej spłaty należności
Średnia marża nadwyżkowa z trzech miesięcy	Współczynnik konwersji	Współczynnik konwersji
Powyżej poziomu A	0 %	0 %
Poziom A	1 %	5 %
Poziom B	2 %	15 %
Poziom C	10 %	50 %
Poziom D	20 %	100 %
Poziom E	40 %	100 %

gdzie:

- „poziom A” oznacza poziomy marży nadwyżkowej niższe niż 133,33 % poziomu blokady marży nadwyżkowej, ale nie niższe niż 100 % tego poziomu;
- „poziom B” oznacza poziomy marży nadwyżkowej niższe niż 100 % poziomu blokady marży nadwyżkowej, ale nie niższe niż 75 % tego poziomu;
- „poziom C” oznacza poziomy marży nadwyżkowej niższe niż 75 % poziomu blokady marży nadwyżkowej, ale nie niższe niż 50 % tego poziomu;
- „poziom D” oznacza poziomy marży nadwyżkowej niższe niż 50 % poziomu blokady marży nadwyżkowej, ale nie niższe niż 25 % tego poziomu;
- „poziom E” oznacza poziomy marży nadwyżkowej niższe niż 25 % poziomu blokady

marży nadwyżkowej.

7. W przypadku sekurytyzacji z opcją przedterminowej spłaty ekspozycji detalicznych, które są niezatwierdzone i bezwarunkowo odwoływalne bez uprzedzenia i gdzie przedterminową spłatę uruchamia wskaźnik ilościowy różny od średniego poziomu marży nadwyżkowej z trzech ostatnich miesięcy, instytucje mogą pod warunkiem uzyskania zezwolenia właściwych organów zastosować sposób postępowania zbliżony do opisanego w ust. 6 w celu określenia współczynnika konwersji. Właściwy organ udziela zezwolenia, jeżeli są spełnione następujące warunki:
 - a) przedmiotowy sposób postępowania jest odpowiedniejszy, ponieważ firma może osiągnąć pomiar ilościowy w odniesieniu do wskaźnika ilościowego uruchamiającego przedterminową spłatę należności równoważny poziomowi blokady marży nadwyżkowej;
 - b) przedmiotowy sposób postępowania prowadzi do pomiaru ryzyka zwiększenia ryzyka kredytowego, na które dana instytucja jest narażona, w wyniku uruchomienia opcji przedterminowej spłaty należności, który jest w równie ostrożnościowy jak pomiar przeprowadzany zgodnie z ust. 6.
8. W odniesieniu do wszystkich pozostałych sekurytyzacji z kontrolowaną opcją przedterminowej spłaty należności z tytułu ekspozycji odnawialnych stosuje się wskaźnik konwersji równy 90 %.
9. W odniesieniu do wszystkich pozostałych sekurytyzacji z opcją niekontrolowanej przedterminowej spłaty należności z tytułu ekspozycji odnawialnych stosuje się wskaźnik konwersji równy 100 %.

Artykuł 252

Ograniczenie ryzyka kredytowego w odniesieniu do pozycji sekurytyzacyjnych podlegających metodzie standardowej

W przypadku uzyskania ochrony kredytowej wobec pozycji sekurytyzacyjnych obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem może ulec zmianie zgodnie z przepisami rozdziału 4.

Artykuł 253

Zmniejszenie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem

W przypadku pozycji sekurytyzacyjnej, której przypisano wagę ryzyka równą 1 250 %, instytucje mogą zgodnie z art. 33 ust. 1 lit. k) odliczyć wartość ekspozycji danej pozycji od funduszy własnych w ramach rozwiązania alternatywnego wobec włączania danej pozycji do obliczeń kwot ekspozycji ważonych ryzykiem. W tym celu przy obliczaniu wartości ekspozycji można uwzględnić uznaną ochronę kredytową rzeczywistą w sposób zgodny z przepisami art. 252.

W przypadku, w którym instytucja inicjująca korzysta z rozwiązania alternatywnego, może ona odjąć kwotę 12,5 razy większą od kwoty odliczonej zgodnie z art. 33 ust. 1 lit. k) od kwoty określonej w art. 247 jako kwota ekspozycji ważonej ryzykiem, która w danym momencie byłaby obliczona dla sekurytyzowanych ekspozycji, gdyby nie zostały one poddane sekurytyzacji.

PODSEKCJA 4

OBLICZANIE KWOT EKSPOZYCJI WAŻONYCH RYZYKIEM WEDŁUG METODY IRB

Artykuł 254 *Hierarchia metod*

1. Instytucje stosują metody zgodnie z następującą hierarchią:
 - a) do obliczenia kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem dla pozycji z ratingiem lub pozycji, wobec której można zastosować rating implikowany, stosuje się metodę ratingów zewnętrznych, określoną w art. 256;
 - b) w odniesieniu do pozycji bez ratingu instytucja może zastosować metodę formuły nadzorczej określoną w art. 257, jeżeli może zapewnić oszacowania wartości PD oraz w stosownych przypadkach oszacowania ekspozycji, której dotyczy niewykonanie zobowiązania, i LGD jako parametry wejściowe dla metody formuły nadzorczej zgodnie z wymogami w zakresie oszacowania tych parametrów według metody wewnętrznych ratingów zgodnie z przepisami sekcji 3. Instytucja inna niż instytucja inicjująca może zastosować metodę formuły nadzorczej jedynie pod warunkiem uzyskania zezwolenia właściwych organów, którego udziela się, jeżeli dana instytucja spełnia warunki określone w poprzednim zdaniu;
 - c) w ramach rozwiązania alternatywnego do rozwiązania podanego w lit. b) i wyłącznie w odniesieniu do pozycji bez ratingu objętych programami ABCP instytucja może zastosować metodę wewnętrznych oszacowań, jak określono w ust. 3, jeżeli uzyskała na to zezwolenie właściwych organów;
 - d) we wszystkich pozostałych przypadkach pozycjom sekurytyzacyjnym bez ratingu przypisuje się wagę ryzyka równą 1 250 %.
2. Do celów stosowania ratingu implikowanego dana instytucja przyznaje pozycji bez ratingu implikowaną ocenę kredytową równoważną ocenie kredytowej pozycji odniesienia z ratingiem, która jest pozycją najbardziej uprzywilejowaną i pod każdym względem podporządkowaną w stosunku do przedmiotowej pozycji sekurytyzacyjnej bez ratingu oraz która spełnia wszystkie następujące warunki:
 - a) pozycje odniesienia muszą być pod każdym względem podporządkowane w stosunku do danej pozycji sekurytyzacyjnej bez ratingu;
 - b) termin zapadalności pozycji odniesienia jest dłuższy niż termin zapadalności rozpatrywanej pozycji bez ratingu lub taki sam jak ten termin;
 - c) każdy rating implikowany jest na bieżąco aktualizowany, by odzwierciedlać wszelkie zmiany w ocenie kredytowej pozycji odniesienia.
3. Właściwe organy udzielają instytucji kredytowej zezwolenia na zastosowanie metody wewnętrznych oszacowań, jako określono w ust. 4, jeżeli są spełnione wszystkie następujące warunki:

- a) pozycje w papierach komercyjnych wyemitowane w ramach programu ABCP należą do kategorii pozycji z ratingiem;
- b) wewnętrzne oszacowanie jakości kredytowej danej pozycji odzwierciedla publicznie dostępne metody oszacowań stosowane przez co najmniej jedną uznaną ECAI do ratingu papierów wartościowych zabezpieczonych ekspozycjami typu podlegającego sekurytyzacji w danej transakcji;
- c) do ECAI, których metody zostały zastosowane zgodnie z wymogami lit. b), zalicza się te ECAI, które przeprowadziły rating zewnętrzny papierów komercyjnych wyemitowanych w ramach programu ABCP. Elementy ilościowe – takie jak czynniki skrajne – stosowane przy przyporządkowaniu pozycji do określonego stopnia jakości kredytowej muszą być co najmniej tak ostrożne, jak te stosowane w odpowiednich metodach oszacowań wspomnianych ECAI;
- d) opracowując swoją metodę wewnętrznych oszacowań, instytucja uwzględnia właściwe opublikowane metody ratingu stosowane przez uznane ECAI, które oceniają papiery komercyjne w ramach programu ABCP. Dana instytucja dokumentuje spełnienie tego wymogu i regularnie uaktualnia istniejącą dokumentację, zgodnie z lit. g);
- e) metoda wewnętrznych oszacowań danej instytucji zawiera kategorie ratingowe. Między takimi kategoriami a ocenami kredytowymi uznanych ECAI istnieje bezpośredni związek. Związek ten jest wyraźnie udokumentowany;
- f) metodę wewnętrznych oszacowań stosuje się w wewnętrznym procesie zarządzania ryzykiem instytucji, włączając w to proces decyzyjny, proces informacji zarządczej i alokacji kapitału wewnętrznego;
- g) wewnętrzni lub zewnętrzni audytorzy, ECAI, działy lub osoby realizujące zadania w zakresie wewnętrznej kontroli kredytowej lub zarządzania ryzykiem danej instytucji dokonują regularnych przeglądów procesów związanych z oszacowaniami wewnętrznymi oraz jakości wewnętrznych oszacowań jakości kredytowej ekspozycji danej instytucji w ramach programu ABCP. Jeżeli działy lub osoby realizujące zadania w zakresie kontroli wewnętrznej, kontroli kredytowej lub zarządzania ryzykiem danej instytucji dokonują przeglądu, wówczas działy te i osoby są niezależne od linii biznesowej programu ABCP, jak również od relacji z klientami;
- h) instytucja monitoruje zachowanie swoich wewnętrznych ratingów w czasie, aby ocenić skuteczność wewnętrznych metod oszacowań oraz w razie potrzeby dokonuje korekt stosowanej metody, jeżeli zachowanie ekspozycji regularnie odbiega od zachowania wskazywanego przez wewnętrzne ratingi;
- i) program ABCP zawiera standardy zawierania umów kredytowych w formie wytycznych kredytowych i inwestycyjnych. Decydując o zakupie aktywów, administrator programu ABCP bierze pod uwagę rodzaj nabywanych aktywów, rodzaj oraz wartość pieniężną ekspozycji wynikających z tytułu zapewnienia instrumentów wsparcia płynności i wsparcia jakości kredytowej, rozkład strat oraz prawny i ekonomiczny rozdział między przekazywanymi aktywami a podmiotem sprzedającym. Należy przeprowadzić ponadto analizę kredytową profilu ryzyka sprzedawcy aktywów, która zawiera analizę przeszłych oraz oczekiwanych w przyszłości wyników działalności finansowej, bieżącą

pozycję na rynku, oczekiwaną przyszłą konkurencyjność, dźwignię finansową, przepływ środków pieniężnych oraz wskaźnik pokrycia odsetek zyskiem i rating długu. Ponadto dokonuje się przeglądu standardów zawierania umów kredytowych stosowanych przez sprzedawcę aktywów, jego zdolność obsługi aktywów oraz procesów ściągania należności;

- j) w standardach zawierania umów kredytowych w ramach programu ABCP ustanawia się minimalne kryteria kwalifikujące aktywa, w których w szczególności:
 - i) wyklucza się zakup aktywów, które są znacząco zaległe lub zagrożone niewykonaniem zobowiązania;
 - (ii) ogranicza się nadmierną koncentrację długu z tego samego źródła lub obszaru geograficznego;
 - (iii) ogranicza się termin spłaty nabywanych aktywów;
 - k) program ABCP obejmuje zasady i procedury ściągania należności, które uwzględniają potencjał operacyjny oraz jakość kredytową jednostki obsługującej. Program ABCP ogranicza ryzyko związane z wynikami sprzedawcy i jednostki obsługującej różnymi metodami, takimi jak „mechanizmy uruchamiania” oparte na bieżącej jakości kredytowej, które wykluczałyby możliwość przemieszania aktywów;
 - l) w zagregowanym oszacowaniu straty z tytułu pakietu aktywów, którego zakup rozważany jest w ramach programu ABCP, uwzględnia się wszystkie potencjalne źródła ryzyka, takie jak ryzyko kredytowe i ryzyko rozmycia. Jeżeli wsparcie jakości kredytowej dostarczane przez sprzedawcę jest mierzone jedynie w oparciu o straty kredytowe, wówczas ustanawia się oddzielną rezerwę w związku z ryzykiem rozmycia, jeżeli jest ono istotne w kontekście konkretnej puli ekspozycji. Ponadto przy określaniu wymaganego poziomu wsparcia w ramach programu dokonuje się przeglądu danych historycznych z kilku minionych lat, w tym danych historycznych dotyczących strat, zaległości kredytowych, przypadków rozmycia oraz wskaźnika obrotu w przypadku wierzytelności;
 - m) przy zakupie ekspozycji w ramach programu ABCP wykorzystuje się narzędzia strukturalne, takie jak automatyczne mechanizmy wygasające, w celu zmniejszenia potencjalnego pogorszenia jakości kredytowej portfela bazowego.
4. Zgodnie z metodą wewnętrznych oszacowań instytucja zalicza pozycję bez ratingu do jednej z kategorii ratingowych określonych w ust. 3 lit. e). Pozycji przypisuje się taki sam rating wynikowy, jak ocenom kredytowym odpowiadającym tej klasie ratingowej, jak określono w ust. 3 lit. e). Jeżeli taki rating wynikowy w chwili rozpoczęcia sekurytyzacji jest na poziomie jakości inwestycyjnej lub wyższym, uznaje się go za tożsamy z uznaną oceną kredytową wydaną przez uznaną ECAI do celów obliczenia kwot ekspozycji ważonych ryzykiem.
5. Instytucje, którym udzielono zezwolenia na zastosowanie metody wewnętrznych oszacowań, nie mogą powrócić do stosowania innych metod, chyba że spełnione są wszystkie następujące warunki:
- a) instytucja wykazała w sposób zadowalający właściwy organ, zasadność takiego

działania;

- b) instytucja otrzymała uprzednie zezwolenie właściwego organu.

Artykuł 255

Maksymalne kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem

W przypadku instytucji inicjującej, instytucji sponsorującej lub innych instytucji, które mogą obliczyć wartość K_{IRB} , kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem obliczane w odniesieniu do ich pozycji sekurytyzacyjnych mogą być ograniczone do kwoty, która zgodnie z art. 87 ust. 3 stworzyłaby wymóg w zakresie funduszy własnych równy sumie 8 % kwot ekspozycji ważonych ryzykiem, jakie powstałyby, gdyby aktywa sekurytyzowane nie były objęte sekurytyzacją i były ujęte w bilansie danej instytucji oraz kwoty oczekiwanych strat w odniesieniu do tych ekspozycji.

Artykuł 256

Metoda ratingów zewnętrznych

1. W ramach metody ratingów zewnętrznych instytucja oblicza kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem dla pozycji sekurytyzacyjnej lub resekurytyzacyjnej z ratingiem poprzez zastosowanie odpowiedniej wagi ryzyka do wartości ekspozycji i pomnożenie uzyskanego wyniku przez współczynnik 1,06.

Odpowiednią wagą ryzyka jest waga ryzyka określona w tabeli 4, z którą wiąże się ocena kredytowa danej pozycji zgodnie z przepisami sekcji 4.

Tabela 4

Stopień jakości kredytowej		Pozycje sekurytyzacyjne			Pozycje resekurytyzacyjne	
Oceny kredytowe inne niż ratingi krótkoterminiowe	Ratingi krótkoterminiowe	A	B	C	D	E
1	1	7 %	12 %	20 %	20 %	30 %
2		8 %	15 %	25 %	25 %	40 %
3		10 %	18 %	35 %	35 %	50 %
4	2	12 %	20 %		40 %	65 %
5		20 %	35 %		60 %	100 %
6		35 %	50 %		100 %	150 %

7	3	60 %	75 %	150 %	225 %
8		100 %		200 %	350 %
9		250 %		300 %	500 %
10		425 %		500 %	650 %
11		650 %		750 %	850 %
Wszystkie pozostałe i bez ratingu		1 250 %			

Wagi w tabeli 4 kolumna C stosuje się w przypadkach, w których pozycja sekurytyzacyjna nie jest pozycją resekurytyzacyjną i w których efektywna liczba ekspozycji sekurytyzowanych jest mniejsza od sześciu.

W odniesieniu do pozostałych pozycji sekurytyzacyjnych, które nie są pozycjami resekurytyzacyjnymi, stosuje się wagi określone w kolumnie B, chyba że dana pozycja znajduje się w najbardziej uprzywilejowanej transzy. W takiej sytuacji stosuje się wagi określone w kolumnie A.

W odniesieniu do pozycji resekurytyzacyjnych stosuje się wagi określone w kolumnie E, chyba że dana pozycja resekurytyzacyjna znajduje się w najbardziej uprzywilejowanej transzy resekurytyzacji, a także żadne ekspozycje bazowe same nie stanowią ekspozycji resekurytyzacyjnych. W takiej sytuacji stosuje się wagi określone w kolumnie D.

Przy określaniu, czy dana transza jest najbardziej uprzywilejowana, nie wymaga się uwzględniania kwot należnych z tytułu kontraktu na stopę procentową lub pochodnych instrumentów walutowych, należnych opłat lub innych podobnych płatności.

Przy obliczaniu efektywnej liczby ekspozycji sekurytyzowanych ekspozycje wielokrotne wobec jednego dłużnika traktuje się jako jedną ekspozycję. Efektywną liczbę ekspozycji oblicza się według wzoru:

$$N = \frac{\left(\sum_i EAD_i \right)^2}{\sum_i EAD_i^2}$$

gdzie EAD_i stanowi sumę wartości ekspozycji wszystkich ekspozycji wobec *i*-tego dłużnika. Jeżeli jest dostępna informacja o udziale w portfelu największej ekspozycji, C₁, dana instytucja może obliczyć N jako 1/C₁.

2. Ograniczenie ryzyka kredytowego pozycji sekurytyzacyjnych może być uznane zgodnie z art. 23 ust. 1 i 4, z zastrzeżeniem warunków zawartych w art. 242.

Artykuł 257
Metoda formuły nadzorczej

1. Według metody formuły nadzorczej wagę ryzyka dla pozycji sekurytyzacyjnej oblicza się, z zastrzeżeniem dolnego limitu równego 20 % dla pozycji resekurytyzacyjnych i 7 % dla wszystkich pozostałych pozycji sekurytyzacyjnych, według następującego wzoru:

$$12.5 \cdot \frac{S[L+T] - S[L]}{T}$$

gdzie:

$$S[x] = \begin{cases} x, & \text{jeśli } x \leq K_{IRBR} \\ K_{IRBR} + K[x] - K[K_{IRBR}] + \left(1 - \exp\left(\frac{\omega \cdot (K_{IRBR} - x)}{K_{IRBR}}\right)\right) \cdot \frac{d \cdot K_{IRBR}}{\omega}, & \text{jeśli } x > K_{IRBR} \end{cases}$$

gdzie:

$$h = \left(1 - \frac{K_{IRBR}}{ELGD}\right)^N;$$

$$c = \frac{K_{IRBR}}{1 - h};$$

$$\nu = \frac{(ELGD - K_{IRBR}) \cdot K_{IRBR} + 0,25 \cdot (1 - ELGD) \cdot K_{IRBR}}{N};$$

$$f = \left(\frac{\nu + K_{IRBR}^2}{1 - h} - c^2\right) + \frac{(1 - K_{IRBR}) \cdot K_{IRBR} - \nu}{(1 - h) \cdot \tau};$$

$$g = \frac{(1 - c) \cdot c}{f} - 1;$$

$$a = g \cdot c;$$

$$b = g \cdot (1 - c);$$

$$d = 1 - (1 - h) \cdot (1 - \text{Beta}[K_{IRBR}; a, b]);$$

$$K[x] = (1 - h) \cdot ((1 - \text{Beta}[x; a, b]) \cdot x + \text{Beta}[x; a + 1, b] \cdot c);$$

$$\tau = 1\,000;$$

$$\omega = 20;$$

$\text{Beta}[x; a, b] =$ oznacza dystrybuantę rozkładu Beta z parametrami a i b mierzonymi w

punkcie x;

T = grubość transzy, w której znajduje się dana pozycja, mierzona jako stosunek a) kwoty nominalnej transzy do b) sumy kwot nominalnych ekspozycji, które zostały objęte sekurytyzacją. W odniesieniu do instrumentów pochodnych wymienionych w załączniku II zamiast kwoty nominalnej stosuje się sumę aktualnego odtworzenia i możliwego przyszłego zaangażowania kredytowego obliczanego zgodnie z przepisami rozdziału 6;

K_{IRBR} = stosunek a) wartości K_{IRB} do b) sumy wartości ekspozycji, które zostały objęte sekurytyzacją, wyrażony w formie ułamka dziesiętnego;

L = poziom wsparcia jakości kredytowej mierzony jako stosunek kwoty nominalnej wszystkich transz podporządkowanych wobec transzy, w której znajduje się dana pozycja, do sumy kwot nominalnych ekspozycji, które zostały objęte sekurytyzacją. W pomiarach L nie uwzględnia się skapitalizowanego przyszłego dochodu. Przy obliczaniu poziomu wsparcia kwoty należne kontrahentów z tytułu instrumentów pochodnych wymienionych w załączniku II, stanowiące transze mniej uprzywilejowane w stosunku do transzy rozpatrywanej, można przyjąć według aktualnego kosztu odtworzenia bez uwzględnienia ewentualnych przyszłych zaangażowań kredytowych;

N = efektywna liczba ekspozycji obliczona zgodnie z art. 256. W przypadku resekurytyzacji instytucja uwzględnia liczbę ekspozycji sekurytyzacyjnych w puli, a nie liczbę ekspozycji bazowych w pulach pierwotnych, z których pochodzą sekurytyzowane ekspozycje bazowe;

ELGD = średnia strata z tytułu wystąpienia niewypłacalności ważona ekspozycją, obliczana według następującego wzoru:

$$ELGD = \frac{\sum_i LGD_i \cdot EAD_i}{\sum_i EAD_i}$$

gdzie:

LGD_i = średnia wartość LGD związana ze wszystkimi ekspozycjami względem i -ego dłużnika, gdzie wartość LGD określa się zgodnie z rozdziałem 3. W przypadku resekurytyzacji do pozycji sekurytyzowanych stosuje się wartość LGD równą 100 %. Jeżeli ryzyko niewykonania zobowiązania i ryzyko rozmycia dotyczące nabytych wierzytelności są traktowane w ramach sekurytyzacji w sposób zbiorczy, wkład LGD_i odpowiada średniej ważonej wartości LGD dla ryzyka kredytowego i wynoszącej 75 % LGD dla ryzyka rozmycia. W tym przypadku wagami są wymogi w zakresie funduszy własnych wyznaczone niezależnie odpowiednio z tytułu ryzyka kredytowego i ryzyka rozmycia.

2. Jeżeli kwota nominalna największej sekurytyzowanej ekspozycji, C_1 , nie przekracza 3 % sumy kwoty nominalnej ekspozycji objętych sekurytyzacją, wówczas do celów metody formuły nadzorczej instytucja może przyjąć, że wartość LGD równa się 50 %, a N równa jest

jednej z poniższych wartości:

$$N = \left(C_1 \cdot C_m + \left(\frac{C_m - C_1}{m - 1} \right) \cdot \max\{1 - m \cdot C_1, 0\} \right)^{-1}$$

$$N = \frac{1}{C_1}$$

gdzie:

C_m = stosunek sumy kwot nominalnych największych „m” ekspozycji do sumy kwot nominalnych ekspozycji sekurytyzowanych. Wielkość „m” może określić dana instytucja.

W przypadku sekurytyzacji, w ramach których praktycznie wszystkie sekurytyzowane ekspozycje stanowią ekspozycje detaliczne, instytucje mogą pod warunkiem uzyskania zezwolenia właściwego organu zastosować metodę formuły nadzorczej z wykorzystaniem uproszczeń $h = 0$ oraz $v = 0$, jeżeli efektywna liczba ekspozycji nie jest mała oraz jeżeli dane ekspozycje nie charakteryzują się dużą koncentracją.

3. Właściwe organy na bieżąco informują EUNB o stosowaniu przez instytucje przepisów poprzedniego akapitu. EUNB monitoruje zakres praktyk w tym obszarze i wydaje odpowiednie wytyczne zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.
4. Ograniczenie ryzyka kredytowego pozycji sekurytyzacyjnych może być uznane zgodnie z art. 259 ust. 2–4, z zastrzeżeniem warunków zawartych w art. 242.

Artykuł 258 *Instrumenty wsparcia płynności*

1. Do celów określenia wartości ekspozycji z tytułu pozycji sekurytyzacyjnej bez ratingu w formie linii zaliczek gotówkowych, do kwoty nominalnej instrumentu wsparcia płynności, który spełnia warunki określone w art. 250 ust. 2, stosuje się współczynnik konwersji równy 0 %.
2. Jeżeli obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla sekurytyzowanych ekspozycji, tak jakby nie były one objęte sekurytyzacją, jest dla instytucji niepraktyczne, może ona w drodze wyjątku tymczasowo stosować określoną w ust. 3 metodę obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem w odniesieniu do pozycji sekurytyzacyjnej bez ratingu w postaci instrumentu wsparcia płynności, który spełnia warunki określone art. 250 ust. 1. Instytucje powiadamiają właściwe organy o stosowaniu przez nie przepisu zawartego w zdaniu pierwszym, podając przy tym przyczyny oraz planowany czas stosowania.
3. W przypadku pozycji sekurytyzacyjnej stanowiącej instrument wsparcia płynności, spełniający warunki zawarte w art. 250 ust. 1, można zastosować najwyższą wagę ryzyka, która byłaby stosowana zgodnie z przepisami rozdziału 2, w odniesieniu do jakichkolwiek sekurytyzowanych ekspozycji, gdyby nie były one poddane sekurytyzacji. W celu określenia

wartości ekspozycji danej pozycji stosuje się współczynnik konwersji równy 100 %.

Artykuł 259

Ograniczenie ryzyka kredytowego w odniesieniu do pozycji sekurytyzacyjnych podlegających metodzie IRB

1. Jeżeli kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oblicza się przy zastosowaniu metody ratingów zewnętrznych, wartość ekspozycji lub waga ryzyka dla pozycji sekurytyzacyjnej, względem której uzyskano ochronę kredytową, mogą zostać zmienione zgodnie z przepisami rozdziału 4 w zakresie, w jakim stosują się one do obliczeń kwot ekspozycji ważonych ryzykiem na podstawie rozdziału 2.
2. W przypadku pełnej ochrony kredytowej, jeżeli kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oblicza się przy zastosowaniu metody formuły nadzorczej, zastosowanie mają następujące wymogi:
 - a) instytucja określa „efektywną wagę ryzyka” danej pozycji. Dokonuje tego, dzieląc kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem danej pozycji przez wartość ekspozycji tej pozycji i mnożąc wynik przez 100;
 - b) w przypadku ochrony kredytowej rzeczywistej kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem pozycji sekurytyzacyjnej oblicza się, mnożąc przez efektywną wagę ryzyka wartość ekspozycji danej pozycji skorygowaną o rzeczywistą ochronę kredytową (wartość E^*) obliczoną zgodnie z rozdziałem 4 w celu obliczenia kwot ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z rozdziałem 2, przyjmując, że $E =$ kwota pozycji sekurytyzacyjnej;
 - c) w przypadku ochrony kredytowej nierzeczywistej kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem pozycji sekurytyzacyjnej oblicza się, mnożąc kwotę ochrony skorygowaną o wszelkie przypadki niedopasowania walutowego oraz niedopasowania terminów zapadalności (G_A) zgodnie z przepisami rozdziału 4 przez wagę ryzyka dostawcy ochrony; a następnie dodając otrzymaną wartość do kwoty otrzymanej przez pomnożenie kwoty pozycji sekurytyzacyjnej minus G_A przez efektywną wagę ryzyka.
3. W przypadku ochrony częściowej, jeżeli kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oblicza się przy zastosowaniu metody formuły nadzorczej, zastosowanie mają następujące wymogi:
 - a) jeżeli ograniczenie ryzyka kredytowego obejmuje pierwszą stratę lub straty ustalone na zasadzie proporcjonalnej przypadające na pozycję sekurytyzacyjną, instytucja może zastosować przepisy ust. 2;
 - b) w innych przypadkach instytucja traktuje pozycję sekurytyzacyjną jako co najmniej dwie pozycje, których niezabezpieczoną część uznaje się za pozycję o niższej jakości kredytowej. Do celów obliczenia kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem tej pozycji stosuje się przepisy art. 257, z zastrzeżeniem, że w przypadku ochrony kredytowej rzeczywistej „T” koryguje się do wartości e^* ; oraz do T-g w przypadku ochrony kredytowej nierzeczywistej, gdzie e^* oznacza stosunek E^* do całkowitej kwoty referencyjnej puli bazowej, a E^* jest równe skorygowanej kwocie ekspozycji danej pozycji sekurytyzacyjnej obliczonej zgodnie z przepisami rozdziału 4 w zakresie, w jakim stosują się one do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z rozdziałem 2, przyjmując, że $E =$ kwota pozycji sekurytyzacyjnej; natomiast $g =$ stosunek kwoty nominalnej ochrony kredytowej skorygowanej o wszelkie przypadki

niedopasowania walutowego lub niedopasowania terminów zapadalności zgodnie z przepisami rozdziału 4 do sumy wartości sekurytyzowanych ekspozycji. W przypadku ochrony kredytowej nierzeczywistej do części pozycji nieobjętej skorygowaną wartością „T” stosuje się wagę ryzyka dostawcy ochrony.

4. Jeżeli w przypadku ochrony kredytowej nierzeczywistej właściwe organy udzieliły instytucji zezwolenia na obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla porównywalnej ekspozycji bezpośredniej wobec dostawcy ochrony zgodnie z rozdziałem 3, wagę ryzyka „g” ekspozycji wobec dostawcy ochrony zgodnie z art. 230 określa się według przepisów rozdziału 3.

Artykuł 260

Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych odnośnie do sekurytyzacji ekspozycji odnawialnych z opcjami przedterminowej spłaty należności

1. Oprócz kwot ekspozycji ważonych ryzykiem obliczanych w odniesieniu do posiadanych przez instytucję inicjującą pozycji sekurytyzacyjnych instytucja ta przy dokonywaniu sprzedaży ekspozycji odnawialnych do sekurytyzacji z opcją przedterminowej spłaty należności oblicza też kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem zgodnie z metodą określoną w art. 251.
2. Na zasadzie odstępstwa od art. 251 wartość ekspozycji z tytułu udziału jednostek inicjujących stanowi sumę następujących pozycji:
 - a) wartości ekspozycji tej referencyjnej części puli wykorzystanych kwot, odsprzedanych do celów sekurytyzacji, której udział w całej puli wierzytelności odsprzedanych do programu określa część przepływów pieniężnych z tytułu kwoty głównej, odsetek oraz innych powiązanych kwot, które nie są dostępne w celu dokonania płatności na rzecz posiadaczy pozycji sekurytyzacyjnych danej sekurytyzacji;
 - b) wartości ekspozycji tej części puli niewykorzystanych kwot linii kredytowych (kwoty wykorzystane w ramach tych linii zostały odsprzedane do programu sekurytyzacyjnego), której udział w całkowitej wartości takich niewykorzystanych kwot jest taki sam, jak udział wartości ekspozycji opisanej w lit. a) w stosunku do wartości ekspozycji puli wykorzystanych kwot odsprzedanych w ramach sekurytyzacji.

Udział jednostki inicjującej nie może być podporządkowany w stosunku do udziału inwestorów.

Wartość ekspozycji z tytułu udziału inwestorów stanowi wartość ekspozycji części referencyjnej puli wykorzystanych kwot, nieobjętą zakresem stosowania lit. a), powiększoną o wartość ekspozycji tej części puli niewykorzystanych kwot linii kredytowych (kwoty wykorzystane w ramach tych linii zostały odsprzedane do programu sekurytyzacyjnego), która nie wchodzi w zakres stosowania lit. b).

3. Kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem w odniesieniu do wartości ekspozycji z tytułu udziału jednostki inicjującej zgodnie z ust. 2 lit. a) oblicza się tak, jak ekspozycję proporcjonalną w stosunku do sekurytyzowanych ekspozycji z tytułu wykorzystanych kwot, tak jakby nie były one objęte sekurytyzacją, oraz jak ekspozycję proporcjonalną w stosunku do niewykorzystanych kwot linii kredytowych, których wykorzystane kwoty zostały odsprzedane w ramach sekurytyzacji.

Artykuł 261
Zmniejszenie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem

1. Kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem dla pozycji sekurytyzacyjnej, w odniesieniu do której stosuje się wagę ryzyka równą 1 250 %, można zmniejszyć o wartość 12,5 razy większą od kwoty wszelkich szczególnych korekt kredytowych dokonanych przez instytucję w odniesieniu do sekurytyzowanych ekspozycji. W zakresie, w jakim do tego celu uwzględnia się szczególne korekty kredytowe, nie bierze się ich pod uwagę do celów obliczeń określonych w art. 155.
2. Kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem dla pozycji sekurytyzacyjnej można zmniejszyć o wartość 12,5 razy większą od kwoty wszelkich szczególnych korekt kredytowych dokonanych przez instytucję w odniesieniu danej pozycji.
3. Jak określono w art. 33 ust. 1 lit. k) w odniesieniu do pozycji sekurytyzacyjnej, do której stosuje się wagę ryzyka równą 1 250 %, instytucje mogą w ramach rozwiązania alternatywnego w stosunku do uwzględniania danej pozycji przy obliczaniu kwot ekspozycji ważonych ryzykiem odliczyć od funduszy własnych wartość ekspozycji danej pozycji, z następującymi zastrzeżeniami:
 - a) wartość ekspozycji danej pozycji można obliczyć na podstawie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem, uwzględniając przy tym wszelkie obniżki dokonane zgodnie z ust. 1 i 2;
 - b) przy obliczaniu wartości ekspozycji można uwzględnić uznaną ochronę rzeczywistą w sposób zgodny z metodą określoną w art. 242 i 259;
 - c) w przypadku zastosowania metody formuły nadzorczej do obliczenia kwot ekspozycji ważonych ryzykiem oraz gdy $L < K_{IRBR}$ i $[L+T] > K_{IRBR}$ pozycję można traktować jak dwie pozycje, przy czym w odniesieniu do pozycji uprzywilejowanej L jest równe K_{IRBR} .
4. W przypadku, w którym dana instytucja korzysta z opcji zawartej w ust. 3, może ona odjąć wartość 12,5 razy większą od kwoty odliczonej zgodnie z tym ustępem od kwoty określonej w art. 255 jako kwota, do której można ograniczyć kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem w odniesieniu do jej pozycji w ramach danej sekurytyzacji.

SEKCJA 4
ZEWNĘTRZNE OCENY KREDYTOWE

Artykuł 262
Uznawanie ECAI

1. Instytucje mogą korzystać z ocen kredytowych ECAI w celu określenia wagi ryzyka danej pozycji sekurytyzacyjnej wyłącznie w przypadkach, w których ocena kredytowa została wydana przez ECAI lub zatwierdzona przez uznaną ECAI zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1060/2009.
2. Uznany ECAI są wszystkie agencje ratingowe zarejestrowane lub

posiadające świadectwo zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1060/2009 i banki centralne wydające ratingi kredytowe wyłączone z zakresu rozporządzenia (WE) nr 1060/2009.

3. EUNB publikuje wykaz uznanych ECAI.

Artykuł 263

Wymogi, jakie muszą spełniać oceny kredytowe ECAI

Do celów obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z sekcją 3 instytucje stosują ocenę kredytową zapewnioną przez uznaną ECAI wyłącznie wtedy, gdy spełnione są następujące warunki:

- a) nie istnieje jakiegokolwiek niedopasowanie między rodzajami płatności ujętymi w ocenie kredytowej a rodzajami płatności, do których upoważniona jest instytucja na mocy umowy stanowiącej podstawę rozpatrywanej pozycji sekurytyzacyjnej;
- b) ECAI opublikowała oceny kredytowe, procedury, założenia w zakresie metod oraz kluczowe elementy leżące u podstaw przeprowadzonych ocen. Ponadto ECAI publikuje analizę strat i przepływów pieniężnych, a także wrażliwość ratingów na zmiany w podstawowych założeniach ratingowych, w tym wyniki wspólnych aktywów. Za opublikowane nie uznaje się informacji udostępnionych jedynie ograniczonej liczbie podmiotów. Oceny kredytowe uwzględnia się w macierzy przejścia danej ECAI;
- c) ocena kredytowa nie może opierać się, w całości ani w części, na wsparciu nierzeczywistym udzielonym przez samą instytucję. W takim przypadku do celów obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem w odniesieniu do odpowiedniej pozycji zgodnie z sekcją 3 dana instytucja rozpatruje daną pozycję w taki sposób, jakby nie posiadała ona ratingu.

ECAI zobowiązuje się do publikowania wyjaśnień, w jaki sposób wyniki wspólnych aktywów mają wpływ na przedmiotową ocenę kredytową.

Artykuł 264

Stosowanie ocen kredytowych

1. Instytucja może wyznaczyć jedną lub więcej uznanych ECAI, których oceny kredytowe stosuje się przy obliczeniu jej kwot ekspozycji ważonych ryzykiem na mocy niniejszego rozdziału („wyznaczona ECAI”).
2. Dana instytucja stosuje oceny kredytowe w odniesieniu do jej pozycji sekurytyzacyjnych konsekwentnie, a nie wybiórczo, oraz zgodnie z następującymi zasadami:
 - a) instytucja nie może stosować ocen kredytowych danej ECAI do swoich pozycji w określonych transzach oraz ocen kredytowych innej ECAI do swoich pozycji w innych transzach w ramach tej samej sekurytyzacji, które posiadają rating nadany przez pierwszą ECAI lub takiego ratingu nie posiadają;
 - b) jeżeli w odniesieniu do danej pozycji istnieją dwie oceny kredytowe opracowane przez wyznaczone ECAI, instytucja stosuje mniej korzystną ocenę kredytową;
 - c) jeżeli w odniesieniu do danej pozycji istnieją więcej niż dwie oceny kredytowe

opracowane przez wyznaczone ECAI, stosuje się dwie najbardziej korzystne oceny kredytowe; Jeżeli są one różne, stosuje się mniej korzystną z nich.

3. W przypadkach, w których ochrona kredytowa uznana na mocy rozdziału 4 jest dostarczana bezpośrednio do SSPE i ochrona ta znajduje odzwierciedlenie w ocenie kredytowej pozycji nadanej przez wyznaczoną ECAI, można zastosować wagę ryzyka przypisaną do tej oceny kredytowej. Jeżeli dana ochrona nie jest uznana na mocy rozdziału 4, nie uznaje się też związanej z nią oceny kredytowej. W sytuacji, w której ochrona kredytowa nie jest dostarczana SSPE, lecz bezpośrednio pozycji sekurytyzacyjnej, nie uznaje się oceny kredytowej.

Artykuł 265 *Przyporządkowywanie*

EUNB opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych w celu określenia w odniesieniu do wszystkich uznanych ECAI, który stopień jakości kredytowej spośród podanych w niniejszym rozdziale przypisuje się odpowiednim ocenom kredytowym zapewnionym przez uznaną ECAI. Ustalenia te są obiektywne i konsekwentne oraz dokonywane zgodnie z następującymi zasadami:

- a) EUNB różnicują względne stopnie ryzyka wyrażone w każdej ocenie;
- b) EUNB bierze pod uwagę czynniki ilościowe, takie jak współczynnik niewykonania zobowiązań lub wskaźnik strat, oraz historyczne wyniki ocen kredytowych każdej ECAI w ramach różnych kategorii aktywów;
- c) EUNB bierze pod uwagę czynniki jakościowe, takie jak zakres transakcji ocenionych przez ECAI, stosowaną przez nią metodę i znaczenie jej ocen kredytowych, w szczególności kwestię, czy są one oparte na oczekiwanej stracie czy na pierwszej stracie w EUR;
- d) EUNB stara się dopilnować, aby pozycje sekurytyzacyjne, którym przypisuje się taką samą wagę ryzyka na podstawie ocen kredytowych uznanych ECAI, podlegały równoważnym stopniom ryzyka kredytowego. EUNB rozważa zmianę swojej decyzji co do stopnia jakości kredytowej, który ma być przypisany określonej ocenie kredytowej.

EUNB przedstawia Komisji powyższe projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia 1 stycznia 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą określoną w art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Rozdział 6 **Ryzyko kredytowe kontrahenta**

SEKCJA 1 **DEFINICJE**

Artykuł 266
Określanie wartości ekspozycji

1. Instytucja określa wartość ekspozycji z tytułu instrumentów pochodnych wymienionych w załączniku II zgodnie z niniejszym rozdziałem.
2. Instytucja może określić wartość ekspozycji z tytułu transakcji odkupu, transakcji pożyczek papierów wartościowych lub towarów, transakcji z długim terminem rozliczenia oraz transakcji z obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego zgodnie z niniejszym rozdziałem, zamiast stosować przepisy rozdziału 4.

Artykuł 267
Definicje

Do celów niniejszego rozdziału i tytułu VI stosuje się następujące definicje:

Pojęcia ogólne

- (1) „ryzyko kredytowe kontrahenta” (zwane dalej „CCR”) oznacza ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta transakcji przed ostatecznym rozliczeniem przepływów pieniężnych związanych z tą transakcją;

Typy transakcji

- (2) „transakcje z długim terminem rozliczenia” oznaczają transakcje, w których kontrahent zobowiązuje się dostarczyć papiery wartościowe, towary lub walutę w zamian za środki pieniężne, inne instrumenty finansowe lub towary (albo odwrotnie) w dacie rozliczenia lub w dacie dostawy określonej w umowie, które to terminy są dłuższe niż zwyczajowo przyjęte na rynku dla danego rodzaju transakcji lub wynoszą pięć dni roboczych od daty zawarcia transakcji przez instytucję, w zależności od tego, który z nich przypada wcześniej;
- (3) „transakcje z obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego” oznaczają transakcje, w których instytucja udziela kredytu w związku z nabyciem, sprzedażą lub przeniesieniem papierów wartościowych lub obrotem tymi papierami. Transakcje takie nie obejmują kredytów innego rodzaju, które także posiadają zabezpieczenie w postaci papierów wartościowych;

Pakiet kompensowania, pakiety zabezpieczające i pojęcia pokrewne

- (4) „pakiet kompensowania” oznacza grupę transakcji między instytucją a pojedynczym kontrahentem, które są objęte prawnie egzekwowalnym dwustronnym uzgodnieniem dotyczącym kompensowania uznanym zgodnie z sekcją 7 i rozdziałem 4.

Do celów niniejszego rozdziału każdą transakcję, która nie podlega prawnie egzekwowalnemu dwustronnemu uzgodnieniu dotyczącemu kompensowania uznanemu zgodnie z sekcją 7, należy traktować jako odrębny pakiet kompensowania.

Zgodnie z metodą modeli wewnętrznych określoną w sekcji 6 wszystkie pakiety kompensowania z pojedynczym kontrahentem mogą być traktowane jako pojedynczy pakiet kompensowania, jeżeli ujemne symulowane wartości rynkowe pojedynczych

pakietów kompensowania są ustalone jako 0 przy szacowaniu ekspozycji oczekiwanej (zwanej dalej „EE”);

- (5) „pozycja ryzyka” oznacza wartość liczbowa ryzyka przypisaną transakcji według metody standardowej, określoną w sekcji 5, na podstawie wcześniej ustalonego algorytmu;
- (6) „pakiet zabezpieczający” oznacza grupę pozycji ryzyka wynikających z transakcji w ramach pojedynczego pakietu kompensowania, w przypadku której do określenia wartości ekspozycji według metody standardowej określoną w sekcji 5 stosuje się jedynie saldo tych pozycji ryzyka;
- (7) „umowa o dostarczenie zabezpieczenia” oznacza umowę lub postanowienia umowy, na mocy których jeden kontrahent musi dostarczyć drugiemu zabezpieczenie, w przypadku gdy ekspozycja drugiego kontrahenta wobec pierwszego przekracza określony poziom;
- (8) „próg zabezpieczenia” oznacza maksymalną kwotę należności z tytułu ekspozycji pozostałą do spłacenia, po przekroczeniu której jedna ze stron uzyskuje prawo żądania dostarczenia zabezpieczenia;
- (9) „okres ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia” oznacza czas, jaki upływa od ostatniej wymiany zabezpieczenia pakietu kompensowania obejmującego transakcje z kontrahentem niewykonującym zobowiązania do chwili zlikwidowania danych transakcji i ponownego zabezpieczenia związanego z tym ryzyka rynkowego;
- (10) „efektywny termin rozliczenia według metody modeli wewnętrznych dla pakietu kompensowania z terminem rozliczenia dłuższym niż jeden rok” oznacza stosunek łącznej kwoty oczekiwanej ekspozycji w czasie trwania transakcji dokonanych ogółem w ramach pakietu kompensowania, zdyskontowanej stopą zwrotu wolną od ryzyka, do łącznej kwoty oczekiwanej ekspozycji w okresie jednego roku z tytułu transakcji dokonanych w ramach pakietu kompensowania, zdyskontowanej stopą zwrotu wolną od ryzyka.

W przypadku okresu prognozowania krótszego niż jeden rok efektywny termin rozliczenia można skorygować, tak by uwzględniał ryzyko prolongowane, zastępując oczekiwaną ekspozycję przez efektywną oczekiwaną ekspozycję;

- (11) „kompensowanie międzyproduktowe” oznacza ujęcie transakcji dotyczących różnych kategorii produktów w ramach jednego pakietu kompensowania zgodnie z zasadami dotyczącymi tego typu kompensowania określonymi w niniejszym rozdziale;
- (12) „bieżąca wartość rynkowa” (zwana dalej „CMV”) oznacza do celów sekcji 5 wartość rynkową netto portfela transakcji w ramach pakietu kompensowania; przy obliczaniu bieżącej wartości rynkowej używa się zarówno dodatnich, jak i ujemnych wartości rynkowych;

Rozkład

- (13) „rozkład wartości rynkowych” oznacza przewidywany rozkład prawdopodobieństwa wartości rynkowych netto transakcji dokonanych w ramach pakietu kompensowania na określoną datę w przyszłości (okres prognozowania) dokonany na podstawie wartości rynkowych zrealizowanych z tytułu takich transakcji na dzień prognozy;
- (14) „rozkład ekspozycji” oznacza przewidywany rozkład

prawdopodobieństwa wartości rynkowych, w którym przewidywane ujemne wartości rynkowe netto ustala się jako zero;

- (15) „rozkład neutralny pod względem ryzyka” oznacza rozkład wartości rynkowych lub ekspozycji w określonym terminie w przyszłości, obliczony na podstawie implikowanych wartości rynkowych, takich jak implikowane zmienności;
- (16) „rozkład faktyczny” oznacza rozkład wartości rynkowych lub ekspozycji w określonym terminie w przyszłości, obliczony przy użyciu wartości historycznych lub zrealizowanych, takich jak zmienność obliczona na podstawie zaobserwowanych w przeszłości zmian cen i stóp procentowych;

Miary i korekty ekspozycji

- (17) „bieżąca ekspozycja” oznacza większą spośród dwóch wartości: zera albo wartości rynkowej transakcji lub portfela transakcji dokonanych z kontrahentem w ramach pakietu kompensowania, która to wartość stanowiłaby stratę z chwilą niewykonania zobowiązania przez kontrahenta, przy założeniu, że w przypadku jego upadłości wartości takich transakcji nie można w żadnej mierze odzyskać;
- (18) „ekspozycja szczytowa” oznacza wysoki percentyl rozkładu ekspozycji w określonej przyszłej dacie przed terminem zapadalności najdłuższej transakcji z pakietu kompensowania;
- (19) „ekspozycja oczekiwana” (zwanej dalej „EE”) oznacza średni rozkład ekspozycji w określonej przyszłej dacie przed terminem rozliczenia najdłuższej transakcji z pakietu kompensowania;
- (20) „efektywna ekspozycja oczekiwana w konkretnej dacie” (zwana dalej „efektywną EE”) oznacza wyższą z dwóch wartości: oczekiwanej ekspozycji w tej konkretnej dacie albo efektywnej ekspozycji w dacie wcześniejszej;
- (21) „dodatnia ekspozycja oczekiwana” (zwana dalej „EPE”) oznacza średnią ważoną oczekiwanych ekspozycji w funkcji czasu, gdzie poszczególne wagi odpowiadają proporcji, jaką dana oczekiwana ekspozycja stanowi w stosunku do całego przedziału czasowego.

Przy obliczaniu wymogu w zakresie funduszy własnych instytucje wyznaczają średnią na podstawie pierwszego roku lub, jeśli termin rozliczenia wszystkich umów z pakietu kompensowania przypada przed upływem jednego roku, na podstawie okresu odpowiadającego umowie z pakietu kompensowania mającej najdłuższy termin rozliczenia;

- (22) „efektywna dodatnia ekspozycja oczekiwana” (zwana dalej „efektywną EPE”) oznacza średnią ważoną efektywnej ekspozycji oczekiwanej wyznaczoną na podstawie pierwszego roku dla pakietu kompensowania lub – jeżeli termin zapadalności wszystkich umów w ramach pakietu kompensowania przypada przed upływem jednego roku – na podstawie okresu odpowiadającego umowie o najdłuższym terminie zapadalności w pakiecie kompensowania, gdzie poszczególne wagi odpowiadają części, jaką dana pojedyncza ekspozycja oczekiwana stanowi w stosunku do całego przedziału czasowego;

Ryzyko związane z CCR

- (23) „ryzyko prolongowane” oznacza kwotę, o którą obniża się EPE, gdy oczekuje się, że przyszłe

transakcje z kontrahentem będą dokonywane w sposób ciągły.

Przy obliczaniu EPE nie uwzględnia się dodatkowej ekspozycji powstałej w wyniku takich przyszłych transakcji;

- (24) „kontrahent” oznacza do celów sekcji 7 każdą osobę prawną lub fizyczną, która zawiera umowę o kompensowaniu zobowiązań oraz posiada zdolność do zawierania takich umów;
- (25) „umowa o kompensowaniu międzyproduktowym” oznacza dwustronną umowę między instytucją a kontrahentem, w ramach której powstaje indywidualne zobowiązanie prawne (na podstawie kompensowania objętych transakcji) obejmujące wszystkie dwustronne umowy ramowe i transakcje należące do różnych kategorii produktów, których dotyczy dana umowa.

Do celów niniejszej definicji „różne kategorie produktów” oznaczają:

- a) transakcje odkupu, transakcje pożyczek papierów wartościowych lub towarów;
 - b) transakcje z obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego;
 - c) umowy wymienione w załączniku II;
- (26) „składnik płatnościowy transakcji” oznacza płatność uzgodnioną w ramach transakcji pochodnej poza rynkiem regulowanym, o liniowym profilu ryzyka, która przewiduje wymianę instrumentu finansowego na płatność.

W przypadku transakcji, które przewidują wymianę jednej płatności na drugą, na przedmiotowe dwa składniki płatnościowe transakcji składają się uzgodnione umownie płatności brutto, w tym kwota referencyjna transakcji.

SEKCJA 2

METODY OBLICZANIA WARTOŚCI EKSPOZYCJI

Sekcja 268

Metody obliczania wartości ekspozycji

1. Instytucje ustalają wartość ekspozycji w odniesieniu do umów wymienionych w załączniku II na podstawie jednej z metod określonych w sekcjach 3–6 zgodnie z niniejszym artykułem.

Instytucja, która nie kwalifikuje się do podejścia określonego w art. 89, nie może stosować metody wyceny pierwotnej ekspozycji. Instytucja nie może stosować powyższej metody wyceny pierwotnej ekspozycji do określenia wartości ekspozycji umów wymienionych w pkt 3 załącznika II.

Grupa instytucji może stale stosować łącznie metody określone w sekcjach 3–6. Pojedyncza instytucja nie może stosować łącznie metody wyceny według wartości rynkowej i metody wyceny pierwotnej ekspozycji, chyba że jedna z tych metod jest wykorzystywana w przypadkach określonych w art. 276 ust. 6.

2. Instytucja może określić wartość ekspozycji w odniesieniu do

następujących pozycji przy zastosowaniu metody modeli wewnętrznych (IMM) określonej w sekcji 6, jeżeli uzyskała zezwolenie właściwych organów zgodnie z art. 277 ust. 1 i 2:

- a) umów wymienionych w załączniku II;
 - b) transakcji odkupu;
 - c) transakcji pożyczek papierów wartościowych lub towarów;
 - d) transakcji z obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego;
 - e) transakcji z długim terminem rozliczenia.
3. Jeżeli dana instytucja nabywa ochronę w postaci kredytowego instrumentu pochodnego w związku z ekspozycją zaliczaną do portfela niehandlowego lub ekspozycją na ryzyko kredytowe kontrahenta, może ona obliczać swój wymóg w zakresie funduszy własnych dla zabezpieczonej ekspozycji zgodnie z jedną z poniższych pozycji:
- a) art. 228–231;
 - b) zgodnie z art. 148 ust. 3 lub art. 179, jeżeli udzielono zezwolenia zgodnie z art. 138.

Wartość ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta dla tych kredytowych instrumentów pochodnych wynosi zero, chyba że instytucja stosuje podejście przewidziane w art. 293 ust. 2 lit. h) ppkt (ii).

4. Niezależnie od przepisów ust. 3, do celów obliczania wymogów w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do ryzyka kredytowego kontrahenta instytucja może podjąć decyzję o konsekwentnym uwzględnianiu wszystkich kredytowych instrumentów pochodnych nieuwzględnionych w portfelu handlowym i nabytych jako ochrona w związku z ekspozycją zaliczaną do portfela niehandlowego lub ekspozycją na ryzyko kredytowe kontrahenta, jeżeli ochrona kredytowa jest uznana na mocy niniejszego rozporządzenia.
5. Jeżeli dana instytucja traktuje sprzedane przez nią swapy ryzyka kredytowego jako ochronę kredytową zapewnioną przez daną instytucję i jeżeli podlegają one wymogowi w zakresie funduszy własnych związanemu z ryzykiem kredytowym instrumentu bazowego z tytułu pełnej kwoty referencyjnej, ich wartość ekspozycji do celów CCR w portfelu niehandlowym wynosi zero.
6. Zgodnie ze wszystkimi metodami określonymi w sekcjach 3–6 wartość ekspozycji dla danego kontrahenta jest równa łącznej wartości ekspozycji obliczonej dla każdego pakietu kompensowania z udziałem takiego kontrahenta.

Jeżeli instytucja oblicza kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem wynikające z instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym zgodnie z rozdziałem 2, wartość ekspozycji dla danego pakietu kompensowania powyższych instrumentów wymienionych w załączniku II obliczana zgodnie z niniejszym rozdziałem jest równa zeru albo różnicy łącznej wartości ekspozycji z wszystkich pakietów kompensowania z udziałem danego kontrahenta i łącznej wartości korekty wyceny kredytowej dla danego kontrahenta uznawanej przez daną instytucję jako poniesiony odpis aktualizujący wartość, w zależności od

tego, która z tych wartości jest większa.

7. Instytucje określają wartość ekspozycji w odniesieniu do ekspozycji z tytułu transakcji z długim terminem rozliczenia przy wykorzystaniu dowolnej z metod określonych w sekcjach 3–6, niezależnie od tego, którą metodę dana instytucja wybrała dla instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym oraz transakcji odkupu, transakcji pożyczek papierów wartościowych lub towarów i transakcji z obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego. Przy obliczaniu wymogów w zakresie funduszy własnych dla transakcji z długim terminem rozliczenia instytucja korzystająca z metody określonej w rozdziale 3 może na stałe przypisać takim transakcjom wagi ryzyka zgodne z metodą określoną w rozdziale 2 niezależnie od istotności tych pozycji.
8. W odniesieniu do metod określonych w sekcjach 3 i 4 instytucja przyjmuje konsekwentną metodę w zakresie określania kwoty referencyjnej oraz dopilnowuje, aby ustalona kwota referencyjna stanowiła właściwy miernik ryzyka obciążającego umowę. Jeżeli umowa przewiduje zwielokrotnienie przepływów pieniężnych, kwota referencyjna jest odpowiednio korygowana, aby uwzględnić skutek tego zwielokrotnienia dla profilu ryzyka tej umowy.

SEKCJA 3

METODA WYCENY WEDŁUG WARTOŚCI RYNKOWEJ

Artykuł 269

Metoda wyceny według wartości rynkowej

1. Aby określić aktualny koszt odtworzenia wszystkich umów o dodatniej wartości, instytucje przypisują umowom ich bieżącą wartość rynkową.
2. W celu określenia wysokości ewentualnego przyszłego zaangażowania kredytowego instytucje mnożą, odpowiednio, kwoty referencyjne lub wartości bazowe przez wartości procentowe przedstawione w tabeli 1 oraz zgodnie z następującymi zasadami:
 - a) umowy, które nie mieszczą się w żadnej z pięciu kategorii przedstawionych w tabeli 1, traktuje się jako umowy dotyczące towarów innych niż metale szlachetne;
 - b) w odniesieniu do umów z wielokrotną wymianą kwoty głównej wartości procentowe mnoży się przez liczbę płatności pozostałych do realizacji zgodnie z umową;
 - c) w odniesieniu do umów, które są tak skonstruowane, aby rozliczyć należność z tytułu ekspozycji po określonych terminach płatności oraz gdy ich warunki ulegają przeszacowaniu w taki sposób, że wartość rynkowa umowy jest równa zero w tych określonych terminach, rezydualny termin zapadalności jest równy okresowi pozostającemu do najbliższego terminu przeszacowania. W przypadku kontraktów na stopę procentową, które spełniają powyższe kryteria, a ich rezydualny termin zapadalności wynosi ponad rok, wartość procentowa nie może być mniejsza niż 0,5 %.

Tabela 1

Rezydualny termin zapadalności	Kontrakty na stopę procentową	Umowy dotyczące kursów walutowych i złota	Umowy dotyczące akcji	Umowy dotyczące metali szlachetnych oprócz złota	Umowy dotyczące towarów innych niż metale szlachetne
Do jednego roku	0 %	1 %	6 %	7 %	10 %
Powyżej jednego roku, nieprzekraczający pięciu lat	0,5 %	5 %	8 %	7 %	12 %
Powyżej pięciu lat	1,5 %	7,5 %	10 %	8 %	15 %

3. W przypadku umów dotyczących towarów innych niż złoto, o których mowa w pkt 3 załącznika II, instytucja może stosować alternatywnie do wartości procentowej z tabeli 1 wartości procentowe zawarte w tabeli 2, pod warunkiem że w odniesieniu do tych umów instytucja postępuje zgodnie z rozszerzoną metodą terminów zapadalności określoną w art. 350.

Tabela 2				
Rezydualny termin zapadalności	Metale szlachetne (oprócz złota)	Metale nieszlachetne	Produkty rolne (nie trwałe)	Inne, w tym surowce energetyczne
Do jednego roku	2 %	2,5 %	3 %	4 %
Powyżej jednego roku, nieprzekraczający pięciu lat	5 %	4 %	5 %	6 %
Powyżej pięciu lat	7,5 %	8 %	9 %	10 %

4. Wartość ekspozycji jest równa sumie aktualnego kosztu odtworzenia i wartości ewentualnego przyszłego zaangażowania kredytowego.

SEKCJA 4

METODA WYCENY PIERWOTNEJ EKSPOZYCJI

Artykuł 270
Metoda wyceny pierwotnej ekspozycji

1. Wartość ekspozycji jest równa kwocie referencyjnej każdego instrumentu pomnożonej przez przedstawione w tabeli 3 wartości procentowe.

Tabela 3		
Pierwotny termin zapadalności	Kontrakty na stopę procentową	Umowy dotyczące kursów walutowych i złota
Do jednego roku	0,5 %	2 %
Powyżej jednego roku, nieprzekraczający dwóch lat	1 %	5 %
Dodatek za każdy następny rok	1 %	3 %

2. Przy obliczaniu wartości ekspozycji z tytułu kontraktów na stopę procentową dana instytucja może zdecydować o stosowaniu pierwotnego terminu zapadalności albo rezydualnego terminu zapadalności.

SEKCJA 5
METODA STANDARDOWA

Artykuł 271
Metoda standardowa

1. Instytucje mogą stosować metodę standardową („SM”) wyłącznie do obliczania wartości ekspozycji z tytułu instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym oraz transakcji o długim terminie rozliczenia.
2. Stosując metodę standardową, instytucje obliczają wartość ekspozycji oddzielnie dla każdego pakietu kompensowania, po ustanowieniu zabezpieczenia, według następującego wzoru:

$$\text{Wartość ekspozycji} = \beta \cdot \max \left\{ CMV - CMC, \sum_j \left| \sum_i RPT_{ij} - \sum_l RPC_{lj} \right| \cdot CCRM_j \right\}$$

gdzie:

CMV = bieżąca wartość rynkowa portfela transakcji dokonywanych w ramach pakietu kompensowania z kontrahentem, przed ustanowieniem zabezpieczenia, gdzie:

$$CMV = \sum_i CMV_i$$

gdzie:

CMV_i = bieżąca wartość rynkowa transakcji i ;

CMC = bieżąca wartość rynkowa zabezpieczenia przypisanego pakietowi kompensowania, gdzie:

$$CMC = \sum_l CMC_l$$

gdzie:

CMC_l = bieżąca wartość rynkowa zabezpieczenia l ;

i = wskaźnik oznaczający transakcję;

l = wskaźnik oznaczający zabezpieczenie;

j = wskaźnik oznaczający kategorię pakietu zabezpieczającego;

Do tego celu pakiety zabezpieczające odpowiadają czynnikom ryzyka, dla których pozycje ryzyka o przeciwstawnych symbolach mogą być kompensowane, dając pozycję ryzyka netto, na której opiera się następnie pomiar ekspozycji;

RPT_{ij} = pozycja ryzyka z tytułu transakcji i w odniesieniu do pakietu zabezpieczającego j ;

RPC_{lj} = pozycja ryzyka z tytułu zabezpieczenia l w odniesieniu do pakietu zabezpieczającego j ;

$CCRM_j$ = mnożnik CCR określony w tabeli 5 w odniesieniu do pakietu zabezpieczającego j ;

$\beta = 1,4$.

3. Do celów obliczeń zgodnych z ust. 2:

- a) uznane zabezpieczenie uzyskane od kontrahenta ma symbol dodatni, natomiast zabezpieczenie udzielone kontrahentowi ma symbol ujemny;
- b) do celów metody standardowej można stosować wyłącznie zabezpieczenie uznane na mocy art. 193 ust. 2) i art. 232;
- c) instytucja może nie uwzględniać ryzyka stopy procentowej wynikającego ze składników płatnościowych transakcji z rezydualnym terminem zapadalności nieprzekraczającym jednego roku;
- d) instytucja może traktować transakcje, które składają się z dwóch składników płatnościowych transakcji denominowanych w tej samej walucie, jako pojedynczą transakcję zagregowaną. Dla takiej transakcji zagregowanej obowiązują sposoby traktowania stosowane do składników płatnościowych transakcji.

Artykuł 272

Transakcje o liniowym profilu ryzyka

1. Instytucje przyporządkowują transakcje o liniowym profilu ryzyka do pozycji ryzyka zgodnie z następującymi przepisami:
 - a) transakcje o liniowym profilu ryzyka, których instrumentem bazowym są akcje (w tym indeksy akcyjne), złoto, inne metale szlachetne lub inne towary, przyporządkowuje się do pozycji ryzyka w odpowiednich akcjach (lub indeksie akcyjnym) lub towarach oraz do pozycji ryzyka stopy procentowej dla składnika płatnościowego danej transakcji;
 - b) transakcje o liniowym profilu ryzyka, których instrumentem bazowym jest instrument dłużny, przyporządkowuje się do jednej pozycji ryzyka stopy procentowej dla danego instrumentu dłużnego oraz do innej pozycji ryzyka stopy procentowej dla składnika płatnościowego transakcji;
 - c) transakcje o liniowym profilu ryzyka polegające na wymianie jednej płatności na drugą, w tym walutowe transakcje terminowe, przyporządkowuje się do pozycji ryzyka stopy procentowej dla każdego ze składników płatnościowych transakcji.

Jeżeli w ramach transakcji wymienionych w lit. a), b) lub c) składnik płatnościowy transakcji lub bazowy instrument dłużny jest denominowany w walucie obcej, to ten składnik lub instrument bazowy przyporządkowuje się do pozycji ryzyka w danej walucie.

2. Do celów ust. 1 wielkość pozycji ryzyka z tytułu transakcji o liniowym profilu ryzyka to efektywna wartość referencyjna (wartość rynkowa pomnożona przez ilość) bazowych instrumentów finansowych lub towarów przeliczonych na walutę krajową danej instytucji poprzez pomnożenie jej przez odpowiedni kurs wymiany, z wyjątkiem instrumentów dłużnych.
3. W przypadku instrumentów dłużnych i składników płatnościowych transakcji wielkość pozycji ryzyka to efektywna wartość referencyjna kwoty należności brutto (w tym kwoty referencyjnej) przeliczona na walutę państwa członkowskiego pochodzenia danej instytucji, pomnożona w zależności od przypadku przez zmodyfikowaną durację instrumentu dłużnego lub składnika płatnościowego transakcji.
4. Wielkość pozycji ryzyka z tytułu swapu ryzyka kredytowego to wartość referencyjna dla referencyjnego instrumentu dłużnego pomnożona przez rezydualny termin zapadalności swapu ryzyka kredytowego.

Artykuł 273

Transakcje o nieliniowym profilu ryzyka

1. Instytucje określają wielkość pozycji ryzyka z tytułu transakcji o nieliniowym profilu ryzyka zgodnie z następującymi ustępami.
2. Wielkość pozycji ryzyka z tytułu instrumentu pochodnego będącego przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym o nieliniowym profilu ryzyka, w tym opcji i opcji swapowych, których instrumentem bazowym nie jest instrument dłużny, jest równa ekwiwalentowi delta efektywnej wartości referencyjnej instrumentu finansowego, który jest podstawą danej transakcji zgodnie z art. 274 ust. 1.
3. Wielkość pozycji ryzyka z tytułu instrumentu pochodnego będącego

przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym o nieliniowym profilu ryzyka, w tym opcji i opcji swapowych, których instrumentem bazowym jest instrument dłużny lub składnik płatnościowy transakcji, jest równa ekwiwalentowi delta efektywnej wartości referencyjnej instrumentu finansowego lub składnika płatnościowego transakcji pomnożonej w zależności od przypadku przez zmodyfikowaną durację instrumentu dłużnego lub składnika płatnościowego transakcji.

4. Przy obliczaniu pozycji ryzyka instytucje traktują zabezpieczenie w następujący sposób:
 - a) zabezpieczenie uzyskane od kontrahenta traktuje się jak należność od kontrahenta z tytułu instrumentu pochodnego (pozycja długa) płatną w dniu obliczenia pozycji ryzyka;
 - b) zabezpieczenie udzielone przez instytucję kontrahentowi traktuje się jak zobowiązanie wobec kontrahenta (pozycja krótka) płatne w dniu obliczenia pozycji ryzyka.

Artykuł 274 *Obliczanie pozycji ryzyka*

1. Instytucja określa wielkość i symbol pozycji ryzyka w następujący sposób:
 - a) w odniesieniu do wszystkich instrumentów innych niż instrumenty dłużne:
 - (i) jako efektywną wartość referencyjną w przypadku transakcji o liniowym profilu ryzyka;
 - (ii) jako ekwiwalent delta efektywnej wartości referencyjnej, $P_{ref} \cdot \frac{\partial V}{\partial p}$, w przypadku transakcji o nieliniowym profilu ryzyka;

gdzie:

P_{ref} = cena instrumentu bazowego wyrażona w walucie referencyjnej;

V = wartość instrumentu finansowego (w przypadku opcji: przedmiotową wartością jest cena opcji);

p = cena instrumentu bazowego wyrażona w tej samej walucie co V ;
 - b) w odniesieniu do instrumentów dłużnych i składników płatnościowych transakcji we wszystkich typach transakcji:
 - (i) jako efektywną wartość referencyjną pomnożoną przez zmodyfikowaną durację w przypadku transakcji o liniowym profilu ryzyka;
 - (ii) jako ekwiwalent delta w wartości referencyjnej pomnożonej przez zmodyfikowaną durację, $\frac{\partial V}{\partial r}$, w przypadku transakcji o nieliniowym profilu ryzyka;

gdzie:

V = wartość instrumentu finansowego (w przypadku opcji: przedmiotową wartością jest cena opcji);

r = wysokość stopy procentowej.

Jeżeli wartość V jest denominowana w walucie innej niż waluta referencyjna, wartość instrumentu pochodnego przelicza się na walutę referencyjną, mnożąc ją przez odpowiedni kurs wymiany.

2. Do celów stosowania wzorów podanych w ust. 1 instytucje łączą pozycje ryzyka w pakiety zabezpieczające. W odniesieniu do każdego pakietu zabezpieczającego oblicza się kwotę w wartości bezwzględnej stanowiącą sumę powstałych pozycji ryzyka. Wynikiem tego obliczenia jest pozycja ryzyka netto, którą oblicza się do celów ust. 1 według następującego wzoru:

$$\left| \sum_i RPT_{ij} - \sum_l RPC_{lj} \right|$$

Artykuł 275

Pozycje ryzyka stopy procentowej

1. W celu obliczenia pozycji stopy procentowej instytucje stosują następujące przepisy.
2. W odniesieniu do pozycji ryzyka stopy procentowej z tytułu następujących elementów:
 - a) środków pieniężnych zdeponowanych przez kontrahenta jako zabezpieczenie;
 - b) składników płatnościowych transakcji;
 - c) bazowych instrumentów dłużnych,

do których w każdym przypadku zgodnie z tabelą 1 art. 325 stosuje się narzut kapitałowy w wysokości 1,60 % lub mniejszej, instytucje przypisują te pozycje do jednego z sześciu pakietów zabezpieczających dla każdej waluty, jak podano w tabeli 4.

Tabela 4		
	Referencyjne procentowe oficjalnego	Referencyjne stopy procentowe wg kursu innego niż oficjalny
Termin zapadalności	< 1 rok	< 1 rok
	$>1 \leq 5$ lat	$>1 \leq 5$ lat
	> 5 lat	> 5 lat

3. W odniesieniu do pozycji ryzyka stopy procentowej z tytułu bazowych instrumentów dłużnych lub składników płatnościowych transakcji, których stopa procentowa jest powiązana z referencyjną stopą procentową stanowiącą ogólny poziom rynkowych

stóp procentowych, rezydualny termin zapadalności stanowi czas, jaki upływa do kolejnej zmiany stóp procentowych. We wszystkich innych przypadkach jest to czas pozostały do wykupu bazowego instrumentu dłużnego lub – w przypadku składnika płatnościowego transakcji – pozostały czas trwania transakcji.

Artykuł 276
Pakiety zabezpieczające

1. Instytucje tworzą pakiety zabezpieczające zgodnie z ust. 2–5.
2. Na każdego emitenta referencyjnego instrumentu dłużnego będącego podstawą swapu ryzyka kredytowego przypada jeden pakiet zabezpieczający.

Koszykowe swapy ryzyka kredytowego w przypadku n-tego niewykonania zobowiązania są traktowane następująco:

- a) wielkość pozycji ryzyka referencyjnego instrumentu dłużnego w koszyku będącym podstawą swapu ryzyka kredytowego uruchamianego n-tym niewykonaniem zobowiązania jest równa efektywnej wartości referencyjnej referencyjnego instrumentu dłużnego pomnożonej odpowiednio przez zmodyfikowaną durację instrumentu pochodnego uruchamianego n-tym niewykonaniem zobowiązania w odniesieniu do zmiany spreadu kredytowego referencyjnego instrumentu dłużnego;
- b) na każdy referencyjny instrument dłużny w koszyku będącym podstawą swapu ryzyka kredytowego uruchamianego n-tym niewykonaniem zobowiązania przypada jeden pakiet zabezpieczający. Pozycje ryzyka z tytułu różnych swapów ryzyka kredytowego uruchamianych n-tym niewykonaniem zobowiązania nie są uwzględniane w tym samym pakiecie zabezpieczającym;
- c) mnożnik CCR, który ma zastosowanie do każdego pakietu zabezpieczającego stworzonego na potrzeby jednego z referencyjnych instrumentów dłużnych będącego instrumentem pochodnym uruchamianym n-tym niewykonaniem zobowiązania, wynosi:
 - (i) 0,3 % w odniesieniu do referencyjnych instrumentów dłużnych, które posiadają ocenę kredytową zapewnioną przez uznaną ECAI odpowiadającą jakości kredytowej od pierwszego do trzeciego stopnia;
 - (ii) 0,6 % w odniesieniu do innych instrumentów dłużnych.

3. W przypadku pozycji ryzyka stopy procentowej z tytułu:
 - a) depozytów środków pieniężnych przekazanych kontrahentowi jako zabezpieczenie, jeżeli kontrahent taki nie zalega ze spłatą zobowiązań o niskim ryzyku szczególnym;
 - b) bazowych instrumentów dłużnych,

które zgodnie z tabelą 1 zawartą w art. 325 podlegają narzutowi kapitałowemu w wysokości 1,60 %, na każdego emitenta przypada jeden pakiet zabezpieczający.

Jeżeli składnik płatnościowy transakcji jest odwzorowaniem takiego instrumentu dłużnego,

jeden pakiet zabezpieczający przypada także na każdego emitenta referencyjnego instrumentu dłużnego.

Instytucja może przypisać do tego samego pakietu zabezpieczającego pozycje ryzyka wynikające z instrumentów dłużnych określonego emitenta lub referencyjnych instrumentów dłużnych tego samego emitenta, których odwzorowaniem są składniki płatnościowe transakcji lub które stanowią przedmiot swapu ryzyka kredytowego.

4. Bazowe instrumenty finansowe inne niż instrumenty dłużne przypisuje się tym samym pakietom zabezpieczającym tylko wtedy, gdy są one identyczne lub podobne do siebie. We wszystkich pozostałych przypadkach przypisuje się je do oddzielnych pakietów zabezpieczających.

Do celów niniejszego ustępu instytucje określają, czy instrumenty bazowe są podobne według następujących zasad:

- a) w przypadku akcji – instrument bazowy jest podobny, jeżeli został wyemitowany przez tego samego emitenta. Indeks akcyjny traktuje się jako oddzielnego emitenta;
- b) w przypadku metali szlachetnych – instrument bazowy jest podobny, jeżeli stanowi ten sam metal. Indeks metali szlachetnych traktuje się jako oddzielny metal szlachetny;
- c) w przypadku energii elektrycznej – instrument bazowy jest podobny, jeżeli prawa i zobowiązania do dostawy energii odnoszą się do tego samego okresu obciążenia szczytowego lub pozaszczytowego w ciągu doby;
- d) w przypadku towarów – instrument bazowy jest podobny, jeżeli jest tym samym towarem. Indeks towarów traktuje się jako oddzielny rodzaj towaru.

5. W poniższej tabeli przedstawiono mnożniki CCR („CCRM”) dla poszczególnych kategorii pakietów zabezpieczających:

Tabela 5		
	Kategorie pakietów zabezpieczających	CCRM
1.	Stopy procentowe	0,2 %
2.	Stopy procentowe dla pozycji ryzyka z tytułu referencyjnego instrumentu dłużnego, który jest przedmiotem swapu ryzyka kredytowego i który podlega narzutowi kapitałowemu wynoszącemu 1,60 % lub mniej, zgodnie z tytułem IV rozdział 2 tabela 1.	0,3 %
3.	Stopy procentowe dla pozycji ryzyka z tytułu instrumentu dłużnego lub referencyjnego instrumentu dłużnego, który podlega narzutowi kapitałowemu wyższemu niż 1,60 %, zgodnie z tytułem IV rozdział 2 tabela 1.	0,6 %
4.	Kursy wymiany	2,5 %

5.	Energia elektryczna	4 %
6.	Złoto	5 %
7.	Akcje	7 %
8.	Metale szlachetne (z wyjątkiem złota)	8,5 %
9.	Inne towary (z wyjątkiem metali szlachetnych i energii elektrycznej)	10 %
10.	Instrumenty bazowe instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, które nie należą do żadnej z powyższych kategorii.	10 %

Instrumenty bazowe instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, określone w tabeli 5 pkt 10, przypisuje się do oddzielnych, pojedynczych pakietów zabezpieczających odpowiadających każdej kategorii instrumentu bazowego.

6. W przypadku transakcji o nieliniowym profilu ryzyka lub składników płatnościowych transakcji oraz transakcji, których przedmiotem są instrumenty dłużne, dla których dana instytucja nie może wyliczyć odpowiednio współczynnika delta lub zmodyfikowanej duracji przy pomocy zatwierdzonego przez właściwy organ modelu obliczania wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka rynkowego, dany właściwy organ określa ostrożnie wielkość pozycji ryzyka i mające zastosowanie CCRM_j albo wymaga od danej instytucji zastosowania metody określonej w sekcji 3. Nie uznaje się kompensowania (tzn. wartość ekspozycji oblicza się tak, jakby istniał pakiet kompensowania obejmujący jedynie pojedynczą transakcję).
7. Dana instytucja posiada procedury wewnętrzne służące weryfikacji, czy przed włączeniem danej transakcji do pakietu zabezpieczającego dana transakcja została objęta możliwą do wyegzekwowania na drodze prawne umową o kompensowaniu spełniającą wymogi określone w sekcji 7.
8. Instytucja korzystająca z zabezpieczenia w celu ograniczenia swojego CCR posiada procedury wewnętrzne służące weryfikacji, czy przed uznaniem efektów zabezpieczenia w jej obliczeniach dane zabezpieczenie spełnia standardy pewności prawa określone w rozdziale 4.

SEKCJA 6

METODA MODELI WEWNĘTRZNYCH

Artykuł 277

Metoda modeli wewnętrznych

1. Właściwe organy udzielają zezwolenia danej instytucji na zastosowanie metody modeli wewnętrznych (IMM) w celu obliczenia wartości ekspozycji z tytułu następujących transakcji, pod warunkiem że są one przekonane, iż dana instytucja spełniła wymóg zawarty w ust. 2:

- a) transakcji wymienionych w art. 268 ust. 2 lit. a);
- b) transakcji wymienionych w art. 268 ust. 2 lit. b), c) i d);
- c) transakcji wymienionych w art. 268 ust. 2 lit. a)–d);

Jeżeli dana instytucja uzyskała zezwolenie na zastosowanie IMM w celu obliczenia wartości ekspozycji w odniesieniu do transakcji wymienionych w lit. a)–c) w poprzednim akapicie, może ona również zastosować IMM do transakcji wymienionych w art. 268 ust. 2 lit. e).

Niezależnie od przepisów art. 268 ust. 1 akapit trzeci instytucja może zdecydować o niestosowaniu tej metody do ekspozycji nieistotnych pod względem wielkości i ryzyka. W takim przypadku do takich ekspozycji instytucja stosuje jedną z metod określonych w sekcjach 3–5.

- 2. Właściwe organy zezwalają instytucjom na stosowanie IMM do obliczeń, o których mowa w ust. 1, wyłącznie wtedy, gdy instytucja wykazała, że spełnia wymogi określone w niniejszej sekcji, a właściwe organy potwierdziły, że prowadzone przez instytucję systemy zarządzania CCR są należyte i odpowiednio wdrożone.
- 3. Właściwe organy mogą zezwolić instytucjom na wprowadzanie IMM na ograniczony czas kolejno w odniesieniu do poszczególnych rodzajów transakcji. W czasie tego kolejnego wprowadzania IMM instytucje mogą stosować metody określone w sekcji 3 lub 5 do rodzajów transakcji, w odniesieniu do których nie stosują IMM.
- 4. W przypadku wszystkich transakcji pochodnych poza rynkiem regulowanym i wszystkich transakcji z długim terminem rozliczenia, w odniesieniu do których instytucja nie otrzymała zezwolenia na stosowanie IMM na mocy ust. 1, instytucja ta korzysta z metod określonych w sekcji 3 lub 5.

Metody te można stosować łącznie na stałe w ramach określonej grupy. W ramach pojedynczej instytucji metody te można stosować łącznie wyłącznie wtedy, gdy jedna z tych metod jest wykorzystywana do przypadków określonych w art. 276 ust. 6.

- 5. Instytucja, która na mocy ust. 1 uzyskała zezwolenie na wykorzystanie IMM, nie może powrócić do stosowania metod określonych w sekcji 3 lub 5, chyba że uzyskała na to zgodę właściwego organu. Właściwe organy udzielają takiego zezwolenia, jeżeli instytucja wykaże zasadność takiego działania.
- 6. Jeżeli instytucja przestaje spełniać wymogi określone w niniejszej sekcji, powiadamia o tym właściwy organ i podejmuje jedno z następujących działań:
 - (a) przedstawia właściwemu organowi plan szybkiego powrotu do stanu zgodności;
 - (b) wykazuje w zadowalający właściwy organ sposób, że skutki braku zgodności są nieistotne.

Artykuł 278

Wartość ekspozycji

1. Jeżeli instytucja uzyskała zezwolenie zgodnie z art. 277 ust. 1 na stosowanie IMM do obliczenia wartości ekspozycji z tytułu określonych lub wszystkich transakcji wymienionych w przedmiotowym ustępie, dokonuje ona pomiaru wartości ekspozycji z tytułu tych transakcji na poziomie pakietu kompensowania.

W modelu wykorzystywanym w tym celu przez instytucję:

- a) określa się prognozowany rozkład zmian wartości rynkowej pakietu kompensowania wynikający z łącznych zmian odpowiednich parametrów rynkowych takich jak stopy procentowe czy kursy wymiany walut obcych;
 - b) oblicza się wartość ekspozycji dla danego pakietu kompensowania w dowolnym czasie w przyszłości, biorąc pod uwagę łączne zmiany parametrów rynkowych.
2. Do celów uwzględnienia w ramach danego modelu skutków uzupełniania zabezpieczenia, model wartości zabezpieczenia spełnia wymogi ilościowe, jakościowe i wymogi w zakresie danych w odniesieniu do modelu IMM zgodnie z niniejszą sekcją, a instytucja może uwzględnić, prognozując rozkład zmian wartości rynkowej dla pakietu kompensowania, jedynie uznane zabezpieczenie finansowe, jak określono w art. 193 ust. 2 i art. 232.
 3. Wymóg w zakresie funduszy własnych dotyczący ryzyka kredytowego kontrahenta w stosunku do ekspozycji na CCR, w odniesieniu do których instytucja stosuje IMM, jest równy wyższej z następujących wartości:
 - a) wymóg w zakresie funduszy własnych dotyczący ekspozycji obliczanych na podstawie efektywnej dodatniej ekspozycji oczekiwanej z wykorzystaniem aktualnych danych rynkowych;
 - b) wymóg w zakresie funduszy własnych dotyczący ekspozycji obliczanych na podstawie efektywnej dodatniej ekspozycji oczekiwanej z wykorzystaniem pojedynczej, jednolitej kalibracji dla warunków skrajnych dla wszystkich ekspozycji na CCR, do których instytucje stosują IMM.
 4. Z wyłączeniem kontrahentów, w odniesieniu do których stwierdzono, że posiadają szczególne ryzyko korelacji objęte zakresem stosowania art. 285 ust. 4 i 5, instytucje obliczają wartości ekspozycji jako iloczyn współczynnika alfa (α) i efektywnej EPE według następującego wzoru:

$$Wartość_{cji} ekspozycji = \alpha \cdot efektywna EPE$$

gdzie:

$\alpha = 1,4$, chyba że właściwe organy wymagają wyższego współczynnika α lub zezwalają instytucjom na stosowanie ich własnych oszacowań zgodnie z ust. 9;

Efektywną EPE oblicza się, szacując wartość oczekiwanej ekspozycji (EE_t) jako średnią ekspozycję liczoną w określonym terminie w przyszłości t , gdzie średnią tę uzyskuje się na podstawie wszystkich możliwych wartości stosownych czynników ryzyka rynkowego w

przyszłości.

Według modelu wartość EE szacuje się w szeregu terminów przyszłych t_1, t_2, t_3 itp.

5. Efektywną ekspozycję oczekiwaną oblicza się rekursywnie jako:

$$E_{\text{efektywna}} EE_{t_k} = \max_{na} \left\{ E_{\text{efektywna}} EE_{t_{k-1}}, EE_{t_k} \right\}$$

gdzie:

bieżącą datę oznacza się jako t_0 ,

Efektywna EE_{t_0} jest równa bieżącej ekspozycji.

6. Efektywna EPE jest średnią efektywnej EE w ciągu pierwszego roku przyszłej ekspozycji. Jeżeli termin rozliczenia wszystkich umów w ramach pakietu kompensowania przypada przed upływem jednego roku, EPE jest średnią EE wyznaczoną do chwili upłynięcia terminu rozliczenia wszystkich umów w ramach takiego pakietu. Efektywną EPE oblicza się jako średnią ważoną efektywnej EE:

$$E_{\text{efektywna}} EPE = \sum_{k=1}^{\min\{1 \text{ year}, \text{maturity}\}} E_{\text{efektywna}} EE_{t_k} \cdot \Delta t_k$$

gdzie wagi $\Delta t_k = t_k - t_{k-1}$ dopuszczają przypadek, w którym przyszłą ekspozycję oblicza się w nierównych odstępach czasu.

7. Instytucje wyznaczają miary EE albo ekspozycji szczytowej na podstawie rozkładu ekspozycji uwzględniającego możliwość odchylenia takiego rozkładu od normy.
8. Instytucja może skorzystać z miary rozkładu obliczanej przy zastosowaniu dla każdego kontrahenta ostrożniejszego modelu niż wartość iloczynu α i efektywnej EPE obliczana według równania podanego w ust. 4.
9. Niezależnie od przepisów ust. 4 właściwe organy mogą zezwolić instytucjom na stosowanie ich własnych oszacowań alfa, jeżeli:
- a) alfa jest równa stosunkowi kapitału wewnętrznego wynikającego z pełnej symulacji ekspozycji na CCR wszystkich kontrahentów (licznik) do kapitału wewnętrznego opartego na EPE (mianownik);
 - b) w mianowniku dodatnia ekspozycja oczekiwana jest traktowana tak, jak stała pozostająca kwota należna.

Jeżeli wartość alfa jest szacowana zgodnie z niniejszym ustępem, nie powinna ona być mniejsza niż 1,2.

10. Do celów oszacowania wartości alfa zgodnie z ust. 9 instytucja dopilnowuje,

aby licznik i mianownik obliczano w sposób konsekwentny pod względem metodyki stosowania modeli, specyfikacji parametrów i składu portfela. Metoda wykorzystana do oszacowania α jest oparta na przyjętej przez instytucję koncepcji kapitału wewnętrznego, należycie udokumentowana i poddana zatwierdzeniu przez niezależny organ. Ponadto instytucja weryfikuje swoje oszacowania współczynnika alfa co najmniej raz na kwartał lub częściej, jeżeli skład portfela ulega z czasem zróżnicowaniu. Instytucja ocenia również ryzyko modelu.

11. Instytucja wykazuje w sposób zadowalający właściwe organy, że jej wewnętrzne oszacowania wartości alfa uwzględniają w liczniku istotne przyczyny zależności występującej po rozkładzie wartości rynkowych transakcji lub portfeli transakcji na poszczególnych kontrahentów. W wewnętrznych oszacowaniach alfa uwzględnia się granulację portfeli.
12. Sprawując nadzór nad stosowaniem oszacowań zgodnie z ust. 9, właściwe organy mają na uwadze znaczne zróżnicowanie między oszacowaniami alfa wynikające z możliwości wystąpienia błędnej specyfikacji w modelach stosowanych w odniesieniu do licznika, w szczególności w przypadku występowania wypukłości.
13. W stosownych przypadkach parametry zmienności i korelacji czynników ryzyka rynkowego stosowane przy wspólnym modelowaniu ryzyka rynkowego i kredytowego są uzależnione od czynnika ryzyka kredytowego, aby uwzględnić potencjalny wzrost zmienności lub korelacji w razie pogorszenia koniunktury gospodarczej.

Artykuł 279

Wartość ekspozycji w odniesieniu do pakietów kompensowania podlegających umowie o dostarczenie zabezpieczenia

1. Jeżeli pakiet kompensowania podlega umowie o dostarczenie zabezpieczenia i bieżącej wycenie rynkowej, instytucja może zastosować jedną z następujących miar EPE:
 - a) efektywną EPE bez uwzględniania jakichkolwiek zabezpieczeń posiadanych lub przekazanych w ramach depozytu zabezpieczającego powiększonego o każde zabezpieczenie udzielone kontrahentowi niezależnie od bieżącej wyceny i procesu uzupełniania zabezpieczenia ani od bieżącej ekspozycji;
 - b) narzut, w ramach którego odzwierciedla się potencjalny wzrost ekspozycji w okresie ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia, powiększony o większą z następujących kwot:
 - (i) bieżącą ekspozycję, w tym wszystkie zabezpieczenia aktualnie posiadane lub przekazane, inne niż zabezpieczenie żądane lub będące przedmiotem sporu.
 - (ii) największą wartość ekspozycji netto, w tym zabezpieczenie na mocy umowy o dostarczenie zabezpieczenia, która nie uruchamia wezwania do zabezpieczenia. Kwota ta odzwierciedla wszystkie mające zastosowanie progi, kwoty minimalnego transferu, kwoty niezależne i początkowe depozyty zabezpieczające na podstawie umowy o dostarczenie zabezpieczenia;
 - c) jeżeli w ramach modelu uwzględnia się skutki uzupełniania zabezpieczenia przy szacowaniu EE, instytucja może - pod warunkiem uzyskania zezwolenia

właściwego organu - zastosować miarę EE uzyskaną przy pomocy takiego modelu bezpośrednio w równaniu podanym w art. 13 ust. 5. Właściwe organy udzielają takiego zezwolenia wyłącznie wtedy, gdy potwierdzą, że przy szacowaniu EE w modelu uwzględnia się odpowiednio skutki uzupełniania zabezpieczenia.

Do celów lit. b) instytucje obliczają narzut jako dodatnią zmianę oczekiwaną wartości wyceny według wartości rynkowej transakcji w okresie ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia. Zmiany wartości zabezpieczenia odzwierciedla się, stosując nadzorcze korekty z tytułu zmienności zgodnie z rozdziałem 4 sekcja 3 lub własne oszacowania korekt z tytułu zmienności w ramach kompleksowej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych, jednak w okresie ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia nie przyjmuje się żadnych płatności z tytułu zabezpieczeń. Okres ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia podlega okresom minimalnym określonym w ust. 2–4.

2. W odniesieniu do transakcji podlegających codziennej korekcie wartości depozytu zabezpieczającego i bieżącej wycenie według wartości rynkowej okres ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia stosowany w celu modelowania wartości ekspozycji wobec umów o dostarczenie zabezpieczenia nie jest krótszy niż:

- a) pięć dni roboczych w przypadku pakietów kompensowania składających się z transakcji odkupu, transakcji pożyczek papierów wartościowych lub towarów i transakcji z obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego;
- b) dziesięć dni roboczych w przypadku wszystkich pozostałych pakietów kompensowania.

Przepisy lit. a) i b) podlegają następującym wyjątkom:

- (i) w przypadku wszystkich pakietów kompensowania, w których liczba transakcji przekracza 5 000 w dowolnym momencie jednego kwartału, okres ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia na następny kwartał nie jest krótszy niż dwadzieścia dni roboczych. Wyjątek ten nie ma zastosowania do ekspozycji instytucji z tytułu transakcji;
- (ii) w przypadku pakietów kompensowania zawierających co najmniej jedną transakcję obejmującą zabezpieczenie nie płynne lub instrument pochodny będący przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, który nie może być łatwo wymieniony, okres ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia nie jest krótszy niż dwadzieścia dni roboczych.

Instytucja określa, czy zabezpieczenie jest nie płynne lub czy instrumenty pochodne będące przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym nie mogą być łatwo wymienione w kontekście skrajnych warunków rynkowych, charakteryzujących się brakiem stale aktywnych rynków, na których kontrahent w ciągu najwyżej dwóch dni uzyskałby wiele notowań cen, które nie spowodowałyby ruchów na rynku ani nie stanowiłyby ceny odzwierciedlającej dyskonto rynkowe (w przypadku zabezpieczenia) ani premii rynkowej (w przypadku instrumentu pochodnego będącego przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym).

Instytucja musi rozważyć, czy transakcje lub papiery wartościowe, które posiada jako zabezpieczenie, są skoncentrowane wokół określonego kontrahenta oraz czy jeżeli ten kontrahent nagle zniknąłby z rynku, instytucja byłaby w stanie zamienić te transakcje lub

papiery wartościowe.

3. Jeżeli instytucja jest zaangażowana w więcej niż dwa spory w zakresie wezwania do uzupełnienia wartości depozytu zabezpieczającego dotyczące określonego pakietu kompensowania lub kontrahenta w ciągu dwóch bezpośrednio poprzednich kwartałów, które to spory trwały dłużej niż mający zastosowanie zgodnie z ust. 2 okres ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia, instytucja przez następne dwa kwartały stosuje w odniesieniu do danego pakietu kompensowania okres ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia, który jest przynajmniej dwa razy dłuższy od okresu określonego w ust. 2.
4. W odniesieniu do korekty wartości depozytu zabezpieczającego o okresowości równej N dni, okres ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia jest co najmniej równy okresowi określonemu w ust. 2, F, powiększonemu o N dni i pomniejszonemu o jeden dzień. To jest:
$$\text{okres ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia} = F + N - 1$$
5. Jeżeli w modelu wewnętrznym uwzględnia się wpływ uzupełniania zabezpieczenia na zmiany wartości rynkowej pakietu kompensowania, instytucja modeluje zabezpieczenie, inne niż środki pieniężne w tej samej walucie, co sama ekspozycja, łącznie z ekspozycją w ramach dokonywanych przez instytucję obliczeń wartości ekspozycji dla transakcji pochodnych poza rynkiem regulowanym i transakcji finansowania papierów wartościowych.
6. Jeżeli instytucja nie jest w stanie modelować zabezpieczenia łącznie z ekspozycją, nie uwzględnia ona w swoich obliczeniach wartości ekspozycji w odniesieniu do transakcji pochodnych poza rynkiem regulowanym i transakcji finansowania papierów wartościowych skutków zabezpieczenia innego niż środki pieniężne w tej samej walucie, co sama ekspozycja, chyba że stosuje ona korekty z tytułu zmienności spełniające normy kompleksowej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych według własnych oszacowań korekt z tytułu zmienności albo normy nadzorczych korekt z tytułu zmienności zgodnie z rozdziałem 4.
7. Instytucja korzystająca z IMM nie uwzględnia w swoich modelach skutków zmniejszenia wartości ekspozycji wynikającego z jakiegokolwiek klauzuli umowy zabezpieczającej, w ramach której wymaga się otrzymania zabezpieczenia w przypadku pogorszenia jakości kredytowej kontrahenta.

Artykuł 280

Zarządzanie CCR – zasady, procesy i systemy

1. Instytucja ustanawia i utrzymuje system zarządzania CCR składający się z:
 - a) zasad, procesów i systemów, aby zapewnić rozpoznanie ryzyka, pomiar, zarządzanie, zatwierdzanie i sprawozdawczość wewnętrzną w zakresie CCR;
 - b) procedur służących zapewnieniu przestrzegania tych zasad, procesów i systemów.

Wspomniane zasady, procesy i systemy opierają się na solidnych założeniach, są konsekwentnie wdrażane i udokumentowane. Dokumentacja zawiera wyjaśnienia dotyczące technik doświadczalnych służących pomiarowi CCR.

2. W systemie zarządzania CCR wymagany na mocy ust. 1 uwzględnia

się mechanizmy rynkowe, płynność oraz zagrożenia natury prawnej i operacyjnej, jakie wiążą się z CCR. System w szczególności gwarantuje, że instytucja przestrzega poniższych zasad:

- a) nie podejmuje działalności gospodarczej z kontrahentem, nie oceniwszy wcześniej jego wiarygodności kredytowej;
 - b) w sposób właściwy uwzględnia ryzyko kredytowe przed rozliczeniem i w trakcie rozliczenia;
 - c) zarządza takim ryzykiem na poziomie kontrahenta, sumując ekspozycje na ryzyko kredytowe kontrahenta z innymi ekspozycjami kredytowymi, oraz całego przedsiębiorstwa w sposób jak najbardziej kompleksowy i wszechstronny.
3. Instytucja stosująca IMM zapewnia uwzględnienie w swoim systemie zarządzania CCR ryzyka utraty płynności we wszystkich poniższych przypadkach w zadowalający właściwy organ sposób:
- a) potencjalne przychodzące wezwania do uzupełnienia depozytu zabezpieczającego w kontekście wymian zmiennego depozytu zabezpieczającego lub innych rodzajów depozytu zabezpieczającego, takich jak depozyt początkowy lub depozyt niezależny, w sytuacji niekorzystnych wstrząsów na rynkach;
 - b) potencjalne przychodzące wezwania do zwrotu nadwyżki zabezpieczenia przekazanego przez kontrahentów;
 - c) wezwania wynikające z potencjalnego obniżenia wewnętrznej oceny jakości kredytowej przeprowadzonej przez instytucję.

Instytucja zapewnia ponowne wykorzystanie zabezpieczenia w taki sposób i w takim stopniu, jakie odpowiadają jej potrzebom w zakresie płynności i nie stanowią zagrożenia dla terminowego przekazania lub zwrotu depozytu zabezpieczającego.

4. Organ zarządzający i kadra kierownicza wyższego szczebla instytucji aktywnie uczestniczą w zarządzaniu CCR i zapewniają przeznaczenie odpowiednich środków na ten cel. Kadra kierownicza wyższego szczebla zdaje sobie sprawę z ograniczeń i założeń wynikających ze stosowanego modelu oraz wpływu, jaki te ograniczenia i założenia mogą mieć na miarodajność wyników uzyskanych w procesie formalnym. Kadra kierownicza wyższego szczebla bierze także pod uwagę niepewność otoczenia rynkowego oraz zagadnienia związane z prowadzeniem działalności, mając świadomość tego, w jaki sposób rzutują one na model.
5. Codzienne sprawozdania na temat ekspozycji instytucji na ryzyko kredytowe kontrahenta przygotowywane zgodnie z art. 281 ust. 2 lit. b) muszą być analizowane na szczeblu kadry kierowniczej posiadającej wystarczające uprawnienia i kompetencje, by móc decydować o ograniczeniu pozycji zajmowanych przez poszczególnych kierowników działu kredytowego lub traderów, czy też o ograniczeniu ogólnej ekspozycji danej instytucji na CCR.
6. System zarządzania CCR instytucji ustanowiony zgodnie z ust. 1 stosuje się w powiązaniu z wewnętrznymi limitami dotyczącymi działalności kredytowej i handlowej. Z tego powodu limity te stosuje się do używanego przez instytucję modelu pomiaru ryzyka w sposób jednolity w długim okresie i zrozumiały dla kierowników działu kredytowego, traderów oraz kadry kierowniczej wyższego szczebla. Instytucja posiada sformalizowany

proces informowania odpowiedniego szczebla kadry kierowniczej o naruszeniu limitów ryzyka.

7. W ramach pomiaru CCR instytucja mierzy wykorzystanie linii kredytowych w perspektywie dziennej i śróddziennej. Pomiarowi podlega także bieżąca ekspozycja przed ustanowieniem i po ustanowieniu zabezpieczenia. Na poziomie portfela i kontrahenta instytucja oblicza i monitoruje ekspozycję szczytową lub potencjalną przyszłą ekspozycję w wybranym przez siebie przedziale ufności. Instytucja bierze pod uwagę pozycje charakteryzujące się wysoką wartością lub dużą koncentracją, w tym grupy kontrahentów powiązanych ze sobą pod względem branży i rynku.
8. Instytucja ustanawia i utrzymuje rutynowy i rygorystyczny program testów warunków skrajnych. Wyniki takich testów podlegają regularnej, co najmniej kwartalnej weryfikacji przez kadrę kierowniczą wyższego szczebla oraz znajdują odzwierciedlenie w zasadach i limitach dotyczących CCR ustalanych przez organ zarządzający lub kadrę kierowniczą wyższego szczebla. Tam, gdzie testy warunków skrajnych ujawniają szczególną podatność na określone okoliczności, instytucja podejmuje bezzwłoczne działania w celu przeciwdziałania wiążącym się z tym zagrożeniom.

Artykuł 281

Struktury organizacyjne zarządzania CCR

1. Instytucja stosująca IMM ustanawia i utrzymuje:
 - a) jednostkę do spraw kontroli ryzyka, która spełnia wymogi ust. 2;
 - b) jednostkę do spraw zarządzania zabezpieczeniem, która spełnia wymogi ust. 3.
2. Jednostka do spraw kontroli ryzyka odpowiada za opracowanie i stosowanie systemu zarządzania CCR instytucji, w tym za pierwotną i bieżącą weryfikacją modelu wewnętrznego, oraz spełnia następujące funkcje i wymagania:
 - a) odpowiada za opracowanie i stosowanie systemu zarządzania CCR instytucji;
 - b) sporządza codzienne sprawozdania na temat wyników funkcjonowania stosowanego przez instytucję modelu pomiaru ryzyka i analizuje te wyniki. Analiza taka obejmuje ocenę związku między miarami wartości ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta a limitami dotyczącymi działalności handlowej;
 - c) kontroluje spójność danych wejściowych, a także sporządza i analizuje sprawozdania dotyczące wyników funkcjonowania stosowanego przez instytucję modelu pomiaru ryzyka, łącznie z oceną związku między miarami ekspozycji na ryzyko a limitami dotyczącymi działalności kredytowej i handlowej;
 - d) jest niezależna od jednostek odpowiedzialnych za ekspozycje powstające, odnawiane lub z tytułu transakcji oraz wolna od wszelkich niepożądanych wpływów;
 - e) składa się z odpowiednio wykwalifikowanej kadry;
 - f) podlega bezpośrednio kadrze kierowniczej wyższego szczebla tej instytucji;

- g) jej praca jest ściśle związana z procesem bieżącego zarządzania ryzykiem kredytowym instytucji;
 - h) wyniki tej pracy muszą stanowić integralną część procesu planowania, monitorowania i kontrolowania profilu ryzyka kredytowego i ogólnego profilu ryzyka instytucji.
3. Jednostka do spraw zarządzania zabezpieczeniem realizuje następujące zadania i funkcje:
- a) obliczanie wartości depozytu zabezpieczającego i wzywanie do uzupełnienia jego wartości, zarządzanie sporami związanymi z wezwaniem do uzupełnienia wartości depozytu zabezpieczającego oraz codzienne przekazywanie dokładnych informacji o poziomach kwot niezależnych, początkowych depozytów zabezpieczających oraz zmiennych depozytów zabezpieczających;
 - b) kontrolowanie prawidłowości danych wykorzystywanych do sporządzania wezwań do uzupełnienia wartości depozytu zabezpieczającego oraz zapewnianie spójności i regularnego uzgadniania tych danych z wszystkimi odpowiednimi źródłami danych w ramach instytucji;
 - c) monitorowanie stopnia ponownego wykorzystania zabezpieczenia oraz wszelkich zmian w zakresie praw instytucji do zabezpieczenia lub związanych z zabezpieczeniem, które przekazuje;
 - d) informowanie odpowiedniego szczebla kadry kierowniczej o rodzajach ponownie wykorzystanych aktywów zabezpieczających oraz o warunkach takiego ponownego wykorzystania z uwzględnieniem instrumentu, jakości kredytowej oraz terminu zapadalności;
 - e) monitorowanie koncentracji poszczególnych rodzajów aktywów zabezpieczających akceptowanych przez instytucję;
 - f) przedstawianie kadrze kierowniczej wyższego szczebla regularnych, co najmniej kwartalnych sprawozdań na temat zarządzania zabezpieczeniem, zawierających informacje na temat rodzaju otrzymanego i przekazanego zabezpieczenia, skali, rozkładu pod względem terminów oraz przyczyn sporów dotyczących wezwania do uzupełnienia wartości depozytu zabezpieczającego. W takiej wewnętrznej sprawozdawczości odzwierciedla się również trendy dotyczące tych danych.
4. Kadra kierownicza wyższego szczebla przydziela jednostce do spraw zarządzania zabezpieczeniem odpowiednie zasoby wymagane na mocy ust. 1 lit. b), aby zapewnić osiągnięcie odpowiedniego poziomu wydajności operacyjnej systemów jednostki, mierzonych terminowością i prawidłowością wystosowywanych przez instytucję wezwań do uzupełnienia wartości depozytu zabezpieczającego oraz terminowością odpowiedzi instytucji na wezwania do uzupełnienia wartości depozytu zabezpieczającego wystosowane przez jej kontrahentów. Kadra kierownicza wyższego szczebla zapewnia odpowiednie wykwalfikowanie kadr jednostki, tak aby działania związane z wezwaniem i sporami były realizowane terminowo oraz aby umożliwić instytucji ograniczenie liczby sporów na dużą skalę spowodowanych wolumenem transakcji.

Artykuł 282
Przegląd systemu zarządzania CCR

Instytucja przeprowadza regularnie niezależny przegląd swojego systemu zarządzania CCR za pomocą własnego procesu kontroli wewnętrznej. Przegląd ten obejmuje zarówno działalność jednostki do spraw kontroli, jak i jednostki do spraw zarządzania zabezpieczeniem, wymaganych na mocy przepisów art. 281, oraz dotyczy w szczególności co najmniej następujących aspektów:

- (a) poprawności dokumentacji systemu i procesu zarządzania CCR wymaganych w art. 280;
- (b) organizacji jednostki kontroli CCR, wymaganej w art. 281 ust. 1 lit. a);
- (c) organizacji jednostki do spraw zarządzania zabezpieczeniem, wymaganej w art. 281 ust. 1 lit. b);
- (d) uwzględnienia miar CCR w bieżącym zarządzaniu ryzykiem;
- (e) procesu zatwierdzania modeli i systemów wyceny ryzyka stosowanych przez pracowników jednostek handlowych i ewidencyjnych;
- (f) zatwierdzania wszelkich istotnych zmian w procesie pomiaru CCR;
- (g) zakresu CCR ujętego w modelu pomiaru ryzyka;
- (h) spójności systemu informacji zarządczej;
- (i) dokładności i kompletności danych dotyczących CCR;
- (j) dokładnego odzwierciedlenia warunków prawnych zawartych w umowach dotyczących zabezpieczeń i umowach o kompensowaniu zobowiązań w pomiarach wartości ekspozycji;
- (k) sprawdzenie spójności, terminowości oraz rzetelności źródeł danych wykorzystywanych do zasilania modeli wewnętrznych, w tym ocenę stopnia niezależności takich źródeł;
- (l) dokładności i zasadności założeń dotyczących zmienności i korelacji;
- (m) dokładności wycen i obliczeń związanych z ryzykiem transformacji;
- (n) sprawdzenia dokładności modelu poprzez częste weryfikacje historyczne, jak określono w art. 287 ust. 1 lit. b)–e);
- (o) zgodności jednostki kontroli do spraw CCR i jednostki do spraw zarządzania zabezpieczeniem z odpowiednimi wymogami regulacyjnymi.

Artykuł 283
Test praktyczny

1. Instytucje gwarantują, że rozkład ekspozycji powstały w wyniku zastosowania modelu obliczania efektywnej EPE jest ściśle związany z procesem bieżącego zarządzania CCR tej instytucji oraz że wyniki stosowania modelu są uwzględniane w procesie zatwierdzania

kredytów, zarządzania CCR oraz alokacji kapitału wewnętrznego.

2. Instytucja wykazuje w sposób zadowalający właściwe organy, że co najmniej na rok przed uzyskaniem zgody właściwych organów na wykorzystanie IMM zgodnie z art. 277 stosowała i nadal stosuje model obliczania rozkładu ekspozycji, który spełnia zasadniczo wymogi ustanowione w niniejszej sekcji i na podstawie którego oblicza się EPE.
3. Model służący ustaleniu rozkładu ekspozycji CCR stanowi część systemu zarządzania CCR wymaganego na mocy art. 280. W ramach tego systemu dokonuje się pomiaru wykorzystania linii kredytowych, sumując ekspozycje na ryzyko kredytowe kontrahenta z innymi ekspozycjami kredytowymi, oraz alokacji kapitału wewnętrznego.
4. Oprócz obliczania EPE instytucja mierzy bieżące ekspozycje i zarządza nimi. W stosownych przypadkach instytucja dokonuje pomiaru bieżącej ekspozycji przed ustanowieniem i po ustanowieniu zabezpieczenia. Test uważa się za miarodajny, jeśli instytucja stosuje inne miary CCR, takie jak ekspozycja szczytowa, oparte na rozkładzie ekspozycji ustalonym za pomocą tego samego modelu obliczania EPE.
5. Instytucja stosuje systemy pozwalające w razie potrzeby dokonywać codziennych oszacowań EE, chyba że wykaze w sposób zadowalający właściwe organy, że jej ekspozycje na ryzyko kredytowe kontrahenta uzasadniają mniejszą częstotliwość obliczeń. Instytucja dokonuje obliczeń EE w odpowiednich punktach okresu prognozowania, tak by uwzględnić strukturę czasową przyszłych przepływów pieniężnych oraz terminy zapadalności umów w sposób odpowiadający istotności i składowi ekspozycji.
6. Ekspozycję mierzy się, monitoruje i kontroluje przez cały okres obowiązywania umów wchodzących w skład pakietu kompensowania, a nie tylko w perspektywie jednego roku. Instytucja stosuje procedury służące rozpoznaniu i kontroli ryzyka, w przypadku gdy ekspozycja wobec kontrahenta trwa dłużej niż jeden rok. Ponadto prognozowany wzrost wartości ekspozycji zalicza się do danych wejściowych modelu kapitału wewnętrznego instytucji.

Artykuł 284

Testy warunków skrajnych

1. Instytucja posiada kompleksowy program testów warunków skrajnych dla CCR, który można wykorzystać do oceny wymogów w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do CCR i który spełnia wymogi ustanowione w ust. 2–10.
2. Testy warunków skrajnych obejmują rozpoznanie możliwych zdarzeń lub zmian warunków ekonomicznych, które mogłyby mieć w przyszłości niekorzystny wpływ na ekspozycje kredytowe instytucji, oraz ocenę zdolności instytucji do reagowania na takie zmiany.
3. Środki wykorzystywane do testów w ramach programu są porównywane z limitami ryzyka i uznawane przez instytucję za część procesu określonego w art. 79 dyrektywy [do wstawienia przez OP].
4. W ramach programu kompleksowo uwzględnia się transakcje i ekspozycję zagregowaną z tytułu wszystkich form ryzyka kredytowego kontrahenta na poziomie poszczególnych kontrahentów w ramach czasowych wystarczających do regularnego

przeprowadzania testów warunków skrajnych.

5. W ramach programu przewiduje się przeprowadzenie co najmniej raz w miesiącu testu warunków skrajnych ekspozycji w odniesieniu do głównych czynników ryzyka rynkowego, takich jak stopy procentowe, kursy walutowe, akcje, spready kredytowe oraz ceny towarów, dla wszystkich kontrahentów instytucji w celu rozpoznania i w razie potrzeby umożliwienia instytucji zredukowania nadmiernych koncentracji określonych ryzyk kierunkowych. Test warunków skrajnych ekspozycji – w tym pojedynczych czynników ryzyka, ryzyka wieloczynnikowego oraz istotnych ryzyk niekierunkowych – oraz wspólny test warunków skrajnych ekspozycji i wiarygodności kredytowej przeprowadza się na poziomie CCR dla kontrahenta, grupy kontrahentów oraz dla całej instytucji.
6. W ramach programu stosuje się co najmniej raz na kwartał scenariusze testu warunków skrajnych dla ryzyka wieloczynnikowego oraz ocenia istotne ryzyka niekierunkowe, z uwzględnieniem ryzyka krzywej dochodowości i ryzyka bazowego. Testy warunków skrajnych dla ryzyka wieloczynnikowego obejmują co najmniej poniższe scenariusze, w których zakłada się następujące zdarzenia:
 - a) wystąpiły poważne zdarzenia ekonomiczne lub rynkowe;
 - b) nastąpił znaczny spadek płynności na rynku ogólnym;
 - c) duży pośrednik finansowy likwiduje pozycje.
7. Dotkliwość wstrząsów powodowanych przez podstawowe czynniki ryzyka jest zgodna z celem testu warunków skrajnych. Przy ocenie wypłacalności w warunkach skrajnych wstrząsy powodowane przez podstawowe czynniki ryzyka muszą być dostatecznie dotkliwe, aby objąć historyczne, nadzwyczajne otoczenie rynkowe, jak również nadzwyczajne, ale wiarygodne skrajne warunki rynkowe. W ramach testów warunków skrajnych ocenia się wpływ takich wstrząsów na fundusze własne, wymogi w zakresie funduszy własnych i zyski. Do celów bieżących procesów monitorowania portfela, zabezpieczania i zarządzania koncentracjami w programie testów uwzględnia się również scenariusze zdarzeń mniej dotkliwych, ale bardziej prawdopodobnych.
8. W programie przewiduje się możliwość przeprowadzenia w razie potrzeby odwrotnych testów warunków skrajnych w celu zidentyfikowania nadzwyczajnych, ale wiarygodnych scenariuszy, które mogą wywoływać poważne niekorzystne skutki. W ramach odwrotnych testów warunków skrajnych uwzględnia się wpływ istotnej nieliniowości produktów portfela.
9. Wyniki testów warunków skrajnych przeprowadzonych w ramach programu są przedstawiane regularnie, co najmniej raz na kwartał, kadrze kierowniczej wyższego szczebla. Sprawozdania i analizy dotyczące wyników obejmują rodzaje największego wpływu na poziomie kontrahenta w całym portfelu, istotne koncentracje w poszczególnych segmentach portfela (w ramach tej samej branży lub regionu), jak również istotne tendencje w odniesieniu do danego portfela i kontrahenta.
10. Kadra kierownicza wyższego szczebla odgrywa kluczową rolę we włączaniu testów warunków skrajnych do systemu zarządzania ryzykiem i podejścia instytucji do podejmowania ryzyka oraz zapewnia wymierność wyników i ich wykorzystanie w zarządzaniu CCR. Wyniki testów warunków skrajnych dla znacznych ekspozycji ocenia się

pod kątem wytycznych, w których wskazano gotowość instytucji do podejmowania ryzyka, oraz przedkłada się kadrze kierowniczej wyższego szczebla do omówienia i podjęcia działań w razie rozpoznania nadmiernego lub skoncentrowanego ryzyka.

Artykuł 285
Ryzyko korelacji

1. Do celów niniejszego artykułu:
 - a) „ogólne ryzyko korelacji” powstaje, gdy prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania przez kontrahentów pozostaje w korelacji dodatniej z ogólnymi czynnikami ryzyka rynkowego;
 - b) „szczególne ryzyko korelacji” powstaje, gdy występuje związek prawny między kontrahentem a emitentem bazowego instrumentu pochodnego będącego przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym lub transakcji finansowania papierów wartościowych.
2. Instytucja uwzględnia odpowiednio ekspozycje, które wiążą się ze znacznym stopniem szczególnego i ogólnego ryzyka korelacji.
3. W celu rozpoznania ogólnego ryzyka korelacji instytucja opracowuje testy warunków skrajnych i analizy scenariuszy, aby przeprowadzić testy warunków skrajnych dla czynników ryzyka, które niekorzystnie wpływają na wiarygodność kredytową kontrahenta. W takich testach uwzględnia się prawdopodobieństwo wystąpienia poważnych wstrząsów w przypadku zmiany zależności między czynnikami ryzyka. Instytucja monitoruje ogólne ryzyko korelacji według produktów, regionów, branż lub innych kategorii, które są istotne dla jej działalności.
4. Instytucja stosuje procedury służące rozpoznawaniu, monitorowaniu i kontrolowaniu przypadków szczególnego ryzyka korelacji w odniesieniu do każdego podmiotu prawnego, począwszy od fazy wstępnej transakcji poprzez cały czas jej trwania. Transakcje z kontrahentami, w przypadku których rozpoznano szczególne ryzyko korelacji, traktuje się w sposób zgodny z ust. 5.
5. Instytucje obliczają wymogi w zakresie funduszy własnych dla CCR w odniesieniu do kontrahentów, w przypadku których rozpoznano szczególne ryzyko korelacji, zgodnie z poniższymi zasadami:
 - a) instrumentów, w przypadku których istnieje szczególne ryzyko korelacji, nie włącza się do tego samego pakietu kompensowania co inne transakcje z kontrahentem i traktuje się każdy z nich jako oddzielny pakiet kompensowania;
 - b) w ramach każdego takiego oddzielnego pakietu kompensowania wartość ekspozycji dla jednopodmiotowych swapów ryzyka kredytowego jest równa całkowitej oczekiwanej stracie wartości pozostałej wartości godziwej instrumentów bazowych, przy założeniu, że emitent bazowy jest objęty postępowaniem likwidacyjnym;
 - c) LGD w przypadku instytucji stosującej podejście określone w rozdziale 3 wynosi 100 % dla takich swapów;

- d) w przypadku instytucji stosującej podejście określone w rozdziale 2 mająca zastosowanie waga ryzyka odpowiada wadze ryzyka transakcji niezabezpieczonej;
 - e) w przypadku wszystkich innych transakcji, które mają jeden podmiot referencyjny, w każdym takim oddzielnym pakiecie kompensowania wartość ekspozycji jest równa wartości transakcji przy założeniu ryzyka niewykonania zobowiązania bazowego wynikającego z nagłych wahań czynników, niezgodnych z oczekiwaniami rynku;
 - f) w zakresie, w jakim wykorzystywane są istniejące szacunki dotyczące ryzyka rynkowego dla wymogów w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do dodatkowego ryzyka niewykonania zobowiązań i migracji, jak określono w tytule IV rozdział 5 sekcja 4, w których założono już występowanie LGD, zastosowane we wzorze LGD wynoszą 100 %.
6. Instytucje przedkładają kadrze kierowniczej wyższego szczebla i właściwemu komitetowi organu zarządzającego regularne sprawozdania na temat szczególnego i ogólnego ryzyka korelacji oraz kroków podejmowanych celem zarządzania tymi rodzajami ryzyka.

Artykuł 286
Spójność stosowania modeli

1. Instytucja zapewnia spójność stosowania modeli zgodnie z art. 278, przyjmując co najmniej poniższe środki:
- a) w modelu wewnętrznym uwzględnia się warunki i specyfikacje transakcji w sposób terminowy, kompletny i ostrożny;
 - b) warunki transakcji obejmują co najmniej kwoty referencyjne dotyczące umowy, termin zapadalności, aktywa referencyjne, uzgodnienia dotyczące uzupełniania zabezpieczenia i kompensowania;
 - c) warunki i specyfikacje przechowywane są w bazie danych, która podlega formalnej i okresowej kontroli;
 - d) proces uznawania uzgodnień dotyczących kompensowania wymaga weryfikacji prawnej, która potwierdza ich egzekwowalność;
 - e) weryfikacja wymagana w lit. d) zostaje umieszczona w bazie danych, o której mowa w lit. c), przez niezależną jednostkę;
 - f) zasilanie modelu EPE danymi na temat warunków i specyfikacji transakcji podlega kontroli wewnętrznej;
 - g) stosuje się procesy formalnych uzgodnień między modelem a systemami danych źródłowych w celu sprawdzania na bieżąco, czy warunki i specyfikacje transakcji są uwzględniane w EPE w sposób prawidłowy lub przynajmniej ostrożny.
2. Do obliczania bieżących ekspozycji wykorzystuje się aktualne dane rynkowe. Instytucja może kalibrować swój model EPE, wykorzystując historyczne dane rynkowe albo zakładane dane rynkowe w celu ustalenia parametrów podstawowych procesów

stochastycznych, takich jak dryf, zmienność i korelacja. Jeżeli instytucja wykorzystuje dane historyczne, muszą one obejmować okres co najmniej trzech lat. Dane te muszą być aktualizowane co najmniej raz na kwartał lub częściej, jeśli jest to konieczne, aby odzwierciedlić warunki rynkowe.

Aby obliczyć efektywną EPE przy pomocy kalibracji dla warunków skrajnych, instytucja kalibruje efektywną EPE, wykorzystując dane z trzech lat obejmujące okres występowania warunków skrajnych w odniesieniu do spreadów swapu ryzyka kredytowego kontrahentów instytucji albo zakładane dane rynkowe za taki sam okres występowania warunków skrajnych.

W tym celu instytucja stosuje wymogi określone w ust. 3, 4 i 5.

3. Instytucja wykazuje, co najmniej kwartalnie, w sposób zadowalający właściwy organ, że okres występowania warunków skrajnych wykorzystany do obliczeń wymaganych niniejszym ustępem pokrywa się z okresem występowania wyższych spreadów swapu ryzyka kredytowego lub innych spreadów kredytowych (takich jak kredyt lub obligacje korporacyjne) w odniesieniu do reprezentatywnej próby jej kontrahentów z transakcjami spreadu kredytowego. W przypadku gdy instytucja nie posiada wystarczających danych na temat spreadu kredytowego w odniesieniu do kontrahenta, przyporządkowuje danego kontrahenta do określonych danych na temat spreadu kredytowego na podstawie regionu, ratingu wewnętrznego i rodzaju działalności.
 4. W modelu EPE dla wszystkich kontrahentów wykorzystuje się historyczne lub zakładane dane, które obejmują dane za okres występowania warunków skrajnych dla działalności kredytowej, w sposób zgodny z metodą wykorzystywaną do kalibrowania modelu EPE względem aktualnych danych.
 5. Aby ocenić efektywność przeprowadzonej kalibracji dla warunków skrajnych dla efektywnej EPE, instytucja opracowuje kilka portfeli odniesienia podatnych na główne czynniki ryzyka, na które narażona jest instytucja. Ekspozycję na te portfele odniesienia oblicza się za pomocą:
a) metody testów warunków skrajnych w oparciu o bieżące wartości rynkowe i parametry modelu skalibrowane względem skrajnych warunków rynkowych; oraz b) ekspozycji wygenerowanej w okresie występowania warunków skrajnych, ale przy zastosowaniu metody określonej w niniejszej sekcji (wartość rynkowa na koniec okresu występowania warunków skrajnych, zmienność i korelację za trzyletni okres występowania warunków skrajnych).
- Właściwe organy wymagają od instytucji dostosowania kalibracji dla warunków skrajnych, jeżeli ekspozycje na wspomniane portfele odniesienia są w znacznym stopniu rozbieżne.
6. Instytucja poddaje model procesowi weryfikacji, który jest wyraźnie opisany w jej zasadach i procedurach. W ramach procesu weryfikacji:
a) określa się rodzaj testów niezbędnych do zapewnienia wewnętrznej spójności modelu oraz ustalenia warunków, w których przyjęte założenia w odniesieniu do modelu są niewłaściwe, co może skutkować zaniżeniem wartości EPE;
b) uwzględnia się weryfikację kompleksowości działania modelu.
 7. Instytucja monitoruje odpowiednie ryzyko i stosuje procedury służące korygowaniu jej oszacowań efektywnej EPE w przypadku, gdy takie ryzyko staje się znaczące. Aby zachować

zgodność z niniejszym ustępem, instytucja:

- a) identyfikuje swoje ekspozycje na szczególne ryzyko korelacji, powstające w sposób określony w art. 285 ust. 1 lit. b), i ekspozycje na ogólne ryzyko korelacji, powstające w sposób określony w art. 285 ust. 1 lit. a), a także zarządza tymi ekspozycjami;
 - b) w przypadku ekspozycji o rosnącym profilu ryzyka po jednym roku – regularnie porównuje oszacowania roczne odpowiedniej miary ekspozycji z wartością takiej miary ekspozycji obejmującą cały okres trwania ekspozycji;
 - c) w przypadku ekspozycji z rezydualnym terminem zapadalności krótszym niż jeden rok – regularnie porównuje koszt odtworzenia (bieżąca ekspozycja) z faktycznym profilem zrealizowanych ekspozycji i przechowuje dane umożliwiające takie porównanie.
8. Instytucja stosuje wewnętrzne procedury pozwalające sprawdzić, czy przed zaliczeniem danej transakcji do pakietu kompensowania została ona objęta możliwą do wyegzekwowania na drodze prawnej umową o kompensowaniu, która spełnia wymogi określone w sekcji 7.
9. Instytucja, która korzysta z zabezpieczenia w celu zredukowania CCR, stosuje procedury wewnętrzne pozwalające sprawdzić, czy zabezpieczenie takie spełnia odpowiednie normy pewności prawa określone w rozdziale 4, zanim jego skutki zostaną uznane w obliczeniach.
10. EUNB monitoruje zakres praktyk w tym obszarze oraz, zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, wydaje wytyczne dotyczące stosowania tego artykułu.

Artykuł 287

Wymagania w zakresie systemu zarządzania ryzykiem

1. Instytucja stosuje się do następujących wymogów:
- a) spełnia wymagania jakościowe określone w przepisach części trzeciej tytuł IV rozdział 5;
 - b) regularnie realizuje program weryfikacji historycznej, porównując miary ryzyka wygenerowane przez model ze zrealizowanymi miarami ryzyka oraz hipotetyczne zmiany oparte na statycznych pozycjach przy zastosowaniu zrealizowanych miar;
 - c) przeprowadza wstępne zatwierdzenie oraz bieżące okresowe przeglądy swojego modelu ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta i wygenerowanych przez ten model miar ryzyka. Zatwierdzanie i przegląd modelu muszą być niezależne od jego opracowywania;
 - d) organ zarządzający i kadra kierownicza wyższego szczebla uczestniczą w procesie kontroli ryzyka i zapewniają przeznaczenie odpowiednich środków na kontrolę ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta. W tym celu codzienne sprawozdania przygotowywane przez niezależną jednostkę do spraw kontroli ryzyka, ustanowioną zgodnie z art. 281 ust. 1 lit. a), są analizowane na szczeblu kadry kierowniczej posiadającej wystarczające uprawnienia i kompetencje, by móc decydować o ograniczeniu pozycji zajmowanych przez poszczególnych traderów czy też o ograniczeniu ogólnej ekspozycji na ryzyko danej instytucji;

- e) wewnętrzny model pomiaru ekspozycji na ryzyko zostaje włączony do procesu bieżącego zarządzania ryzykiem instytucji;
 - f) system pomiaru ryzyka jest stosowany w powiązaniu z wewnętrznymi limitami dotyczącymi działalności handlowej i ekspozycji. Z tego powodu limity ekspozycji stosuje się do używanego przez instytucję modelu pomiaru ryzyka w sposób jednolity w długim okresie i zrozumiały dla traderów, działu kredytowego oraz kadry kierowniczej wyższego szczebla;
 - g) instytucja zapewnia należyte udokumentowanie swojego systemu zarządzania ryzykiem. Instytucja posiada w szczególności udokumentowany zbiór wewnętrznych zasad, mechanizmów kontroli i procedur dotyczących funkcjonowania systemu pomiaru ryzyka, jak również ustalenia mające zapewnić przestrzeganie tych zasad;
 - h) w ramach własnego procesu kontroli wewnętrznej instytucji przeprowadza się regularnie niezależny przegląd systemu pomiaru ryzyka. Przegląd ten musi obejmować działalność jednostek handlowych oraz niezależnej jednostki do spraw kontroli ryzyka. Przegląd całościowego procesu zarządzania ryzykiem odbywa się w regularnych odstępach (co najmniej raz w roku) i obejmuje co najmniej wszystkie elementy wymienione w art. 282;
 - i) bieżące zatwierdzanie modeli ryzyka kredytowego kontrahenta, z uwzględnieniem weryfikacji historycznej, jest okresowo sprawdzane na szczeblu kadry kierowniczej posiadającej wystarczające uprawnienia, by móc decydować o działaniach, które zostaną podjęte w celu usunięcia słabych punktów modeli.
2. Właściwe organy uwzględniają zakres, w jakim instytucja spełnia wymagania przepisów ust. 1 przy ustalaniu poziomu alfa, jak określono w art. 278 ust. 4. Wyłącznie te instytucje, które w pełni spełniają przedmiotowe wymogi, kwalifikują się do stosowania minimalnego mnożnika.
 3. Instytucja dokumentuje proces wstępnego i bieżącego zatwierdzania swojego modelu ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta oraz obliczania miar ryzyka wygenerowanych przez modele na tyle szczegółowo, aby umożliwić osobie trzeciej odtworzenie, odpowiednio, analizy i miar ryzyka. W dokumentacji tej określa się: częstotliwość przeprowadzania analizy weryfikacji historycznej i innych bieżących procedur zatwierdzania, sposób zatwierdzania przepływów danych i portfeli oraz wykorzystywane analizy.
 4. Instytucja definiuje kryteria oceny swoich modeli ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta oraz modeli dostarczających dane wejściowe do obliczania ekspozycji oraz posiada sporządzone na piśmie zasady opisujące proces identyfikacji i naprawiania niedopuszczalnych wyników.
 5. Instytucja określa sposób konstruowania reprezentatywnych portfeli kontrahenta do celów zatwierdzania modelu ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta i wygenerowanych przez niego miar ryzyka.
 6. W ramach zatwierdzania modeli ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta i wygenerowanych przez nie miar ryzyka, które generują rozkład prognoz, uwzględnia się więcej niż jedną statystykę rozkładu prognoz.

Artykuł 288
Wymagania niezbędne do zatwierdzenia modeli EPE

1. W ramach wstępnego i bieżącego zatwierdzenia swojego modelu ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta oraz obliczania miar ryzyka wygenerowanych przez model instytucja zapewnia spełnienie następujących wymagań:
 - a) instytucja przeprowadza weryfikacje historyczne z wykorzystaniem danych historycznych na temat zmian czynników ryzyka rynkowego przed uzyskaniem zezwolenia właściwych organów zgodnie z art. 277 ust. 1. W ramach takiej weryfikacji historycznej uwzględnia się szereg różnych horyzontów czasowych prognoz na przestrzeni co najmniej jednego roku, o wielu różnych datach rozpoczęcia i obejmujących szeroki zakres warunków rynkowych;
 - b) instytucja stosująca podejście określone w art. 278 ust. 12 lit. b) regularnie weryfikuje swój model, aby zbadać, czy zrealizowane ekspozycje bieżące są zgodne z prognozami dla wszystkich okresów ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia na przestrzeni jednego roku. Jeżeli niektóre transakcje w pakiecie kompensowania mają termin zapadalności krótszy niż jeden rok, a pakiet kompensowania jest bardziej wrażliwy na czynniki ryzyka bez tych transakcji, uwzględnia się to przy weryfikacji;
 - c) przeprowadza ona weryfikację historyczną wyników stosowania swojego modelu ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta i odpowiednich miar ryzyka wygenerowanych przez model, jak również prognoz dotyczących czynników ryzyka rynkowego. W odniesieniu do zabezpieczonych transakcji uwzględnia się te horyzonty czasowe prognoz, które odzwierciedlają typowe okresy ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia stosowane w transakcjach zabezpieczonych lub transakcjach z obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia;
 - d) jeżeli weryfikacja modelu wskazuje, że efektywna EPE jest zaniżona, instytucja podejmuje niezbędne działania, aby wyeliminować niedokładność modelu;
 - e) w ramach procesu wstępnej i bieżącej weryfikacji modelu testuje ona modele wyceny stosowane do obliczania ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta przy określonym scenariuszu przyszłych szokowych zmian mających wpływ na czynniki ryzyka rynkowego. Modele wyceny opcji uwzględniają nieliniowy charakter wartości opcji w odniesieniu do czynników ryzyka rynkowego;
 - f) w modelu ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta uwzględnia się informacje charakterystyczne dla danych transakcji, niezbędne w celu agregowania ekspozycji na poziomie pakietu kompensowania. Instytucja sprawdza, czy w ramach modelu transakcje są przypisane właściwemu pakietowi kompensowania;
 - g) model ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta zawiera informacje charakterystyczne dla danych transakcji, by ująć skutki uzupełniania depozytu zabezpieczającego. Bierze się w nim pod uwagę zarówno bieżącą kwotę depozytu zabezpieczającego, jak i depozyt zabezpieczający, który będzie przekazywany między kontrahentami w przyszłości. Model taki uwzględnia charakter umów dotyczących depozytu zabezpieczającego (jednostronnych lub dwustronnych), częstotliwość wezwań do uzupełnienia wartości depozytu zabezpieczającego, okres ryzyka w związku z

uzupełnieniem zabezpieczenia, minimalny próg ekspozycji niepodlegającej uzupełnieniu zabezpieczenia, jaki instytucja jest gotowa zaakceptować, oraz minimalną kwotę transferu. Model taki pozwala oszacować zmianę wartości wyceny przekazanego depozytu zabezpieczającego według wartości rynkowej lub stosować zasady określone w rozdziale 4;

- h) częścią procesu weryfikacji modelu jest statyczna weryfikacja historyczna przeprowadzona na reprezentatywnym kontrahencie. Instytucja dokonuje takiej weryfikacji historycznej w regularnych odstępach czasu na reprezentatywnej grupie portfeli kontrahentów (faktycznych lub hipotetycznych). Takie reprezentatywne portfele wybiera się na podstawie stopnia ich wrażliwości na istotne czynniki ryzyka oraz kombinacje czynników ryzyka, na jakie instytucja jest narażona;
 - i) instytucja przeprowadza weryfikację historyczną, która ma służyć zbadaniu kluczowych założeń modelu ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta i odpowiednich miar ryzyka, z uwzględnieniem modelowego związku pomiędzy aspektami tego samego czynnika ryzyka oraz modelowych związków pomiędzy czynnikami ryzyka;
 - j) wyniki modeli ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta i wygenerowanych przez nie miar ryzyka poddaje się właściwej weryfikacji historycznej. Program weryfikacji historycznej umożliwia zidentyfikowanie niezadowalających wyników miar ryzyka wygenerowanych przez model EPE;
 - k) instytucja weryfikuje swoje modele ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta i wszystkie miary ryzyka na przestrzeni horyzontów czasowych współmiernych do terminów zapadalności transakcji objętych zwolnieniem z obowiązku stosowania IMM zgodnie z art. 277;
 - l) instytucja regularnie testuje modele wyceny stosowane do obliczania ekspozycji kontrahenta w stosunku do odpowiednich niezależnych poziomów odniesienia w ramach procesu bieżącej weryfikacji modelu;
 - m) bieżąca weryfikacja modelu ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta instytucji i odpowiednie miary ryzyka obejmują ocenę adekwatności ostatnich wyników;
 - n) instytucja ocenia częstotliwość aktualizowania parametrów modelu ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta w ramach procesu wstępnej i bieżącej weryfikacji;
 - o) w ramach wstępnej i bieżącej weryfikacji modeli ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta ocenia się, czy obliczenie ekspozycji na poziomie kontrahenta i pakietu kompensowania jest właściwe.
2. Po uzyskaniu uprzedniego zezwolenia właściwych organów zamiast iloczynu współczynnika alfa i efektywnej EPE można wykorzystać miarę, która jest ostrożniejsza niż wskaźnik stosowany do obliczania regulacyjnej wartości ekspozycji dla każdego kontrahenta. Stopień względnej ostrożności jest oceniany po uzyskaniu wstępnego zatwierdzenia przez właściwe organy oraz w ramach regularnych przeglądów nadzorczych modeli EPE. Instytucja regularnie weryfikuje stopień ostrożności. Bieżąca ocena wyników modeli obejmuje wszystkich kontrahentów, w odniesieniu do których stosuje się dane modele.
3. Jeżeli z weryfikacji historycznej wynika, że model nie jest wystarczająco

dokładny, właściwe organy cofają zezwolenie na stosowanie modelu lub określają odpowiednie środki w celu szybkiej poprawy modelu.

SEKCJA 7

KOMPENSOWANIE UMOWNE

Artykuł 289

Uznawanie kompensowania umownego za ograniczające ryzyko

1. Zgodnie z art. 292 instytucje mogą traktować jako ograniczające ryzyko wyłącznie następujące rodzaje umów o kompensowaniu zobowiązań, o ile umowa o kompensowaniu zobowiązań została uznana przez właściwe organy zgodnie z art. 290 oraz jeżeli instytucja spełnia wymagania określone w art. 291:
 - a) dwustronne umowy nowacji zawarte między instytucją a jej kontrahentem, zgodnie z którymi wzajemne należności i zobowiązania stron zostają automatycznie połączone w taki sposób, że każdorazowo przy odnowieniu zobowiązań określona zostaje pojedyncza kwota netto, w związku z czym powstaje nowa, pojedyncza umowa, która zastępuje wszystkie poprzednie umowy i wszystkie zobowiązania między stronami na mocy tych umów oraz jest wiążąca dla stron;
 - b) inne umowy dwustronne zawarte między instytucją a jej kontrahentem;
 - c) umowy o kompensowaniu międzyproduktowym dotyczące instytucji, które stosują metodę określoną w sekcji 6 w odniesieniu do transakcji objętych zakresem tej metody.

Transakcje kompensowania pomiędzy różnymi podmiotami prawnymi grupy nie mogą być uwzględniane przy obliczaniu wymogów w zakresie funduszy własnych.

Artykuł 290

Uznawanie umów o kompensowaniu zobowiązań

1. Właściwe organy uznają umowę o kompensowaniu zobowiązań wyłącznie wtedy, gdy spełnione są warunki określone w ust. 2 i w stosownych przypadkach w ust. 3.
2. Wszystkie umowy o kompensowaniu zobowiązań wykorzystywane przez instytucję do celów określania wartości ekspozycji w niniejszej części muszą spełniać następujące warunki:
 - a) instytucja zawarła z kontrahentem umowę o kompensowaniu zobowiązań, która tworzy pojedyncze zobowiązanie prawne obejmujące wszystkie transakcje podlegające kompensowaniu i powoduje, że w przypadku niewykonania zobowiązań przez kontrahenta kwota należna instytucji lub wymagalna od niej stanowić będzie jedynie sumę netto wartości dodatnich i ujemnych poszczególnych transakcji objętych kompensowaniem, wycenionych według ich bieżącej wartości rynkowej;
 - b) instytucja udostępniła właściwym organom pisemne opinie prawne wraz z uzasadnieniem świadczące o tym, że w przypadku zakwestionowania umowy o kompensowaniu zobowiązań na drodze sądowej należności i zobowiązania

instytucji nie przekroczyć należności i zobowiązań, o których mowa w lit. a). Opinia prawna zawiera odwołanie do mającego zastosowanie prawa:

- (i) jurysdykcji, w której jest zarejestrowany kontrahent;
 - (ii) jeśli kontrahentem tym jest oddział zagraniczny danego przedsiębiorstwa z siedzibą w innym państwie niż to, w którym przedsiębiorstwo jest zarejestrowane – stosownie do jurysdykcji właściwej dla miejsca, w którym znajduje się ten oddział;
 - (iii) jurysdykcji, której podlegają poszczególne transakcje objęte umową o kompensowaniu zobowiązań;
 - (iv) jurysdykcji, której podlegają wszelkie umowy lub umowy niezbędne do wykonania kompensowania umownego.
- c) ryzyko kredytowe każdego kontrahenta jest agregowane w celu obliczenia wspólnego narażenia prawnego w odniesieniu do transakcji z każdym kontrahentem. Taka łączna wartość jest uwzględniana przy określaniu limitu kredytowego oraz kapitału wewnętrznego;
- d) umowa nie zawiera żadnej klauzuli zezwalającej – w sytuacji niewypełnienia zobowiązania – kontrahentowi wypełniającemu zobowiązania na dokonanie jedynie ograniczonych płatności lub na niedokonywanie żadnych płatności na rzecz majątku strony niewykonującej swoich zobowiązań, nawet wówczas, gdy strona ta jest wierzycielem netto.

Właściwe organy muszą się upewnić, że kompensowanie umowne zachowuje skuteczną moc prawną stosownie do prawa obowiązującego w każdej z odpowiednich jurysdykcji, o których mowa w lit. b). Jeśli którykolwiek z właściwych organów nie jest w tym względzie usatysfakcjonowany, umowa o kompensowaniu zobowiązań nie zostanie uznana za ograniczającą ryzyko w stosunku do żadnego z kontrahentów. Właściwe organy powiadamiają się nawzajem w tym zakresie.

3. Opinie prawne, o których mowa w lit. b), można sporządzać poprzez odniesienie do poszczególnych rodzajów kompensowania umownego. Ponadto w przypadku umów o kompensowaniu międzyproduktowym należy spełnić następujące warunki:

- a) kwota netto, o której mowa w art. 290 ust. 2 lit. a), jest sumą netto dodatnich i ujemnych wartości zamknięć każdej pojedynczej dwustronnej umowy ramowej o kompensowaniu zobowiązań oraz dodatniej i ujemnej wartości wyceny według wartości rynkowej poszczególnych transakcji („kwota netto dla różnych linii produktów”);
- b) w opiniach prawnych, o których mowa w art. 290 ust. 2 lit. b), uwzględnia się kwestię ważności i egzekwowalności całej umowy o kompensowaniu międzyproduktowym zgodnie z jej warunkami oraz kwestię wpływu uzgodnień dotyczących kompensowania na istotne postanowienia objętych nią indywidualnych dwustronnych umów ramowych o kompensowaniu zobowiązań.

Artykuł 291
Obowiązki instytucji

1. Instytucja ustanawia i utrzymuje procedury zapewniające monitorowanie mocy prawnej i egzekwowalności kompensowania umownego w świetle zmian w stosownych jurysdykcjach, o których mowa w art. 290 ust. 2 lit. b).
2. Instytucja przechowuje całość wymaganych dokumentów dotyczących jej kompensowania umownego w swoich aktach.
3. Instytucja uwzględnia wyniki kompensowania przy obliczaniu łącznej ekspozycji każdego kontrahenta na ryzyko kredytowe i na zarządza swoim CCR podstawie tego pomiaru.
4. W przypadku umów o kompensowaniu międzyproduktowym, o których mowa w art. 289, instytucja utrzymuje procedury zgodnie z art. 290 ust. 2 lit. c) pozwalające sprawdzić, czy każda transakcja, która ma zostać włączona do pakietu kompensowania, jest objęta opinią prawną, o której mowa w art. 290 ust. 2 lit. b).

Uwzględniając umowy o kompensowaniu międzyproduktowym, instytucja nadal przestrzega wymogów dotyczących, odpowiednio, uznawania dwustronnych umów o kompensowaniu zobowiązań oraz określonych w rozdziale 4 wymogów dotyczących uznawania ograniczenia ryzyka kredytowego w odniesieniu do wszystkich uwzględnionych pojedynczych dwustronnych umów ramowych o kompensowaniu zobowiązań i transakcji objętych kompensowaniem.

Artykuł 292
Skutki uznawania kompensowania za ograniczające ryzyko

1. Umowy o kompensowaniu zobowiązań traktuje się następująco:
 - a) kompensowanie do celów sekcji 5 i 6 uznaje się według zasad określonych w tych sekcjach;
 - b) w przypadku umów nowacji wazeniu mogą podlegać pojedyncze kwoty netto określone w tych umowach, a nie odpowiednie kwoty brutto.

Przy stosowaniu sekcji 3 instytucje mogą brać pod uwagę umowy nowacji podczas ustalania:

- (i) aktualnego kosztu odtworzenia określonego w art. 269 ust. 1;
- (ii) referencyjnych kwot głównych lub wartości bazowych określonych w art. 269 ust. 2.

Przy stosowaniu sekcji 4 podczas ustalania kwoty referencyjnej, o której mowa w art. 270 ust. 1, instytucje mogą uwzględniać umowę nowacji do celów obliczania referencyjnej kwoty głównej. W takich przypadkach instytucje stosują wartości procentowe podane w tabeli 3;

- c) w przypadku innych umów o kompensowaniu zobowiązań instytucje stosują przepisy

sekcji 3 następująco:

- (i) aktualny koszt odtworzenia, o którym mowa w art. 269 ust. 1, umów objętych umową o kompensowaniu zobowiązań określa się przy uwzględnieniu faktycznego, hipotetycznego kosztu odtworzenia netto wynikającego z umowy; w przypadku gdy kompensowanie rodzi zobowiązanie netto instytucji wyliczającej koszt odtworzenia netto, aktualny koszt odtworzenia zostaje określony jako „0”;
- (ii) wysokość potencjalnego przyszłego zaangażowania kredytowego, o którym mowa w art. 269 ust. 1, z tytułu wszystkich umów objętych umową o kompensowaniu zobowiązań obniża się według następującego wzoru:

$$PCE_{red} = 0.4 \cdot PCE_{gross} + 0.6 \cdot NGR \cdot PCE_{gross}$$

gdzie:

PCE_{red} = obniżona wysokość potencjalnego przyszłego zaangażowania kredytowego z tytułu wszystkich umów z danym kontrahentem objętych prawnie obowiązującą dwustronną umową o kompensowaniu zobowiązań;

PCE_{gross} = suma wartości potencjalnego przyszłego zaangażowania kredytowego z tytułu wszystkich umów z danym kontrahentem objętych prawnie obowiązującą dwustronną umową o kompensowaniu zobowiązań i obliczanych jako iloczyn referencyjnych kwot głównych i wartości procentowych określonych w tabeli 1;

NGR = „wskaźnik netto/brutto” obliczany jako iloraz kosztu odtworzenia netto wszystkich umów objętych prawnie obowiązującą dwustronną umową o kompensowaniu zobowiązań zawartą z danym kontrahentem (licznik) oraz kosztu odtworzenia brutto wszystkich umów objętych prawnie obowiązującą dwustronną umową o kompensowaniu zobowiązań z tym kontrahentem (mianownik).

2. Przy obliczaniu potencjalnego przyszłego zaangażowania kredytowego zgodnie z powyższym wzorem instytucje mogą traktować doskonale dopasowane umowy objęte umową o kompensowaniu zobowiązań jako pojedynczą umowę z referencyjną kwotą główną stanowiącą równowartość wpływów netto.

Przy stosowaniu art. 270 ust. 1 instytucje mogą traktować umowy doskonale dopasowane objęte umową o kompensowaniu zobowiązań jako pojedynczą umowę z referencyjną kwotą główną stanowiącą równowartość wpływów netto, przy czym referencyjne kwoty główne mnoży się przez wartości procentowe podane w tabeli 3.

Do celów niniejszego ustępu umowy doskonale dopasowane są to kontrakty walutowe typu *forward* lub inne podobne umowy, w przypadku których referencyjna kwota główna stanowi równowartość przepływów pieniężnych, o ile te przepływy są wymagalne w tej samej dacie waluty i w całości w tej samej walucie.

3. Wartości procentowe mające zastosowanie do wszelkich innych umów objętych umową o kompensowaniu zobowiązań można obniżyć zgodnie z tabelą 6:

Tabela 6		
Pierwotny termin zapadalności	Kontrakty na stopę procentową	Kontrakty walutowe
Do jednego roku	0,35 %	1,50 %
Od jednego roku do dwóch lat	0,75 %	3,75 %
Dodatek za każdy następny rok	0,75 %	2,25 %

4. W przypadku kontraktów na stopę procentową instytucje kredytowe mogą za zgodą właściwych organów stosować pierwotny termin zapadalności lub rezydualny termin zapadalności.

SEKCJA 8

POZYCJE Z PORTFELA HANDLOWEGO

Artykuł 293

Pozycje z portfela handlowego

5. Do celów stosowania niniejszego artykułu załącznik II zawiera odesłanie do instrumentów pochodnych do celów transferu ryzyka kredytowego wymienionych w sekcji C pkt 8 załącznika I do dyrektywy 2004/39/WE.
6. Przy obliczaniu kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla ryzyka kontrahenta w odniesieniu do pozycji z portfela handlowego instytucje stosują się do następujących zasad:
- a) w przypadku kredytowych instrumentów pochodnych swapu przychodu całkowitego i swapu ryzyka kredytowego, aby uzyskać wartość potencjalnego przyszłego zaangażowania kredytowego według metody określonej w sekcji 3, kwotę nominalną instrumentu mnoży się przez następujące wartości procentowe:
 - (i) 5 % w przypadku zobowiązania referencyjnego, które będąc podstawą ekspozycji bezpośredniej instytucji, stanowiłoby pozycję kwalifikującą się do celów przepisów części trzeciej tytułu IV rozdział 2;
 - (ii) 10 % w przypadku zobowiązania referencyjnego, które będąc podstawą ekspozycji bezpośredniej instytucji, nie stanowiłoby pozycji kwalifikującej się do celów przepisów części trzeciej tytułu IV rozdział 2.

W przypadku instytucji, której ekspozycja z tytułu swapu ryzyka kredytowego stanowi pozycję długą w instrumencie bazowym, wartość procentowa dla potencjalnego przyszłego zaangażowania kredytowego może wynosić 0 %, chyba że swap ryzyka kredytowego podlega likwidacji z chwilą stwierdzenia niewypłacalności podmiotu, którego ekspozycja z tytułu swapu stanowi pozycję krótką w instrumencie

bazowym, nawet jeżeli nie doszło do niewykonania zobowiązania z tytułu instrumentu bazowego.

W przypadku gdy kredytowy instrument pochodny zapewnia ochronę w odniesieniu do „*n*-tego niewykonania zobowiązania” w ramach określonej liczby zobowiązań bazowych, instytucja decyduje o tym, która z powyższych wartości procentowych ma zastosowanie, na podstawie zobowiązania o *n*-tej najniższej jakości kredytowej, które byłoby pozycją kwalifikującą się do celów części trzeciej tytuł IV rozdział 2, gdyby zostało podjęte przez daną instytucję;

- b) instytucje nie mogą stosować uproszczonej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych określonej w art. 217 do celów uznawania skutków zabezpieczenia finansowego;
- c) w przypadku transakcji odkupu oraz transakcji pożyczek papierów wartościowych lub towarów zaksięgowanych w portfelu handlowym instytucje mogą traktować jako uznane zabezpieczenie wszystkie instrumenty finansowe i towary, które kwalifikują się do włączenia do portfela handlowego;
- d) w odniesieniu do ekspozycji z tytułu instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, zaksięgowanych w portfelu handlowym, instytucje mogą traktować jako uznane zabezpieczenie towary, które kwalifikują się do włączenia do portfela handlowego;
- e) do celów obliczenia korekt z tytułu zmienności, w przypadku gdy takie instrumenty finansowe lub towary, które nie są uznane zgodnie z przepisami rozdziału 4, są przekazywane w ramach pożyczki, sprzedawane lub dostarczane, bądź też są pożyczane, nabywane lub otrzymywane jako zabezpieczenie lub z innego tytułu w ramach takiej transakcji, a instytucja wykorzystuje metodę nadzorczą obliczania korekt z tytułu zmienności zgodnie z sekcją 3 rozdział 4, instytucje traktują takie instrumenty i towary w taki sam sposób, jak papiery kapitałowe nieobjęte głównym indeksem, notowane na uznanej giełdzie;
- f) jeżeli instytucja stosuje metodę własnych oszacowań korekty z tytułu zmienności zgodnie z rozdziałem 4 sekcja 3 w odniesieniu do instrumentów finansowych lub towarów, które nie są uznane zgodnie z rozdziałem 4, korekty z tytułu zmienności oblicza się osobno dla każdej pozycji. W przypadku gdy instytucja stosuje metodę modeli wewnętrznych określoną w rozdziale 4 może stosować tę samą metodę również w portfelu handlowym;
- g) w odniesieniu do uznawania umów ramowych o kompensowaniu zobowiązań obejmujących transakcje odkupu, transakcje pożyczek papierów wartościowych lub towarów lub inne transakcje oparte na rynku kapitałowym instytucje uznają kompensowanie dokonywane na pozycjach portfela handlowego i portfela niehandlowego, jeśli kompensowane transakcje spełniają następujące warunki:
 - (i) wszystkie transakcje podlegają codziennej wycenie według wartości rynkowej;
 - (ii) wszelkie pozycje pożyczane, nabywane lub otrzymywane w ramach takich transakcji mogą zostać uznane za uznane zabezpieczenie finansowe na mocy

przepisów rozdziału 4, przy czym nie stosuje się wówczas przepisów lit. c)–f) niniejszego ustępu;

- h) w przypadku gdy kredytowy instrument pochodny objęty portfelem handlowym stanowi część zabezpieczenia wewnętrznego, a ochronę kredytową uznano zgodnie z art. 199 niniejszego rozporządzenia, instytucje stosują jedną z poniższych metod:
 - (i) traktują ten kredytowy instrument pochodny w taki sposób, jakby nie istniało ryzyko kontrahenta z tytułu pozycji w tym instrumencie ;
 - (ii) do celów obliczania wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta uwzględniają konsekwentnie wszystkie objęte portfelem handlowym kredytowe instrumenty pochodne, stanowiące część zabezpieczenia wewnętrznego lub zakupione jako ochrona przed ekspozycją na ryzyko kredytowe kontrahenta, jeżeli ochronę kredytową uznano zgodnie z przepisami rozdziału 4.

SEKCJA 9

WYMOGI W ZAKRESIE FUNDUSZY WŁASNYCH W ODNIESIENIU DO EKSPOZYCJI WOBEC PARTNERA CENTRALNEGO

Artykuł 294 Definicje

Do celów niniejszej sekcji stosuje się następujące definicje:

- (1) „wyłączony z masy upadłościowej” w odniesieniu do aktywów oznacza, że istnieją skuteczne uzgodnienia, które gwarantują, że aktywa nie będą dostępne dla wierzycieli partnera centralnego (CCP) lub uczestnika rozliczającego nawet w przypadku niewypłacalności takiego partnera centralnego lub uczestnika rozliczającego;
- (2) „transakcja związana z partnerem centralnym” oznacza umowę lub transakcję wymienioną w art. 295 ust. 1 zawartą między klientem a uczestnikiem rozliczającym, która jest bezpośrednio związana z umową lub transakcją wymienioną w art. 295 ust. 1 zawartą między takim uczestnikiem rozliczającym a partnerem centralnym;
- (3) „uczestnik rozliczający” oznacza przedsiębiorstwo uczestniczące w CCP, odpowiedzialne za wykonanie zobowiązania finansowego wynikającego z tego uczestnictwa;
- (4) „klient” oznacza przedsiębiorstwo związane stosunkiem umownym z uczestnikiem rozliczającym, umożliwiającym temu przedsiębiorstwu rozliczanie jego transakcji z danym partnerem centralnym;
- (5) „wniesiony z góry wkład” oznacza wkład wniesiony przez instytucję do funduszu partnera centralnego na wypadek niewykonania zobowiązania.

Artykuł 295 Zakres przedmiotowy

1. Niniejsza sekcja ma zastosowanie do poniższych umów i transakcji przez cały okres, gdy pozostają one nierozliczone z CCP:
 - a) umowy wymienione w załączniku II oraz kredytowe instrumenty pochodne;
 - b) transakcje odkupu;
 - c) transakcje pożyczek papierów wartościowych lub towarów;
 - d) transakcje z długim terminem rozliczenia;
 - e) transakcje z obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego.
2. Instytucje stosują podejście opisane w art. 297 i 298 w odniesieniu do umów i transakcji nierozliczonych z partnerem centralnym, wymienionych w ust. 1, pod warunkiem że spełnione są wszystkie następujące warunki:
 - a) przedmiotowy partner centralny został upoważniony w swoim państwie członkowskim pochodzenia do świadczenia usług rozliczeniowych zgodnie z prawem krajowym albo – w przypadku partnera centralnego państwa trzeciego lub partnera centralnego świadczącego usługi w państwie innym niż jego państwo członkowskie pochodzenia – uzyskał zezwolenie na świadczenie usług rozliczeniowych w takim państwie członkowskim zgodnie z prawem krajowym tego państwa;
 - b) właściwy organ partnera centralnego, o którym mowa w lit. a), opublikował dokument potwierdzający, że partner centralny stosuje się do wszystkich zaleceń dla partnerów centralnych publikowanych przez Komitet ds. Systemów Płatności i Rozrachunku oraz Komitet Techniczny Międzynarodowej Organizacji Komisji Papierów Wartościowych;
 - c) umowy i transakcje nie zostały odrzucone przez partnera centralnego.
3. Jeżeli co najmniej jedno z kryteriów wymienionych w ust. 2 nie zostało spełnione, instytucje stosują podejście określone w art. 300.

Artykuł 296

Traktowanie transakcji uczestników rozliczających i klientów

1. Instytucje monitorują wszystkie swoje ekspozycje wobec partnerów centralnych i regularnie przekazują informacje na temat tych ekspozycji swojej kadrze kierowniczej wyższego szczebla oraz właściwemu komitetowi lub właściwym komitetom organu zarządzającego.
2. Jeżeli instytucja pełni rolę uczestnika rozliczającego – dla własnych celów lub jako pośrednik finansowy między klientem a partnerem centralnym – wówczas oblicza wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu swoich ekspozycji wobec partnera centralnego zgodnie z art. 297–300.
3. Jeżeli instytucja pełni jednocześnie rolę uczestnika rozliczającego i działa w tym charakterze jako pośrednik finansowy między klientem a partnerem centralnym, oblicza wówczas wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu transakcji związanych z partnerem centralnym przeprowadzanych z klientem zgodnie z odpowiednimi przepisami pozostałych sekcji

niniejszego rozdziału.

4. Jeżeli instytucja jest klientem uczestnika rozliczającego, wówczas oblicza wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu swoich transakcji związanych z partnerem centralnym przeprowadzanych z uczestnikiem rozliczającym zgodnie z odpowiednimi przepisami pozostałych sekcji niniejszego rozdziału.
5. Alternatywnie do podejścia określonego w ust. 4, w przypadku gdy instytucja jest klientem, może ona obliczać wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu jej transakcji związanych z partnerem centralnym przeprowadzanych z uczestnikiem rozliczającym zgodnie z art. 297–300, pod warunkiem że spełnione są oba poniższe warunki:
 - a) pozycje i aktywa tej instytucji związane z przedmiotowymi transakcjami są wyróżnione i oddzielone, zarówno na poziomie uczestnika rozliczającego, jak i partnera centralnego, od pozycji i aktywów uczestników rozliczających oraz pozostałych klientów tego uczestnika rozliczającego, a wspomniane pozycje i aktywa są w wyniku tego oddzielenia wyłączone z masy upadłościowej w przypadku niewykonania zobowiązania lub niewypłacalności dotyczących uczestnika rozliczającego lub jego innego klienta lub klientów;
 - b) odnośne przepisy, regulacje, zasady i ustalenia umowne mające zastosowanie do takiej instytucji bądź partnera centralnego lub dla nich wiążące gwarantują, że w przypadku niewykonania zobowiązania przez uczestnika rozliczającego lub jego niewypłacalności nastąpi przeniesienie pozycji instytucji związanych z tymi umowami i transakcjami oraz odpowiednich zabezpieczeń na innego uczestnika rozliczającego w odpowiednim okresie ryzyka w związku z uzupełnieniem zabezpieczenia.
6. Jeżeli instytucja pełniąca rolę uczestnika rozliczającego zawiera z klientem innego uczestnika rozliczającego ustalenia umowne w celu zapewnienia takiemu klientowi możliwości przeniesienia aktywów i pozycji, o których mowa w ust. 5 lit. b), wówczas może ona przypisać wartość ekspozycji równą zeru zobowiązaniu warunkowemu, które powstało w wyniku takiego ustalenia umownego.

Artykuł 297

Wymogi w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do ekspozycji z tytułu transakcji

1. Instytucja stosuje wagę ryzyka równą 2 % w odniesieniu do wartości ekspozycji dla wszystkich swoich ekspozycji z tytułu transakcji z partnerami centralnymi.
2. Niezależnie od przepisów ust. 1, jeżeli aktywa przekazane jako zabezpieczenie dla partnera centralnego lub uczestnika rozliczającego są wyłączone z masy upadłościowej w razie niewypłacalności partnera centralnego, uczestnika rozliczającego lub jego innego klienta lub klientów, instytucja może przypisać wartość ekspozycji równą zeru w stosunku do ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta związanych z tymi aktywami.
3. Instytucja oblicza wartości ekspozycji swoich ekspozycji z tytułu transakcji z partnerem centralnym zgodnie z odpowiednimi przepisami pozostałych sekcji niniejszego rozdziału.
4. Instytucja oblicza kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem w odniesieniu do jej ekspozycji z tytułu transakcji z partnerami centralnymi do celów art. 108 ust. 8 i art.

151 jako sumę wartości ekspozycji jej ekspozycji z tytułu transakcji z partnerami centralnymi, obliczonych zgodnie z przepisami ust. 2 i 3 pomnożonych przez wagę ryzyka określoną zgodnie z przepisami ust. 1.

5. Niezależnie od przepisów ust. 1 i 2, jeżeli instytucja przekazuje aktywa partnerowi centralnemu jako zabezpieczenie, stosuje do tych aktywów wagę ryzyka, która ma zastosowanie w pozostałych przypadkach na podstawie przepisów rozdziałów 2–4 do wartości ekspozycji obliczanych zgodnie z przepisami ust. 3.

Artykuł 298

Wymogi w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do wkładów do funduszu na wypadek niewykonania zobowiązania

1. Instytucje pełniące rolę uczestników rozliczających utrzymują fundusze własne na pokrycie ekspozycji z tytułu ich wkładów do funduszu partnera centralnego na wypadek niewykonania zobowiązania. Wymogi w zakresie funduszy własnych z tytułu tych ekspozycji są obliczane zgodnie z metodyką określoną w niniejszym artykule.

Jeżeli partner centralny nie posiada oddzielnych funduszy na wypadek niewykonania zobowiązania w odniesieniu do transakcji na produktach obarczonych wyłącznie ryzykiem rozliczenia, określonych w tytule V, oraz w odniesieniu do umów i transakcji wymienionych w art. 295 ust. 1, ale zamiast tego stosuje ten sam fundusz na wypadek niewykonania zobowiązania przeznaczony do podziału strat związanych ze wszystkimi tymi transakcjami i umowami, instytucje stosują metodykę określoną w niniejszym artykule w odniesieniu do wszystkich swoich wkładów do takiego funduszu na wypadek niewykonania zobowiązania.

2. Instytucja oblicza wymóg w zakresie funduszy własnych (K_i) w celu pokrycia ekspozycji z tytułu wniesionego z góry wkładu (DF_i) w następujący sposób:

$$K_i = \left((1 + \beta) \cdot \frac{N}{N - 2} \right) \cdot \frac{DF_i}{DF_{CM}} \cdot K_{CM}$$

gdzie:

β = współczynnik koncentracji podany do wiadomości instytucji przez partnera centralnego;

N = liczba uczestników rozliczających podana do wiadomości instytucji przez partnera centralnego;

DF_{CM} = suma wkładów wniesionych z góry przez wszystkich uczestników rozliczających partnera centralnego ($\sum_i DF_i$) podana do wiadomości instytucji przez partnera centralnego;

K_{CM} = suma wymogów w zakresie funduszy własnych wszystkich uczestników rozliczających partnera centralnego, obliczona zgodnie z odpowiednim wzorem określonym w ust. 3 ($\sum_i K_i$).

Jeżeli partner centralny posiada wiążące ustalenia umowne ze swoimi uczestnikami rozliczającymi, które pozwalają mu na wykorzystanie całości lub części początkowego depozytu zabezpieczającego otrzymanego od jego uczestników rozliczających w taki sam sposób, jak gdyby stanowił wniesione z góry wkłady, do celów obliczeń przewidzianych w niniejszym ustępie uczestnik rozliczający uznaje taki początkowy depozyt zabezpieczający za wniesione z góry wkłady.

3. Instytucje obliczają K_{CM} w następujący sposób:

a) jeżeli $K_{CCP} \leq DF_{CCP}$, instytucje stosują następujący wzór:

$$K_{CM} = c_1 \cdot DF_{CM}^* ;$$

b) jeżeli $DF_{CCP} < K_{CCP} \leq DF^*$, instytucje stosują następujący wzór:

$$K_{CM} = c_2 \cdot (K_{CCP} - DF_{CCP}) + c_1 \cdot (DF^* - K_{CCP}) ;$$

c) jeżeli $DF^* < K_{CCP}$, instytucje stosują następujący wzór:

$$K_{CM} = c_2 \cdot \mu \cdot (K_{CCP} - DF^*) + c_2 \cdot DF_{CM}^*$$

gdzie:

DF_{CCP} = wniesione środki finansowe CCP podane do wiadomości instytucji przez partnera centralnego;

K_{CCP} = kapitał hipotetyczny partnera centralnego podany do wiadomości instytucji przez partnera centralnego;

DF = całkowite wniesione z góry wkłady podane do wiadomości instytucji przez partnera centralnego;

$$DF^* = DF_{CCP} + DF_{CM}^* ;$$

$$DF_{CM}^* = DF_{CM} - 2 \cdot \overline{DF}_i ;$$

$\overline{DF}_i$ = średni wniesiony z góry wkład, $\frac{1}{N} \cdot DF_{CM}$, podany do wiadomości instytucji przez partnera centralnego;

$$c_1 = \text{współczynnik kapitałowy równy } \max \left\{ \frac{1.6\%}{\sqrt{\frac{DF^*}{K_{CCP}}}}, 0.16\% \right\} ;$$

$c_2 =$ współczynnik kapitałowy równy 100 %;

$\mu =$ 1,2.

4. Instytucje pełniące rolę uczestników rozliczających obliczają wymóg w zakresie funduszy własnych (K_i^c) dla ekspozycji z tytułu wkładów wynikających ze zobowiązań umownych (DF_i^c) w następujący sposób:

- a) jeżeli $DF^* \geq K_{CCP}$, instytucje stosują następujący wzór:

$$K_i^c = c_1 \cdot DF_i^c$$

gdzie:

$$c_1 = \text{współczynnik kapitałowy równy } \max \left\{ \frac{1.6\%}{\sqrt{\frac{DF^* + DF_{CM}^c}{K_{CCP}}}}, 0.16\% \right\};$$

$DF_{CM}^c =$ suma wszystkich wkładów wynikających z zobowiązań umownych ($\sum_i DF_i^c$), podanych do wiadomości instytucji przez partnera centralnego;

- b) jeżeli $DF^* < K_{CCP}$, instytucje stosują następujący wzór:

$$K_i^c = c_2 \cdot \mu \cdot \max \{0, DF_i^c - (K_{CCP} - DF^*)\}.$$

5. Kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem dla ekspozycji z tytułu wkładu wniesionego z góry przez instytucję do celów art. 108 ust. 8 i art. 151 oblicza się jako wymogi w zakresie funduszy własnych (K_i) określone zgodnie z przepisami ust. 2–4 i pomnożone przez 12,5.
6. „Wkład wynikający z zobowiązań umownych” oznacza wkład do funduszu partnera centralnego na wypadek niewykonania zobowiązania, który instytucja ma umowny obowiązek wnieść w określonej sytuacji, ale który nie stanowi wniesionego z góry wkładu.
7. W przypadku gdy partner centralny nie posiada funduszu na wypadek niewykonania zobowiązania ani obowiązujących dwustronnych ustaleń umownych ze swoimi uczestnikami rozliczającymi, które pozwalają mu na wykorzystanie całości lub części początkowego depozytu zabezpieczającego otrzymanego od jego uczestników rozliczających w taki sam sposób, jak gdyby stanowił wniesione z góry wkłady, stosuje się następujące zasady:
- a) instytucje zastępują wzór obliczania wymogu w zakresie funduszy własnych (K_i) podany w ust. 2 poniższym wzorem:

$$K_i = \left((1 + \beta) \cdot \frac{N}{N - 2} \right) \cdot \frac{IM_i}{IM} \cdot K_{CM}$$

gdzie:

IM_i = początkowy depozyt zabezpieczający przekazany partnerowi centralnemu przez uczestnika rozliczającego „i”;

IM = suma początkowych depozytów zabezpieczających podana do wiadomości instytucji przez partnera centralnego;

- b) jeżeli DF_{CCP} równa się zero, instytucje stosują wartość 1,6 % dla współczynnika c_1 do celów obliczeń, o których mowa w ust. 3.
8. Jeżeli K_{CCP} równa się zero, instytucje stosują wartość 1,6 % dla współczynnika c_1 do celów obliczeń, o których mowa w ust. 3 i 4.

Artykuł 299

Obliczanie hipotetycznego kapitału partnera centralnego

1. W odniesieniu do umów i transakcji wymienionych w art. 295 ust. 1 partner centralny oblicza kapitał hipotetyczny wymagany przez jego uczestników rozliczających do celów niniejszej sekcji w następujący sposób:

$$K_{CCP} = \sum_i \max\{EBRM_i - VM_i - IM_i - DF_i, 0\} \cdot RW \cdot \text{współczynnik kapitałowy}$$

gdzie:

$EBRM_i$ = wartość ekspozycji przed ograniczeniem ryzyka, która jest równa wartości ekspozycji partnera centralnego wobec uczestnika rozliczającego „i” z tytułu umów i transakcji wymienionych w art. 295 ust. 1, obliczonych bez uwzględniania zabezpieczenia przekazanego przez takiego uczestnika rozliczającego;

VM_i = zmienny depozyt zabezpieczający związany z uczestnikiem rozliczającym „i”;

IM_i = początkowy depozyt zabezpieczający przekazany partnerowi centralnemu przez uczestnika rozliczającego „i”;

DF_i = wkład wniesiony z góry przez uczestnika rozliczającego „i”;

RW = waga ryzyka równa 20 %;

współczynnik kapitałowy = 8 %.

2. Do celów obliczenia wymaganego na mocy przepisów ust. 1 stosuje się następujące zasady:
- a) partner centralny oblicza wartość swoich ekspozycji wobec uczestników rozliczających zgodnie z metodą wyceny według wartości rynkowej określoną w art. 269. Przy obliczaniu tych wartości partner centralny odejmuje od swoich ekspozycji wartość zabezpieczenia przekazanego przez uczestników rozliczających, odpowiednio obniżoną

na podstawie nadzorczych korekt z tytułu zmienności zgodnie z kompleksową metodą ujmowania zabezpieczeń finansowych określoną w art. 219;

- b) jeżeli uczestnik rozliczający jest uprawniony do otrzymania zmiennego depozytu zabezpieczającego od partnera centralnego, ale jeszcze go nie otrzymał, partner centralny wpisuje do równania odpowiednią kwotę VM_i jako wielkość dodatnią. I odwrotnie, jeżeli partner centralny jest uprawniony do otrzymania zmiennego depozytu zabezpieczającego od uczestnika rozliczającego, ale jeszcze go nie otrzymał, partner centralny wpisuje do równania odpowiednią kwotę VM_i jako wielkość ujemną;
- c) jeżeli partner centralny posiada ekspozycję wobec partnera centralnego lub większej ich liczby, traktuje każdą taką ekspozycję jak ekspozycję wobec uczestników rozliczających i uwzględnia przy obliczaniu K_{CCP} wszelkie depozyty zabezpieczające lub wniesione z góry wkłady otrzymane od takich partnerów centralnych;
- d) jeżeli środki finansowe partnera centralnego są wykorzystywane równolegle z wkładami wniesionymi z góry przez jego uczestników rozliczających i proporcjonalnie do tych wkładów, partner centralny dodaje do DF_{CM} odpowiednią kwotę tych środków;
- e) jeżeli partner centralny posiada wiążące ustalenia umowne ze swoimi uczestnikami rozliczającymi, które pozwalają mu na wykorzystanie całości lub części początkowego depozytu zabezpieczającego otrzymanego od jego uczestników rozliczających w taki sam sposób, jak gdyby stanowiły wniesione z góry wkłady, partner centralny uznaje taki początkowy depozyt zabezpieczający za wniesione z góry wkłady do celów obliczeń przewidzianych w ust. 1 oraz do celów powiadomienia, o którym mowa w ust. 4 lit. b);
- f) Partner centralny zastępuje wzór podany w art. 292 ust. 1 lit. c) ppkt (ii) poniższym wzorem:

$$PCE_{red} = 0,3 \cdot PCE_{brutto} + 0,7 \cdot NGR \cdot PCE_{brutto} ;$$

- g) jeżeli partner centralny nie może obliczyć wartości NGR w sposób określony w art. 292 ust. 1 lit. c) ppkt (ii), postępuje następująco:
 - (i) powiadamia swoich uczestników rozliczających, którzy są instytucjami, o niezdolności obliczenia NGR;
 - (ii) przez okres trzech miesięcy może stosować wartość NGR wynoszącą 0,3 do celów obliczenia PCE_{red} zgodnie z lit. f);
- h) jeżeli pod koniec okresu określonego w lit. g) ppkt (ii) partner centralny nadal nie jest w stanie obliczyć wartości NGR, postępuje następująco:
 - (i) zaprzestaje obliczania K_{CCP} ;
 - (ii) powiadamia swoich uczestników rozliczających będących instytucjami o tym, że zaprzestał obliczania K_{CCP} ;
- i) do celów obliczenia potencjalnej przyszłej ekspozycji z tytułu opcji i opcji swapowych według metody wyceny według wartości rynkowej, określonej w art. 269, partner centralny mnoży kwotę referencyjną umowy przez wartość bezwzględną

współczynnika delta opcji ($\partial V / \partial p$), określoną w art. 274 ust. 1 lit. a);

- j) jeżeli w regulaminie partnera centralnego przewidziano, że partner centralny wykorzystuje część swoich środków finansowych do pokrycia strat poniesionych wskutek niewykonania zobowiązania przez uczestnika rozliczającego lub większą ich liczbę po wyczerpaniu funduszu na wypadek niewykonania zobowiązania, ale przed wezwaniem uczestników rozliczających do wniesienia wkładów wynikających z zobowiązań umownych, partner centralny dodaje kwotę takich dodatkowych środków finansowych (DF_{CCP}^a) do całkowitej kwoty wniesionych z góry wkładów (DF):

$$DF = DF_{CCP} + DF_{CM} + DF_{CCP}^a.$$

3. Partner centralny dokonuje obliczenia wymaganego w ust. 1 co najmniej raz na kwartał lub częściej, jeżeli jest to wymagane przez właściwe organy jego uczestników rozliczających będących instytucjami.
4. Partner centralny przekazuje uczestnikom rozliczającym będącym instytucjami oraz ich właściwym organom następujące informacje:
 - a) kapitał hipotetyczny (K_{CCP});
 - b) sumę wniesionych z góry wkładów (DF_{CM}) albo, jeżeli partner centralny nie posiada funduszu na wypadek niewykonania zobowiązania ani obowiązujących dwustronnych ustaleń umownych ze swoimi uczestnikami rozliczającymi, które pozwalają mu na wykorzystanie całości lub części początkowego depozytu zabezpieczającego otrzymanego od jego uczestników rozliczających w taki sam sposób, jak gdyby stanowił wniesione z góry wkłady – sumę początkowego depozytu zabezpieczającego otrzymanego od jego uczestników rozliczających ($IM = \sum_i IM_i$);
 - c) kwotę wniesionych środków finansowych, które ma on obowiązek – prawny lub wynikający z ustaleń umownych zawartych z uczestnikami rozliczającymi – wykorzystać na pokrycie strat poniesionych wskutek niewykonania zobowiązania przez uczestnika rozliczającego lub uczestników rozliczających przed wykorzystaniem wkładów do funduszu na wypadek niewykonania zobowiązania od pozostałych uczestników rozliczających (DF_{CCP});
 - d) średni wniesiony z góry wkład ($\overline{DF_i}$);
 - e) całkowitą liczbę jego uczestników rozliczających (N);
 - f) współczynnik koncentracji (β), zgodnie z definicją podaną w ust. 5;
 - g) sumę wszystkich wkładów wynikających z zobowiązań umownych (DF_{CM}^c).

Partner centralny powiadamia swoich uczestników rozliczających będących instytucjami co najmniej raz na kwartał lub częściej, jeżeli jest to wymagane przez właściwe organy takich uczestników rozliczających.

5. Partner centralny oblicza współczynnik koncentracji (β) według następującego wzoru:

$$\beta = \frac{\max_i \{PCE_{red,i}\}}{\sum_i PCE_{red,i}}$$

gdzie:

$PCE_{red,i}$ = obniżona wartość potencjalnego przyszłego zaangażowania kredytowego z tytułu wszystkich umów i transakcji partnera centralnego z uczestnikiem rozliczającym „i”.

6. Instytucje informują swoje właściwe organy o otrzymaniu powiadomień, o których mowa w ust. 2 lit. g) ppkt (i), ust. 2 lit. h) ppkt (i) oraz w ust. 4.
7. EUNB opracowuje wykonawcze standardy techniczne w celu określenia następujących elementów:
- a) częstotliwości i terminów obliczeń określonych w ust. 1;
 - b) częstotliwości, terminów i jednolitego formatu powiadomień określonych w ust. 4;
 - c) sytuacji, w których właściwe organy instytucji pełniące rolę uczestnika rozliczającego mogą wymagać większej częstotliwości obliczeń i przekazywania informacji niż częstotliwość określona w lit. a) i b).

EUNB przedstawia Komisji powyższe projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia 1 stycznia 2014 r.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 300

Wymogi w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do ekspozycji wobec partnerów centralnych niespełniających wymogów oraz w odniesieniu do ekspozycji z tytułu niezgodnych transakcji

1. Jeżeli warunek określony w art. 295 ust. 3 został spełniony, instytucje postępują następująco:
- a) stosują metodę standardową w odniesieniu do ryzyka kredytowego, jak określono w rozdziale 2, do celów obliczania wartości ekspozycji i kwot ważonych ryzykiem dotyczących ekspozycji z tytułu transakcji dotyczących umów i transakcji z partnerem centralnym;
 - b) stosują poniższy wzór do obliczania wymogów w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do ekspozycji z tytułu wniesionych z góry wkładów i wkładów wynikających z zobowiązań umownych:

$$K_i = c_2 \cdot \mu \cdot (DF_i + DF_i^c).$$

Jeżeli nie jest spełniony tylko warunek określony w art. 295 ust. 2 lit. c), instytucje stosują przepisy lit. a) w odniesieniu do ekspozycji z tytułu transakcji dotyczących umowy lub transakcji odrzuconej przez partnera centralnego oraz postępują w sposób określony w art. 298 w przypadku ekspozycji z tytułu wniesionych z góry wkładów oraz wkładów wynikających z zobowiązań umownych.

2. Instytucje obliczają wymóg w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do swoich ekspozycji wobec partnera centralnego zgodnie z ust. 3 w następujących okolicznościach:
 - a) otrzymały one od partnera centralnego powiadomienie wymagane na mocy przepisów art. 299 ust. 2 lit. h) ppkt (ii) o tym, że partner centralny zaprzestał obliczania K_{CCP} ;
 - b) instytucje dowiadują się (w wyniku podania do wiadomości publicznej lub powiadomienia otrzymanego od właściwego organu partnera centralnego lub od samego partnera centralnego), że przedmiotowy partner centralny nie będzie już spełniał warunku określonego w art. 295 ust. 2 lit. a);
 - c) warunek określony w art. 295 ust. 2 lit. b) przestaje być spełniany.
3. W ciągu trzech miesięcy od zaistnienia sytuacji określonej w ust. 2 lit. a)–c) lub wcześniej, jeżeli wymaga tego właściwy organ instytucji, instytucja zaprzestaje stosowania art. 297 i 298 do obliczania wymogów w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do ekspozycji z tytułu transakcji oraz wkładów do funduszu na wypadek niewykonania zobowiązania i postępuje zamiast tego w następujący sposób:
 - a) oblicza wymóg w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do ekspozycji z tytułu transakcji wobec takiego partnera centralnego zgodnie z przepisami ust. 1 lit. a);
 - b) oblicza wymóg w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do ekspozycji wobec danego partnera centralnego z tytułu zarówno wniesionych z góry wkładów, jak i wkładów wynikających z zobowiązań umownych, zgodnie z przepisami ust. 1 lit. b).